ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ

Τίτλος πτυχιακής εργασίας:

Ο κατασκευαστικός κλάδος και χωρική ανάπτυξη στην Πάρο

Πτυχιακή εργασία του Λογαρά Σπυρίδωνα

Αθήνα, Ιούλιος, 2011

ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ

Τίτλος πτυχιακής εργασίας:

Ο κατασκευαστικός κλάδος και χωρική ανάπτυξη στην Πάρο

Πτυχιακή εργασία του Λογαρά Σπυρίδωνα
Επιβλέπων καθηγητής: κ. Δελλαδέτσιμας Π.Μ.

Αθήνα, Ιούλιος, 2011

Πίνακας περιεχομένων

Ευχαριστίες.....5

Πρόλογος.....6

Περίληψη 7

Abstract.....8

Κεφάλαιο 1ο: Σημασία κλάδου κατασκευών και χωρικής ανάπτυξης.....9

1.1: Η εξέλιξη του κλάδου κατασκευών.....9

Κεφάλαιο 2ο: Η οικονομική σημασία του κλάδου των κατασκευών στην Ελλάδα.....10

Κεφάλαιο 3ο: Η νήσος Πάρος – Μελέτη περίπτωσης.....17

3.1: Γεωγραφική θέση της περιοχής μελέτης.....17

3.2: Οι σημαντικότεροι οικισμοί της νήσου Πάρου.....18

3.3: Η σημασία του κλάδου των κατασκευών στην Πάρο.....23

3.4 Μελέτη κοινωνικοοικονομικών&δημογραφικών χαρακτηριστικών στο χώρο..35

Κεφάλαιο 4ο: Επισκόπηση του κλάδου των κατασκευών στην Πάρο από το 1960- έως σήμερα...64

4.1: Βασικές κατασκευές-υποδομές, πυκνότητα δόμησης στη νήσο Πάρο 65

4.2: Ιεράρχηση χρήσεων γης ανά Δ.Δ, Δήμο, Νομό και Περιφέρεια.....73

4.3: Καθεστώς ρύθμισης κατασκευαστικής δραστηριότητας στο νησί.....77

4.4: Τυπολογίες και συσχέτιση με τουρισμό.....109

Κεφάλαιο 5ο: Έρευνητική διαδικασία.....111

5.1: Αποτελέσματα της έρευνας που απευθυνόταν στους κατοίκους του νησιού.....111

Συμπεράσματα.....116

Βιβλιογραφία.....117

Παράρτημα.....118

Πίνακες

Π.1. Ποσοστό % της συμμετοχής του ΑΕΠ την περίοδο 1991-2004.....13

Π.2. Αριθμός απασχολουμένων την περίοδο 1991-2004.....14

Π.3. Ποσοστό % του μέσου ετήσιου δείκτη παραγωγής στις κατασκευές (2000-2008).....15

Π.4. Βασικά οικονομικά στοιχεία κατασκευαστικού κλάδου στην Ελλάδα (2000-2007).....16

Π.5. Ποσοστό % απασχολούμενων, ανέργων και τομέων ανά δημοτικό διαμέρισμα (1991)..38

Π.6. Απασχολούμενοι (%) ανά τομέα ανά Δ.Δ. και ανά ευρύτερη χωρική οντότητα (1991)..39

Π.7. Ποσοστό % απασχολουμένων στις κατασκευές ανά Δ.Δ. και χωρική οντότητα(1991)...42

Π.8. Ποσοστό % απασχολουμένων στις κατασκευές ανά Δ.Δ. και χωρική οντότητα(2001)...43
Π.9. Αριθμός Είδος οικοδομικών αδειών ανά δημοτικό διαμέρισμα και είδος (1993-2005)...48
Π.10. Σύνολο οικοδομικών αδειών ανά δημοτικό διαμέρισμα (1993-2005).....49
Π.11. Οικιστική ανάπτυξη ανά Δ.Δ. και ανά είδος κατοικίας (2001).....50
Π.12. Απογραφή Πληθυσμού (1971, 1981, 1991, 2001) 51
Π.13. Πληθυσμιακή πρόβλεψη ανά Δ..Δ.(2001,2011,2021).....54
Π.14. Ποσοστά χρήσεων Γης ανά Δ..Δ.(1991).....73
Π.15. Αριθμός απασχολουμένων την περίοδο 1991-2004.....74
Π.16. Εφαρμοσμένα και ισχύοντα ΦΕΚ 108

Διαγράμματα:

Δ.1.Συμμετοχή του κλάδου των κατασκευών στο ΑΕΠ ανά έτος(1991-2004).....13
Δ.2.Αριθμός απασχολουμένων στον κλάδο των κατασκευών ανά έτος(1991-2004).....14
Δ.3.Μέσος ετήσιος δείκτης παραγωγής στις κατασκευές ανά έτος (2000-2008).....15
Δ.4.Βασικά οικονομικά στοιχεία κατασκευαστικού κλάδου στην Ελλάδα (2001-2007).....16
Δ.5.Ταξινόμηση απασχολούμενων ανά τομέα και δημοτικό διαμέρισμα(Δ.Δ.) (1991). 38
Δ.6.Ποσοστό % απασχολουμένων ανά ευρύτερη χωρική οντότητα ανά κλάδο (1991).....39
Δ.7.Ταξινόμηση απασχολούμενων ανά τομέα και Δ.Δ. (2001).....40
Δ.8.Ποσοστό % απασχολουμένων ανά ευρύτερη χωρική οντότητα ανά κλάδο (2001).....40
Δ.9.Ποσοστό % και σύγκριση απασχολουμένων ανά τομέα και ανά Δ.Δ.(1991-2001).....41
Δ.10.Σύγκριση απασχολουμένων ανά τομέα και χωρική οντότητα (1991,2001).....41
Δ.11.Ποσοστό απασχολούμενων στις κατασκευές ανά Δ.Δ.(1991).....42
Δ.12.Απασχολούμενοι (%) στις κατασκευές ανά ευρύτερη χωρική οντότητα (1991).....43
Δ.13.Διάγραμμα 13. Ποσοστό απασχολούμενων στις κατασκευές ανά Δ.Δ.(2001).....44
Δ.14.Απασχολούμενοι (%) στις κατασκευές ανά ευρύτερη χωρική οντότητα (2001).....44
Δ.15.Σύγκριση απασχολουμένων στις κατασκευές ανά τομέα και ανά Δ.Δ.(1991,2001).....45
Δ.16.Σύγκριση απασχολουμένων στις κατασκευές ανά χωρική οντότητα.(1991,2001).....45
Δ.17.Εξέλιξη οικοδομικών αδειών ανά Δ..Δ.. και είδος (1993-2005).....49
Δ.18.Εξέλιξη οικοδομικών αδειών συνολικά ανά Δ..Δ. (1993-2005).....49
Δ.19.Οικιστική ανάπτυξη ανά Δ.Δ. και ανά είδος κατοικίας (2001).....50
Δ.20.Εξέλιξη πληθυσμού ανά Δ.Δ. (1971-2001).....52
Δ.21.Εξέλιξη πληθυσμού ανά μεγαλύτερες χωρικές οντότητες (1971-2001).....52
Δ.22.Πληθυσμιακή μεταβολή ανά Δ.Δ. (1971-2001).....53
Δ.23.Πληθυσμιακή μεταβολή σε μεγαλύτερες χωρικές οντότητες (1971-2001).....53
Δ.24.Πληθυσμιακή πρόβλεψη ανά Δ..Δ.(2001,2011,2021).....54
Δ.25.Πληθυσμιακή πρόβλεψη σε μεγαλύτερες χωρικές οντότητες (2011,2021).....55
Δ.26.Δημογραφική Μεταβολή πληθυσμιακών προβλέψεων ανά Δ.Δ. (2001-2011,2001-2021).55

Δ.27.Δημογραφική Μεταβολή προβλέψεων ανά χωρική οντότητα (2001-2011,2001-2021).....56
Δ.28.Ποσοστά πληθυσμού ηλικίας 0-14 ανά Δ.Δ.(1991,2001).....56
Δ.29.Ποσοστά πληθυσμού ηλικίας 0-14 ανά μεγαλύτερη χωρική οντότητα(1991,2001).....57
Δ.30.Ποσοστά πληθυσμού ηλικίας 15-39 ανά Δ.Δ.(1991,2001).....57
Δ.31.Ποσοστά πληθυσμού ηλικίας 15-39 ανά μεγαλύτερη χωρική οντότητα (1991,2001).....58
Δ.32.Ποσοστά πληθυσμού ηλικίας 40-64 ανά Δ.Δ (1991,2001).....58
Δ.33.Ποσοστά πληθυσμού ηλικίας 40-64 ανά χωρική οντότητα (1991,2001).....59
Δ.34.Ποσοστά πληθυσμού ηλικίας 65+ ανά Δ.Δ. (1991,2001).....59
Δ.35.Ποσοστά πληθυσμού ηλικίας 65+ ανά χωρική οντότητα. (1991,2001).....60
Δ.36.Δείκτης Γήρανσης ανά Δ.Δ. (1991,2001).....60
Δ.37.Δείκτης Γήρανσης ανά μεγαλύτερη χωρική οντότητα (1991,2001).....61
Δ.38.Δείκτης Εξάρτησης ανά Δ.Δ. (1991,2001).....61
Δ.39.Δείκτης Εξάρτησης ανά μεγαλύτερες χωρικές οντότητες. (1991,2001).....62
Δ.40.Γεννήσεις ανά Δ.Δ. (1999,2005).....62
Δ.41.Γεννήσεις ανά μεγαλύτερη χωρική οντότητα. (1999,2005).....63
Δ.42.Θάνατοι ανά Δ.Δ. (1999,2005).....63
Δ.43.Θάνατοι ανά μεγαλύτερη χωρική οντότητα. (1999,2005).....63
Δ.44.Ποσοστά χρήσεων Γης ανά Δ..Δ.(1991).....73
Δ.45.Ποσοστά χρήσεων Γης ανά ευρύτερη χωρική οντότητα(1991).....74
Δ.46.Ποσοστά χρήσεων Γης αποκλειστικής χρήσης κατοικίας ανά Δ.Δ.(1991).....75
Δ.47.Ποσοστά χρήσεων Γης αποκλειστικής χρήσης κατοικίας ανά χωρική οντότητα (1991).....75
Δ.48.Ποσοστά χρήσεων μη ανέγερσης κατοικιών ανά χωρική οντότητα (1991).....76
Δ.49.Ποσοστά χρήσεων μη ανέγερσης κατοικιών ανά Δ.Δ. (1991).....76

Φωτογραφίες οικιστικής ανάπτυξης

1: ΠΑΡΟΙΚΙΑ – Το λιμάνι μετά την επέκταση και διαμόρφωση παραλίας προς τα δυτικά...24
1.2:ΠΑΡΟΙΚΙΑ – Άποψη από λιμάνι προς πόλη. Χαρακτηριστικός μύλος.....24
1.3:ΠΑΡΟΙΚΙΑ – Χαρακτηριστικά δρομάκια.....25
1.4:ΠΑΡΟΙΚΙΑ – Κάστρο.....25
1.5:ΠΑΡΟΙΚΙΑ – Άποψη εμπορικής οδού Λοχαγού Γράβαρη.....26
1.6:ΠΑΡΟΙΚΙΑ – Διαμόρφωση παραλίας από το λιμάνι και δυτικά.....26
1.7:ΒΟΥΤΑΚΟΣ – Ανάπτυξη β' κατοικίας και τουριστικών καταλυμάτων.....27
1.8:ΓΛΥΣΙΔΙΑ – Δόμηση νέων κατοικιών εντός ορίων οικισμού.....27
1.9:ΓΛΥΣΙΔΙΑ – Δόμηση νέων κατοικιών εντός ορίων οικισμού.....28
1.10:ΚΑΛΑΜΙ – Ανάπτυξη α' και β' κατοικίας. Αξιοποίηση θέας προς Κόλπο Παροικιάς....28
1.11:ΚΑΛΑΜΙ – Διάσπαρτη εκτός ορίου δόμηση.....29
1.12:ΚΑΜΠΟΣ – Ανάπτυξη α' και β' κατοικίας εντός ορίου του οικισμού.....29
1.13:ΚΟΥΚΟΥΜΑΥΛΕΣ – Ανάπτυξη κατοικίας εντός του ορίου του οικισμού.....30
1.14:ΚΟΥΚΟΥΜΑΥΛΕΣ – Ανάπτυξη κατοικίας εντός του ορίου του οικισμού.....30
1.15:ΚΡΩΤΗΡΙ – Οικιστική ανάπτυξη α'&β' κατοικίας με εκτός σχεδίου δόμηση.....31
1.16:ΚΡΩΤΗΡΙ – Κεντρικός δρόμος με εκατέρωθεν οικιστική ανάπτυξη.....31
1.17:ΚΡΩΤΗΡΙ – Η δόμηση κατοικίας με διάσπαση όγκου αυξάνει την πυκνότητα οίκησης.....32
1.18:ΠΟΥΝΤΑ – Κατοικίες με α' κατοικία και τουριστικά καταλύματα.....32
1.19:ΣΑΡΑΚΙΝΙΚΟ – Διάσπαρτη ανάπτυξη α'& β' κατοικίας με εκτός σχεδίου δόμηση.....33
1.20:ΑΓΚΑΙΡΙΑ – Συγκρότημα νέων κατοικιών εντός του ορίου οικισμού.....33
1.21:ΑΓΚΑΙΡΙΑ – Ανάπτυξη εντός ορίου οικισμού.....34
1.22:ΙΣΤΕΡΝΙ – Νέα ανάπτυξη β' κατοικίας εντός ορίου οικισμού.....34

Χάρτες

1: Είδη Υποδομών υγείας ανά Δ.Δ.....65
2: Χωροταξική ένταξη του δήμου Πάρου.....66
3: Λιμένες ανά Δ.Δ.....67
4: Αερολιμένες ανά Δ.Δ.....68
5: Ιδρύματα βαθμίδων εκπαίδευσης ανά Δ.Δ.....70
6: Πυκνότητα δόμησης ανά Δ.Δ.....71
7: Δομικό σχέδιο χωρικής οργάνωσης.....78
8: Πολυκεντρική και ισόρροπη χωρική ανάπτυξη.....83
9: Προτεινόμενες ΖΟΕ από την Ειδική Χωροταξική Μελέτη Πάρου (δεν έχει εγκριθεί)....95
10:Περιοχή Ειδικής Προστασίας: Πεταλούδες.....96
11:Αριθμός κατοίκων από την έρευνα.....113

Ευχαριστίες

Με την παρούσα διπλωματική εργασία ολοκληρώνεται η τετραετής φοίτησή μου στο τμήμα Γεωγραφίας του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου. Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τους καθηγητές του ιδρύματος που στάθηκαν στο πλευρό μου σε όποια δυσκολία αντιμετώπισα και περισσότερο τον επιβλέποντα καθηγητή και εισηγητή της εργασίας κο Π. Μ. Δελλαδέτσιμα καθηγητή του τμήματος που με τη βοήθεια του και την καθοδήγησή του κατόρθωσα να ολοκληρώσω την εργασία μου. Επίσης θα ήθελα να ευχαριστήσω τον τοπογράφο μηχανικό της τεχνικής υπηρεσίας του δήμου Πάρου κο Μυλωνάκη Ιωάννη, τους υπευθύνους των κατασκευαστικών εταιρειών της Πάρου κο Μαλατέστα Γεώργιο και Λεπτό Μιχαήλ, αλλά και όλους τους υπαλλήλους του δήμου και της γενικής πολεοδομικής διεύθυνσης Νάξου που με βοήθησαν σε ό,τι χρειάστηκα.Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά την οικογένεια μου και το φιλικό μου περιβάλλον που με την αμέριστη συμπαράστασή τους με βοήθησαν στο να φέρω εις πέρας την πτυχιακή μου. Σας ευχαριστώ όλους!

Πρόλογος

Για την ολοκλήρωση της παρούσας πτυχιακής εργασίας χρησιμοποιήθηκε έντυπη βιβλιογραφία, έντυπα από το δήμο Πάρου, ηλεκτρονικές πηγές για τη συλλογή στατιστικών και άλλων στοιχείων για τις κατασκευαστικές εταιρείες της νήσου, συνεντεύξεις με τους υπεύθυνους των κυριότερων κατασκευαστικών εταιρειών και ερωτηματολόγια για το ρόλο του κλάδου όπου και παρατίθενται στο παράρτημα.Τέλος διενεργήσαμε ποιοτική έρευνα με τη χρήση ερωτηματολογίου επιλέγοντας ως αντιπροσωπευτικό δείγμα από τον πληθυσμό της νήσου Πάρου, 100 κατοίκους του νησιού και από τις κατασκευαστικές εταιρείες,

Με την παρούσα εργασία με θέμα τον κατασκευαστικό κλάδο και τη χωρική ανάπτυξη σε μια νησιωτική περιοχή και ειδικότερα στην Πάρο εξετάζουμε τη συσχέτιση του κλάδου των κατασκευών με τον πληθυσμό, την οικονομία, την κοινωνία και τις χρήσεις γης

Περίληψη

Η παρούσα διπλωματική εργασία με θέμα «Ο κατασκευαστικός κλάδος και η χωρική ανάπτυξη στη νήσο Πάρο» έχει σκοπό να μελετήσει τον κατασκευαστικό κλάδο και πώς συνέβαλε στη χωρική ανάπτυξη ενός νησιωτικού χώρου. Αποτελείται από πέντε κύρια κεφάλαια εκ των οποίων το πέμπτο αποτελεί εμπειρικό τμήμα της.

Πιο συγκεκριμένα, το πρώτο κεφάλαιο αναφέρεται στην αποσαφήνιση όρων. Αρχικά γίνεται μια μικρή εισαγωγή για το ρόλο των κατασκευών τόσο σε παγκόσμιο όσο και σε τοπικό επίπεδο, στη χώρα μας.

Στο δεύτερο κεφάλαιο αναλύεται η σημασία του κατασκευαστικού κλάδου στην οικονομία της χώρας και η διαχρονική εξέλιξη κατασκευών στην Ελλάδα, στη συνέχεια αναλύεται το νησί της Πάρου κυρίως σε συνάρτηση με την περιφέρεια Ν. Αιγαίου και Νομού Κυκλάδων.

Το τρίτο κεφάλαιο εμβαθύνει στην Πάρο αναλυτικότερα σχετικά με τη σημασία του κλάδου στο νησί και πώς έχει συμβάλλει στη δημογραφική, οικονομική και οικιστική ανάπτυξη του νησιού. Στο ίδιο κεφάλαιο περιλαμβάνονται γραφικές απεικονίσεις όλων των μεγεθών τόσο σε επίπεδο δήμου αλλά και σε ευρύτερες χωρικές οντότητες όπως νομό Κυκλάδων και περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου.

Στο τέταρτο κεφάλαιο, πραγματοποιείται μια περαιτέρω γεωγραφική ανάλυση του κατασκευαστικού κλάδου με παράθεση θεματικών χαρτών.

Στο πέμπτο και τελευταίο κεφάλαιο της εργασίας που ανήκει στο εμπειρικό τμήμα της εργασίας, περιλαμβάνονται έρευνες πεδίου και ανάλυση ερωτηματολογίων. Τέλος, παρατίθενται τα συμπεράσματά μας.

Abstract

In the study of our work, we see the conjunction of the spatial development with the development of the insular area generally. It consists of five main chapters of which the fifth is the empirical part.

Specifically, the first chapter refers to the clarification of definitions. At the beginning is a brief introduction for the progress of construction in time both global and local level, in our country. The second chapter includes the importance of the manufacturing sector in the economic landscape of the country and the evolution of structures both in Greece and in particular on the Greek island of Paros (Cyclades, Greece).

The third chapter refers to Paros in more detail about the importance of the industry on the island and how it contributes to the population and thus to the residential development on the island over the years. The same chapter includes graphic depictions of all sizes, of the municipality of Paros.

In the fourth chapter, a further analysis of the construction industry is implemented with quote map showing of the concentration of construction activities, unstructured and structured regions, areas within and outside the town plan, land use as well as the relationship between building activity uses land

The fifth chapter contains field surveys such as questionnaires to the construction companies of Paros, planning and management in the municipality of Paros and inhabitants of the island to see the views of residents about the shortcomings in the construction sector. Finally, we discuss our conclusions.

Κεφάλαιο 1ο : Σημασία κλάδου κατασκευών και χωρικής ανάπτυξης

Οι κατασκευές αντιστοιχούν στη δημιουργία εγκαταστάσεων για την εξυπηρέτηση των αναγκών του ανθρώπου και των δραστηριοτήτων της παραγωγής. Πιο συγκεκριμένα, ως κατασκευή[1] νοείται ένα σύστημα που αποτελείται από κτιριακές ή δομημένες υποδομές που αφορούν κατοικία αλλά και άλλους τομείς (πχ τουριστικές υποδομές κα).

1.1 Η εξέλιξη του κλάδου των κατασκευών

Ο κλάδος των κατασκευών σε παγκόσμια κλίμακα[2] καλύπτει μεγάλο ποσοστό του Ακαθάριστου Εγχώριο Προϊόντος των χωρών. Η σημασία του κλάδου των κατασκευών επεκτείνεται τόσο σε τοπικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Σε μερικές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και γενικά σε παγκόσμιο επίπεδο, ο κλάδος των κατασκευών είναι άρρηκτα συνυφασμένος με την ανάπτυξη της οικονομίας αλλά και της αστικής ανάπτυξης.

Ο κατασκευαστικός κλάδος[3] αποτελεί τον μεγαλύτερο βιομηχανικό κλάδο στην Ευρωπαϊκή Ένωση και συνεισφέρει σε σημαντικό ποσοστό στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν περίπου το 10%. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι το 2002 ο συνολικός κύκλος εργασιών των κατασκευαστικών εταιριών στην Ε.Ε. ανήλθε σε €900 δισ. Την πρώτη θέση μεταξύ των χωρών-μελών της Ε.Ε. κατέλαβε η Γερμανία (ποσοστό συμμετοχής 24%) και ακολούθησαν το Ηνωμένο Βασίλειο και η Γαλλία με μερίδια 15% και 13% αντίστοιχα. Οι προαναφερόμενες χώρες κάλυψαν από κοινού με τη Γαλλία, την Ιταλία και την Ισπανία το 75,5% περίπου του συνολικού κύκλου εργασιών του κατασκευαστικού κλάδου στην Ε.Ε.

[1, 2] Ο παραπάνω ορισμός των κατασκευών εντοπίζεται στις παρακάτω ιστοσελίδες: http://www.iobe.gr/index.asp?a_id=166&news_id=356, http://www.tee.gr

[3] Πληροφορίες για τη σημερινή κατάσταση του κλάδου των κατασκευών σε παγκόσμια κλίμακα αναφέρονται στις ιστοσελίδες του Πανελλήνιου Συνδέσμου Ανωνύμων, Περιορισμένης Ευθύνης και Προσωπικών Τεχνικών Εταιριών http://www.sate.gr και του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος http://www.tee.gr

Κεφάλαιο 2ο: Η οικονομική σημασία του κλάδου των κατασκευών στην Ελλάδα

Στο παρόν κεφάλαιο, θα εξετάσουμε την οικονομική σημασία του κλάδου των κατασκευών στην Ελλάδα. Χρησιμοποιούμε τη σχέση του κλάδου των κατασκευών με το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν, τους απασχολούμενους, τις νέες μορφές κατασκευών που αναπτύσσονται στη χώρα.

Ο κλάδος των κατασκευών είναι ιδιαίτερα αναπτυγμένος στην Ελλάδα και αποτελεί ένα από του κυριότερους κλάδους στην Ελληνική. Η οικονομική σημασία του κατασκευαστικού κλάδου είναι ιδιαίτερη, καθώς σημείωνε μέχρι πρόσφατα συνεχή ανάπτυξη και συμβολή στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν.

Η εξέλιξη του κατασκευαστικού κλάδου[4] στην Ελλάδα είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την εξέλιξη της οικονομίας και της βιομηχανίας καθώς ο εγχώριος βιομηχανικός τομέας σε μεγάλο ποσοστό παράγει υλικά που χρησιμοποιούνται μετέπειτα στις κατασκευές. Η απόδοση κεφαλαίου στην Ελλάδα αυξήθηκε θεαματικά από τα πρώτα έτη της δεκαετίας του '90 σε σχέση με την περίοδο 1960-1973 και οφείλεται εν μέρει και στη χρήση του μηχανικού εξοπλισμού που είχε σαν αποτέλεσμα την μικρή άνοδο της παραγωγικότητας. Έτσι το 1996 υπήρξαν εισαγωγές μηχανολογικού εξοπλισμού με αποτέλεσμα να αυξηθεί σημαντικά η παραγωγικότητα της εργασίας. Η εξέλιξη του κατασκευαστικού κλάδου σε σχέση με την εξέλιξη στην οικονομία, διακρίνεται στις επόμενες περιόδους.

Κατά την πρώτη περίοδο, 1960-1973, η Ελλάδα αύξησε σταδιακά το άνοιγμά της στις διεθνείς αγορές και πέτυχε ταχεία ανάπτυξη του βιομηχανικού τομέα που συνεπάγεται σε ανάπτυξη της οικονομίας και του κατασκευαστικού τομέα. Η ανάπτυξη της οικονομίας και η εκβιομηχάνιση οδήγησαν στις εισαγωγές υλικών, τις άμεσες ξένες επενδύσεις και τα έσοδα από τον τουρισμό που συνέβαλαν στην εξέλιξη των κατασκευών και με τη σειρά τους ώθησαν στην ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό των επιχειρήσεων. Παράλληλα, οι εξαγωγές αυξήθηκαν, γεγονός που ευνόησε και την κατασκευαστική ανάπτυξη της χώρας (Ιωακείμογλου Η., 2008)

---

[4] Πληροφορίες από : Ιωακείμογλου Η. «Η ελληνική οικονομία 1960-2007» ,Ανάπτυξη, παραγωγική δομή και αγορά εργασίας, http://www.ine.otoe.gr/Upl/pdf/Greece_IneOtoe.pdf

Κατά την δεύτερη περίοδο, 1974-1985, η κατάσταση του κατασκευαστικού κλάδου άρχισε να φθίνει λόγω της πτώσης της παραγωγικότητας του κεφαλαίου και του αυξανόμενου κόστους εργασίας (Ιωακείμογλου Η., 2008).

Στη διάρκεια των ετών 1986-2007 η οικονομική και διαρθρωτική προσαρμογή που πραγματοποιήθηκε ανάγεται στις απαιτήσεις της διαδικασίας της ευρωπαϊκής ενοποίησης.

Η είσοδος του ενιαίου νομίσματος, ευρώ, στην ελληνική οικονομία επέφερε σημαντική αλλαγή και στην οικονομία και κατ' επέκταση στον τομέα των κατασκευών εξαλείφοντας τα εμπόδια των συναλλαγών προσελκύοντας περισσότερες επενδύσεις.

Ο κλάδος των κατασκευών στην Ελλάδα σημείωσε, κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1990[5], συνεχή και δυναμική εξέλιξη η οποία και αποτυπώνεται στα οικονομικά μεγέθη των επιχειρήσεων και στην ολοκλήρωση των μεγάλων έργων υποδομής Στις αρχές της δεκαετίας του 1990 ο συγκεκριμένος τομέας, λόγω της οικονομικής ύφεσης που έπληξε την ελληνική οικονομία και της διατήρησης των επιτοκίων των στεγαστικών δανείων σε υψηλά επίπεδα, της αύξησης του κατασκευαστικού κόστους Ωστόσο από το 1995, λόγω της μείωσης των επιτοκίων των στεγαστικών δανείων και της ένταξης πολλών περιοχών στο σχέδιο πόλης, η εικόνα στον τομέα αυτό παρουσίασε βελτίωση αλλά και λόγω των ολυμπιακών αγώνων. Μερικά από τα μεγάλα έργα υποδομής που πραγματοποιήθηκαν ήταν ο διεθνής αερολιμένας Ελευθέριος Βενιζέλος στα Σπάτα, η ζεύξη Ρίου - Αντιρρίου, το Αττικό Μετρό, ο οδικός άξονας της Εγνατίας, η ελεύθερη λεωφόρος Σπάτων - Σταυρού - Ελευσίνας, ο οδικός άξονας Πάτρας - Αθήνας - Θεσσαλονίκης - Ευζώνων, τα έργα εκτροπής του Αχελώου, έργα ΟΣΕ κλπ., κθαώς και άλλα σε εξέλιξη όπως το Μετρό της Θεσσαλονίκης, το Αεροδρόμιο της Θεσσαλονίκης, επεκτάσεις του Μετρό της Αθήνας κ.ά.

[5] Πληροφορίες για τον κατασκευαστικό κλάδο στην Ελλάδα αναφέρονται στις ιστοσελίδες http://www.iobe.gr http://www.iok.gr και http://www.ypeka.gr

Σήμερα[6], ο πρωταγωνιστικός ρόλος του κλάδου των κατασκευών στο οικονομικό γίγνεσθαι στης χώρας δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να αμφισβητηθεί: οι κατασκευές συμμετέχουν με ποσοστό 24% στη διαμόρφωση του Εθνικού Ακαθάριστου Προϊόντος και απασχολούν περισσότερους από 300 χιλιάδες εργαζομένους. Επομένως, η όποια ανάπτυξή του ή αντίθετα η οποιαδήποτε κρίση έχει άμεσα - θετικές ή αρνητικές αντίστοιχα - επιπτώσεις στην γενικότερη οικονομία. Είναι χαρακτηριστικό πως η άνθηση του κλάδου κατά τη προηγούμενη δεκαετία διαδραμάτισε καθοριστικό ρόλο στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας την εποχή εκείνη ενώ σήμερα λόγω της οικονομικής κρίσης που αντιμετωπίζουν όλες οι αγορές, τείνει να πληγεί

Ο τομέας των κατασκευών διαχωρίζεται σε δημόσια έργα ή κοινωφελή και σε ιδιωτικά έργα. Ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό που εντοπίζεται στον ελληνικό κατασκευαστικό τομέα, είναι η απασχόληση υψηλών ποσοστών και οικονομικών μεταναστών γεγονός που σημαίνει ότι οι κατασκευές οδηγούν στην απορροή πολυποίκιλων κοινωνικών στρωμάτων[7].

Το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων[8] μειώνεται από 9,58 δισ. ευρώ το 2009 σε 9,2 δισ. ευρώ το 2010 ενώ το σύνολο της εγχώριας κατασκευαστικής δραστηριότητας σε τρέχουσες τιμές ανήλθε σε 14,9 δις ευρώ το 2004. Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι καθ' όλη τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας ο εγχώριος κλάδος πετυχαίνει συνεχώς ψηλό ρυθμό ανάπτυξης, τριπλασιάζοντας σχεδόν το μέγεθός του σε απόλυτες τιμές, από 5,1 δις ευρώ το 1995, σε 14,9 δις ευρώ το 2004, σημειώνοντας μέσο ετήσιο ρυθμό μεταβολής 12,6%.

---

[6] Πληροφορίες για τον κατασκευαστικό κλάδο στην Ελλάδα στην εποχή της οικονομικής κρίσης αναφέρονται στις ιστοσελίδες http://www.iobe.gr http://www.iok.gr και http://www.ypeka.gr

[7] Πληροφορίες για τον κατασκευαστικό κλάδο στην Ελλάδα αναφέρονται στις ιστοσελίδες http://www.iobe.gr http://www.iok.gr και http://www.ypeka.gr

[8] Πληροφορίες για τον κατασκευαστικό κλάδο στην Ελλάδα στην εποχή της οικονομικής κρίσης αναφέρονται στις ιστοσελίδες http://www.iobe.gr http://www.iok.gr και http://www.ypeka.gr

Με χρήση των διαθέσιμων στατιστικών στοιχείων της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας και συνεπώς των συγκεκριμένων ακολούθων περιόδων απεικονίζουμε τα εξής:

Πίνακας 1. Ποσοστό % της συμμετοχής του ΑΕΠ την περίοδο 1991-2004.

Έτη	Ποσοστό συμμετοχής ΑΕΠ
1991	13,5%
1992	12,5%
1993	11,8%
1994	10,8%
1995	11,7%
1996	12,7%
1997	14,6%
1998	15,3%
1999	16,1%
2000	16,5%
2001	17,8%
2002	18,5%
2003	20,2%
2004	20,7%

Πηγή: ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 1. Συμμετοχή του κλάδου των κατασκευών στο ΑΕΠ ανά έτος(1991-2004)

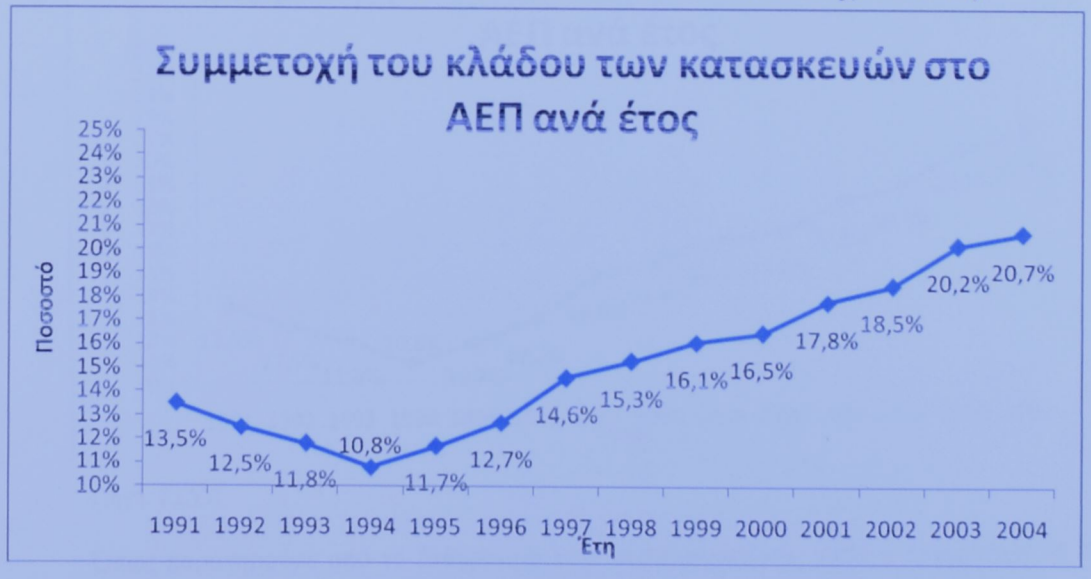

Πηγή: ΕΣΥΕ

Όπως παρατηρούμε από το Διάγραμμα 1, ο κατασκευαστικός κλάδος συμμετέχει σε υψηλά ποσοστά στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Ελλάδας – ακολουθώντας φθίνουσα πορεία μέχρι το 1994, λόγω διαρθρωτικών προβλημάτων και σημειώνοντας αυξητική τάση από το 1994 και μετά λόγω παραχώρησης κοδυλίων από το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (1994-1999), χρηματοδότησης από το Γ' ΚΠΣ για ολοκλήρωση έργων υποδομής, ολοκλήρωσης των ολυμπιακών έργων και εισαγωγής του ευρώ στην ελληνική οικονομία (2000-2004).

Πίνακας 2. Αριθμός απασχολουμένων την περίοδο 1991-2004

Έτη	Αριθμός απασχολούμενων
1991	245700
1992	252700
1993	259800
1994	261200
1995	252300
1996	251800
1997	249100
1998	255800
1999	262800
2000	289200
2001	296900
2002	320600
2003	348900
2004	351800

Πηγή: ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 2. Αριθμός απασχολουμένων στον κλάδο των κατασκευών ανά έτος(1991-2004)

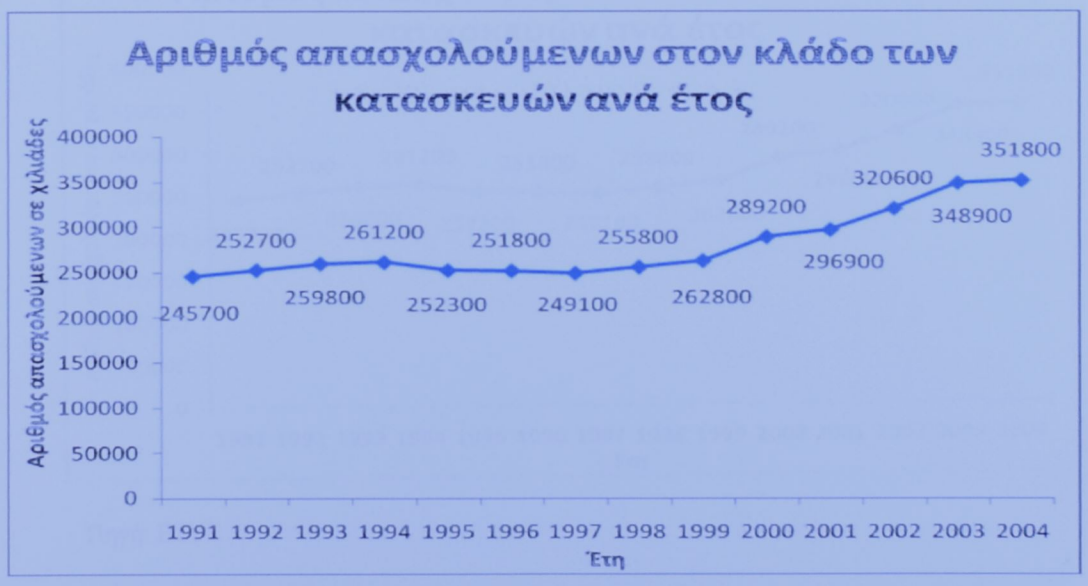

Πηγή: ΕΣΥΕ

Ο αριθμός απασχολούμενων στον κλάδο κατασκευών(Διάγ. 2) αυξάνεται σταθερά από το 1991 μέχρι το 2004, γεγονός το οποίο οφείλεται στη δυναμική ανάπτυξη της κατασκευαστικής δραστηριότητας.

Πίνακας 3. Ποσοστό % του μέσου ετήσιου δείκτη παραγωγής στις κατασκευές (2000-2008)

Έτη	Μέσος Ετήσιος Δείκτης Παραγωγής στις κατασκευές
2000	100,0%
2001	106,5%
2002	148,2%
2003	139,7%
2004	117,5%
2005	72,0%
2006	77,3%
2007	95,6%
2008	98,3%

Πηγή: ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 3. Μέσος ετήσιος δείκτης παραγωγής στις κατασκευές ανά έτος (2000-2008)

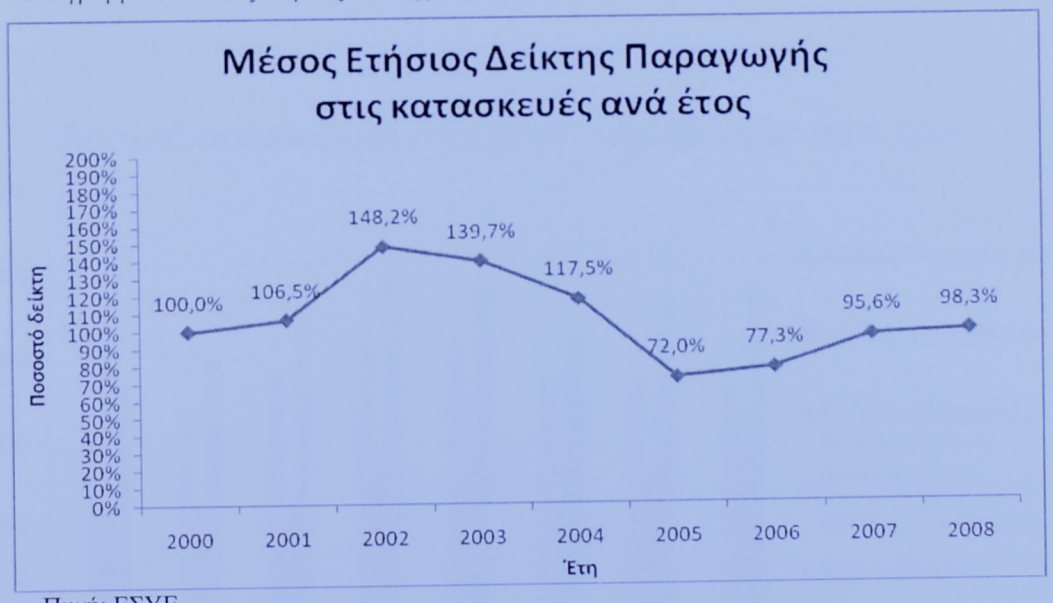

Πηγή: ΕΣΥΕ

Ο δείκτης παραγωγής στις κατασκευές παρατηρούμε(Δ. 3) ότι σημειώνει ανοδική τάση την περίοδο 2000-2002, λόγω της ολοκλήρωσης δημόσιων και ιδιωτικών έργων. Την περίοδο 2003-2005 παρά την περάτωση των ολυμπιακών έργων και αγώνων ακολουθεί φθίνουσα πορεία λόγω των διαρθρωτικών προβλημάτων που τον μαστίζουν. Παρά ταύτα από το 2005 και μετά ο κλάδος ακολουθεί ανοδική πορεία γεγονός που επιβεβαιώνει ότι ο κλάδος των κατασκευών είναι ένας από τους ταχύτερα αναπτυσσόμενους κλάδους της ελληνικής οικονομίας.

Πίνακας 4. Βασικά οικονομικά στοιχεία κατασκευαστικού κλάδου στην Ελλάδα (2000-2007)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Αριθμός Επιχειρήσεων	80.302	82.173	98.918	103.898	107.837	110.421	109.031	108.829
Αριθμός απασχολουμένων	239.622	256.620	284.201	305.970	296.479	309.866	309.706	304.589
Κύκλος εργασιών από Κατασκευαστικές Δραστηριότητες	10.859.689	12.141.142	14.282.670	16.751.711	16.320.900	14.018.532	14.174.722	15467107
Κύκλος εργασιών από Οικοδομικές Δραστηριότητες	5.758.666	6.310.298	6.415.332	8.178.099	8.204.770	8.411.154	7.869.159	9.508.359
Αξία παραγωγής	13.355.877	14.935.435	17.661.222	19.859.630	19.413.645	16.281.730	18.552.995	19.160.797

Πηγή: ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 4. Βασικά οικονομικά στοιχεία κατασκευαστικού κλάδου στην Ελλάδα (2001-2007)

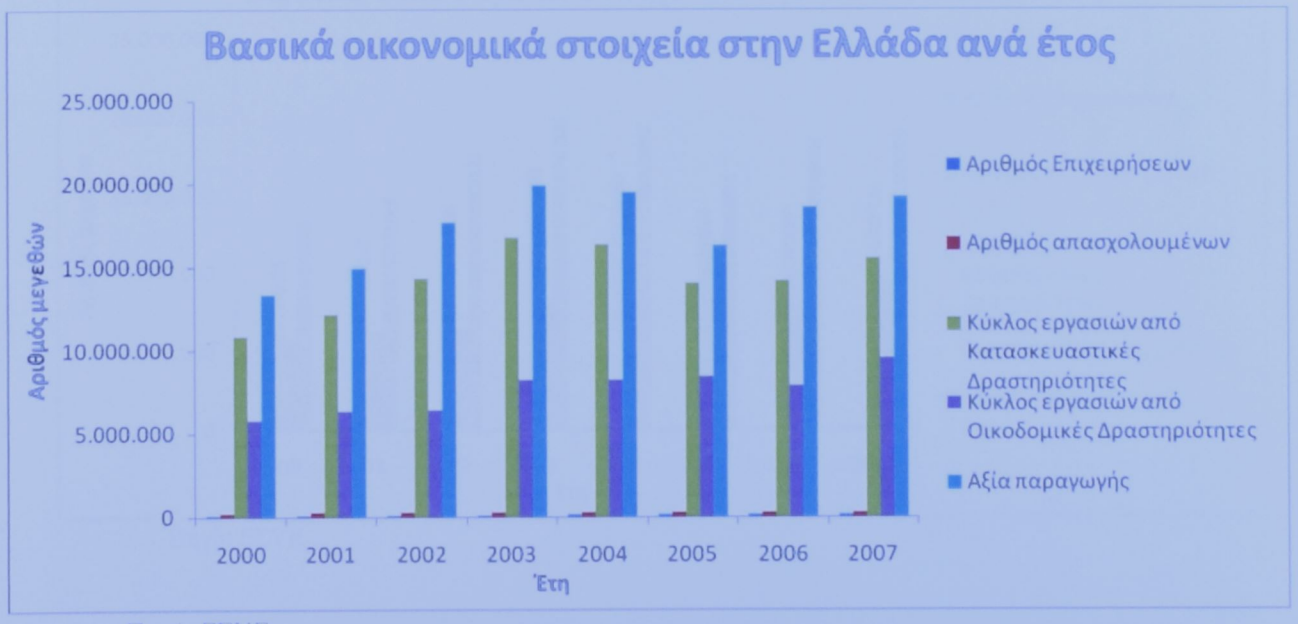

Πηγή: ΕΣΥΕ

Οπως παρατηρούμε (Δ.4) τα βασικά οικονομικά στοιχεία του κατασκευαστικού κλάδου, αφορούν τον αριθμό των κατασκευαστικών επιχειρήσεων, τον αριθμό των απασχολούμενων, τον κύκλο εργασιών των εταιρειών, τον κύκλο των εργασιών των οικοδομικών δραστηριοτήτων και την αξία της παραγωγής των κατασκευών.

Κεφάλαιο 3ο: Η νήσος Πάρος - Μελέτη περίπτωσης

3.1 Γεωγραφική θέση της περιοχής μελέτης

Η Πάρος είναι ένα από τα μεγαλύτερα νησιά των Κυκλάδων (186 τ. χλμ. έκταση). Βρίσκεται σε γεωγραφικό μήκος 37ο 5΄ και γεωγραφικό πλάτος 25ο 14΄ δυτικά της Νάξου και ανατολικά της Αντιπάρου, στο κέντρο των θαλάσσιων δρόμων του Αιγαίου, σε απόσταση 90 ναυτικών μιλίων από τον Πειραιά, 6ναυτ. μίλια από τη Νάξο και 23 ναυτ. μίλια από τη Σύρο και έχει έκταση 195 τετρ. χλμ.. Εσωτερικά το νησί διασχίζεται από Β προς Ν από τέσσερα γυμνά όρη των οποίων υψηλότερες κορυφές είναι ο Προφήτης Ηλίας (750 μ.) και η Πάρπησσα, ο Στρούμπουλας (730 μ.). Πηγαία νερά δεν έχει πολλά και τα περισσότερα υφιστάμενα βρίσκονται στη περιοχή του Δρυού. Η Πάρος έχει σχήμα ελλειψοειδές μειούμενο προς Βορρά. Ο περίπλους της είναι 35 μίλια. Τα κυριότερα ακρωτήρια της είναι: ο Άγιος Φωκάς στον λιμένα της Παροικίας, ο Κόρακας στη βόρεια εσχατιά όπου υφίσταται και φάρος, ο Τούρχος (ή Τούρκος), ανατολικά του προηγουμένου, η Αγριά, ΒΑ. εσχατιά, ακριβώς απέναντι από τη Νάξο, η Σταφίδα, η Βίγλα, και ο Πύργος ή Πυργάκι, ανατολικά - νοτιοανατολικά, και ο Μαύρος κάβος, το νοτιότερο άκρο. Πλησίον της νήσου βρίσκονται πλείστες νησίδες και σκόπελοι όπως οι επικίνδυνες Πόρτες Πάρου, ο Άγιος Σπυρίδωνας, το Δροσονήσι, το Μακρονήσι, η Γλαροπόδα, το Πατερονήσι, το Φίτζι και το Εβραιόκαστρο. Κυριότεροι λιμένες της Πάρου είναι: της Παροικίας, της Νάουσας (αρχαία Αργούσα, πολεμικός λιμένας) μεταξύ των Ακρωτηρίων Κόρακα και Τούρχου, και ο λιμένας του Δρυός καλούμενος και Πόρτο Τρίο, νότια. Άλλοι μικρότεροι όρμοι είναι του Φιλιζίου προς Α., του Κεφάλου προς Δ., του Πίσω Λιβαδιού, ΝΑ., και της Αλυκής ΝΔ.. Το όνομά της προέρχεται από τον Πάρο, γιο του Παρασσίου του Αρκάδα, ο οποίος με άλλους αποίκους εγκαταστάθηκε στο νησί. Διοικητικά η Πάρος πριν από την ένταξή της στο "σχέδιο Καποδίστριας" ήταν χωρισμένη σε 8 κοινότητες (Αρχιλόχου, Μάρπησσας, Νάουσσας, Παροικίας, Κωστου, Αλυκής, Αγκαιρίας και Λευκων). Σήμερα βρίσκεται κάτω από την διοίκηση ενός και μόνο δήμου, Δήμος Πάρου, που έχει έδρα την πρωτεύουσα του νησιού την Παροικιά Δεύτερη σε μέγεθος, η **Νάουσα**.

Πολύ σημαντικά για την Πάρο τα χωριά της. Τα μεγαλύτερα χωριά είναι οι Λεύκες, η Μάρπησσα, το Πίσω Λιβάδι, τα Μάρμαρα, ο Πρόδρομος, ο Κώστος, ο Δρυός, η Αγγαιριά και η Αλυκή. Η Πάρος συνδέεται με τακτική συγκοινωνία με τον Πειραιά, την Ραφήνα τους καλοκαιρινούς μήνες, το Λαύριο, τις υπόλοιπες Κυκλάδες, τα νησιά του

ανατολικού Αιγαίου, την Θεσσαλονίκη και την Κρήτη με συμβατικά και ταχύπλοα (Flying Cat, High Speed κ.α.). Έχει αεροπορική σύνδεση με την Αθήνα. Η διάρκεια του θαλάσσιου ταξιδιού από τον Πειραιά είναι 4,5 ώρες με συμβατικά και 2,5 - 3 ώρες με ταχύπλοα. Διαπιστώνουμε λοιπόν ότι η προσπελασιμότητα του νησιού αυξάνει γεγονός που οδηγεί στη ζήτηση για κατοικία.

3.2Οι σημαντικότεροι οικισμοί της νήσου Πάρου

Η περιγραφή των οικισμών του Δήμου Πάρου στην παρούσα εργασία, γίνεται με σκοπό να δώσει μια συγκεντρωμένη και συνοπτική γενική πληροφόρηση για καθέναν από αυτούς, με τα βασικά ποσοτικά, ποιοτικά και μορφολογικά τους χαρακτηριστικά, τη δυναμική εξέλιξής τους και άλλα στοιχεία ταυτότητας. Μέρος της πληροφόρησης απαντά και σε σχετικά κεφάλαια του κειμένου της Ανάλυσης.

Η περιγραφή των οικισμών γίνεται κατά δημοτικό διαμέρισμα, με τη σειρά που τους αναφέρει η απογραφή πληθυσμού – κατοικιών της ΕΣΥΕ 2001. Ο ορισμός του όρου «οικισμός» κατά την ΕΣΥΕ δε συνεπάγεται το συνεκτικά δομημένο σύνολο κατοικιών, καταστημάτων και χώρων εργασίας που απαρτίζουν μια ενιαία λειτουργική μονάδα, όπως ο όρος αυτός είναι κοινά κατανοητός, και γι' αυτόν το λόγο αρκετοί από τους οικισμούς που αναφέρονται παρακάτω αποτελούν στην ουσία ομάδες κατοικιών, χωρίς λειτουργική εξάρτηση μεταξύ τους.

1. Δ.Δ. Πάρου

Στον Δ.Δ. Πάρου, υπάγονται οι καταγεγραμμένοι οικισμοί: Πάρος (Παροικιά), Άγιος Χαράλαμπος, Βουνιά, Βουτάκος, Γλυσίδια, Έλητας, Κακάπετρα, Καλάμι, Καμάρες, Κάμπος, Κουκουμαυλές, Κρωτήρι, Παράσπορος, Πούντα, Σαρακίνικο, Σωτήρες και Χωριουδάκι, καθώς και η Μονή Χριστού Δάσους. Χαρακτηριστική είναι η ύπαρξη πολλών ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων.

1.1. Πάρος (Παροικιά)

Η Παροικιά είναι η πρωτεύουσα του νησιού, χτισμένη στο μέσο περίπου της βορειοδυτικής ακτής. Είναι λιμάνι εμπορικό και επιβατηγό, και αποτελεί το διοικητικό και οικονομικό κέντρο όλης της νήσου Πάρου. Το σημερινό όνομά της έχει τις ρίζες του στην περίοδο του Βυζαντίου, την εποχή που ο ναός της Εκατονταπυλιανής είχε σαν κολίγους (πάροικους) πολλούς κατοίκους του νησιού. Οι πάροικοι εγκαταστάθηκαν στην

παλιά πόλη που σιγά - σιγά μετονομάστηκε από Πάρος σε Παροικιά. Σύμφωνα με την απογραφή του 2001, η Παροικιά είχε 4.522 κατοίκους, έναντι 1995 που είχαν απογραφεί το 1971 (αύξηση 130%). Έχει υπό μελέτη εγκεκριμένο γενικό πολεοδομικό και ρυμοτομικό σχέδιο που καλύπτει επιφάνεια 1915 στρεμμάτων.

2.Δ.Δ. Αγκαιριάς

Στο Δ.Δ. Αγκαιριάς ανήκουν οι οικισμοί: Αγκαιριά, Άγιος Ιωάννης Τρυπητής, Αλυκή, Ανερατζά, Βουτάκος, Γλαρόμπουτα, Καμάριον, Μακριά Μύτη, και η Μονή Αγίων Θεοδώρων. Χαρακτηριστική είναι η ύπαρξη πολλών ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων.

2.1.Αγκαιριά

Η Αγκαιριά, από τους πιο παλιούς οικισμούς στο νησί, βρίσκεται 12,5 χλμ. νότια της Παροικιάς. Κατά την απογραφή του 2001 είχε 271 κατοίκους, όσους περίπου είχε και στην απογραφή του 2001 (266).

Είναι κτισμένος 1 χιλιόμετρο μακριά από τη θάλασσα σε πλαγιά.

Η Αγκαιριά είναι χαρακτηρισμένος παραδοσιακός οικισμός, με συγκροτημένη γειτονιά στο κέντρο της, που το αποτελεί η πλατεία του ηρώου με το κατάστημα του δημοτικού διαμερίσματος, το κοινοτικό ιατρείο, η εκκλησία και το δημοτικό σχολείο.

Είναι οριοθετημένη σε επιφάνεια 773 στρεμμάτων που συμπεριλαμβάνει μεγάλες αδόμητες εκτάσεις, όπου, με την επιτρεπόμενη κατάτμηση σε μικρά οικόπεδα, ενθαρρύνεται η δόμηση κύριας και δεύτερης κατοικίας.

3.Δ.Δ. Αρχιλόχου

Στο Δημοτικό Διαμέρισμα Αρχιλόχου υπάγονται οι οικισμοί: Μάρμαρα, Πρόδρομος Άγιος Νικόλαος, Γλυφάδες, Μώλος, και Τσουκαλιά. Εκτός των τριών πρώτων, οι άλλοι είναι παραλιακοί.

3.1.Μάρμαρα

Ο οικισμός Μάρμαρα ή αλλιώς Αρχοντοχώρι όπως κάποτε ονομαζόταν, είναι ένα μεσαιωνικό χωριό 15 χλμ. ανατολικά από την Παροικιά. Τα Μάρμαρα πήραν το όνομά τους από το πλήθος των μαρμάρων που στόλιζαν τα αρχοντικά και τους ναούς του χωριού.

Βρίσκεται ανατολικά του οικισμού Πρόδρομος, σε χαμηλότερο υψόμετρο. Σύμφωνα με την απογραφή του 2001 έχει 543 κατοίκους, παρουσιάζοντας μια αύξηση 50% στην περίοδο 1971-2001. Είναι οριοθετημένο σε επιφάνεια 299 στρεμμάτων. Το χωριό παλιά εκτείνονταν ως την παραλία του Μώλου.

Τα Μάρμαρα είναι χαρακτηρισμένος παραδοσιακός οικισμός με παλιά αρχοντόσπιτα, πλακόστρωτα καλντερίμια και αυλές. Πολλές είναι οι εκκλησίες του χωριού, οι οποίες διατηρούνται όλες σε άριστη κατάσταση.

4.Δ.Δ. Κώστου

Στο Δημοτικό Διαμέρισμα Κώστου ανήκουν οι οικισμοί: Κώστος, Ιστέρνιο και Μαράθι.

4.1.Κώστος

Το χωριό Κώστος βρίσκεται σε παράκαμψη του δρόμου Παροικιάς - Λεύκες, σε υψόμετρο 160 μέτρων. Απέχει 7 χιλιόμετρα από την πρωτεύουσα. Είναι ένα αγροτικό χωριό που ιδρύθηκε την εποχή της Ενετοκρατίας. Το όνομά του προέρχεται από τη λατινική λέξη custodia που σημαίνει σκοπιά.

Σύμφωνα με την απογραφή του 2001 είχε πληθυσμό 235 κατοίκους, παρουσιάζοντας αύξηση 65% στην περίοδο 1971-2001.

Ο Κώστος είναι χαρακτηρισμένος παραδοσιακός οικισμός, οριοθετημένος σε επιφάνεια 188 στρεμμάτων και από τους λίγους που διατηρούν συνεκτική μορφή.

5.Δ.Δ. Λευκών

Στο δημοτικό διαμέρισμα Λευκών ανήκουν οι οικισμοί: Λεύκες, Βουνιά, Ασπρο Χωριό, Γλυφά και Λαγκάδα.

Τα τρία τελευταία χωριά τα βρίσκουμε στη νότια πλευρά του νησιού, που μπορεί σε παλαιότερες εποχές η έλλειψη συγκοινωνιών και δρόμων να επέβαλε τη λειτουργική εξάρτησή τους με τις Λεύκες, με την σημερινή όμως οδική επικοινωνία, τα χωριά αυτά εξαρτώνται κυρίως από τη Μάρπησσα που είναι το πλησιέστερο εμπορικό κέντρο.

5.1.Λεύκες

Οι Λεύκες είναι ορεινό χωριό, με πολύ πράσινο, κτισμένο αμφιθεατρικά στο κέντρο του νησιού, σε υψόμετρο 250 μ. Απέχει 11 χλμ από την Παροικιά. Σύμφωνα με την απογραφή του 2001 έχει 519 κατοίκους, 36 περισσότερους από όσους απογράφηκαν το 1971 (483). Είναι οριοθετημένες σε επιφάνεια 342 στρεμμάτων.

Ο οικισμός είναι χαρακτηρισμένος ως παραδοσιακός και διατηρεί το καθαρό κυκλαδίτικο χρώμα του και τις παραδόσεις του, με προτεραιότητα στα αξιοθέατα του νησιού. Χαρακτηριστικό του χωριού είναι τα κάτασπρα σπίτια, οι ασβεστωμένες πεζούλες, τα βόλτα, τα πηγάδια και τα μαρμαροστρωμένα σοκάκια.

6. Δ.Δ. Μάρπησσας

Στο Δημοτικό Διαμέρισμα Μάρπησσας ανήκουν οι οικισμοί: Μάρπησσα, Δρυός, Πίσω Λιβάδι, Πυργάκι, Τζάνες, Τούρλος, Τσουκαλάς και Χρυσή Ακτή,

6.1.Μάρπησσα

Η Μάρπησσα ή Τσιπίδο είναι χτισμένη αμφιθεατρικά πάνω σε ένα μικρό ύψωμα με υψόμετρο 40 μ., στους πρόποδες του λόφου Κέφαλου, σε μικρή απόσταση από τη θάλασσα, 17 χιλιόμετρα ανατολικά της Παροικιάς μέσω Λευκών. Σύμφωνα με την απογραφή του 2001 η Μάρπησσα έχει 519 κατοίκους, διατηρώντας σταθερό πληθυσμιακό μέγεθος στα τελευταία 40 χρόνια.

Η Μάρπησσα είναι χαρακτηρισμένος παραδοσιακός οικισμός και έχει οριοθετηθεί σε επιφάνεια 485 στρεμμάτων. Είναι ένα χωριό με ήπιο κλίμα, ενδιαφέρουσα αρχιτεκτονική και ρυμοτομία, ανεμόμυλους, πλακοστρωμένα δρομάκια, σπίτια, μερικά εκ των οποίων χρονολογούνται από το 16^{ο} αιώνα και εκκλησίες της ίδιας εποχής.

7.Δ.Δ. Ναούσης

Στο Δημοτικό Διαμέρισμα Ναούσης ανήκουν οι οικισμοί: Νάουσα, Άγιος Ανδρέας, Αμπελάς, Καμάρες, Κολυμπήθρες, Λάγκερη, Λιβάδια, Ξιφάρα, και Πρωτόργια, καθώς και οι μονές Αγίου Αντωνίου και Λογγοβάρδας.

7.1.Νάουσα

Η Νάουσα είναι το κατ' εξοχή παραδοσιακό ψαροχώρι στις βόρειες ακτές της Πάρου, σε απόσταση 10 χλμ. από την πρωτεύουσα. Είναι χαρακτηρισμένος παραδοσιακός οικισμός και διαθέτει εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο που καλύπτει επιφάνεια 771 στρεμμάτων. Το ρέμα που τη διασχίζει στο μέσο της, προσθέτει μια εστία γραμμικού πρασίνου και δημιουργεί χώρους κοινής χρήσης στη θερινή περίοδο.

Παρατηρούμε ραγδαία αύξηση του πληθυσμού. Σύμφωνα με την απογραφή του 2001 είχε 2.316 κατοίκους και διπλασίασε τον πληθυσμό της στην περίοδο 1971-2001.

3.3 Η σημασία του κλάδου των κατασκευών στη νήσο

Οι κατασκευές κατέχουν πολύ σημαντικό ρόλο νησιωτική οικονομία και ανήκουν στους τέσσερις δυναμικούς κλάδους της (εμπόριο, επιχειρήσεις εστίασης και ξενοδοχεία, χρηματοπιστωτικό τομέα). Συνεισφέρουν τόσο στην προσφορά εργασίας και απασχόλησης όσο και στην αύξηση της οικονομικής εικόνας της χώρας μας αλλά και άλλων χωρών του εξωτερικού. Όπως είδαμε στο προηγούμενο κεφάλαιο, ο κατασκευαστικός κλάδος είναι η βασική πηγή τροφοδότησης της οικονομίας και συνεπώς και των υπόλοιπων κλάδων του νησιού.

Στο παρόν κεφάλαιο αρχικά παραθέτουμε μερικά γενικά στοιχεία του νησιού και στη συνέχεια εξετάζουμε τη συσχέτιση και αλληλεπίδραση του κατασκευαστικού κλάδου με τομείς της απασχόλησης, οικοδομικής δραστηριότητας και δημογραφικών δεικτών(πληθυσμός κ.α.), για να μπορέσουμε να δούμε την υφιστάμενη κατάσταση του σε αυτούς τους τομείς και με ποιο τρόπο επηρεάζει τη γενική εικόνα του νησιού.

1 ΠΑΡΟΙΚΙΑ – Το λιμάνι μετά την επέκταση του και τη διαμόρφωση της παραλίας προς τα δυτικά.

1.2 ΠΑΡΟΙΚΙΑ – Άποψη από το λιμάνι προς την πόλη. Σε πρώτο πλάνο ο χαρακτηριστικός μύλος.

1 ΠΑΡΟΙΚΙΑ – Το λιμάνι μετά την επέκταση του και τη διαμόρφωση της παραλίας προς τα δυτικά.

1.2 ΠΑΡΟΙΚΙΑ – Άποψη από το λιμάνι προς την πόλη. Σε πρώτο πλάνο ο χαρακτηριστικός μύλος.

1.3 ΠΑΡΟΙΚΙΑ – Χαρακτηριστικά δρομάκια

1.4 ΠΑΡΟΙΚΙΑ – Κάστρο.

1.3 ΠΑΡΟΙΚΙΑ – Χαρακτηριστικά δρομάκια

1.4 ΠΑΡΟΙΚΙΑ – Κάστρο.

1.5 ΠΑΡΟΙΚΙΑ – Άποψη εμπορικής οδού Λοχαγού Γράβαρη.

1.6 ΠΑΡΟΙΚΙΑ – Διαμόρφωση παραλίας από το λιμάνι και δυτικά.

1.5 ΠΑΡΟΙΚΙΑ – Άποψη εμπορικής οδού Λοχαγού Γράβαρη.

1.6 ΠΑΡΟΙΚΙΑ – Διαμόρφωση παραλίας από το λιμάνι και δυτικά.

1.7 ΒΟΥΤΑΚΟΣ – Ανάπτυξη β΄κατοικίας και τουριστικών καταλυμάτων

1.8 ΓΛΥΣΙΔΙΑ – Δόμηση νέων κατοικιών εντός ορίων οικισμού

1.7 ΒΟΥΤΑΚΟΣ – Ανάπτυξη β' κατοικίας και τουριστικών καταλυμάτων

1.8 ΓΛΥΣΙΔΙΑ – Δόμηση νέων κατοικιών εντός ορίων οικισμού

1.9 ΓΛΥΣΙΔΙΑ – Δόμηση νέων κατοικιών εντός ορίων οικισμού

1.10 ΚΑΛΑΜΙ – Ανάπτυξη α΄ και β΄ κατοικίας. Αξιοποίηση θέας προς Κόλπο Παροικιάς

1.9 ΓΛΥΣΙΔΙΑ – Δόμηση νέων κατοικιών εντός ορίων οικισμού

1.10 ΚΑΛΑΜΙ – Ανάπτυξη α' και β' κατοικίας. Αξιοποίηση θέας προς Κόλπο Παροικιάς

1.11 ΚΑΛΑΜΙ – Διάσπαρτη εκτός ορίου δόμηση.

1.12 ΚΑΜΠΟΣ – Ανάπτυξη α΄ και β΄ κατοικίας εντός ορίου του οικισμού.

1.11 ΚΑΛΑΜΙ – Διάσπαρτη εκτός ορίου δόμηση.

1.12 ΚΑΜΠΟΣ – Ανάπτυξη α' και β' κατοικίας εντός ορίου του οικισμού.

1.13 ΚΟΥΚΟΥΜΑΥΛΕΣ – Ανάπτυξη κατοικίας εντός του ορίου του οικισμού.

1.14 ΚΟΥΚΟΥΜΑΥΛΕΣ – Ανάπτυξη κατοικίας εντός του ορίου του οικισμού.

1.13 ΚΟΥΚΟΥΜΑΥΛΕΣ – Ανάπτυξη κατοικίας εντός του ορίου του οικισμού.

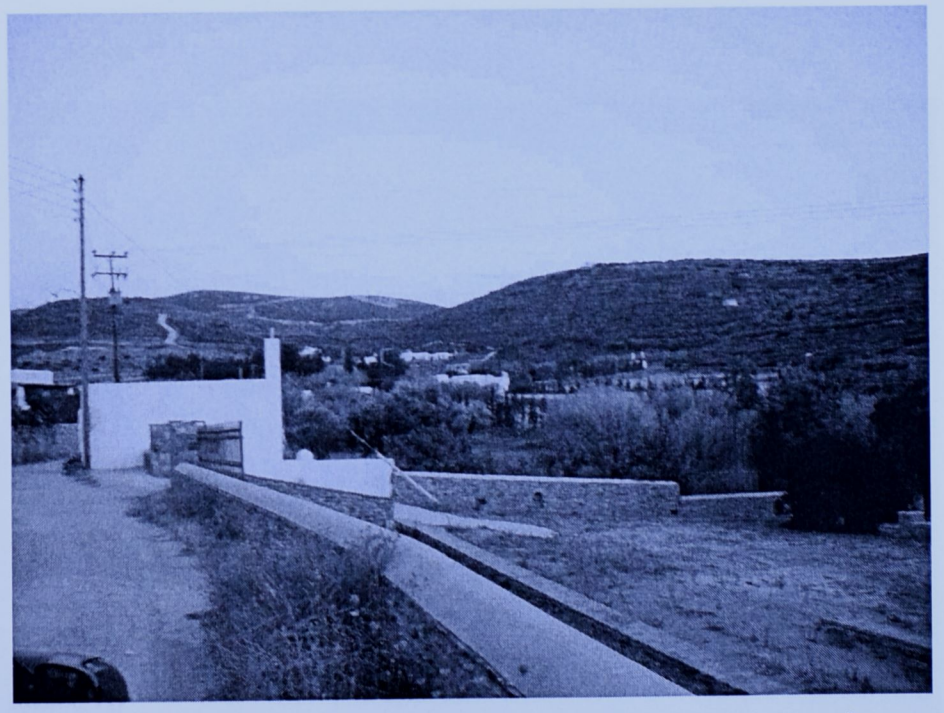

1.14 ΚΟΥΚΟΥΜΑΥΛΕΣ – Ανάπτυξη κατοικίας εντός του ορίου του οικισμού.

1.15 ΚΡΩΤΗΡΙ – Οικιστική ανάπτυξη α΄ και β΄ κατοικίας με διατάξεις της εκτός σχεδίου δόμησης.

1.16 ΚΡΩΤΗΡΙ – Κεντρικός δρόμος με εκατέρωθεν οικιστική ανάπτυξη.

1.15 ΚΡΩΤΗΡΙ – Οικιστική ανάπτυξη α' και β' κατοικίας με διατάξεις της εκτός σχεδίου δόμησης.

1.16 ΚΡΩΤΗΡΙ – Κεντρικός δρόμος με εκατέρωθεν οικιστική ανάπτυξη.

1.17 ΚΡΩΤΗΡΙ – Η δόμηση κατοικίας με διάσπαση όγκου αυξάνει την πυκνότητα οίκησης.

1.18 ΠΟΥΝΤΑ – Κατοικίες με α΄κατοικία και τουριστικά καταλύματα.

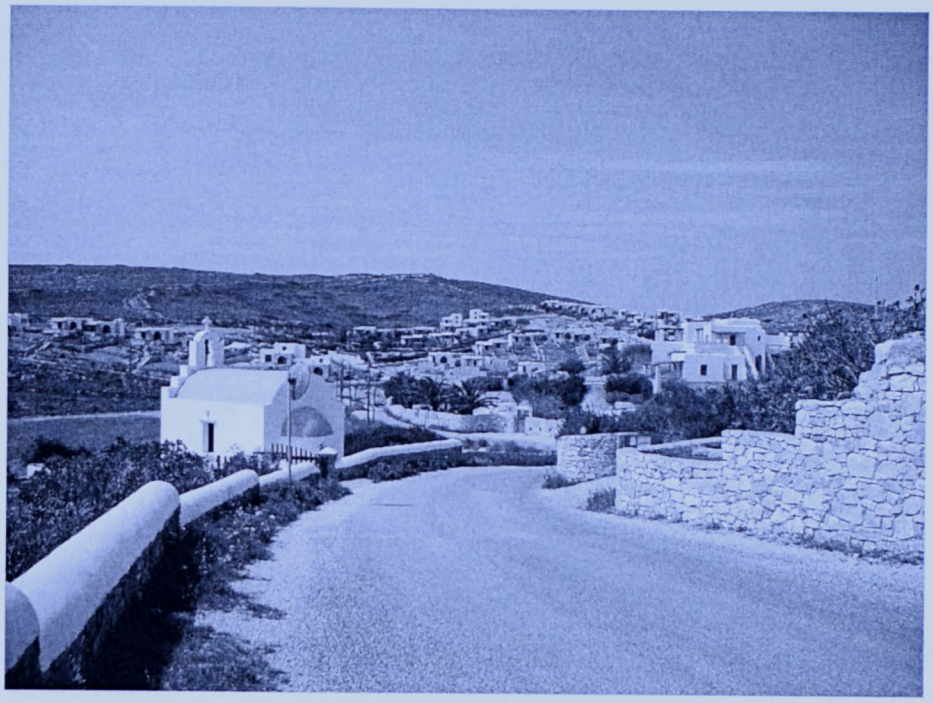

1.17 ΚΡΩΤΗΡΙ – Η δόμηση κατοικίας με διάσπαση όγκου αυξάνει την πυκνότητα οίκησης.

1.18 ΠΟΥΝΤΑ – Κατοικίες με α' κατοικία και τουριστικά καταλύματα.

1.19 ΣΑΡΑΚΙΝΙΚΟ – Διάσπαρτη ανάπτυξη α΄ και β΄ κατοικίας με εκτός σχεδίου όρους δόμησης. Δεξιά συνεχίζει η ανάπτυξη εντός ορίου του οικισμού Σωτήρες.

1.20 ΑΓΚΑΙΡΙΑ – Συγκρότημα νέων κατοικιών εντός του ορίου οικισμού.

1.19 ΣΑΡΑΚΙΝΙΚΟ – Διάσπαρτη ανάπτυξη α' και β' κατοικίας με εκτός σχεδίου όρους δόμησης. Δεξιά συνεχίζει η ανάπτυξη εντός ορίου του οικισμού Σωτήρες.

1.20 ΑΓΚΑΙΡΙΑ – Συγκρότημα νέων κατοικιών εντός του ορίου οικισμού.

1.21 ΑΓΚΑΙΡΙΑ – Ανάπτυξη εντός ορίου οικισμού

1.22 ΙΣΤΕΡΝΙ – Νέα ανάπτυξη β΄κατοικίας εντός ορίου οικισμού.

1.21 ΑΓΚΑΙΡΙΑ – Ανάπτυξη εντός ορίου οικισμού

1.22 ΙΣΤΕΡΝΙ – Νέα ανάπτυξη β' κατοικίας εντός ορίου οικισμού.

3.4 Μελέτη κοινωνικοοικονομικών και δημογραφικών χαρακτηριστικών στο χώρο(περιφέρεια,νομός,δήμος)

Με τη χρήση διαθέσιμων στατιστικών στοιχείων και πληροφοριών από την ΕΣΥΕ ακολουθεί σχολιασμός και παράθεση των αντίστοιχων πινάκων και διαγραμμάτων.

1.Απασχόληση

Οι περισσότεροι εργαζόμενοι το 1991(Π.5,Δ.5) της νήσου Πάρου, απασχολούνται κυρίως στον τριτογενή τομέα σε όλα τα Δ.Δ εκτός από το Δ.Δ Κώστου που είναι στο δευτερογενή τομέα ή τομέα μεταποίησης, εξόρυξης και κατασκευών, κυρίως λόγω της εξόρυξης μαρμάρου στο Μαράθι. Η απασχόληση στον τριτογενή τομέα διαρθρώνεται στο εμπόριο, στα ξενοδοχεία και εστιατόρια. Ο πρωτογενής τομέας έχει χαμηλά επίπεδα απασχόλησης, αλλά τα ποσοστά ανεργίας βρίσκονται σε χαμηλά επίπεδα.

Σε ευρύτερη χωρική οντότητα το 1991(Δ.6,Π.5) ο τριτογενής τομέας παραγωγής είναι ο επικρατέστερος τόσο σε επίπεδο Νομού, Περιφέρειας και Δήμου. Ο αριθμός των απασχολουμένων είναι μεγαλύτερος από τον αριθμό των ανέργων.

Παρατηρούμε παρόμοια συγκέντρωση απασχόλησης ανάμεσα στα δημοτικά διαμερίσματα και οι περισσότεροι απασχολούμενοι και το έτος 2001(Π.6,Δ.7) εντοπίζονται στον τριτογενή τομέα ανά δημοτικό διαμέρισμα με εξαίρεση το δημοτικό διαμέρισμα Λευκών ,που επικεντρώνεται στο δευτερογενή τομέα κυρίως στις κατασκευές, και όχι του Κώστου όπως ήταν το 1991. Υψηλή συγκέντρωση απασχόλησης στο δευτερογενή τομέα έχουμε στα δημοτικά διαμερίσματα Αρχιλόχου και Μάρπησσας και μεγαλύτερα ποσοστά συγκέντρωσης στον πρωτογενή τομέα στα δημοτικά διαμερίσματα, με φθίνουσα σειρά, Μάρπησσας, Αγκαιριάς, Αρχιλόχου και Κώστου.

Ανά ευρύτερη χωρική οντότητα το 2001(Δ.8,Π.6) έχουμε: στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου επικρατεί ο τριτογενής τομέας σε πολύ υψηλά ποσοστά με διαφορά ότι κυρίαρχη συγκέντρωση απασχόλησης έχουμε στον τομέα των ξενοδοχείων και εστιατορίων. Στο δευτερογενή τομέα έχουμε ικανοποιητική συγκέντρωση αντίστοιχη με αυτήν του Δήμου και του Νομού στις κατασκευές και τη μεταποίηση, ενώ στον πρωτογενή τομέα η συγκέντρωση της απασχόλησης είναι αμυδρή συγκριτικά με τα ποσοστά ανεργίας που βρίσκονται σε μεγάλο βαθμό.

Οι περισσότεροι απασχολούμενοι και το έτος 2001(Δ.9) εντοπίζονται στον τριτογενή τομέα ανά Δ.Δ. με εξαίρεση το Δ.Δ. Λευκών που επικεντρώνεται στο δευτερογενή τομέα κυρίως στις κατασκευές, και όχι του Δ.Δ. Κώστου που το 1991 ανήκε στο δευτερογενή τομέα. Στο δευτερογενή τομέα υπάρχει σημαντική αύξηση της απασχόλησης στο Δ.Δ. Μάρπησσας και αντίστοιχη μείωση στα Δ.Δ. Κώστου και Αγκαιριάς. Η ανάπτυξη του τριτογενούς τομέα οδηγεί στην απορρόφηση του πρωτογενούς και συνεπώς την αποτελεσματική αποδυνάμωσή του και των επιμέρους τομεών που τον αποτελούν (γεωργίας, κτηνοτροφίας, θήρας, δασοκομίας και αλιείας) με εξαίρεση το Δ.Δ. Κώστου που ευνοήθηκε και αυξήθηκε σε μικρό βαθμό. Χαρακτηριστική είναι και η αύξηση του επιπέδου ανεργίας που αυξήθηκε σε όλα τα Δ.Δ. και σε μεγαλύτερο ποσοστό στο Δ.Δ. Αρχιλόχου.

Στο Δήμο Πάρου, το Νομό Κυκλάδων και την Περιφέρεια οι μεταβολές στην απασχόληση τα έτη 1991,2001(Δ.10) είναι αξιοσημείωτες και ανάλογες με αυτές των Δ.Δ που προαναφέρθηκαν. Γενικά παρατηρείται μείωση στην απασχόληση γενικά, στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα, ενώ παράλληλα τα επίπεδα του τριτογενούς τομέα και της ανεργίας αυξάνονται. Η αύξηση της απασχόλησης στον τριτογενή τομέα συνδράμει θετικά στην οικονομική εικόνα των τριών οντοτήτων, ενώ η αύξηση της ανεργίας την υποβαθμίζει, αλλά ευτυχώς σε πάρα πολύ μικρό βαθμό. Αναλυτικότερα, προκύπτει ότι αποδυναμώνεται ο πρωτογενής τομέας και οι κλάδοι που τον αποτελούν παρουσιάζουν σημαντική πτώση με αποτέλεσμα όμως την ανάπτυξη του τριτογενούς τομέα σε πολύ υψηλά επίπεδα θετικής συνεισφοράς στην εικόνα της απασχόλησης και της οικονομίας. Η ανεργία αυξάνεται σε επίπεδα μεγαλύτερα από τον πρωτογενή τομέα, ευτυχώς όμως σε χαμηλό βαθμό συγκριτικά με τους υπόλοιπους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας και των επιμέρους κλάδων τους, και συγκεκριμένα στον κλάδο των ξενοδοχείων και εστιατορίων και στον κλάδο των κατασκευών, οι οποίοι διαγράφουν μία εκπληκτική πορεία εισχώρησης απασχολουμένων και συνεισφοράς στην εξέλιξη του χώρου.

Ο κλάδος των κατασκευών παίζει πολύ σημαντικό ρόλο στην απασχόληση και την ανάπτυξη του δευτερογενούς τομέα της οικονομικής δραστηριότητας. Παρατηρούμε πολύ υψηλά ποσοστά απασχολούμενων να απασχολούνται στον τομέα των κατασκευών ανά Δ.Δ. το 1991(Π.7,Δ.11) επειδή οι κατασκευές αποτελούν έναν από τους πιο προσοδοφόρους κλάδους της νήσου Πάρου. Το υψηλότερο ποσοστό παρουσιάζεται στο Δ.Δ. Κώστου και το χαμηλότερο στο Δ.Δ, Μαρπήσσης.

Υψηλά ποσοστά απασχολούμενων υπάρχουν στον τομέα των κατασκευών ανά ευρύτερη χωρική οντότητα το 1991(Δ.12,Π.7). Η δομή της απασχόλησης στις κατασκευές στο Δήμο, το Νομό και την Περιφέρεια παρουσιάζει μία σχετική ομοιογένεια που αντιστοιχεί περίπου στο 20% του ποσοστού του εργατικού δυναμικού της. Από την προσέγγιση του συγκεκριμένου ποσοστού θα μπορούσαμε να ισχυριστούμε ότι η ευρύτερη χωρική οντότητα είναι ένας ιστός αστικής ανάπτυξης και απασχόλησης στις επιμέρους κατασκευές που τον απαρτίζουν.

Ικανοποιητικά υψηλά ποσοστά απασχολούμενων απασχολούνται στον τομέα των κατασκευών ανά Δ.Δ. της νήσου Πάρου το 2001(Π.8,Δ.13). Πολύ υψηλά ποσοστά παρουσιάζονται στα Δ.Δ. Λευκών, Κώστου και Αγκαιριάς και πολύ χαμηλα στα Δ.Δ. Μαρπήσσης και Ναούσης. Μικρή ωστόσο είναι η ανομοιογένεια ανάμεσα στα Δ.Δ. που σημαίνει ότι το εργατικό δυναμικό κυμαίνεται σε σχετικά συναφή επίπεδα, με αποτέλεσμα μία σταθερότητα στη συνολική εικόνα του νησιού.

Αρκετά υψηλά ποσοστά απασχολούμενων υπάρχουν στον τομέα των κατασκευών ανά ευρύτερη χωρική οντότητα το 2001(Δ.14,Π.8). Η απασχόληση ανά χωρική οντότητα είναι αρκετά ικανοποιητική και το ποσοστό συμμετοχής στον κλάδο παρουσιάζει μια σχετική ομοιογένεια, όπως και το 1991.

Παρατηρούμε ότι όλα τα Δ.Δ παρουσιάζουν πολύ μικρή μεταβολή τα έτη 1991,2001(Δ.15), με εξαίρεση το Δ.Δ. Κώστου που παρουσιάζει μία θεαματική μείωση της τάξης του 14,19% στην απασχόληση στις κατασκευές.

Πρέπει να σημειωθεί ότι με τα αντίστοιχα στοιχεία απογραφής 1991(Δ.16) καταγράφεται παρόμοια δομή απασχόλησης τόσο στις κατασκευές σε επίπεδο Δήμου, Νομού και Περιφέρειας. Ωστόσο η απασχόληση παρουσιάζει μία μικρή αύξηση σε επίπεδο Νομού και μείωση στις άλλες δύο χωρικές οντότητες.

Πινακας 5.Ποσοστό % απασχολούμενων, ανέργων και τομέων ανά δημοτικό διαμέρισμα (1991).

	% ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ	% ΑΝΕΡΓΩΝ	% Α' ΓΕΝΗΣ	% Β' ΓΕΝΗΣ	% Γ' ΓΕΝΗΣ
Δ.Δ.Πάρου	96,65%	3,35%	14,16%	25,26%	54,68%
Δ.Δ.Αγκαιριάς	96,47%	3,53%	27,24%	34,88%	34,88%
Δ.Δ.Αρχιλόχου	96,07%	3,93%	27,51%	34,20%	34,94%
Δ.Δ.Κώστου	94,69%	5,31%	19,63%	47,66%	28,97%
Δ.Δ.Λευκών	97,40%	2,60%	14,00%	39,67%	42,00%
Δ.Δ.Μαρπήσσης	95,53%	4,47%	34,50%	26,02%	33,63%
Δ.Δ.Ναούσης	97,71%	2,29%	19,92%	28,65%	45,44%
	% ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ	% ΑΝΕΡΓΩΝ	% Α' ΓΕΝΗΣ	% Β' ΓΕΝΗΣ	% Γ' ΓΕΝΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΟΥ	96,71%	3,29%	19,67%	29,48%	45,58%
ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ	93,90%	6,10%	20,20%	28,42%	45,59%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	94,43%	5,57%	11,99%	24,55%	58,35%

Πηγή : ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 5.Ταξινόμηση απασχολούμενων ανά τομέα και δημοτικό διαμέρισμα(Δ.Δ.) (1991).

Πηγή : ΕΣΥΕ

Πίνακας 5.Ποσοστό % απασχολούμενων, ανέργων και τομέων ανά δημοτικό διαμέρισμα (1991).

	% ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ	% ΑΝΕΡΓΩΝ	% Α' ΓΕΝΗΣ	% Β' ΓΕΝΗΣ	% Γ' ΓΕΝΗΣ
Δ.Δ.Πάρου	96,65%	3,35%	14,16%	25,26%	54,68%
Δ.Δ.Αγκαιριάς	96,47%	3,53%	27,24%	34,88%	34,88%
Δ.Δ.Αρχιλόχου	96,07%	3,93%	27,51%	34,20%	34,94%
Δ.Δ.Κώστου	94,69%	5,31%	19,63%	47,66%	28,97%
Δ.Δ.Λευκών	97,40%	2,60%	14,00%	39,67%	42,00%
Δ.Δ.Μαρπήσσης	95,53%	4,47%	34,50%	26,02%	33,63%
Δ.Δ.Ναούσης	97,71%	2,29%	19,92%	28,65%	45,44%
	% ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ	% ΑΝΕΡΓΩΝ	% Α' ΓΕΝΗΣ	% Β' ΓΕΝΗΣ	% Γ' ΓΕΝΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΟΥ	96,71%	3,29%	19,67%	29,48%	45,58%
ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ	93,90%	6,10%	20,20%	28,42%	45,59%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	94,43%	5,57%	11,99%	24,55%	58,35%

Πηγή : ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 5.Ταξινόμηση απασχολούμενων ανά τομέα και δημοτικό διαμέρισμα(Δ.Δ.) (1991).

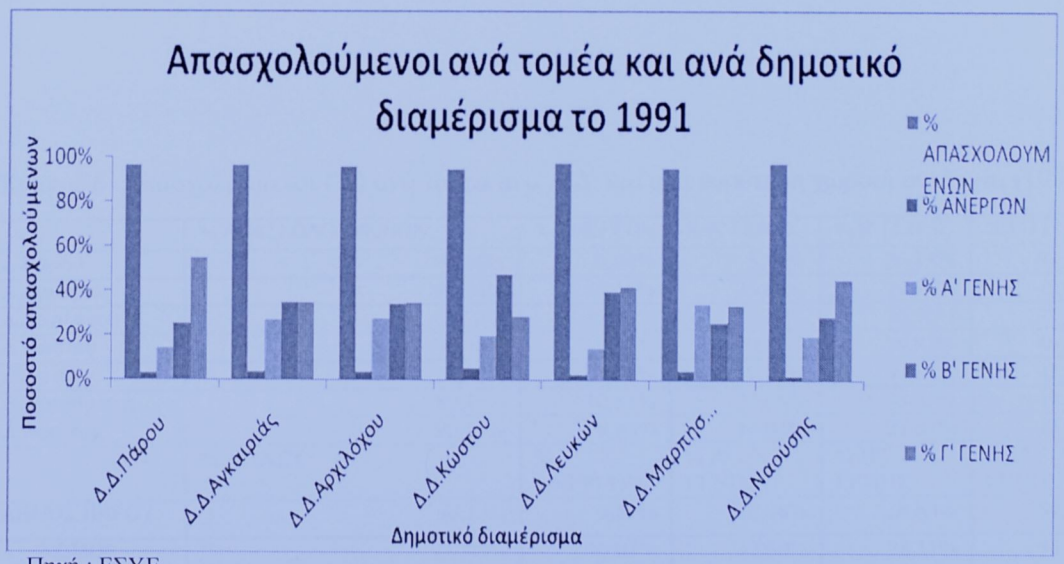

Πηγή : ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 6. Ποσοστό % απασχολουμένων ανά ευρύτερη χωρική οντότητα ανά κλάδο (1991)

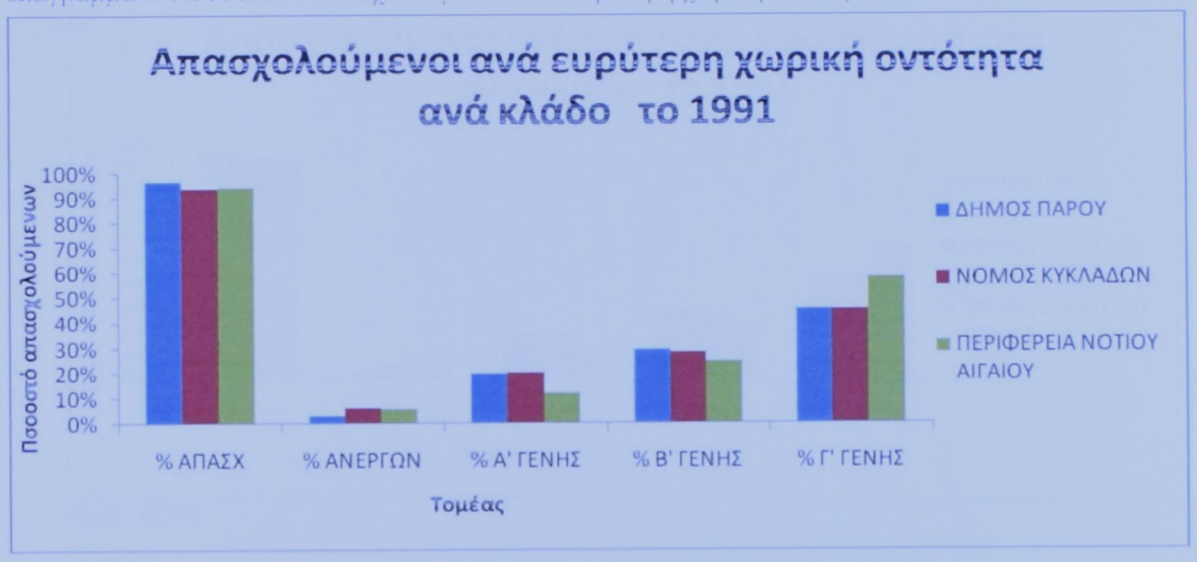

Πηγή : ΕΣΥΕ

Πίνακας 6. Απασχολούμενοι (%) ανά τομέα ανά Δ.Δ. και ανά ευρύτερη χωρική οντότητα (1991)

	% ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ	% ΑΝΕΡΓΩΝ	% Α' ΓΕΝΗΣ	% Β' ΓΕΝΗΣ	% Γ' ΓΕΝΗΣ
Δ.Δ.Πάρου	90,16%	9,84%	5,88%	26,13%	63,58%
Δ.Δ.Αγκαιριάς	90,84%	9,16%	23,81%	29,13%	42,02%
Δ.Δ.Αρχιλόχου	87,74%	12,26%	18,28%	36,56%	37,28%
Δ.Δ.Κώστου	90,48%	9,52%	20,18%	29,82%	46,49%
Δ.Δ.Λευκών	92,98%	7,02%	9,91%	44,34%	42,92%
Δ.Δ.Μαρπήσσης	89,19%	10,81%	24,55%	33,33%	40,30%
Δ.Δ.Ναούσης	90,17%	9,83%	14,84%	27,91%	53,56%
	% ΑΠΑΣΧ	% ΑΝΕΡΓΩΝ	% Α' ΓΕΝΗΣ	% Β' ΓΕΝΗΣ	% Γ' ΓΕΝΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΟΥ	90,13%	9,87%	12,08%	28,84%	54,88%
ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ	89,99%	10,01%	12,50%	28,11%	54,40%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	84,94%	15,06%	8,74%	22,00%	63,87%

Πηγή : ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 6. Ποσοστό % απασχολουμένων ανά ευρύτερη χωρική οντότητα ανά κλάδο (1991).

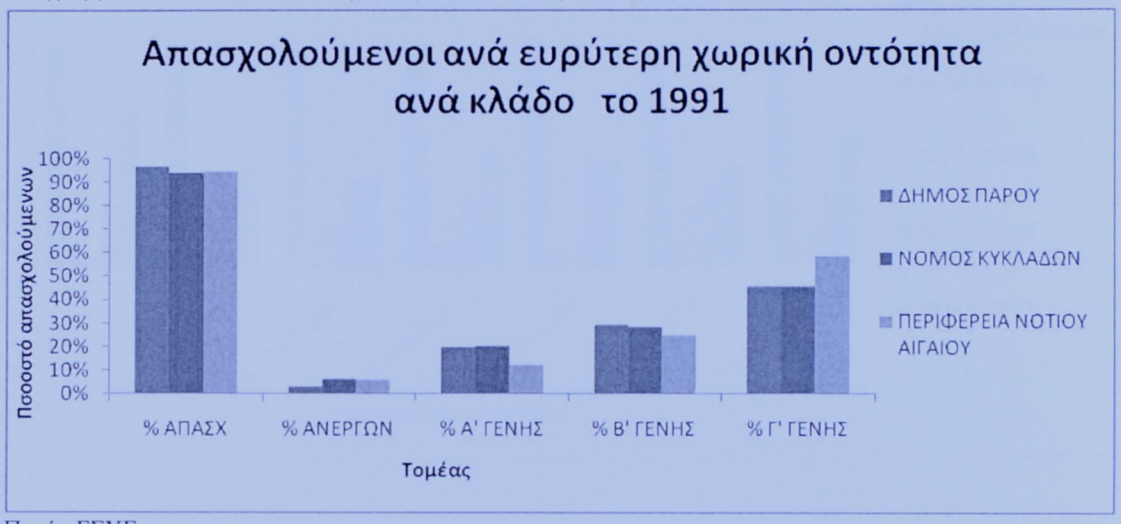

Πηγή : ΕΣΥΕ

Πίνακας 6. Απασχολούμενοι (%) ανά τομέα ανά Δ.Δ. και ανά ευρύτερη χωρική οντότητα (1991)

	% ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ	% ΑΝΕΡΓΩΝ	% Α' ΓΕΝΗΣ	% Β' ΓΕΝΗΣ	% Γ' ΓΕΝΗΣ
Δ.Δ.Πάρου	90,16%	9,84%	5,88%	26,13%	63,58%
Δ.Δ.Αγκαιριάς	90,84%	9,16%	23,81%	29,13%	42,02%
Δ.Δ.Αρχιλόχου	87,74%	12,26%	18,28%	36,56%	37,28%
Δ.Δ.Κώστου	90,48%	9,52%	20,18%	29,82%	46,49%
Δ.Δ.Λευκών	92,98%	7,02%	9,91%	44,34%	42,92%
Δ.Δ.Μαρπήσσης	89,19%	10,81%	24,55%	33,33%	40,30%
Δ.Δ.Ναούσης	90,17%	9,83%	14,84%	27,91%	53,56%
	% ΑΠΑΣΧ	% ΑΝΕΡΓΩΝ	% Α' ΓΕΝΗΣ	% Β' ΓΕΝΗΣ	% Γ' ΓΕΝΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΟΥ	90,13%	9,87%	12,08%	28,84%	54,88%
ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ	89,99%	10,01%	12,50%	28,11%	54,40%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	84,94%	15,06%	8,74%	22,00%	63,87%

Πηγή : ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 7 Ταξινόμηση απασχολούμενων ανά τομέα και Δ.Δ. (2001).

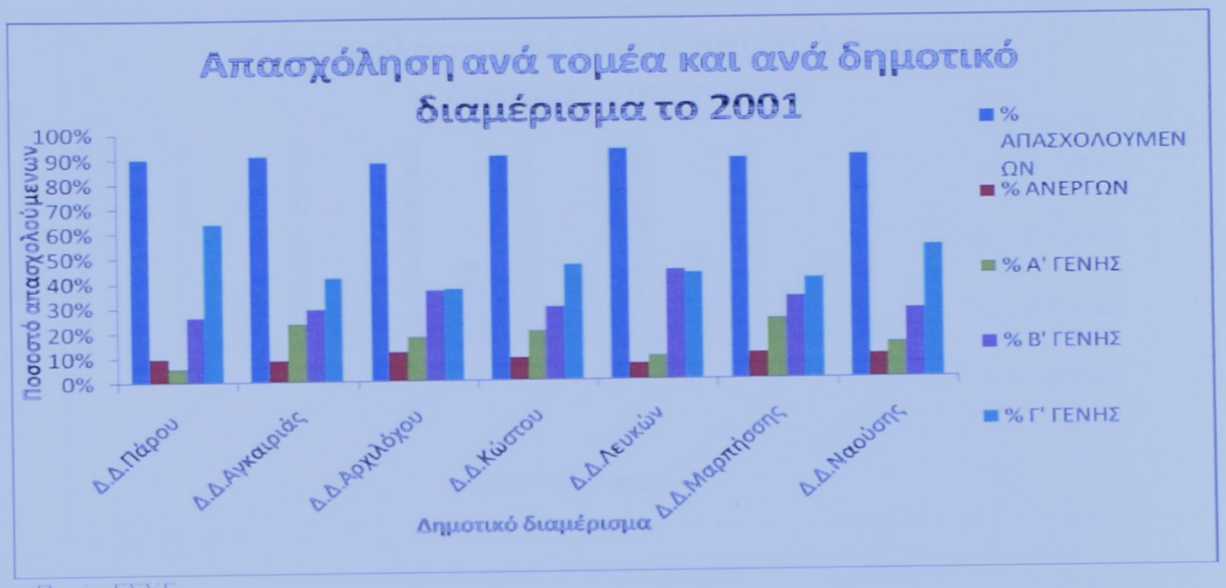

Πηγή : ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 8. Ποσοστό % απασχολουμένων ανά ευρύτερη χωρική οντότητα ανά κλάδο (2001).

Πηγή : ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 7.Ταξινόμηση απασχολούμενων ανά τομέα και Δ.Δ. (2001).

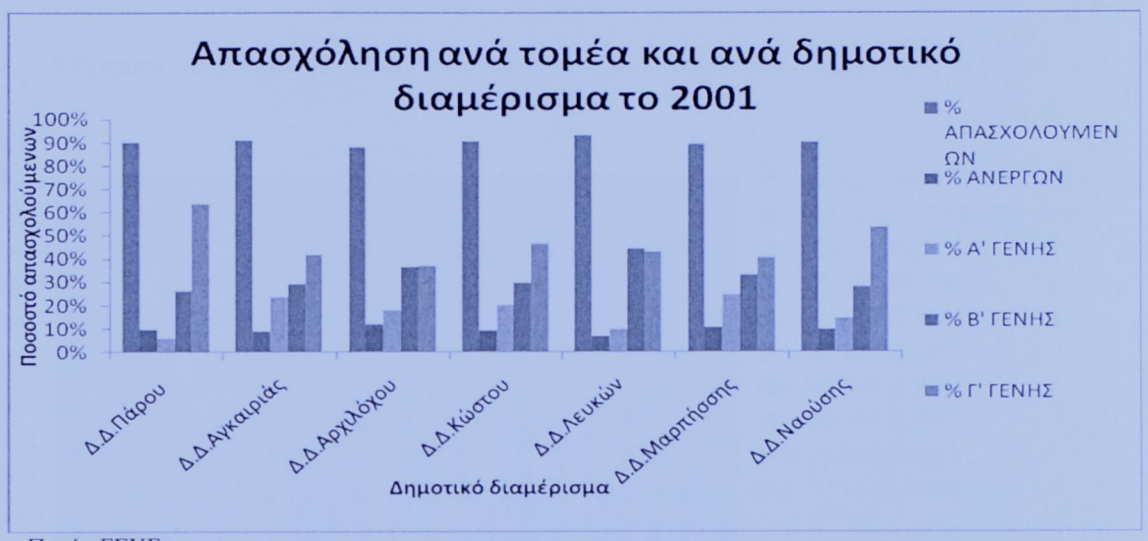

Πηγή : ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 8. Ποσοστό % απασχολουμένων ανά ευρύτερη χωρική οντότητα ανά κλάδο (2001).

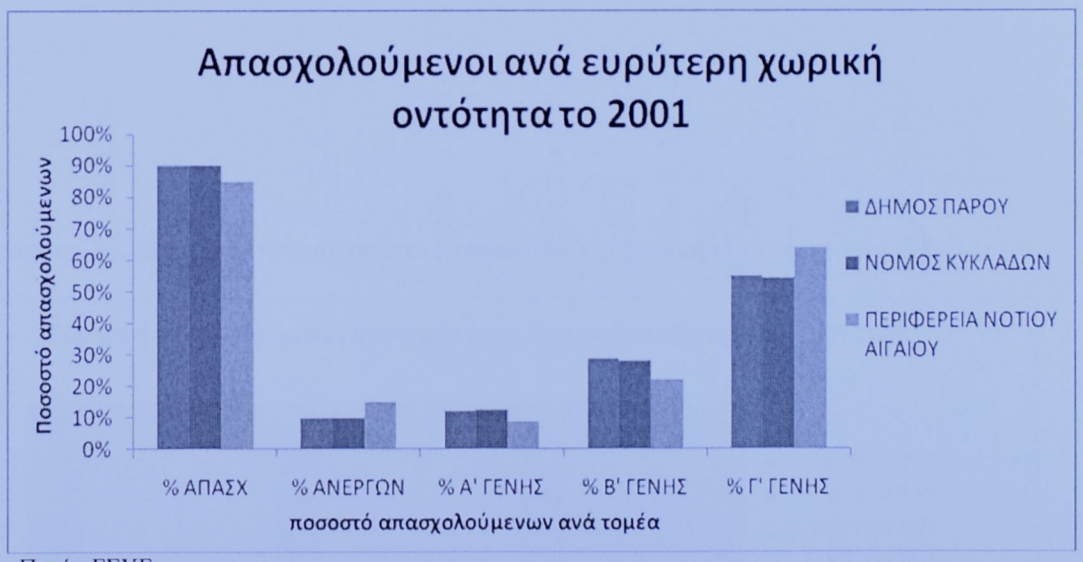

Πηγή : ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 9. Ποσοστό % και σύγκριση απασχολουμένων ανά τομέα και ανά Δ.Δ.(1991-2001).

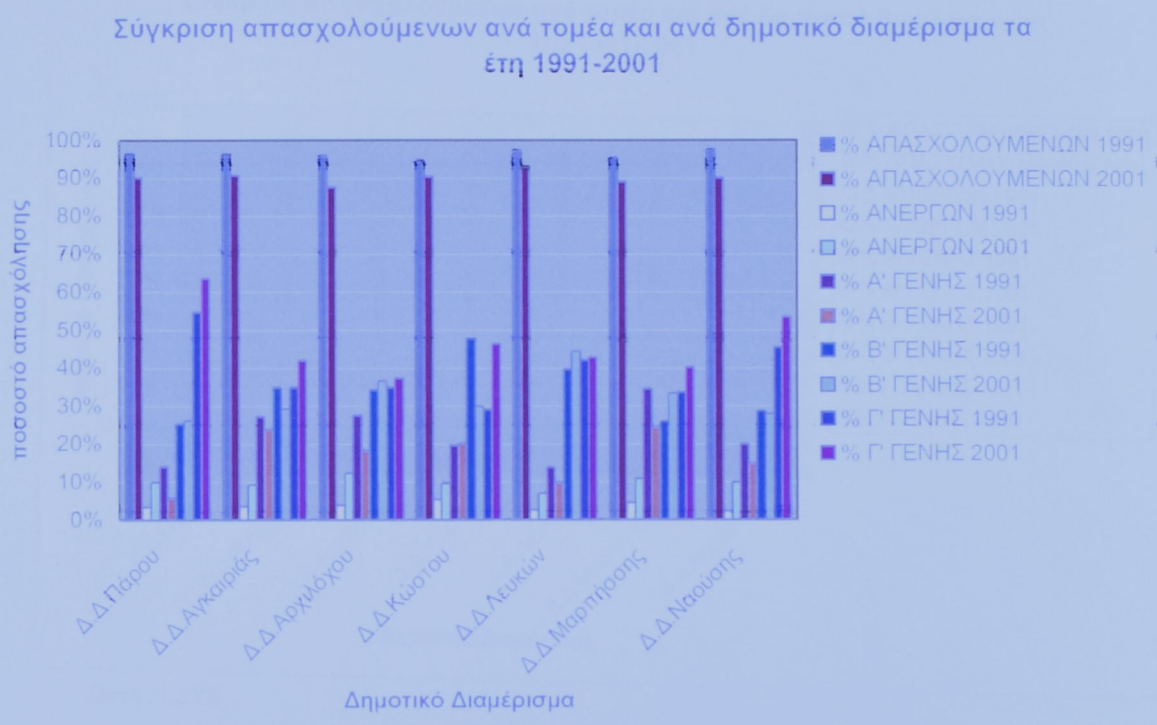

Πηγή : ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 10. Σύγκριση απασχολουμένων ανά τομέα και χωρική οντότητα (1991-2001).

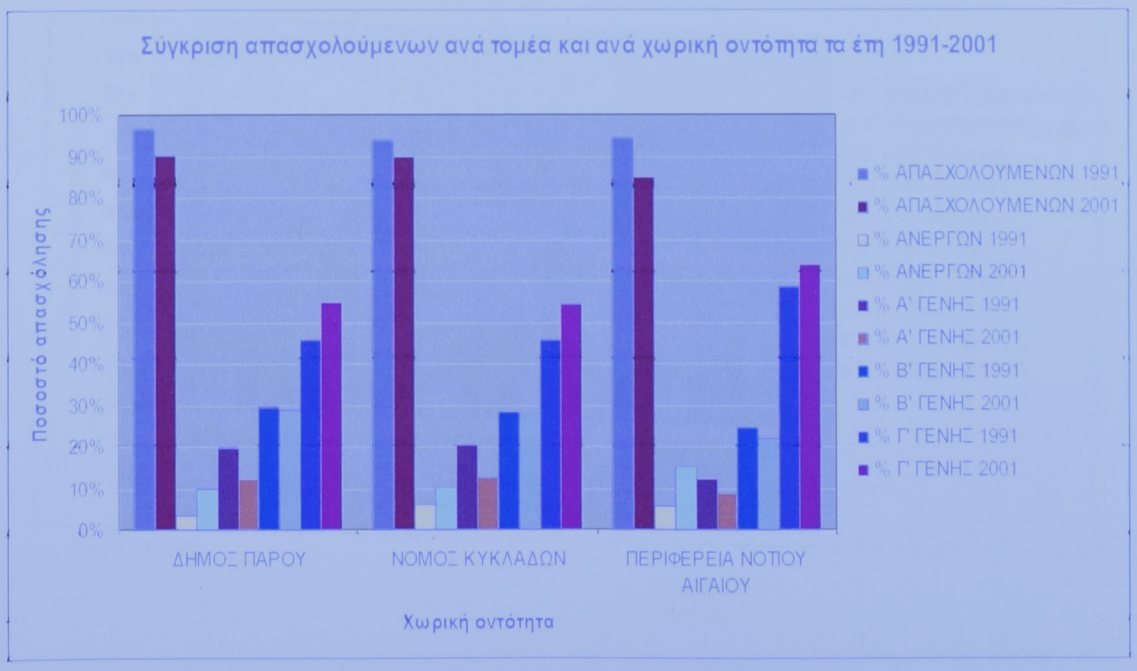

Πηγή : ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 9. Ποσοστό % και σύγκριση απασχολουμένων ανά τομέα και ανά Δ.Δ.(1991-2001).

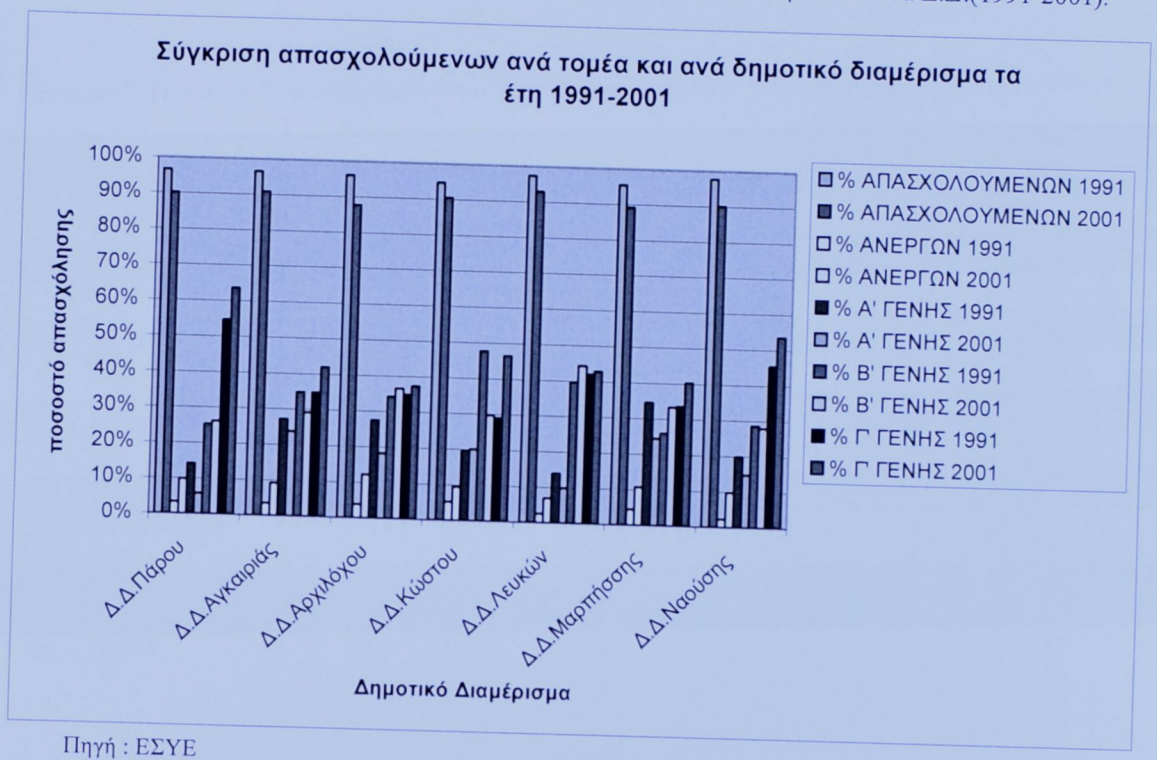

Πηγή : ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 10. Σύγκριση απασχολουμένων ανά τομέα και χωρική οντότητα (1991,2001).

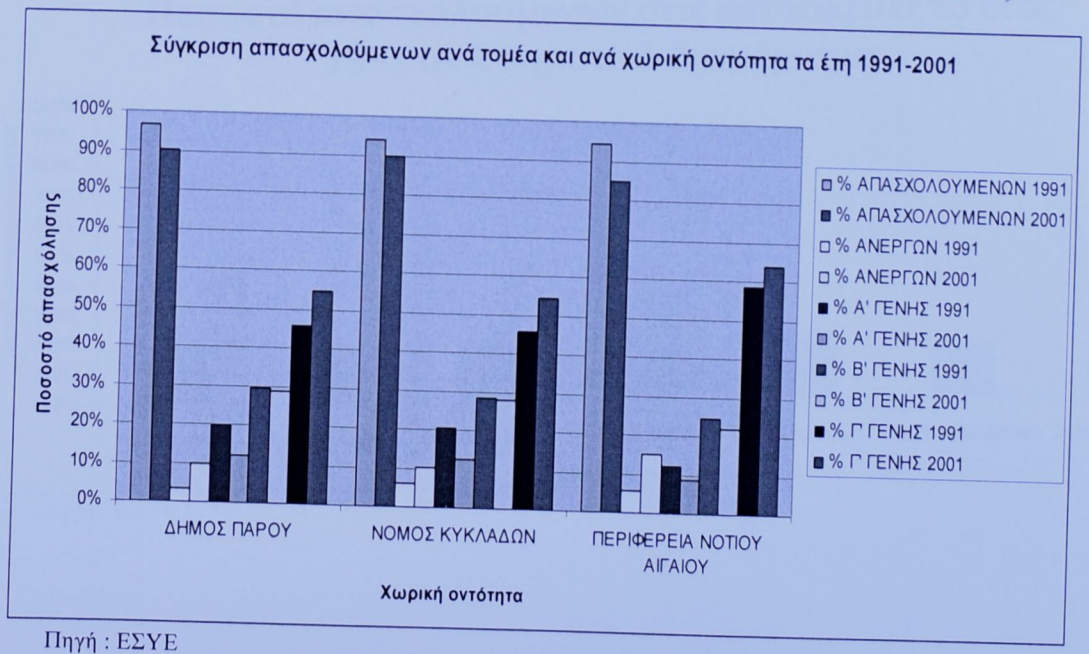

Πηγή : ΕΣΥΕ

Πίνακας 7. Ποσοστό % απασχολουμένων στις κατασκευές ανά Δ.Δ. και χωρική οντότητα(1991).

	Κατασκευές		% Κατασκευές
Δ.Δ.Παρου	[illegible]	Δ.Δ.Παρου	[illegible]
Δ.Δ.Αγκαιριας	61	Δ.Δ.Αγκαιριας	19,55%
Δ.Δ.Αρχιλόχου	[illegible]	Δ.Δ.Αρχιλόχου	[illegible]
Δ.Δ.Κωστου	40	Δ.Δ.Κωστου	35,40%
Δ.Δ.Λευκών	[illegible]	Δ.Δ.Λευκών	[illegible]
Δ.Δ.Μαρπήσσης	62	Δ.Δ.Μαρπήσσης	17,32%
Δ.Δ.Ναουσης	[illegible]	Δ.Δ.Ναουσης	[illegible]
	Κατασκευες		% Κατασκευες
ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΟΥ	703	ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΟΥ	19,27%
Ν. ΚΥΚΛΑΔΩΝ	5.140	Ν. ΚΥΚΛΑΔΩΝ	15,35%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	13.308	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	14,07%

Πηγή : ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 11. Ποσοστό απασχολούμενων στις κατασκευές ανά Δ.Δ.(1991).

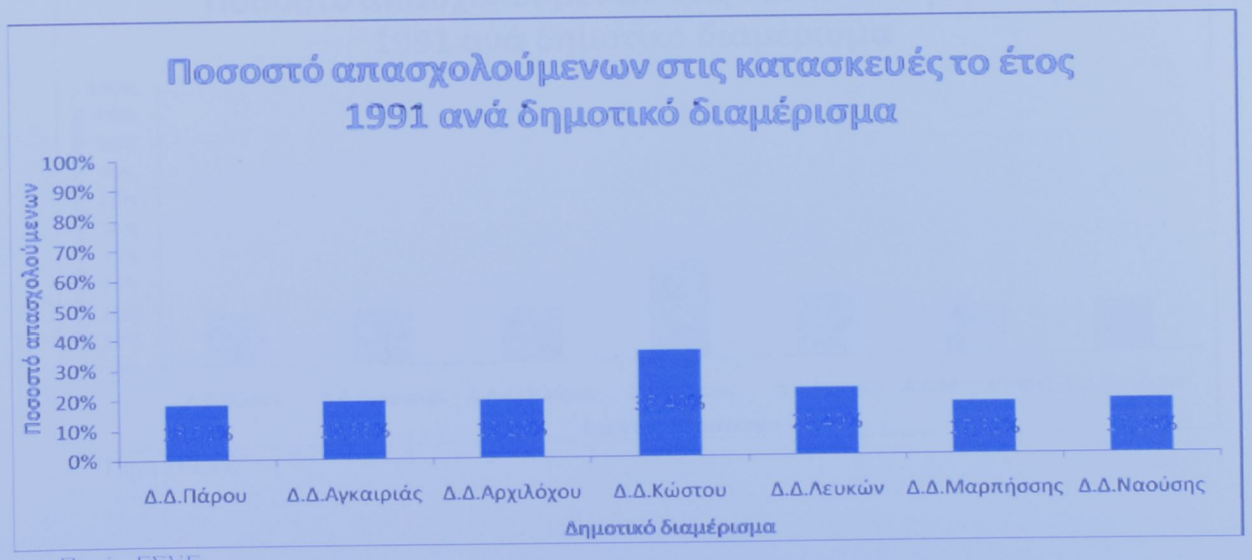

Πηγή : ΕΣΥΕ

Πίνακας 7. Ποσοστό % απασχολουμένων στις κατασκευές ανά Δ.Δ. και χωρική οντότητα(1991).

	Κατασκευές		% Κατασκευές
Δ.Δ.Πάρου	276	Δ.Δ.Πάρου	18,51%
Δ.Δ.Αγκαιριάς	61	Δ.Δ.Αγκαιριάς	19,55%
Δ.Δ.Αρχιλόχου	54	Δ.Δ.Αρχιλόχου	19,29%
Δ.Δ.Κώστου	40	Δ.Δ.Κώστου	35,40%
Δ.Δ.Λευκών	69	Δ.Δ.Λευκών	22,40%
Δ.Δ.Μαρπήσσης	62	Δ.Δ.Μαρπήσσης	17,32%
Δ.Δ.Ναούσης	141	Δ.Δ.Ναούσης	17,94%
	Κατασκευές		% Κατασκευές
ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΟΥ	703	ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΟΥ	19,27%
Ν. ΚΥΚΛΑΔΩΝ	5.140	Ν. ΚΥΚΛΑΔΩΝ	15,35%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	13.308	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	14,07%

Πηγή : ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 11. Ποσοστό απασχολούμενων στις κατασκευές ανά Δ.Δ.(1991).

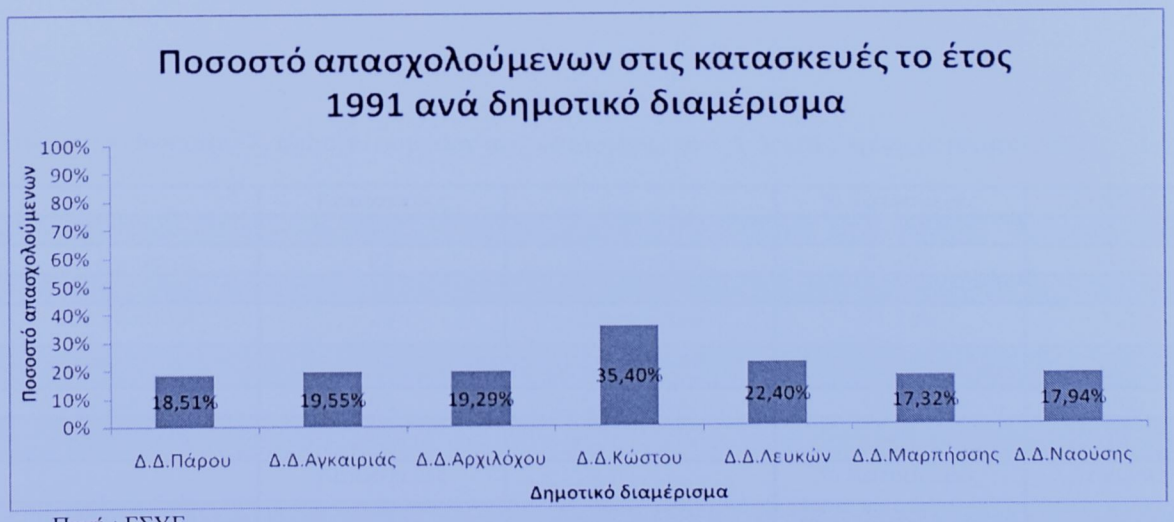

Πηγή : ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 12. Απασχολούμενοι (%) στις κατασκευές ανά ευρύτερη χωρική οντότητα (1991).

Πηγή : ΕΣΥΕ

Πίνακας 8. Ποσοστό % απασχολουμένων στις κατασκευές ανά Δ.Δ. και χωρική οντότητα(2001).

	Κατασκευές		% Κατασκευές	ΣΥΝΟΛΟ
Δ.Δ.Πάρου	485	Δ.Δ.Πάρου	18,32%	2.648
Δ.Δ.Αγκαιριάς	82	Δ.Δ.Αγκαιριάς	20,25%	405
Δ.Δ.Αρχιλόχου	65	Δ.Δ.Αρχιλόχου	19,46%	334
Δ.Δ.Κώστου	28	Δ.Δ.Κώστου	21,21%	132
Δ.Δ.Λευκών	52	Δ.Δ.Λευκών	21,76%	239
Δ.Δ.Μαρπήσσης	66	Δ.Δ.Μαρπήσσης	16,84%	392
Δ.Δ.Νάουσης	233	Δ.Δ.Νάουσης	16,84%	1.384
	Κατασκευές		% Κατασκευές	ΣΥΝΟΛΟ
ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΟΥ	1.011	ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΟΥ	18,27%	5.534
Ν. ΚΥΚΛΑΔΩΝ	7.805	Ν. ΚΥΚΛΑΔΩΝ	16,90%	46.184
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	15.945	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	12,39%	128.740

Πηγή : ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 12. Απασχολούμενοι (%) στις κατασκευές ανά ευρύτερη χωρική οντότητα (1991).

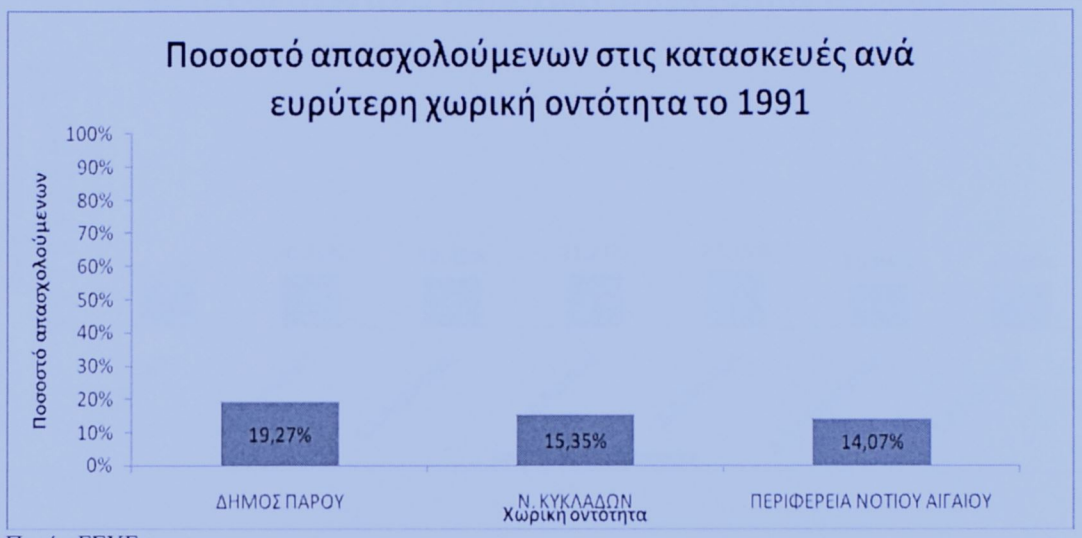

Πηγή : ΕΣΥΕ

Πίνακας 8. Ποσοστό % απασχολουμένων στις κατασκευές ανά Δ.Δ. και χωρική οντότητα(2001).

	Κατασκευές		% Κατασκευές	ΣΥΝΟΛΟ
Δ.Δ.Πάρου	485	Δ.Δ.Πάρου	18,32%	2.648
Δ.Δ.Αγκαιριάς	82	Δ.Δ.Αγκαιριάς	20,25%	405
Δ.Δ.Αρχιλόχου	65	Δ.Δ.Αρχιλόχου	19,46%	334
Δ.Δ.Κώστου	28	Δ.Δ.Κώστου	21,21%	132
Δ.Δ.Λευκών	52	Δ.Δ.Λευκών	21,76%	239
Δ.Δ.Μαρπήσσης	66	Δ.Δ.Μαρπήσσης	16,84%	392
Δ.Δ.Ναούσης	233	Δ.Δ.Ναούσης	16,84%	1.384
	Κατασκευές		**% Κατασκευές**	**ΣΥΝΟΛΟ**
ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΟΥ	**1.011**	**ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΟΥ**	**18,27%**	**5.534**
Ν. ΚΥΚΛΑΔΩΝ	**7.805**	**Ν. ΚΥΚΛΑΔΩΝ**	**16,90%**	**46.184**
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	**15.945**	**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ**	**12,39%**	**128.740**

Πηγή : ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 13. Ποσοστό απασχολούμενων στις κατασκευές ανά Δ.Δ.(2001).

Πηγή : ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 14. Απασχολούμενοι (%) στις κατασκευές ανά ευρύτερη χωρική οντότητα (2001).

Πηγή : ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 13. Ποσοστό απασχολούμενων στις κατασκευές ανά Δ.Δ.(2001).

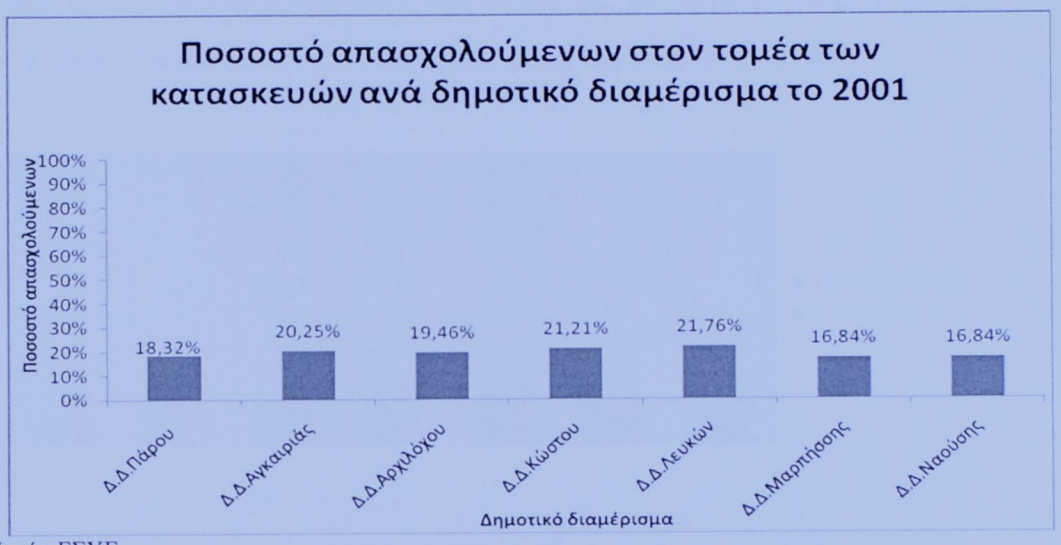

Πηγή : ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 14. Απασχολούμενοι (%) στις κατασκευές ανά ευρύτερη χωρική οντότητα (2001).

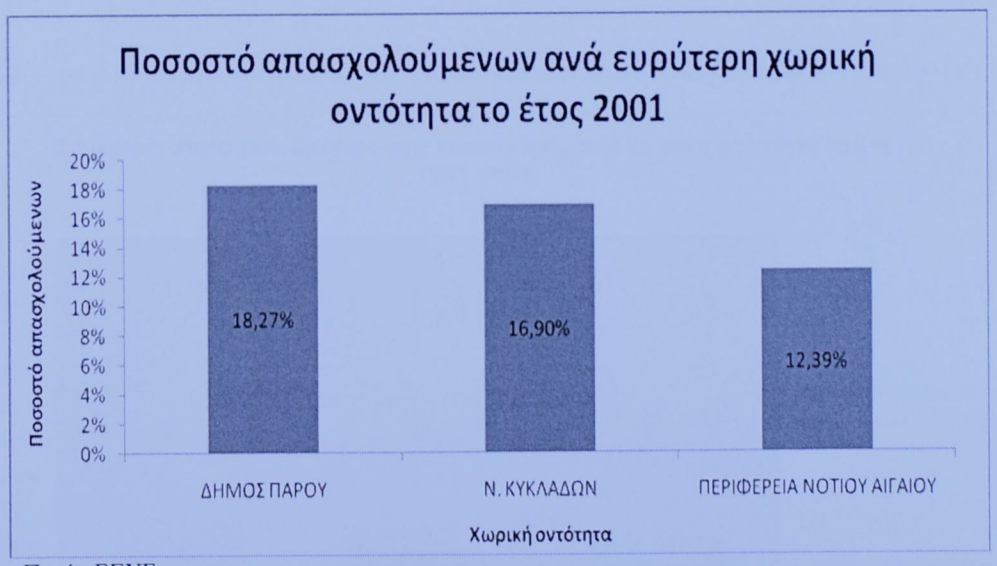

Πηγή : ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 15. Σύγκριση απασχολουμένων στις κατασκευές ανά τομέα και ανά Δ.Δ.(1991,2001).

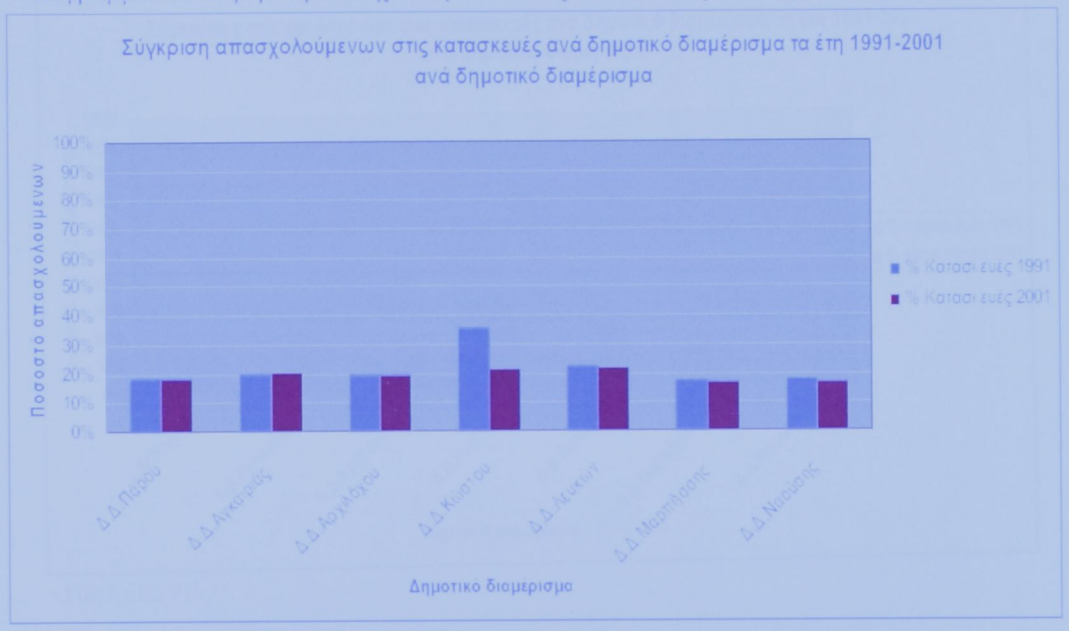

Πηγή : ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 16. Σύγκριση απασχολουμένων στις κατασκευές ανά χωρική οντότητα.(1991,2001)

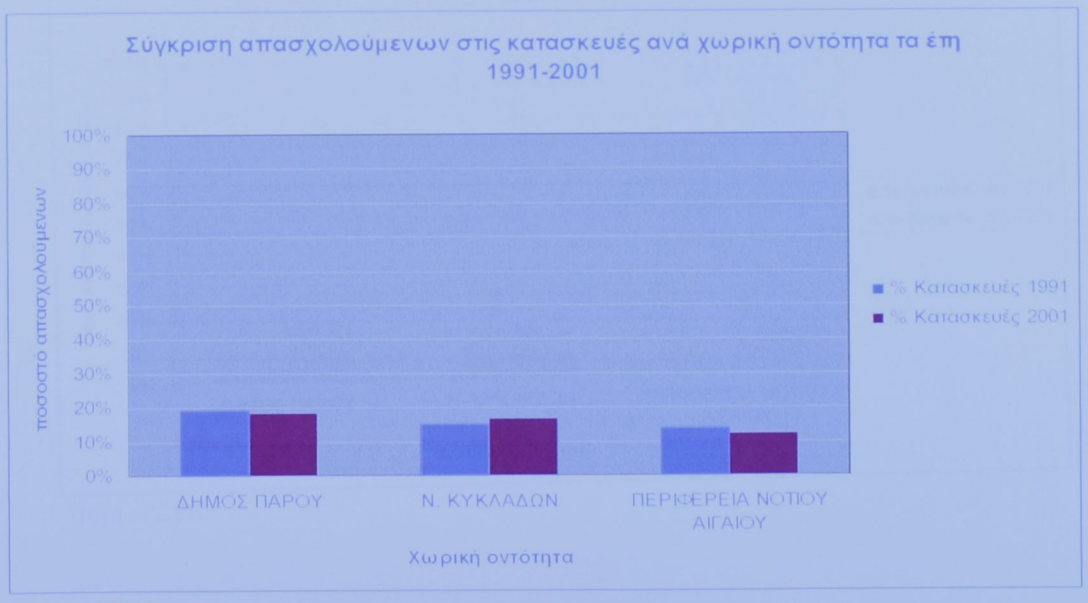

Πηγή : ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 15. Σύγκριση απασχολουμένων στις κατασκευές ανά τομέα και ανά Δ.Δ.(1991,2001).

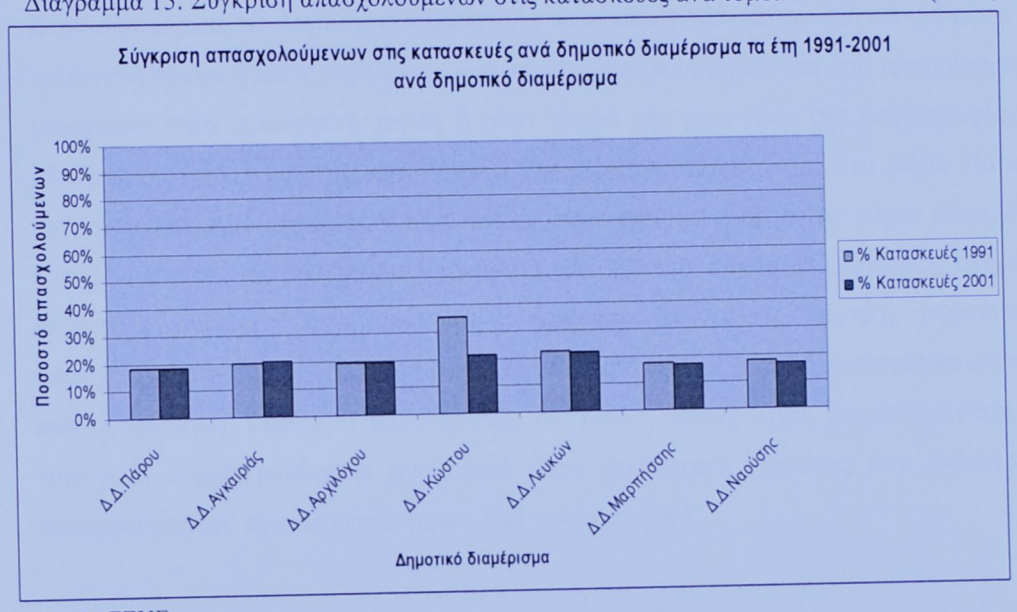

Πηγή : ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 16. Σύγκριση απασχολουμένων στις κατασκευές ανά χωρική οντότητα.(1991,2001)

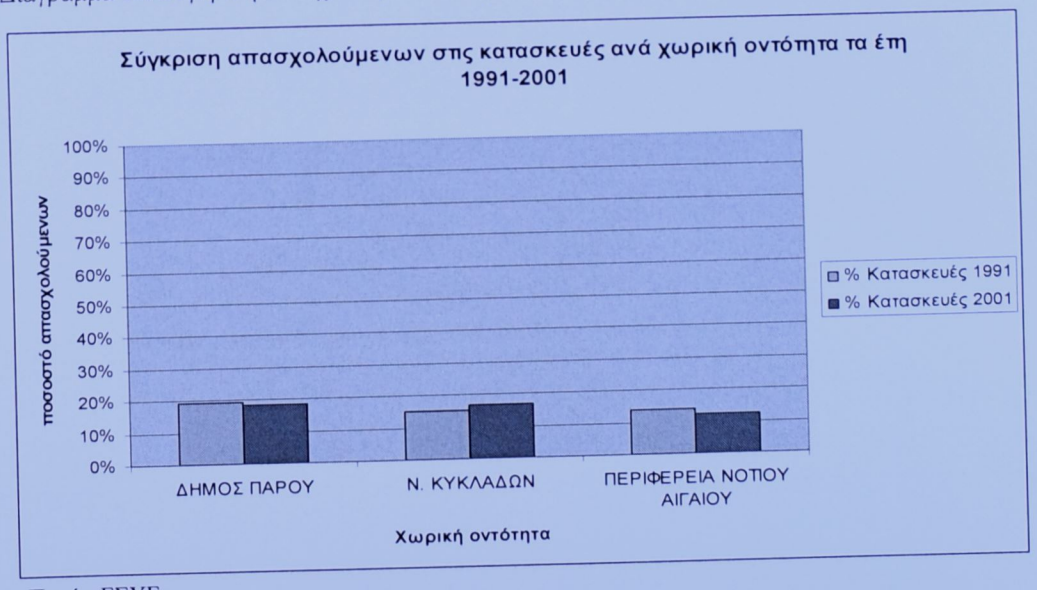

Πηγή : ΕΣΥΕ

Συμπεράσματα που προκύπτουν από τη μελέτη της απασχόλησης

Στην περιφέρεια Ν. Αιγαίου η πλειοψηφία των απασχολουμένων συγκεντρώνεται στον τριτογενή τομέα ή στον τομέα των υπηρεσιών, του τουρισμού και του εμπορίου, ενώ η μειοψηφία στον πρωτογενή τομέα ή στον τομέα της γεωργίας, της κτηνοτροφίας, της αλιείας, της θήρας και της δασοκομίας. Στο Νομό Κυκλάδων και στο Δήμο Πάρου το εργατικό δυναμικό συγκεντρώνεται κυρίως στον τριτογενή τομέα με κύρια απασχόληση του ξενοδοχεία και εστιατόρια, χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευές οχημάτων, επισκευές οικιακής και προσωπικής χρήσης. Συγχρόνως, υψηλή συγκέντρωση απασχόλησης παρατηρείται στο δευτερογενή τομέα κυρίως στις κατασκευές και λιγότερο στη μεταποίηση. Ιδιαίτερα παρατηρείται ότι όσο η απασχόληση συγκεντρώνεται στον τριτογενή τομέα μειώνεται αναλογικά στον πρωτογενή, γεγονός που δηλώνει την προσρόφηση του πρωτογενούς τομέα από τον τριτογενή.

2.Οικιστική ανάπτυξη

Για τη μελέτη της οικιστικής ανάπτυξης έγινε στατιστική επεξεργασία στοιχείων οικοδομικής δραστηριότητας και πιο συγκεκριμένα των οικοδομικών αδειών (νέες οικοδομές, προσθήκες) και είδη κατοικίας που αποτελούν τα σημαντικότερα επιμέρους τμήματά της που την επηρεάζουν.

Οι οικοδομικές άδειες ανά δημοτικό διαμέρισμα χωρίζονται σε οικοδομικές άδειες για προσθήκες και για νέες οικοδομές(Π.9). Όλα τα δημοτικά διαμερίσματα παρουσιάζουν αυξομειωτικές τάσεις στην εξέλιξη των οικοδομικών αδειών την περίοδο 1993-2005(Δ.17) γεγονός που οφείλεται σε παράγοντες όπως η οικονομία. Η οικοδομική δραστηριότητα του νησιού κυμαίνεται σε υψηλά επίπεδα το 1994 και 1995 και παρουσιάζει μία σχετική κάμψη έως το 2000, μία σχετική άνοδο έως το 2003 και μία σχετική πτώση έως το 2005. Η οικοδομική δραστηριότητα συνολικά είναι αυξημένη με ιδιαίτερη συγκέντρωση στα Δ.Δ. Πάρου και Ναούσης.
Πιο συγκεκριμένα, στο Δ.Δ Πάρου έχουμε μία σχετική άνοδο το 1995 στην οικοδομική δραστηριότητα, μία σχετική κάμψη στις οικοδομικές άδειες την περίοδο 1996-1998, μία θεαματική άνοδο το 1999, μία σχετική κάμψη το 2000 και μία σχετική άνοδο έως το 2005. Στο Δ.Δ. Αγκαιριάς τα έτη 1993-2000 υπάρχουν αυξομειώσεις της οικοδομικής δραστηριότητας, το 2001 φθάνει στην ελάχιστη τιμή της που είναι το 0 και μετά ακολουθεί ανοδική πορεία έως και το 2005 που αποκτά τη μέγιστη τιμή της. Στο Δ.Δ. Αρχιλόχου η οικοδομική δραστηριότητα με γνώμονα τις νέες οικοδομές ακολουθεί ανοδική πορεία με αυξομειωτικό ρυθμό και το 2003 αγγίζει τη μέγιστη τιμή της. Στο Δ.Δ. Κώστου η οικοδομική δραστηριότητα παρουσιάζει ξαφνική άνοδο το 2000 και το 2005. Στο Δ.Δ. Λευκών η οικοδομική δραστηριότητα παρουσιάζει δύο μέγιστες τιμές το 1993 και το 1995 αντίστοιχα. Στο Δ.Δ. Μαρπήσσης η οικοδομική δραστηριότητα αγγίζει τρεις μέγιστες τιμές το έτος 1996,2003 και 2005 αντίστοιχα. Στο Δ.Δ. Ναούσης έχουμε μία μέγιστη τιμή το 2003 και υψηλά επίπεδα οικοδομικής δραστηριότητας το 1994 και το 1995.

Με διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία, για τα έτη 1993-2005 από την εθνική στατιστική υπηρεσία(Π.10), απεικονίζεται η εξέλιξη των οικοδομικών αδειών σε σύνολο(Δ.18) ανά δημοτικό διαμέρισμα και διαπιστώνουμε για ακόμη μια φορά αυξομειωτικές τάσεις.
Η οικιστική ανάπτυξη ανά δημοτικό διαμέρισμα, παριστάνει την μεταβλητότητα των τάσεων σε διαφορετικά είδη κατοικίας το 2001(Π.11,Δ.19) με τη μεγαλύτερη καμπή στα δημοτικά διαμερίσματα στο ποσοστό των κενών δευτερευουσών ή εξοχικών κατοικιών και στις κύριες κατοικούμενες.

Πίνακας 9. Είδος οικοδομικών αδειών ανά δημοτικό διαμέρισμα και είδος (1993-2005).

Δημοτικά Διαμερίσματα		Δ.Δ.Πέρου	Δ.Δ.Αγκαιριάς	Δ.Δ.Αρχιλόχου	Δ.Δ.Κήποτου	Δ.Δ.Λευκών	Δ.Δ.Μαρπήσσας	Δ.Δ.Νεούσης	ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΟΥ
Έτος	Είδος								
1993	ΝΕΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ	92	13	14	5	7	25	52	208
	ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ	27	10	4	3	12	21	20	97
1994	ΝΕΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ	189	36	12	12	8	32	94	383
	ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ	16	2	9	2	7	11	13	60
1995	ΝΕΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ	180	30	9	16	15	36	78	373
	ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ	27	11	5	11	7	7	18	84
1996	ΝΕΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ	61	23	13	5	10	46	62	220
	ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ	21	6	11	1	6	5	8	58
1997	ΝΕΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ	61	8	8	5	4	26	36	148
	ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ	24	3	5	2	1	11	15	61
1998	ΝΕΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ	41	7	16	0	5	26	47	142
	ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ	12	5	6	3	4	6	7	43
1999	ΝΕΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ	**112**	**8**	**2**	**8**	**1**	**14**	**40**	**185**
	ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ	34	7	5	1	3	6	7	63
2000	ΝΕΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ	74	21	7	4	5	10	30	151
	ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ	16	2	1	2	4	6	8	39
2001	ΝΕΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ	83	0	10	7	4	23	44	171
	ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ	10	0	2	4	5	6	4	31
2002	ΝΕΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ	106	27	8	23	10	17	67	258
	ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ	7	6	2	3	1	0	12	30
2003	ΝΕΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ	118	43	17	12	10	48	113	361
	ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ	20	4	9	5	3	0	3	50
2004	ΝΕΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ	93	22	7	13	8	21	45	209
	ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ	15	5	2	2	2	0	7	33
2005	ΝΕΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ	100	47	8	22	4	31	52	264
	ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ	10	2	5	0	4	8	12	41

Πηγή : ΕΣΥΕ

Πίνακας 9. Είδος οικοδομικών αδειών ανά δημοτικό διαμέρισμα και είδος (1993-2005).

Δημοτικά Διαμερίσματα		Δ.Δ.Πάρου	Δ.Δ.Αγκαιριάς	Δ.Δ.Αρχιλόχου	Δ.Δ.Κώστου	Δ.Δ.Λευκών	Δ.Δ.Μαρπήσσης	Δ.Δ.Νάουσης	ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΟΥ
Έτος	Είδος								
1993	ΝΕΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ	92	13	14	5	7	25	52	**208**
	ΠΡΟΣΟΗΚΕΣ	27	10	4	3	12	21	20	**97**
1994	ΝΕΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ	189	36	12	12	8	32	94	**383**
	ΠΡΟΣΟΗΚΕΣ	16	2	9	2	7	11	13	**60**
1995	ΝΕΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ	180	39	9	16	15	36	78	**373**
	ΠΡΟΣΟΗΚΕΣ	27	0	5	0	7	7	18	**64**
1996	ΝΕΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ	61	23	13	5	10	46	62	**220**
	ΠΡΟΣΟΗΚΕΣ	21	6	11	1	6	5	8	**58**
1997	ΝΕΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ	61	8	8	5	4	26	36	**148**
	ΠΡΟΣΟΗΚΕΣ	24	8	5	2	1	11	15	**66**
1998	ΝΕΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ	41	7	16	8	5	26	47	**150**
	ΠΡΟΣΟΗΚΕΣ	12	5	6	3	4	6	7	**43**
1999	ΝΕΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ	**112**	**8**	**2**	**6**	**1**	**14**	**40**	**183**
	ΠΡΟΣΟΗΚΕΣ	34	7	5	1	3	6	7	**63**
2000	ΝΕΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ	74	21	7	4	5	10	30	**151**
	ΠΡΟΣΟΗΚΕΣ	16	2	1	2	4	6	8	**39**
2001	ΝΕΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ	83	0	10	7	4	23	44	**171**
	ΠΡΟΣΟΗΚΕΣ	10	0	2	4	5	6	4	**31**
2002	ΝΕΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ	106	27	8	33	10	17	67	**268**
	ΠΡΟΣΟΗΚΕΣ	7	6	2	3	1	8	12	**39**
2003	ΝΕΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ	118	43	17	12	10	48	113	**361**
	ΠΡΟΣΟΗΚΕΣ	20	4	9	5	3	9	3	**53**
2004	ΝΕΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ	93	22	7	13	8	21	45	**209**
	ΠΡΟΣΟΗΚΕΣ	15	5	2	2	2	6	7	**39**
2005	ΝΕΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ	100	47	8	22	4	51	52	**284**
	ΠΡΟΣΟΗΚΕΣ	10	2	5	0	4	8	12	**41**

Πηγή : ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 17. Εξέλιξη οικοδομικών αδειών ανά Δ.Δ. και είδος (1993-2005).

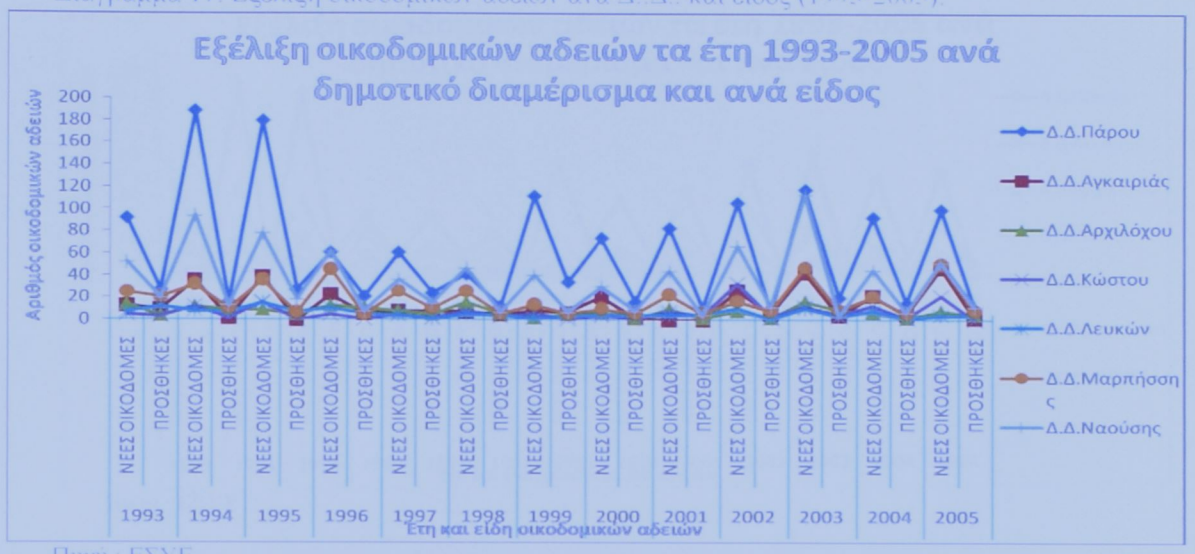

Πηγή : ΕΣΥΕ

Πίνακας 10. Σύνολο οικοδομικών αδειών ανά δημοτικό διαμέρισμα (1993-2005).

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Δ.Δ.Πάρου	119	205	207	82	85	53	146	90	93	113	138	108	110
Δ.Δ.Αγκαιριας	23	38	39	29	16	12	15	23	0	33	47	27	49
Δ.Δ.Αρχιλοχου	18	21	14	24	13	22	7	8	12	10	26	9	13
Δ.Δ.Κώστου	8	14	16	6	7	11	7	6	11	36	17	15	22
Δ.Δ.Λευκών	19	15	22	16	5	9	4	9	9	11	13	10	8
Δ.Δ.Μαρπήσσης	46	43	43	51	37	32	20	16	29	25	57	27	59
Δ.Δ.Ναουσης	72	107	96	70	51	54	47	38	48	79	116	52	64
ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΟΥ	305	443	437	278	214	193	246	190	202	307	414	248	325

Πηγή : ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 18. Εξέλιξη οικοδομικών αδειών συνολικά ανά Δ.Δ. (1993-2005).

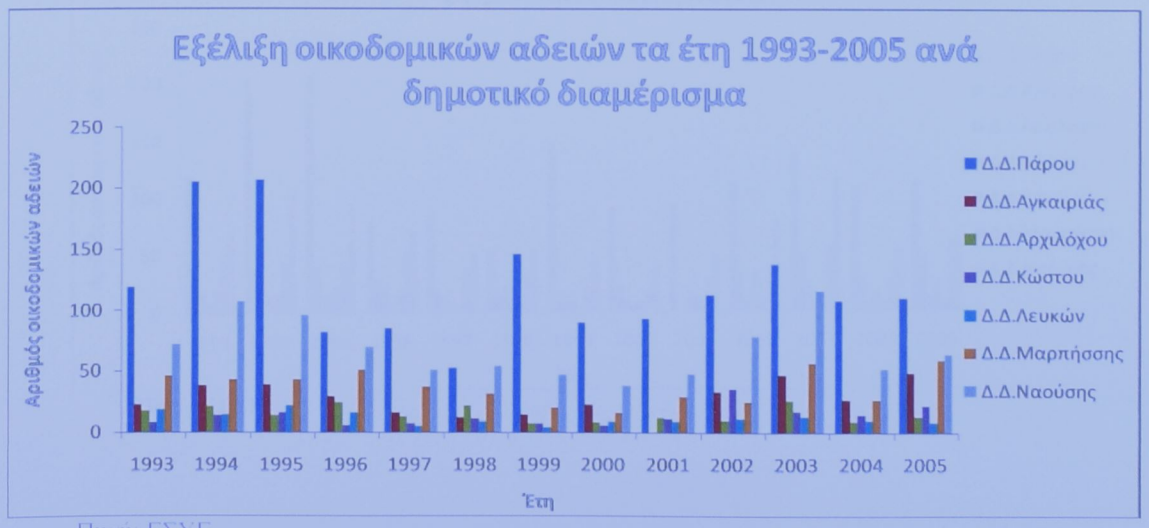

Πηγή: ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 17. Εξέλιξη οικοδομικών αδειών ανά Δ..Δ.. και είδος (1993-2005).

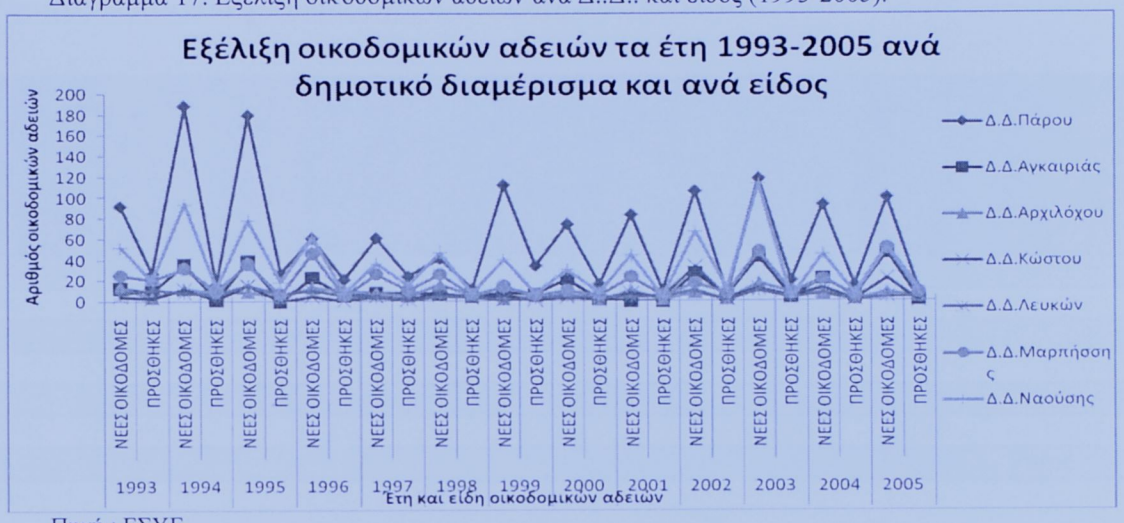

Πηγή : ΕΣΥΕ

Πίνακας 10. Σύνολο οικοδομικών αδειών ανά δημοτικό διαμέρισμα (1993-2005).

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Δ.Δ.Πάρου	119	205	207	82	85	53	146	90	93	113	138	108	110
Δ.Δ.Αγκαιριάς	23	38	39	29	16	12	15	23	0	33	47	27	49
Δ.Δ.Αρχιλόχου	18	21	14	24	13	22	7	8	12	10	26	9	13
Δ.Δ.Κώστου	8	14	16	6	7	11	7	6	11	36	17	15	22
Δ.Δ.Λευκών	19	15	22	16	5	9	4	9	9	11	13	10	8
Δ.Δ.Μαρπήσσης	46	43	43	51	37	32	20	16	29	25	57	27	59
Δ.Δ.Ναούσης	72	107	96	70	51	54	47	38	48	79	116	52	64
ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΟΥ	**305**	**443**	**437**	**278**	**214**	**193**	**246**	**190**	**202**	**307**	**414**	**248**	**325**

Πηγή : ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 18. Εξέλιξη οικοδομικών αδειών συνολικά ανά Δ..Δ. (1993-2005).

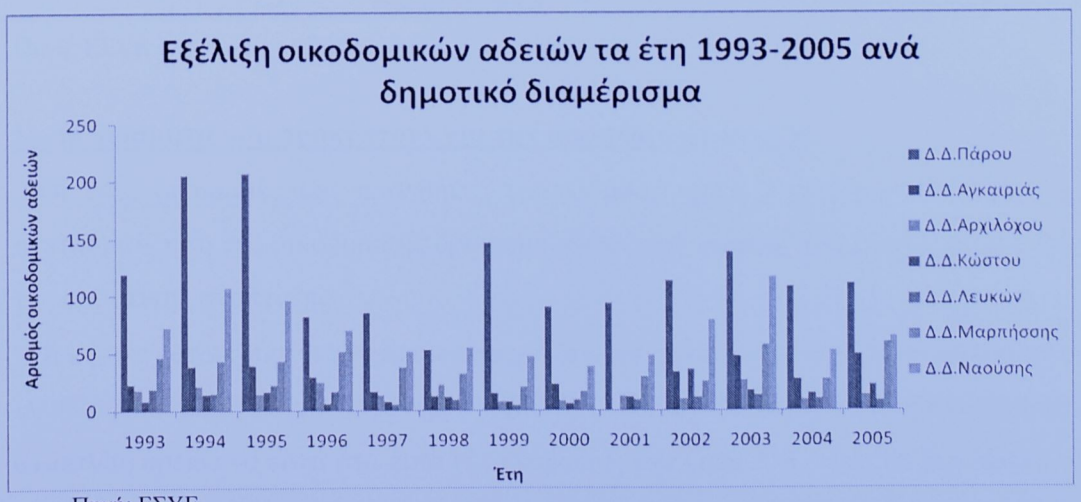

Πηγή: ΕΣΥΕ

Πίνακας 11. Οικιστική ανάπτυξη ανά Δ.Δ. και ανά είδος κατοικίας (2001).

	% κύριες κατοικούμενες	% κύριες κατοικούμενες όπου το νοικοκυριό απουσιάζει	% κενών εξοχικών ή δευτερευουσών κατοικιών	% για ενοικίαση, πώληση κα	% μη κανονικές κατοικίες	% κανονικών κατοικιών σε συλλογικές κατοικίες
Δ.Δ.Πάρου	39.55%	5.00%	43.73%	10.69%	0.00%	1.03%
Δ.Δ.Αγκαιριάς	38.11%	3.50%	50.47%	7.46%	0.00%	0.47%
Δ.Δ.Αρχιλόχου	42.04%	8.03%	42.72%	6.67%	0.00%	0.54%
Δ.Δ.Κώστου	33.33%	3.47%	53.87%	9.33%	0.00%	0.00%
Δ.Δ.Λευκών	33.78%	2.42%	56.93%	6.86%	0.00%	0.00%
Δ.Δ.Μαρπήσσης	28.19%	8.84%	52.53%	10.20%	0.00%	0.24%
Δ.Δ.Ναουσης	38.83%	4.17%	44.13%	11.09%	0.24%	1.54%

Πηγή: ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 19. Οικιστική ανάπτυξη ανά Δ.Δ. και ανά είδος κατοικίας (2001).

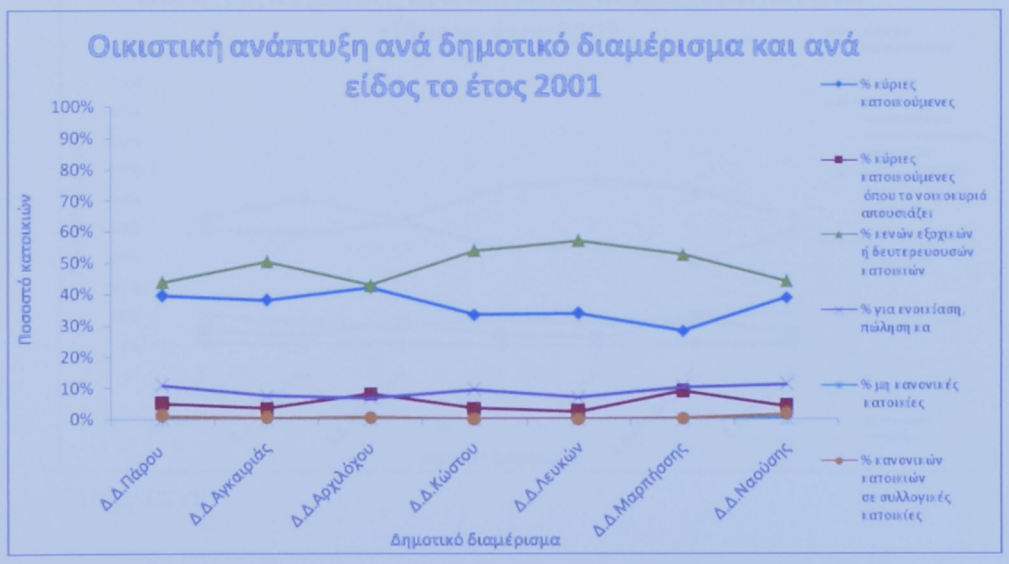

Πηγή: ΕΣΥΕ

Συμπεράσματα που προκύπτουν για την οικιστική ανάπτυξη

Οι νέες οικοδομές και προσθήκες (οικοδομικές άδειες) δείχνουν ότι υπάρχει μία σχετική αύξηση της οικοδομικής δραστηριότητας του νησιού, που οδηγεί στην ενίσχυση της οικιστικής ανάπτυξης.

Οι κύριες κατοικούμενες κατοικίες στεγάζουν τους κατοίκους νήσιου και βρίσκονται σε υψηλά επίπεδα γεγονός που φανερώνει μία σχετικά μεγάλη δόμηση. Ωστόσο η οικιστική ανάπτυξη πρέπει να είναι στα όρια της επάρκειας του κάθε Δ.Δ. ώστε να μην προκαλεί επιβαρύνσεις και συνεπώς υποβάθμιση της νήσου. Μπορούμε να ισχυριστούμε ότι οι εξοχικές κατοικίες αποτελούν πλέον βασικό αρωγό δευτερεύουσας κατοικίας της οικιστικής ανάπτυξης πράγμα το οποίο μπορεί να παρατείνει το μέσο όρο της τουριστικής περιόδου (θερινοί μήνες).

Πίνακας 11. Οικιστική ανάπτυξη ανά Δ.Δ. και ανά είδος κατοικίας (2001).

	% κύριες κατοικούμενες	% κύριες κατοικούμενες όπου το νοικοκυριό απουσιάζει	% κενών εξοχικών ή δευτερευουσών κατοικιών	% για ενοικίαση, πώληση κα	% μη κανονικές κατοικίες	% κανονικών κατοικιών σε συλλογικές κατοικίες
Δ.Δ.Πάρου	39,55%	5,00%	43,73%	10,69%	0,00%	1,03%
Δ.Δ.Αγκαιριάς	38,11%	3,50%	50,47%	7,46%	0,00%	0,47%
Δ.Δ.Αρχιλόχου	42,04%	8,03%	42,72%	6,67%	0,00%	0,54%
Δ.Δ.Κώστου	33,33%	3,47%	53,87%	9,33%	0,00%	0,00%
Δ.Δ.Λευκών	33,78%	2,42%	56,93%	6,86%	0,00%	0,00%
Δ.Δ.Μαρπήσσης	28,19%	8,84%	52,53%	10,20%	0,00%	0,24%
Δ.Δ.Ναούσης	38,83%	4,17%	44,13%	11,09%	0,24%	1,54%

Πηγή: ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 19. Οικιστική ανάπτυξη ανά Δ.Δ. και ανά είδος κατοικίας (2001).

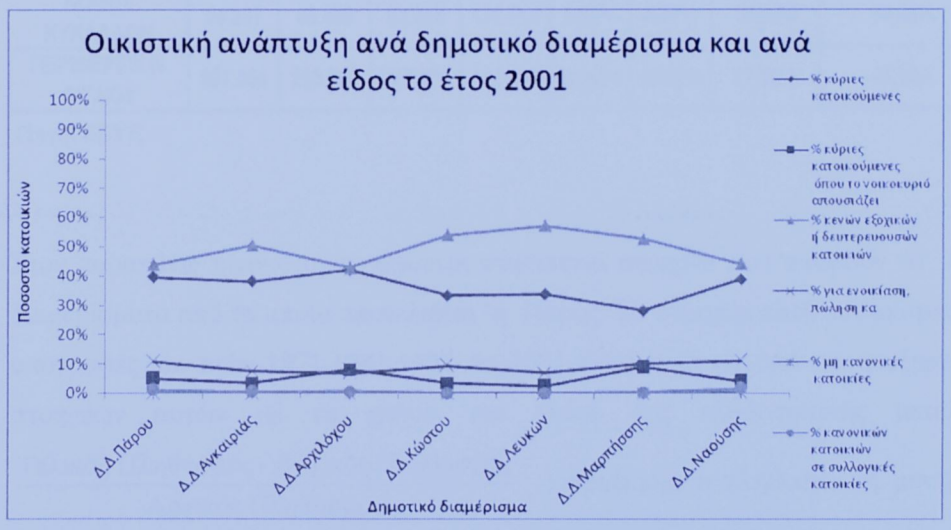

Πηγή: ΕΣΥΕ

<u>Συμπεράσματα που προκύπτουν για την οικιστική ανάπτυξη</u>

Οι νέες οικοδομές και προσθήκες (οικοδομικές άδειες) δείχνουν ότι υπάρχει μία σχετική αύξηση της οικοδομικής δραστηριότητας του νησιού, που οδηγεί στην ενίσχυση της οικιστικής ανάπτυξης.

Οι κύριες κατοικούμενες κατοικίες στεγάζουν τους κατοίκους νήσιου και βρίσκονται σε υψηλά επίπεδα γεγονός που φανερώνει μία σχετικά μεγάλη δόμηση. Ωστόσο η οικιστική ανάπτυξη πρέπει να είναι στα όρια της επάρκειας του κάθε Δ.Δ. ώστε να μην προκαλεί επιβαρύνσεις και συνεπώς υποβάθμιση της νήσου. Μπορούμε να ισχυριστούμε ότι οι εξοχικές κατοικίες αποτελούν πλέον βασικό αρωγό δευτερεύουσας κατοικίας της οικιστικής ανάπτυξης πράγμα το οποίο μπορεί να παρατείνει το μέσο όρο της τουριστικής περιόδου (θερινοί μήνες).

3.Δημογραφικοί δείκτες

Πίνακας 12. Απογραφή Πληθυσμού (1971, 1981, 1991, 2001)

ΠΙΝΑΚΑΣ Α.2.1.1 - Εξέλιξη πληθυσμού 1971-2001 ανά Δημοτικό Διαμέρισμα								
ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 1971	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 1981	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 1991	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 2001	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 1971-1981	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 1981-1991	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 1991-2001	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 1971-2001
Πάρου	2.703	3.312	3.838	5.812	22,53%	15,88%	51,43%	115,02%
Αγκαιριάς	545	629	792	981	15,41%	25,91%	23,86%	80,00%
Αρχιλόχου	601	643	801	910	6,99%	24,57%	13,61%	51,41%
Κώστου	277	253	365	374	-8,66%	44,27%	2,47%	35,02%
Λευκών	744	655	872	765	-11,96%	33,13%	-12,27%	2,82%
Μαρπήσσης	584	664	813	984	13,70%	22,44%	21,03%	68,49%
Ναούσης	1.322	1.725	2.110	3.027	30,48%	22,32%	43,46%	128,97%
ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΟΥ	6.776	7.881	9.591	12.853	16,31%	21,70%	34,01%	89,68%
ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ	86.337	88.458	94.005	112.615	2,46%	6,27%	19,80%	30,44%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ Ν. ΑΙΓΑΙΟΥ	207.354	233.529	257.481	302.686	12,62%	10,26%	17,56%	45,98%

Πηγή: ΕΣΥΕ

Στον παραπάνω πίνακα αναγράφονται στατιστικά στοιχεία που αφορούν τα δημοτικά διαμερίσματα από τα οποία αποτελείται η Πάρος. Τα στοιχεία αυτά αντλήθηκαν από τις απογραφές των ετών 1971,1981,1991 και 2001 αντίστοιχα και από την επεξεργασία των στοιχείων αυτών με τη χρήση του τύπου της πληθυσμιακής μεταβολής ($\frac{\text{Τελικός Πληθυσμός - Αρχικός Πληθυσμός}}{\text{Αρχικός Πληθυσμός}}$) προέκυψε η πληθυσμιακή μεταβολή και μέσω του διαγράμματος η διαχρονική εξέλιξη του πληθυσμού της περιόδου 1971-2001. Παρατηρούμε ότι τη χρονική περίοδο 71-81 ο πληθυσμός της Νάουσας έχει την κατέχουσα θέση, το 81-91 ο πληθυσμός του Κώστου, την 91-01 ο πληθυσμός της Πάρου και την 71-01 ο πληθυσμός της Αρχιλόχου.

Διάγραμμα 20. Εξέλιξη πληθυσμού ανά Δ.Δ. (1971-2001).

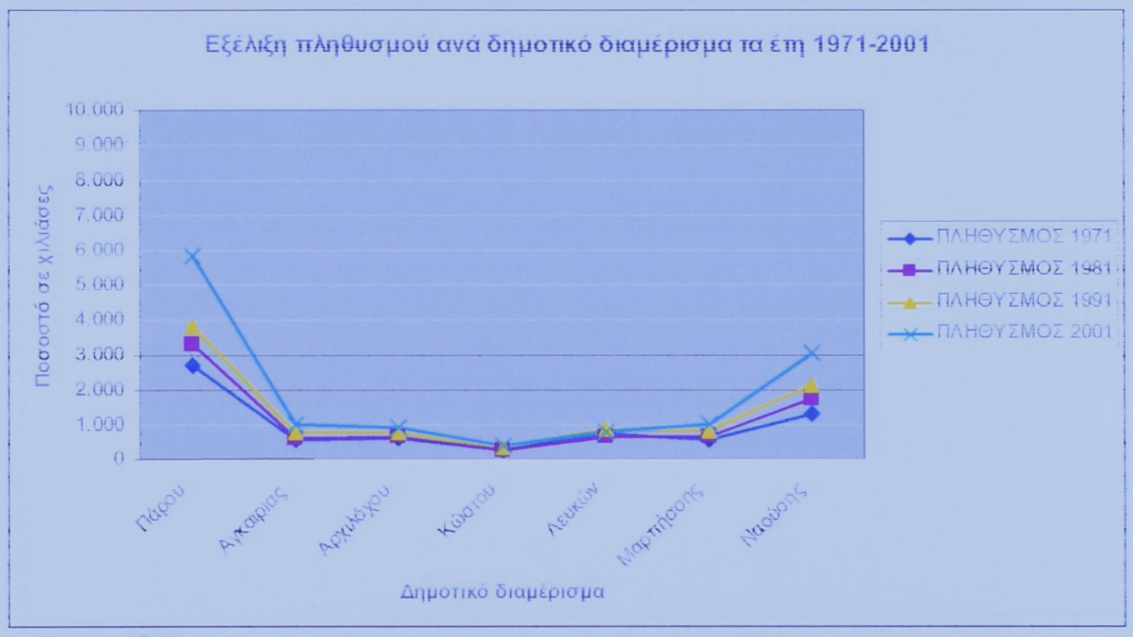

Πηγή: ΙΣΥΕ

Σύμφωνα με το παραπάνω διάγραμμα, παρατηρούμε ότι η πληθυσμιακή εξέλιξη ανά δημοτικό διαμέρισμα της νήσου Πάρου, παρουσιάζει αυξομειώσεις. Παρόλα αυτά ο πληθυσμός του έτους απογραφής 2001, κατέχει τη μεγαλύτερη αύξηση τιμών πληθυσμού γεγονός που πιθανώς να οφείλεται στην ανάπτυξη του βιοτικού επιπέδου του νησιού και της μεγαλύτερης προσφοράς ευκαιριών.

Διάγραμμα 21. Εξέλιξη πληθυσμού ανά μεγαλύτερες χωρικές οντότητες (1971-2001).

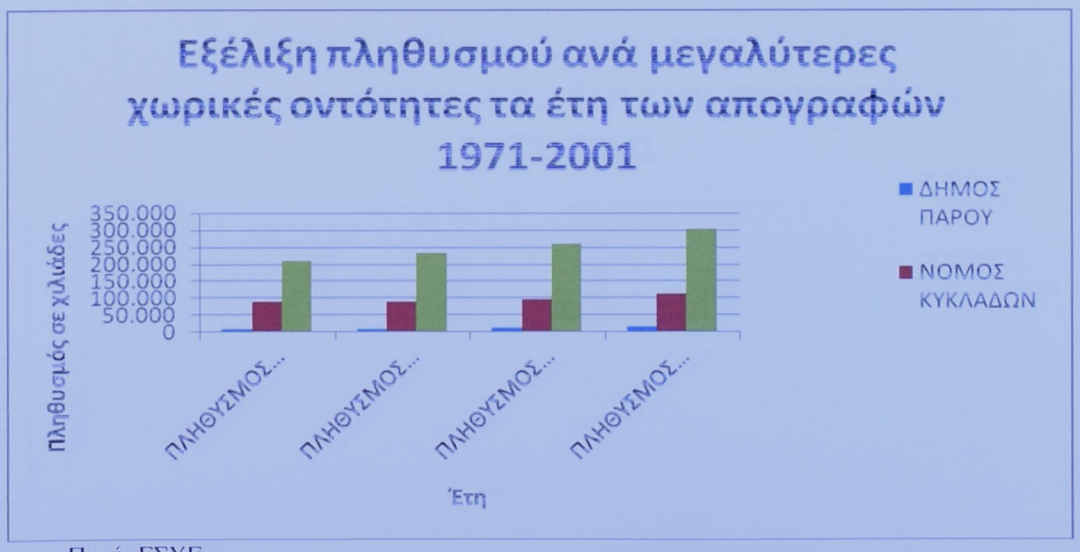

Πηγή: ΕΣΥΕ

Στη συνέχεια παρατηρούμε ότι οι μεγαλύτερες χωρικές οντότητες των δημοτικών διαμερισμάτων και πιο συγκεκριμένα ο δήμος Πάρου, ο νομός Κυκλάδων και η περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου στο σύνολό τους, παρουσιάζουν αυξητική τάση στους πληθυσμούς του με τις μεγαλύτερες τιμές να συγκεντρώνονται το τελευταίο έτος της απογραφής το 2001.

Διάγραμμα 20. Εξέλιξη πληθυσμού ανά Δ.Δ. (1971-2001).

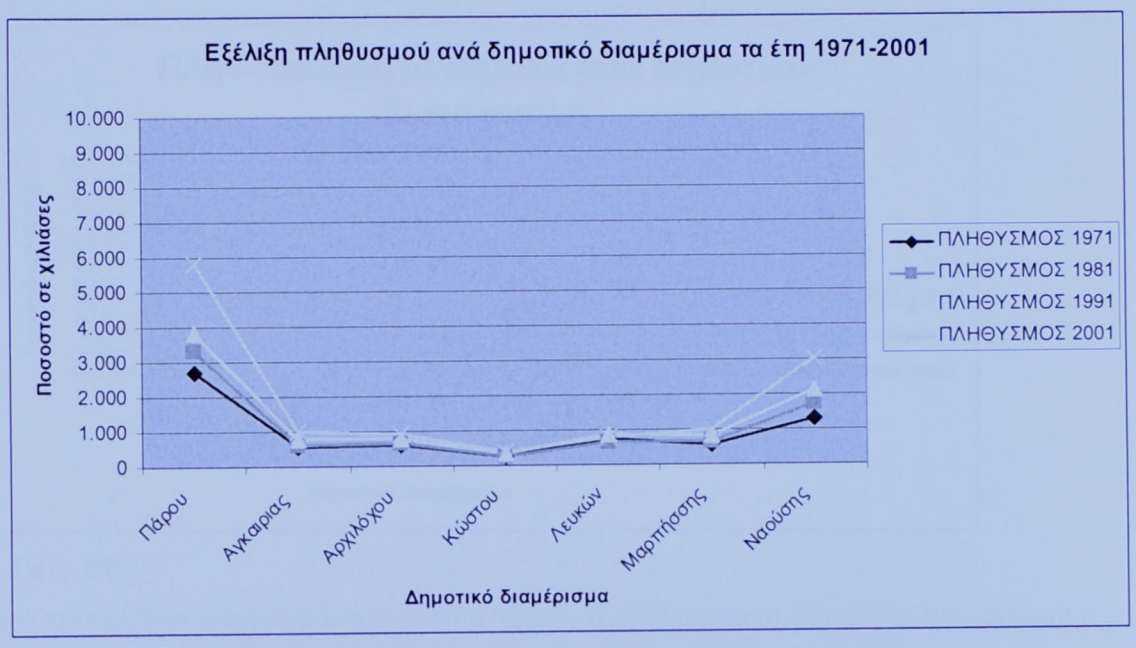

Πηγή: ΕΣΥΕ

Σύμφωνα με το παραπάνω διάγραμμα, παρατηρούμε ότι η πληθυσμιακή εξέλιξη ανά δημοτικό διαμέρισμα της νήσου Πάρου, παρουσιάζει αυξομειώσεις. Παρόλα αυτά ο πληθυσμός του έτους απογραφής 2001, κατέχει τη μεγαλύτερη αύξηση τιμών πληθυσμού γεγονός που πιθανώς να οφείλεται στην ανάπτυξη του βιοτικού επιπέδου του νησιού και της μεγαλύτερης προσφοράς ευκαιριών.

Διάγραμμα 21. Εξέλιξη πληθυσμού ανά μεγαλύτερες χωρικές οντότητες (1971-2001).

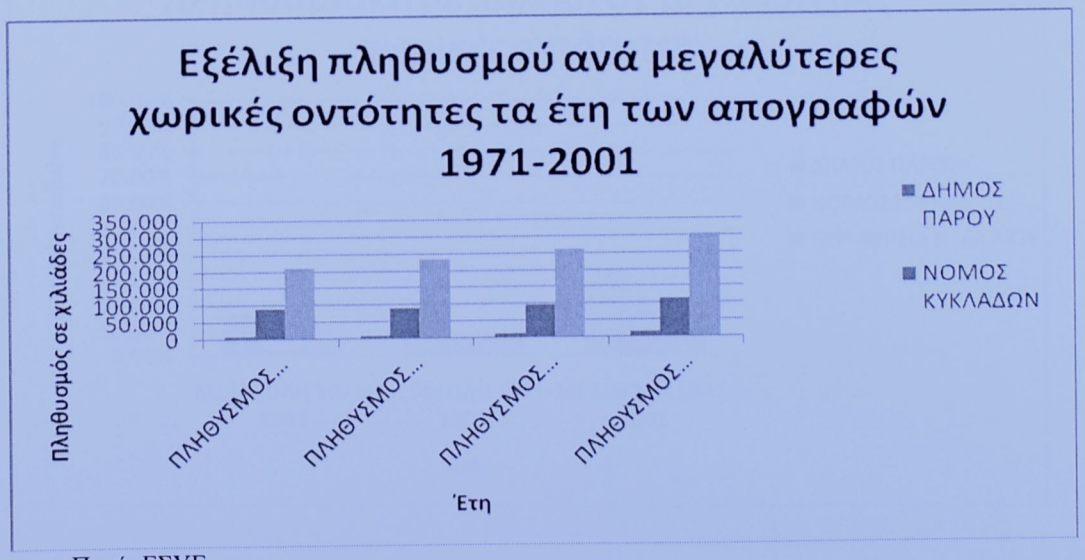

Πηγή: ΕΣΥΕ

Στη συνέχεια παρατηρούμε ότι οι μεγαλύτερες χωρικές οντότητες των δημοτικών διαμερισμάτων και πιο συγκεκριμένα ο δήμος Πάρου, ο νομός Κυκλάδων και η περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου στο σύνολό τους, παρουσιάζουν αυξητική τάση στους πληθυσμούς του με τις μεγαλύτερες τιμές να συγκεντρώνονται το τελευταίο έτος της απογραφής το 2001.

Διάγραμμα 22. Πληθυσμιακή μεταβολή ανά Δ.Δ. (1971-2001).

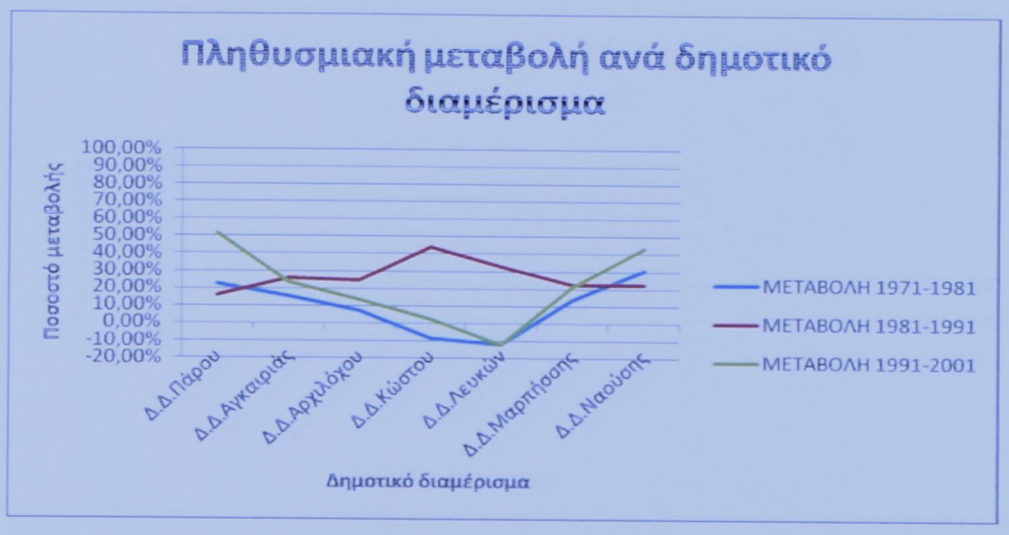

Πηγή: ΕΣΥΕ

Στο προκείμενο διάγραμμα που απεικονίζεται, η πληθυσμιακή μεταβολή ανά δημοτικό διαμέρισμα, τα έτη 1971-2001, παρατηρούμε ότι τα έτη 1971-1981 και 1991-2001 έχουμε αρνητική πληθυσμιακή μεταβολή στα περισσότερα δημοτικά διαμερίσματα εκτός της Πάρου και της Νάουσας γεγονός που δηλώνει μείωση του πληθυσμού. Τη δεκαετία 1981-1991 αντιθέτως παρατηρείται θετική πληθυσμιακή μεταβολή γεγονός που υποδηλώνει αύξηση του πληθυσμού σε όλα τα δημοτικά διαμερίσματα.

Διάγραμμα 23.Πληθυσμιακή μεταβολή σε μεγαλύτερες χωρικές οντότητες. (1971-2001).

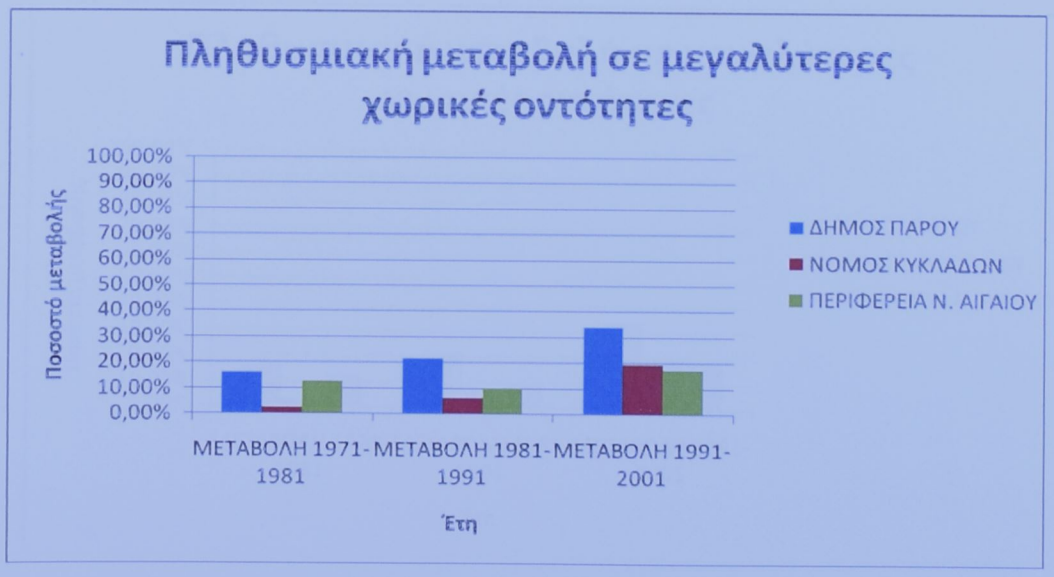

Πηγή: ΕΣΥΕ

Σε επίπεδο δήμου αλλά και ευρύτερα στο νομό Κυκλάδων παρατηρείται αυξητική τάση ενώ σε επίπεδο περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, παρατηρείται αυξομείωση στους πληθυσμούς.

Διάγραμμα 22. Πληθυσμιακή μεταβολή ανά Δ.Δ. (1971-2001).

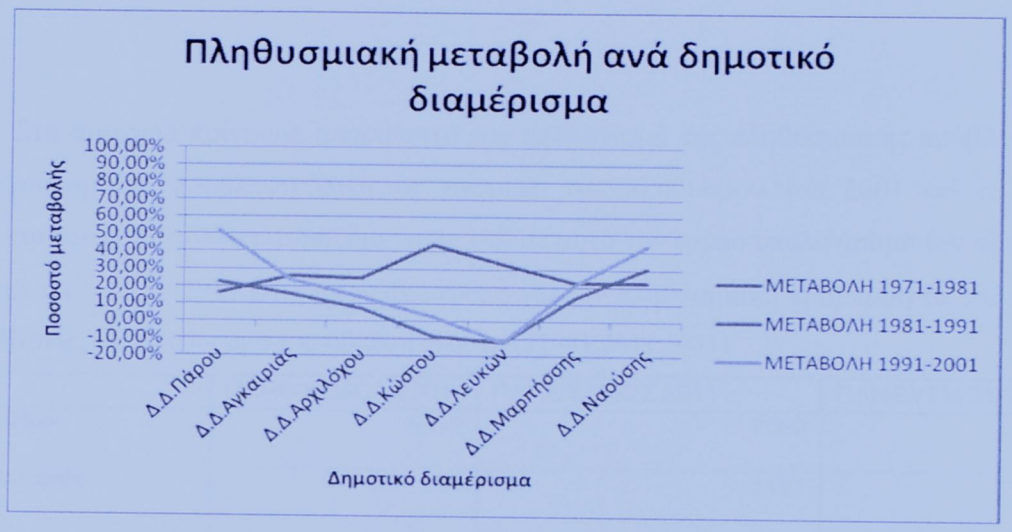

Πηγή: ΕΣΥΕ

Στο προκείμενο διάγραμμα που απεικονίζεται, η πληθυσμιακή μεταβολή ανά δημοτικό διαμέρισμα, τα έτη 1971-2001, παρατηρούμε ότι τα έτη 1971-1981 και 1991-2001 έχουμε αρνητική πληθυσμιακή μεταβολή στα περισσότερα δημοτικά διαμερίσματα εκτός της Πάρου και της Νάουσας γεγονός που δηλώνει μείωση του πληθυσμού. Τη δεκαετία 1981-1991 αντιθέτως παρατηρείται θετική πληθυσμιακή μεταβολή γεγονός που υποδηλώνει αύξηση του πληθυσμού σε όλα τα δημοτικά διαμερίσματα.

Διάγραμμα 23.Πληθυσμιακή μεταβολή σε μεγαλύτερες χωρικές οντότητες. (1971-2001).

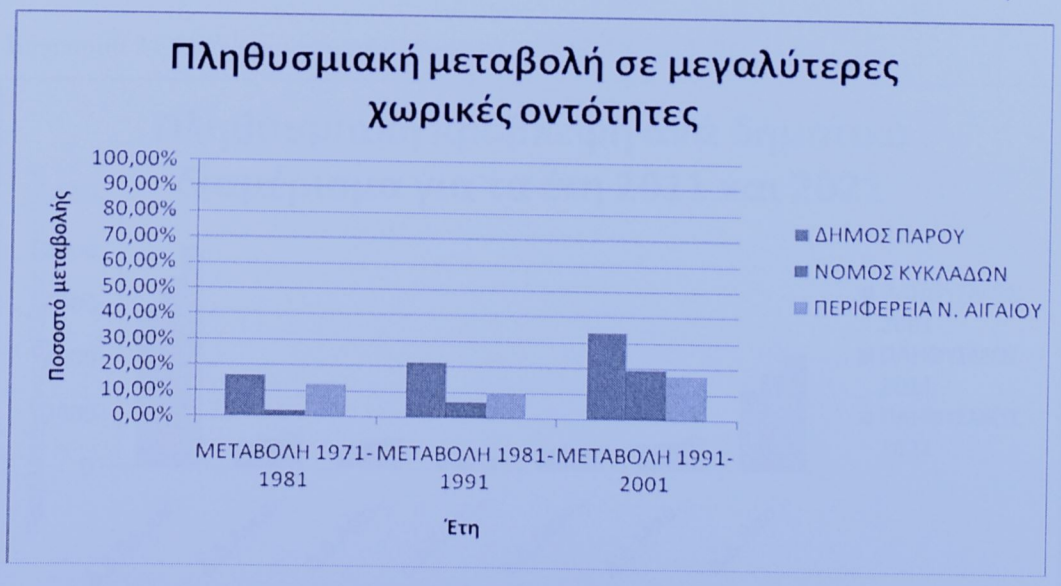

Πηγή: ΕΣΥΕ

Σε επίπεδο δήμου αλλά και ευρύτερα στο νομό Κυκλάδων παρατηρείται αυξητική τάση ενώ σε επίπεδο περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, παρατηρείται αυξομείωση στους πληθυσμούς.

Στη συνέχεια κρίνουμε απαραίτητο τον υπολογισμό της πληθυσμιακής πρόβλεψης. Η πληθυσμιακή πρόβλεψη είναι το γινόμενο του πληθυσμού του 2001 επί το ρυθμό μεταβολής +1 πολλαπλασιαζόμενο με 100 με αυτό τον τρόπο υπολογίσαμε τον πληθυσμό που θα έχει το 2011 και με τον ίδιο τροπο για την πληθυσμιακη προβλεψη το 2021.

Πίνακας 13. Πληθυσμιακή πρόβλεψη ανά Δ..Δ.(2001,2011,2021)

	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 2001	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 2011	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 2021
Δ.Δ.Πάρου	5812	7062	8316
Δ.Δ.Αγκαιριάς	981	1157	1352
Δ.Δ.Αρχιλόχου	910	1043,5	1177
Δ.Δ.Κώστου	374	434,5	495
Δ.Δ.Λευκών	765	820	875
Δ.Δ.Μαρπήσσης	984	1144	1304
Δ.Δ.Ναούσης	3027	3678	4329
ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΟΥ	12853	15339	17848
ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ	112615	124694	157203
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	302686	337265	408969

Πηγή: ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 24. Πληθυσμιακή πρόβλεψη ανά Δ..Δ.(2001,2011,2021)

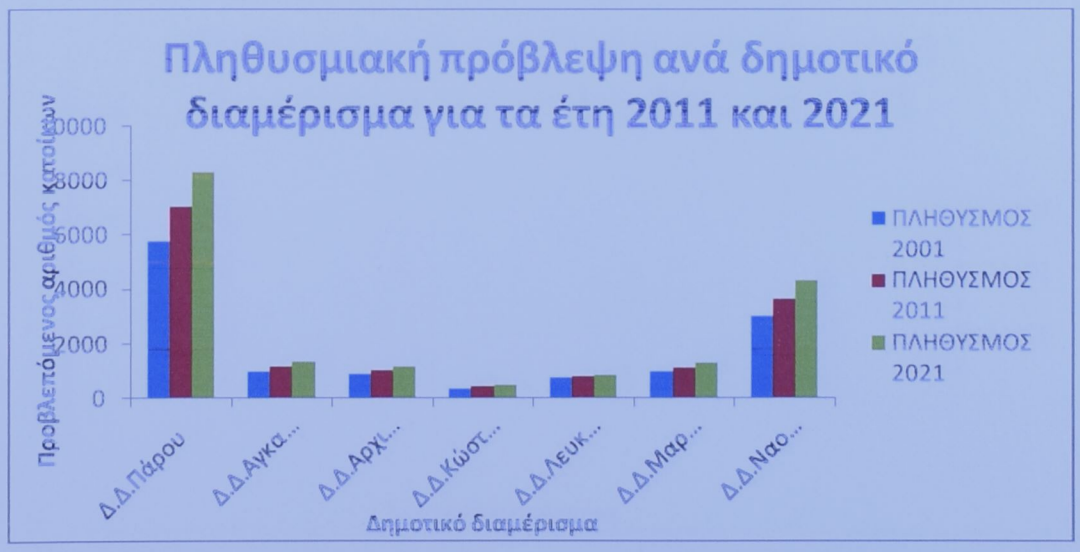

Πηγή: ΕΣΥΕ

Παρατηρουμε οτι ο πληθυσμός αναμενεται να αυξηθεί σε κάθε δημοτικό διαμέρισμα και ο μεγαλύτερος πληθυσμός αναμένεται να σημειωθεί στο δημοτικό διαμέρισμα της Πάρου και της Νάουσας.

Στη συνέχεια κρίνουμε απαραίτητο τον υπολογισμό της πληθυσμιακής πρόβλεψης. Η πληθυσμιακή πρόβλεψη είναι το γινόμενο του πληθυσμού του 2001 επί το ρυθμό μεταβολής +1 πολλαπλασιαζόμενο με 100 με αυτό τον τρόπο υπολογίσαμε τον πληθυσμό που θα έχει το 2011 και με τον ίδιο τρόπο για την πληθυσμιακή πρόβλεψη το 2021.

Πίνακας 13. Πληθυσμιακή πρόβλεψη ανά Δ..Δ.(2001,2011,2021)

	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 2001	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 2011	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 2021
Δ.Δ.Πάρου	5812	7062	8316
Δ.Δ.Αγκαιριάς	981	1157	1352
Δ.Δ.Αρχιλόχου	910	1043,5	1177
Δ.Δ.Κώστου	374	434,5	495
Δ.Δ.Λευκών	765	820	875
Δ.Δ.Μαρπήσσης	984	1144	1304
Δ.Δ.Ναούσης	3027	3678	4329
ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΟΥ	12853	15339	17848
ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ	112615	124694	157203
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	302686	337265	408969

Πηγή: ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 24. Πληθυσμιακή πρόβλεψη ανά Δ..Δ.(2001,2011,2021)

Πηγή: ΕΣΥΕ

Παρατηρούμε ότι ο πληθυσμός αναμένεται να αυξηθεί σε κάθε δημοτικό διαμέρισμα και ο μεγαλύτερος πληθυσμός αναμένεται να σημειωθεί στο δημοτικό διαμέρισμα της Πάρου και της Νάουσας.

Διάγραμμα 25. Πληθυσμιακή πρόβλεψη σε μεγαλύτερες χωρικές οντότητες (2011,2021).

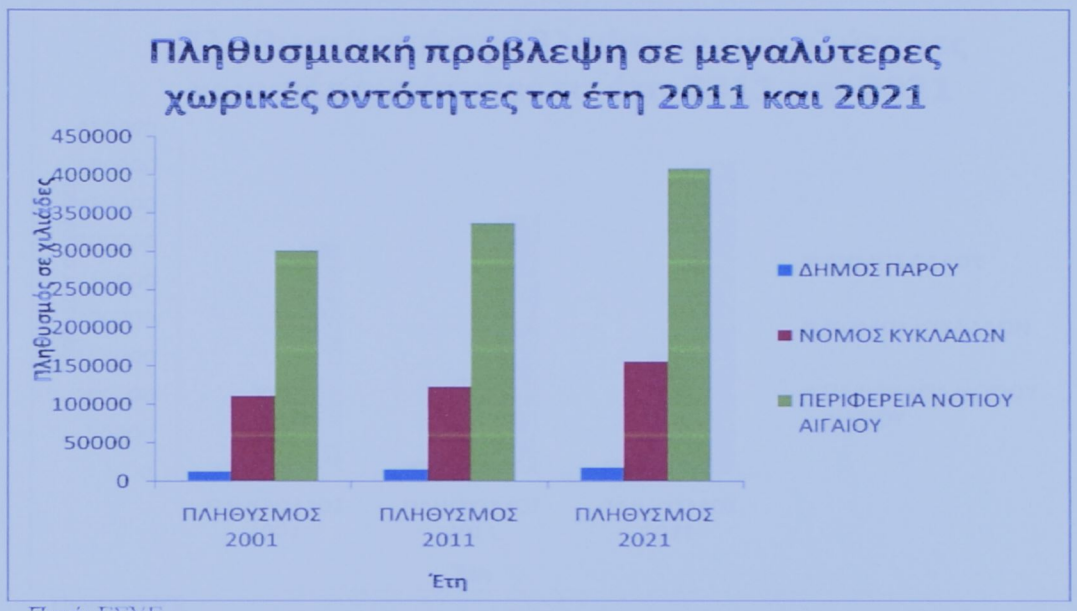

Πηγή: ΕΣΥΕ

Αναμένεται αύξηση του πληθυσμού τόσο σε δήμο Πάρου, στο νομό Κυκλάδων και στην περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

Διάγραμμα 26. Δημογραφική Μεταβολή πληθυσμιακών προβλέψεων ανά Δ.Δ. (2001-2011,2001-2021).

Πηγή: ΕΣΥΕ

Η δημογραφική μεταβολή των 2001-2011 και 2001-2021 παρουσιάζει αυξομειώσεις σε επίπεδο δημοτικού διαμερίσματος με την μεγαλύτερη καμπή να παρουσιάζεται στο δημοτικό διαμέρισμα Λευκών.

Διάγραμμα 25. Πληθυσμιακή πρόβλεψη σε μεγαλύτερες χωρικές οντότητες (2011,2021).

Πηγή: ΕΣΥΕ

Αναμένεται αύξηση του πληθυσμού τόσο σε δήμο Πάρου, στο νομό Κυκλάδων και στην περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

Διάγραμμα 26. Δημογραφική Μεταβολή πληθυσμιακών προβλέψεων ανά Δ.Δ. (2001-2011,2001-2021).

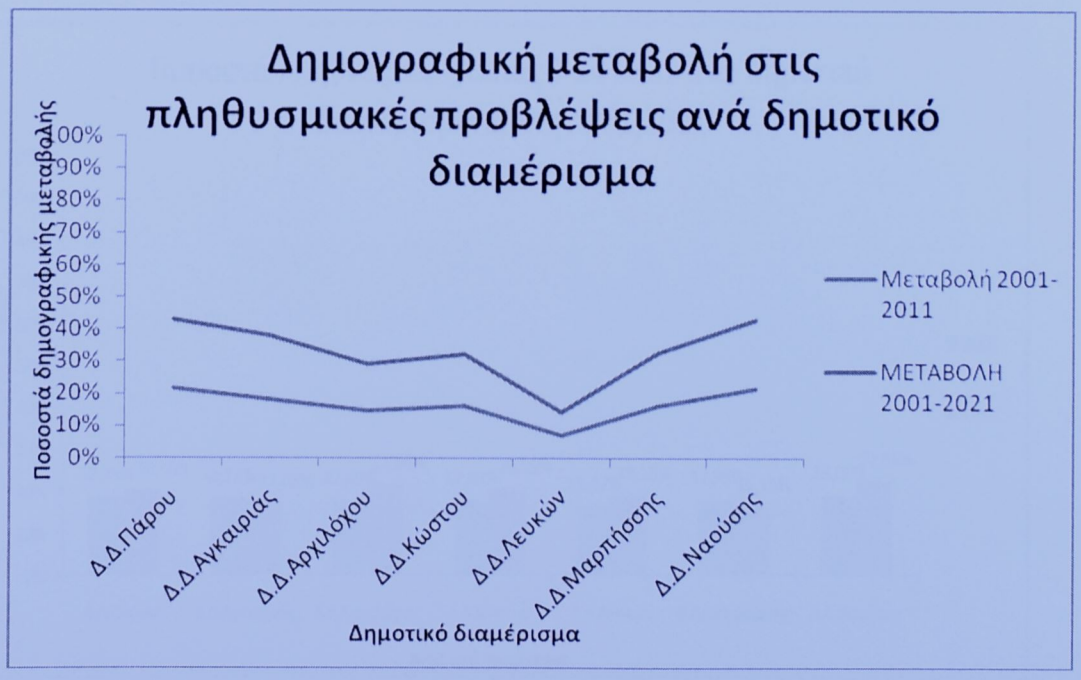

Πηγή: ΕΣΥΕ

Η δημογραφική μεταβολή των 2001-2011 και 2001-2021 παρουσιάζει αυξομειώσεις σε επίπεδο δημοτικού διαμερίσματος με την μεγαλύτερη καμπή να παρουσιάζεται στο δημοτικό διαμέρισμα Λευκών.

Διάγραμμα 27. Δημογραφική Μεταβολή προβλέψεων μεγαλύτερης χωρικής οντότητας (2001-2011,2001-2021).

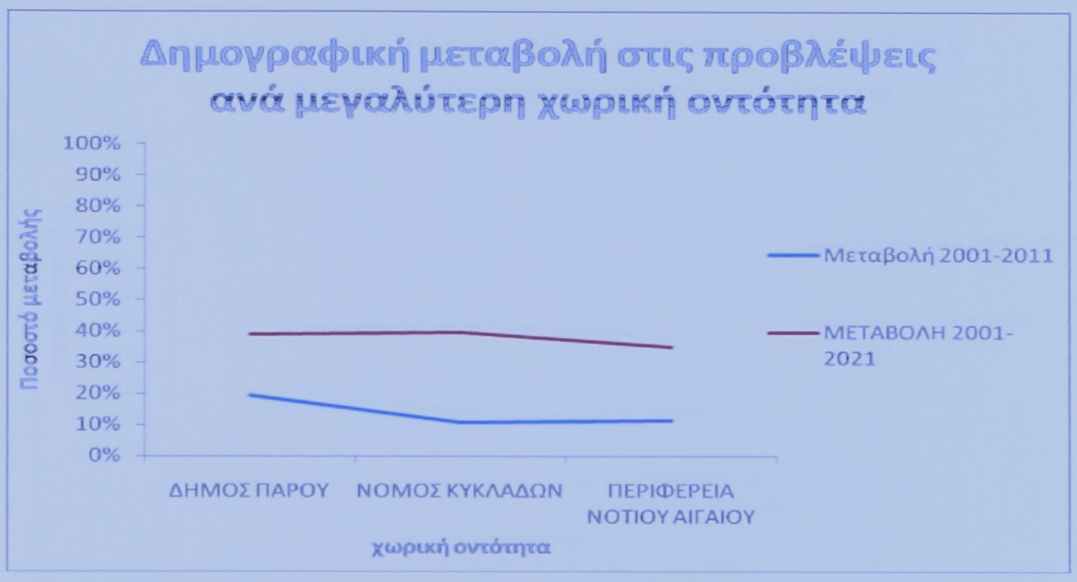

Πηγή: ΕΣΥΕ

Σε επίπεδο δήμου η δημογραφική μεταβολή είναι θετική καθώς αυξάνεται ο πληθυσμός, ενώ σε μεγαλύτερες χωρικές οντότητες όπως στο νομό των Κυκλάδων παρουσιάζεται μειωτική τάση όπως και στη περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου.

Διάγραμμα 28.Ποσοστά πληθυσμού ηλικίας 0-14 ανά Δ.Δ.(1991,2001).

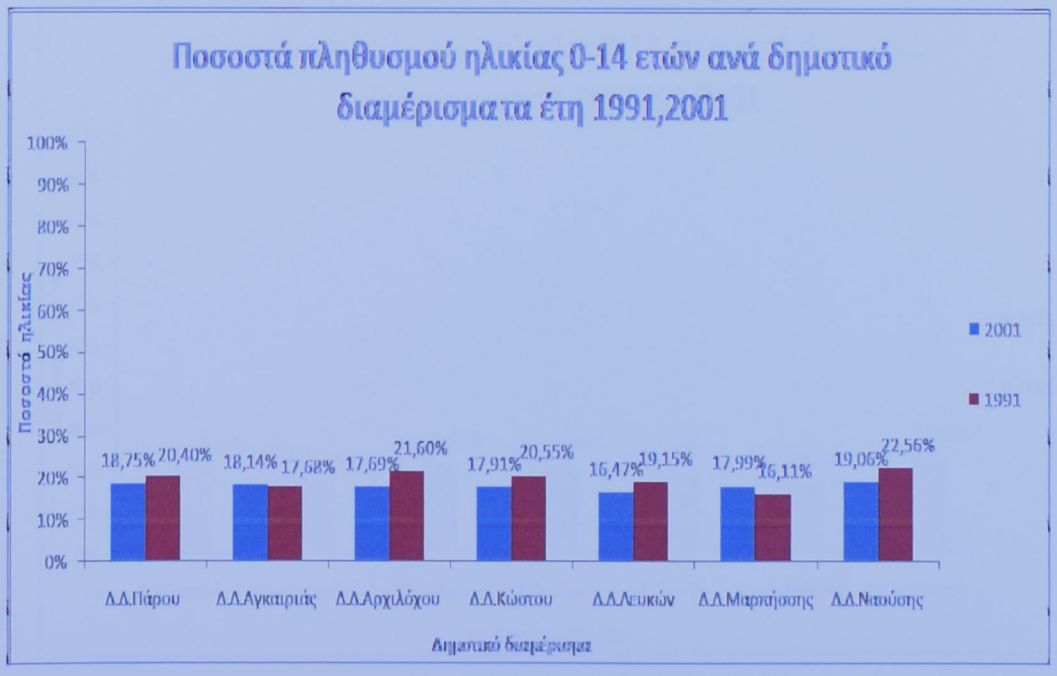

Πηγή: ΕΣΥΕ

Παρατηρούμε ότι ο πληθυσμός 0-14 ετών παρουσιάζει μειωτική τάση. Το 1991 σημειώνονται μεγαλύτερα ποσοστά πληθυσμού ηλικίας 0-14 ετών ενώ το 2001 μειώνονται με εξαίρεση το δημοτικό διαμέρισμα Μαρπήσσης.

Διάγραμμα 27. Δημογραφική Μεταβολή προβλέψεων μεγαλύτερης χωρικής οντότητας (2001-2011,2001-2021).

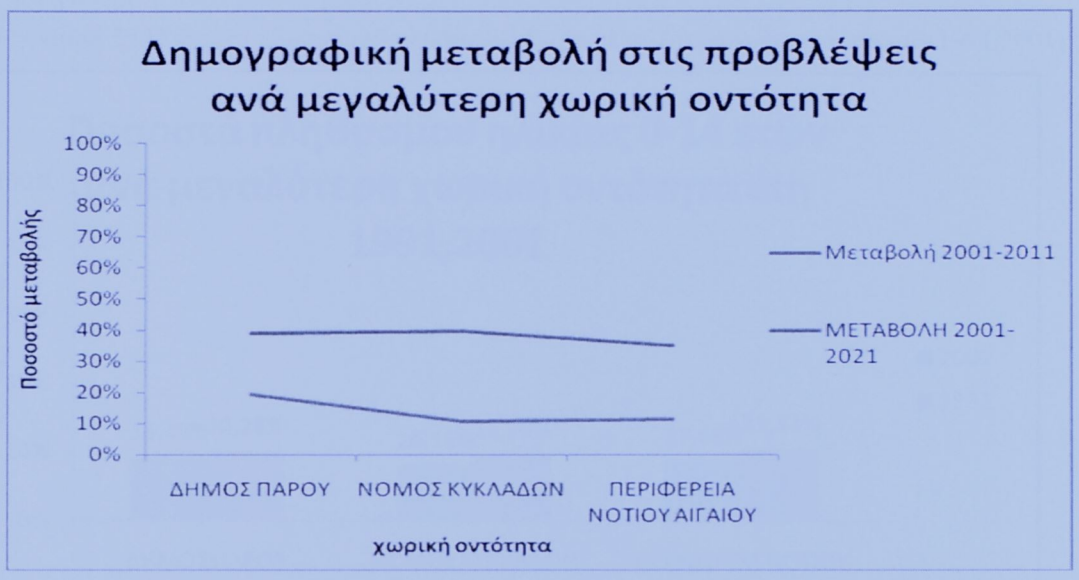

Πηγή: ΕΣΥΕ

Σε επίπεδο δήμου η δημογραφική μεταβολή είναι θετική καθώς αυξάνεται ο πληθυσμός, ενώ σε μεγαλύτερες χωρικές οντότητες όπως στο νομό των Κυκλάδων παρουσιάζεται μειωτική τάση όπως και στη περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου.

Διάγραμμα 28.Ποσοστά πληθυσμού ηλικίας 0-14 ανά Δ.Δ.(1991,2001).

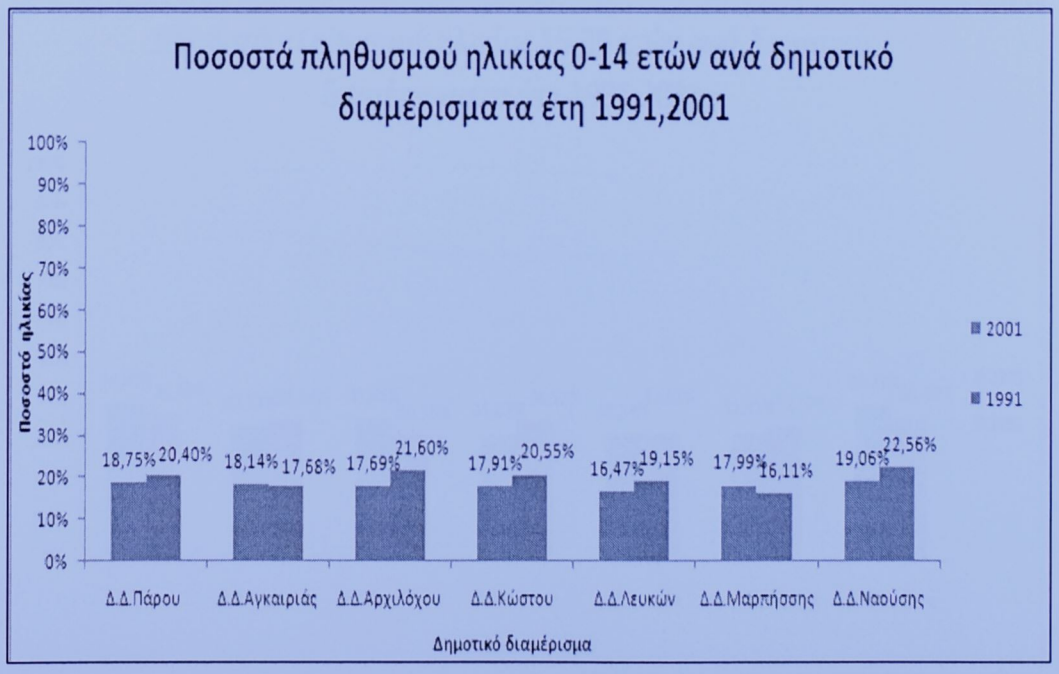

Πηγή: ΕΣΥΕ

Παρατηρούμε ότι ο πληθυσμός 0-14 ετών παρουσιάζει μειωτική τάση. Το 1991 σημειώνονται μεγαλύτερα ποσοστά πληθυσμού ηλικίας 0-14 ετών ενώ το 2001 μειώνονται με εξαίρεση το δημοτικό διαμέρισμα Μαρπήσσης.

Διάγραμμα 29.Ποσοστά πληθυσμού ηλικίας 0-14 ανά μεγαλύτερη χωρική οντότητα(1991,2001).

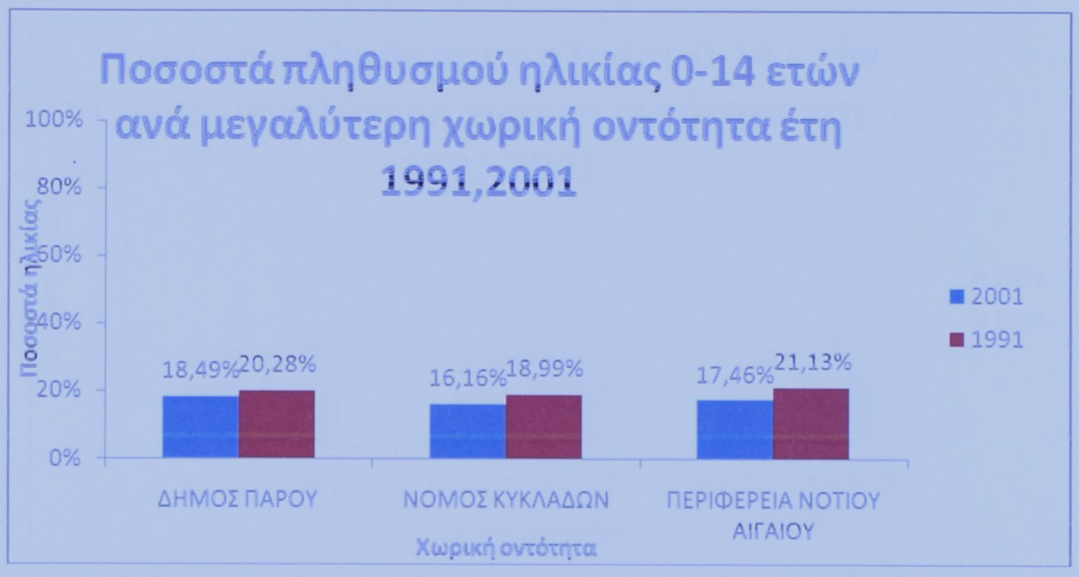

Πηγή: ΕΣΥΕ

Γενικά σημειώνεται μειωτική τάση στον πληθυσμό 0-14 ετών και σε μεγαλύτερες χωρικές οντότητες.

Διάγραμμα 30.Ποσοστά πληθυσμού ηλικίας 15-39 ανά Δ.Δ.(1991,2001).

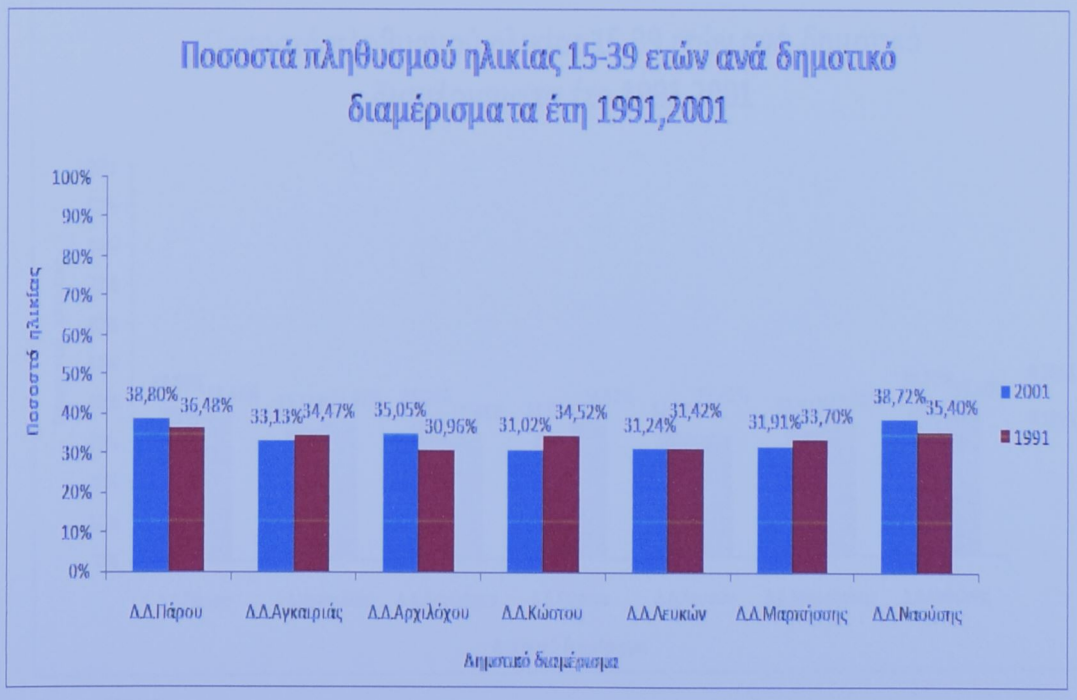

Πηγή: ΕΣΥΕ

Τα περισσότερα δημοτικά διαμερίσματα παρουσιάζουν αυξητική τάση το 2001 σε πληθυσμό ηλικίας 15-39 ετών.

Διάγραμμα 29.Ποσοστά πληθυσμού ηλικίας 0-14 ανά μεγαλύτερη χωρική οντότητα(1991,2001).

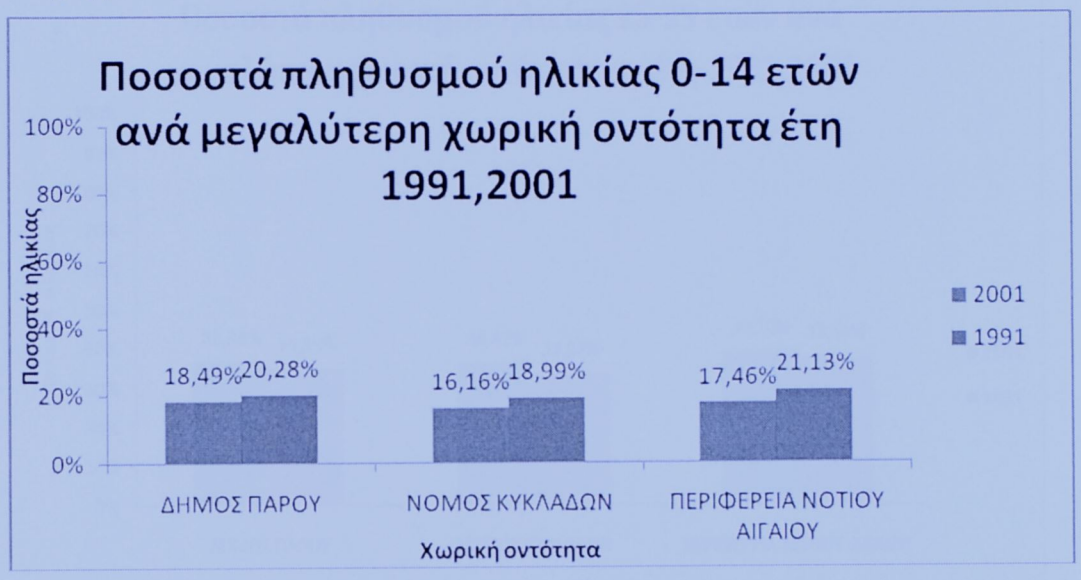

Πηγή: ΕΣΥΕ

Γενικά σημειώνεται μειωτική τάση στον πληθυσμό 0-14 ετών και σε μεγαλύτερες χωρικές οντότητες.

Διάγραμμα 30.Ποσοστά πληθυσμού ηλικίας 15-39 ανά Δ.Δ.(1991,2001).

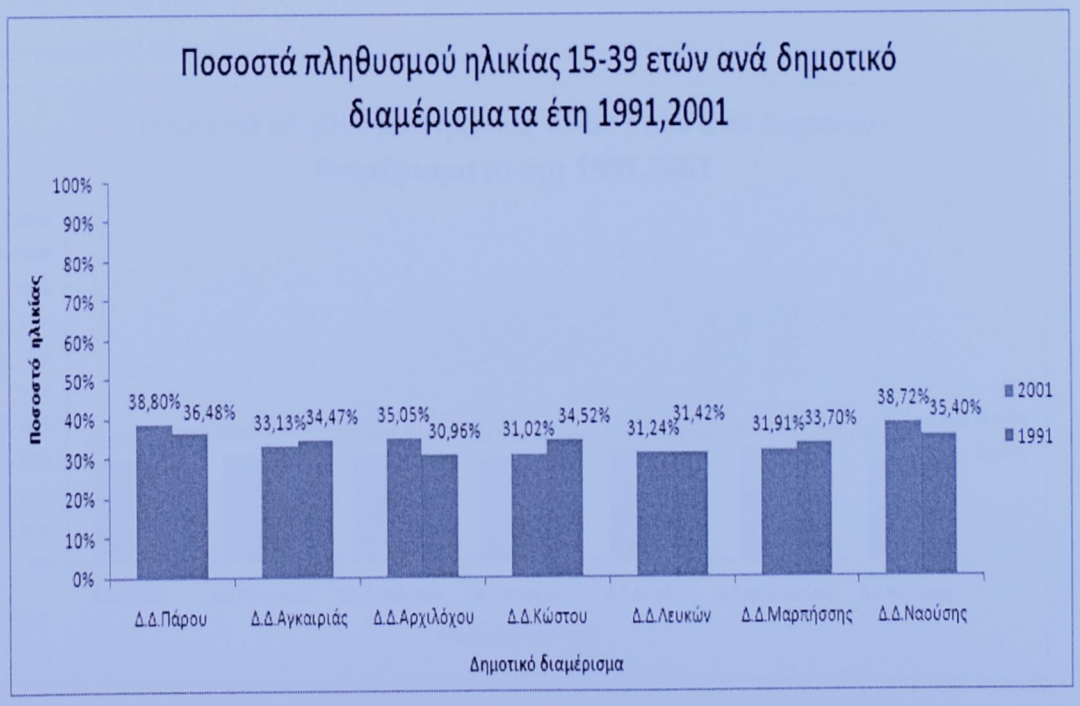

Πηγή: ΕΣΥΕ

Τα περισσότερα δημοτικά διαμερίσματα παρουσιάζουν αυξητική τάση το 2001 σε πληθυσμό ηλικίας 15-39 ετών.

Διάγραμμα 31.Ποσοστά πληθυσμού ηλικίας 15-39 ανά μεγαλύτερη χωρική οντότητα (1991,2001).

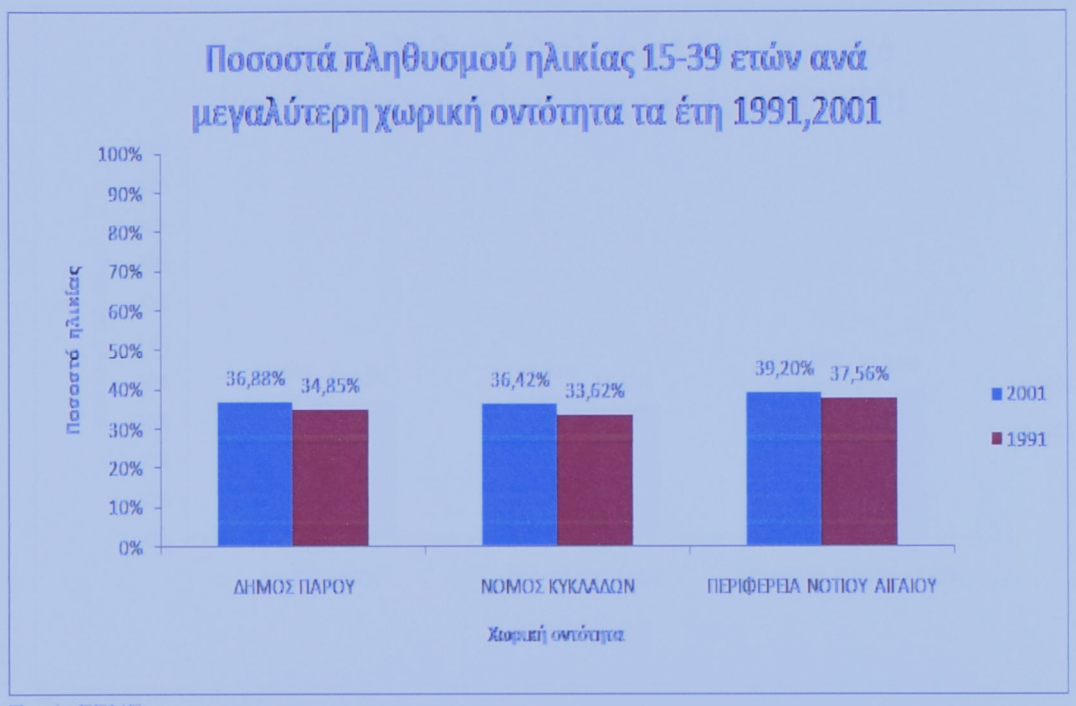

Πηγή: ΕΣΥΕ

Γενικά σημειώνεται αυξητική τάση στον πληθυσμό 15-39 ετών και σε μεγαλύτερες χωρικές οντότητες.

Διάγραμμα 32.Ποσοστά πληθυσμού ηλικίας 40-64 ανά Δ.Δ (1991,2001).

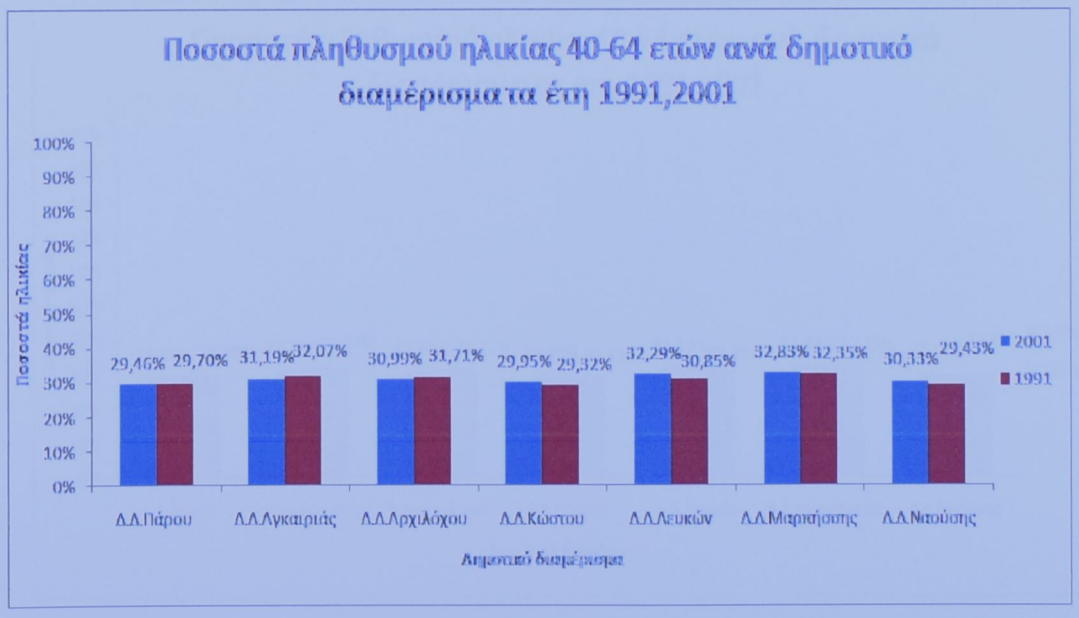

Πηγή: ΕΣΥΕ

Ο πληθυσμός ηλικίας 40-64 ετών αυξάνεται όπως παρατηρούμε από το παραπάνω διάγραμμα εκτός από τα δημοτικά διαμερίσματα Αγκαιριάς και Αρχιλόχου.

Διάγραμμα 31.Ποσοστά πληθυσμού ηλικίας 15-39 ανά μεγαλύτερη χωρική οντότητα (1991,2001).

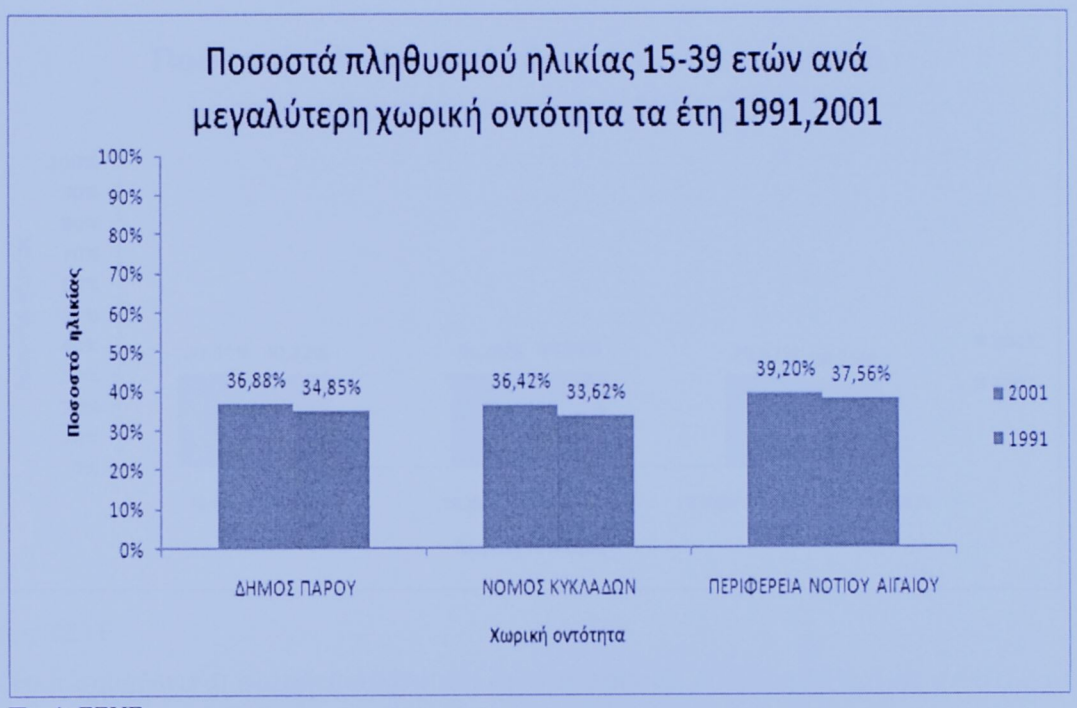

Πηγή: ΕΣΥΕ

Γενικά σημειώνεται αυξητική τάση στον πληθυσμό 15-39 ετών και σε μεγαλύτερες χωρικές οντότητες.

Διάγραμμα 32.Ποσοστά πληθυσμού ηλικίας 40-64 ανά Δ.Δ (1991,2001).

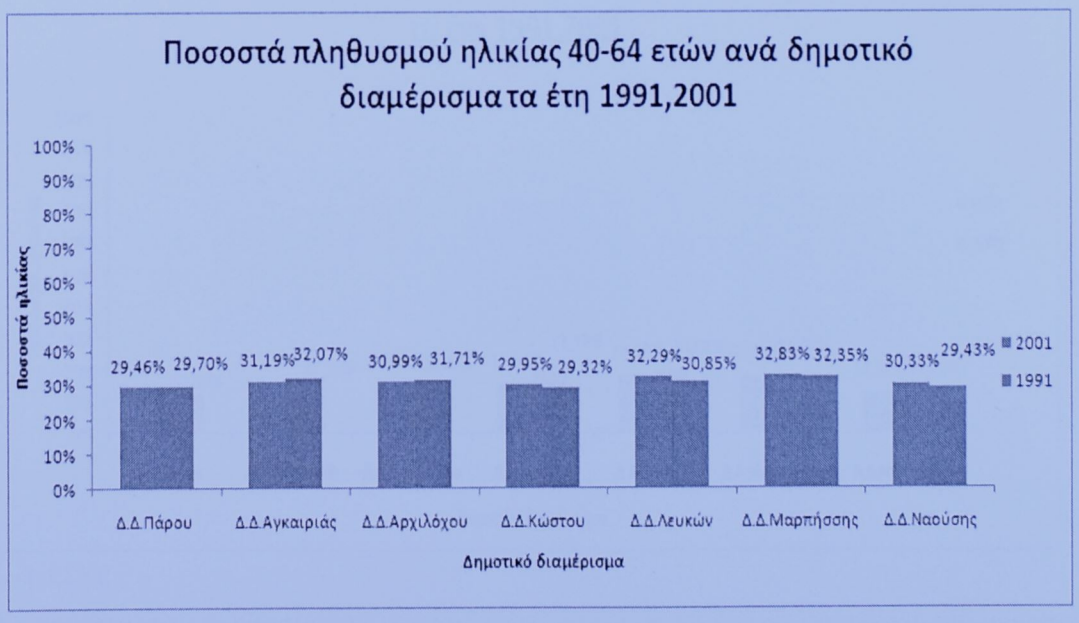

Πηγή: ΕΣΥΕ

Ο πληθυσμός ηλικίας 40-64 ετών αυξάνεται όπως παρατηρούμε από το παραπάνω διάγραμμα εκτός από τα δημοτικά διαμερίσματα Αγκαιριάς και Αρχιλόχου.

Διάγραμμα 33.Ποσοστά πληθυσμού ηλικίας 40-64 ανά χωρική οντότητα (1991,2001).

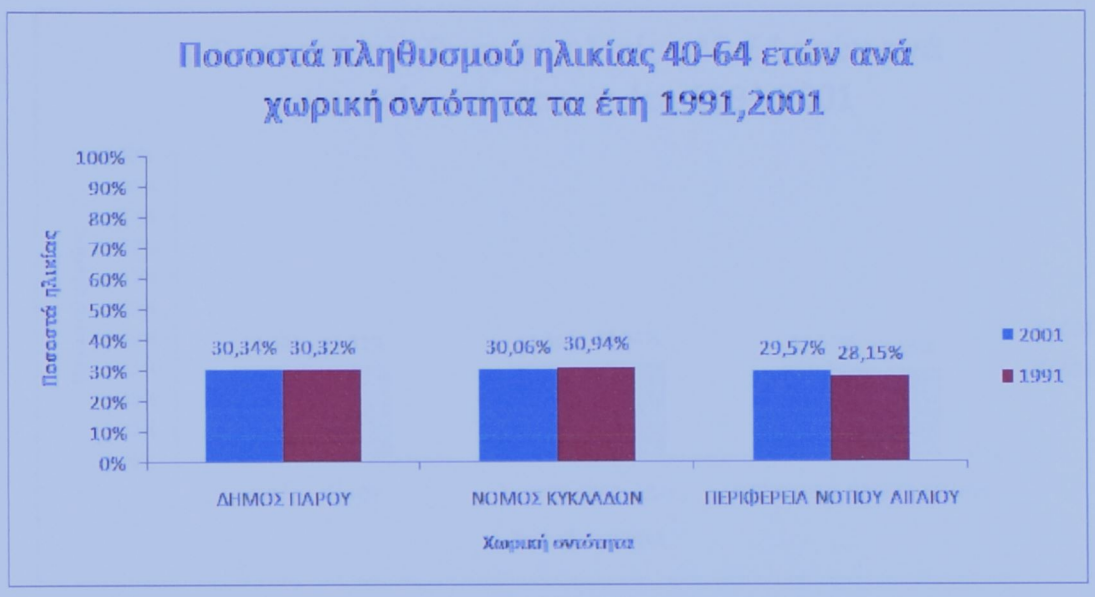

Πηγή: ΕΣΥΕ

Γενικά σημειώνεται αυξομειωτική τάση στον πληθυσμό 40-64 ετών και σε μεγαλύτερες χωρικές οντότητες.

Διάγραμμα 34.Ποσοστά πληθυσμού ηλικίας 65+ ανά Δ.Δ. (1991,2001).

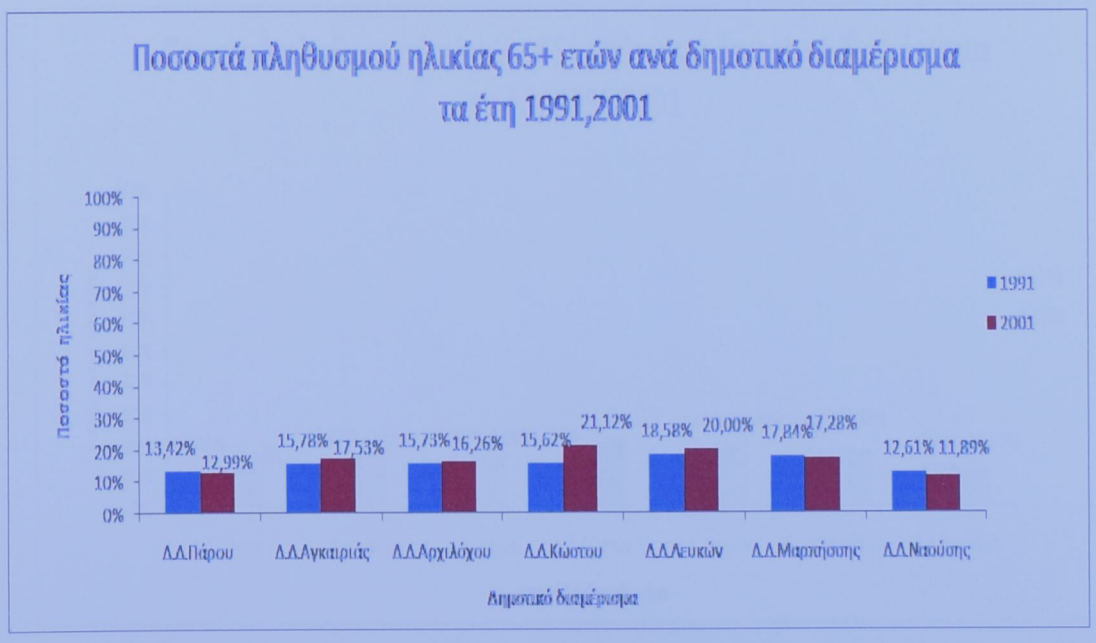

Πηγή: ΕΣΥΕ

Το ποσοστό του πληθυσμού ηλικίας 65+ αυξάνεται, γεγονός που οφείλεται στη μείωση των γεννήσεων με αποτέλεσμα τα δημοτικά διαμερίσματα να έχουν περάσει σε φάση δημογραφικής γήρανσης.

Διάγραμμα 33.Ποσοστά πληθυσμού ηλικίας 40-64 ανά χωρική οντότητα (1991,2001).

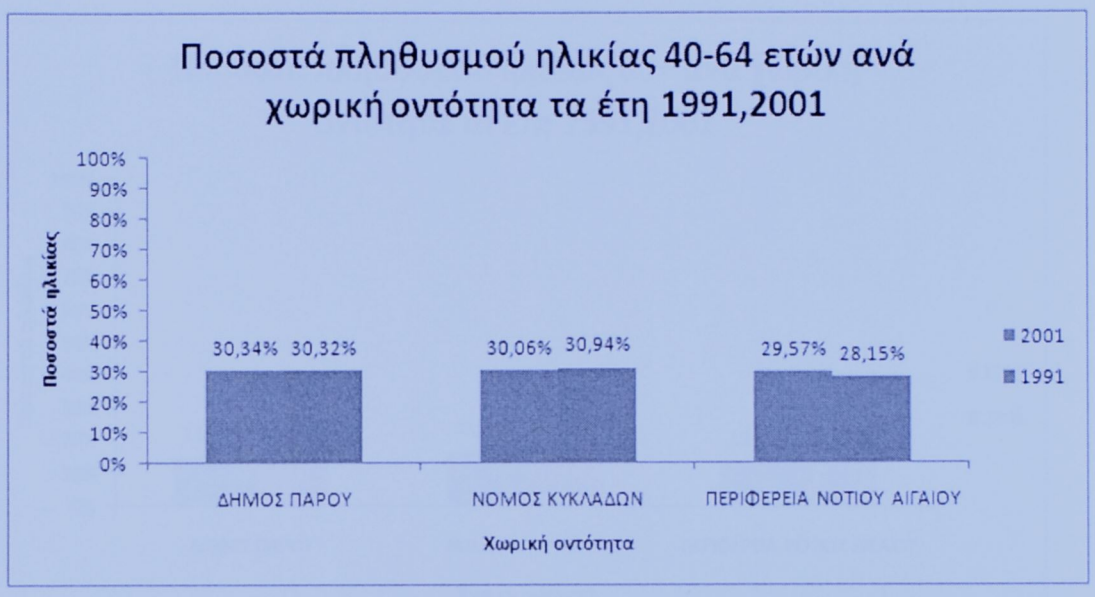

Πηγή: ΕΣΥΕ

Γενικά σημειώνεται αυξομειωτική τάση στον πληθυσμό 40-64 ετών και σε μεγαλύτερες χωρικές οντότητες.

Διάγραμμα 34.Ποσοστά πληθυσμού ηλικίας 65+ ανά Δ.Δ. (1991,2001).

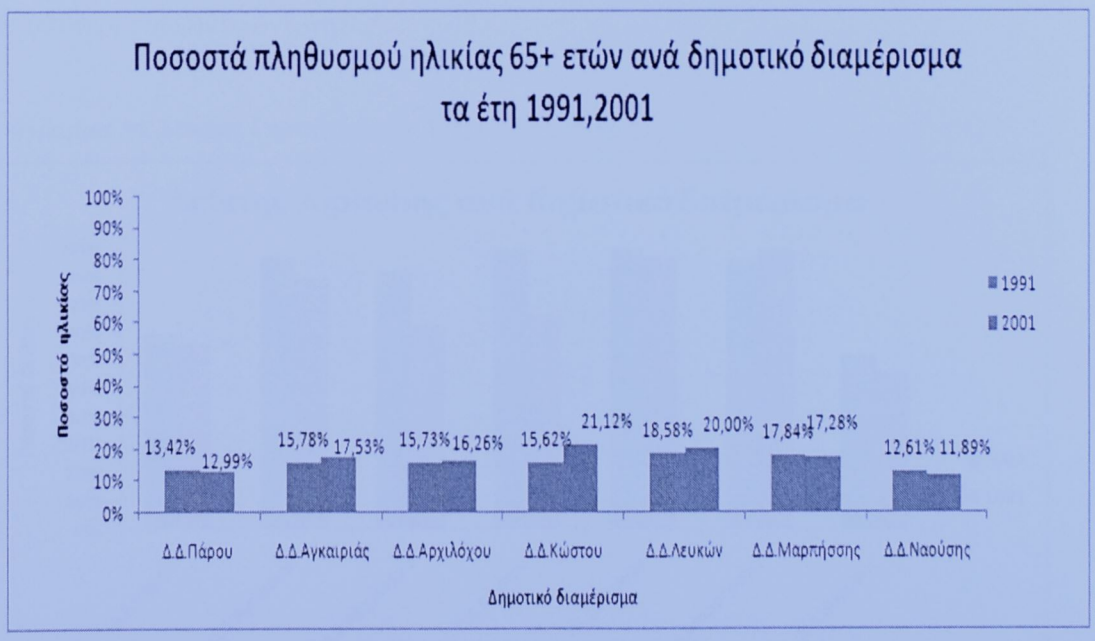

Πηγή: ΕΣΥΕ

Το ποσοστό του πληθυσμού ηλικίας 65+ αυξάνεται, γεγονός που οφείλεται στη μείωση των γεννήσεων με αποτέλεσμα τα δημοτικά διαμερίσματα να έχουν περάσει σε φάση δημογραφικής γήρανσης.

Διάγραμμα 35.Ποσοστά πληθυσμού ηλικίας 65+ ανά χωρική οντότητα. (1991,2001).

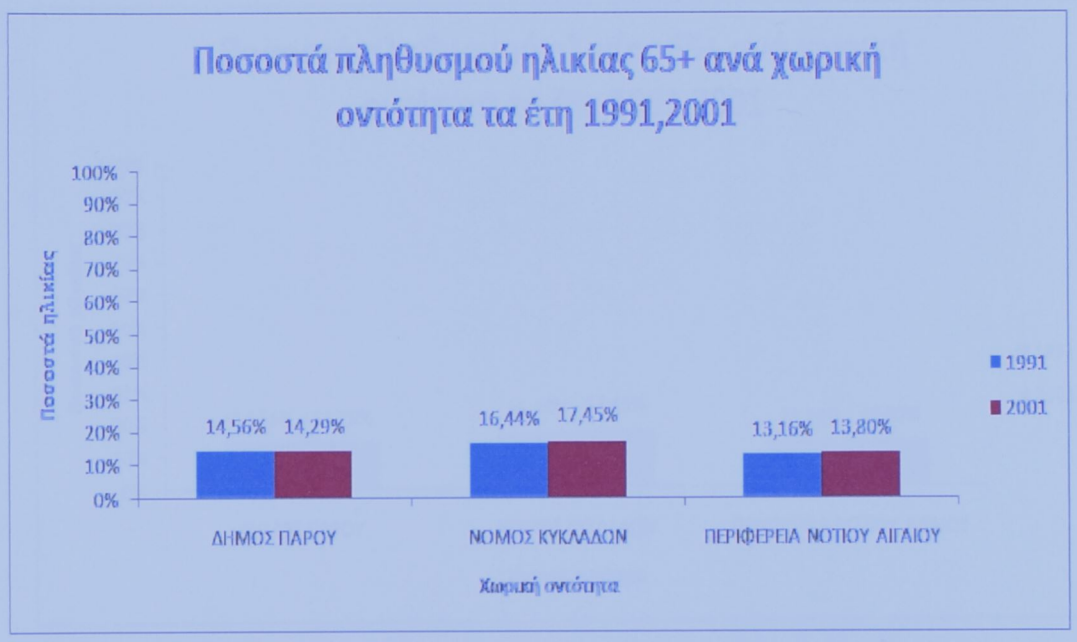

Πηγή: ΕΣΥΕ

Γενικά σημειώνεται αυξητική τάση του ποσοστού του πληθυσμού 65+ ετών και σε μεγαλύτερες χωρικές οντότητες.

Διάγραμμα 36.Δείκτης Γήρανσης ανά Δ.Δ. (1991,2001).

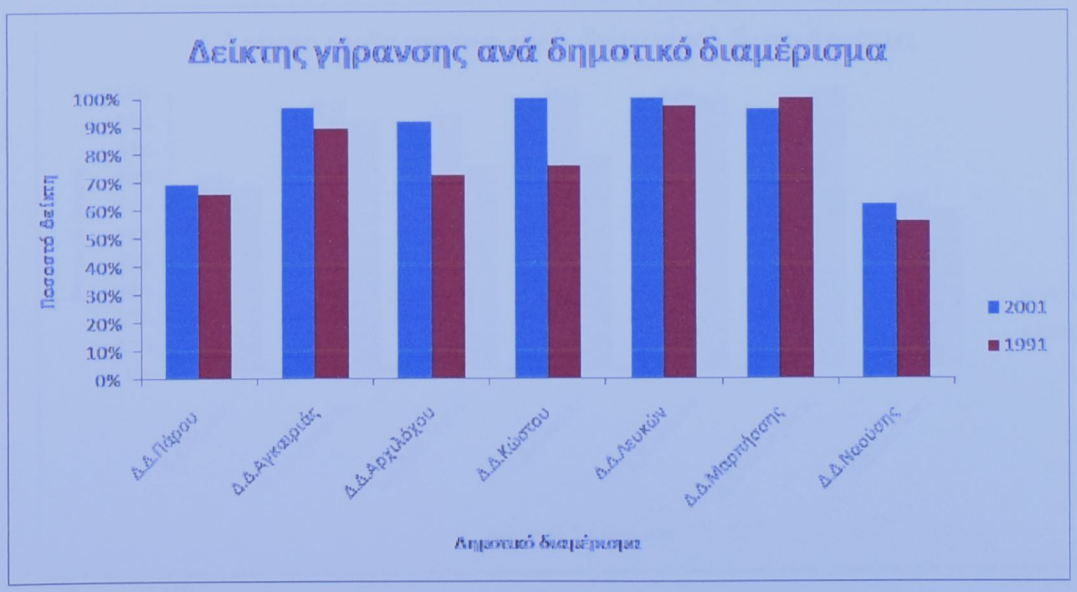

Πηγή: ΕΣΥΕ

Η δημογραφική γήρανση στην οποία έχουν περάσει τα περισσότερα δημοτικά διαμερίσματα απεικονίζεται και από το δείκτη γήρανσης παραπάνω που αυξάνεται.

Διάγραμμα 35.Ποσοστά πληθυσμού ηλικίας 65+ ανά χωρική οντότητα. (1991,2001).

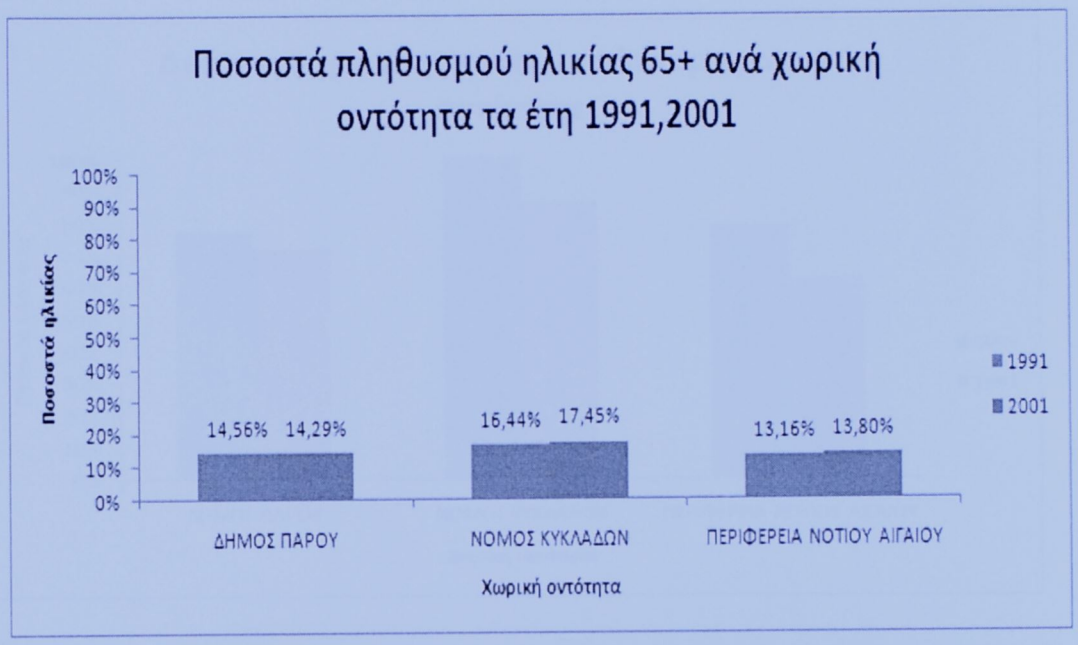

Πηγή: ΕΣΥΕ

Γενικά σημειώνεται αυξητική τάση του ποσοστού του πληθυσμού 65+ ετών και σε μεγαλύτερες χωρικές οντότητες.

Διάγραμμα 36.Δείκτης Γήρανσης ανά Δ.Δ. (1991,2001).

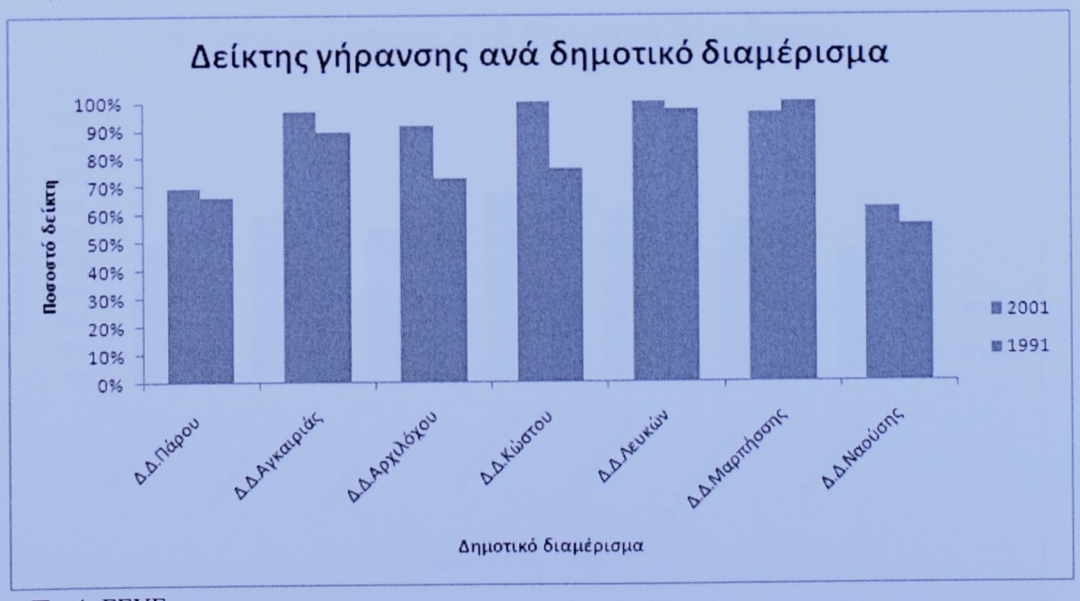

Πηγή: ΕΣΥΕ

Η δημογραφική γήρανση στην οποία έχουν περάσει τα περισσότερα δημοτικά διαμερίσματα απεικονίζεται και από το δείκτη γήρανσης παραπάνω που αυξάνεται.

Διάγραμμα 37.Δείκτης Γήρανσης ανά μεγαλύτερη χωρική οντότητα (1991,2001).

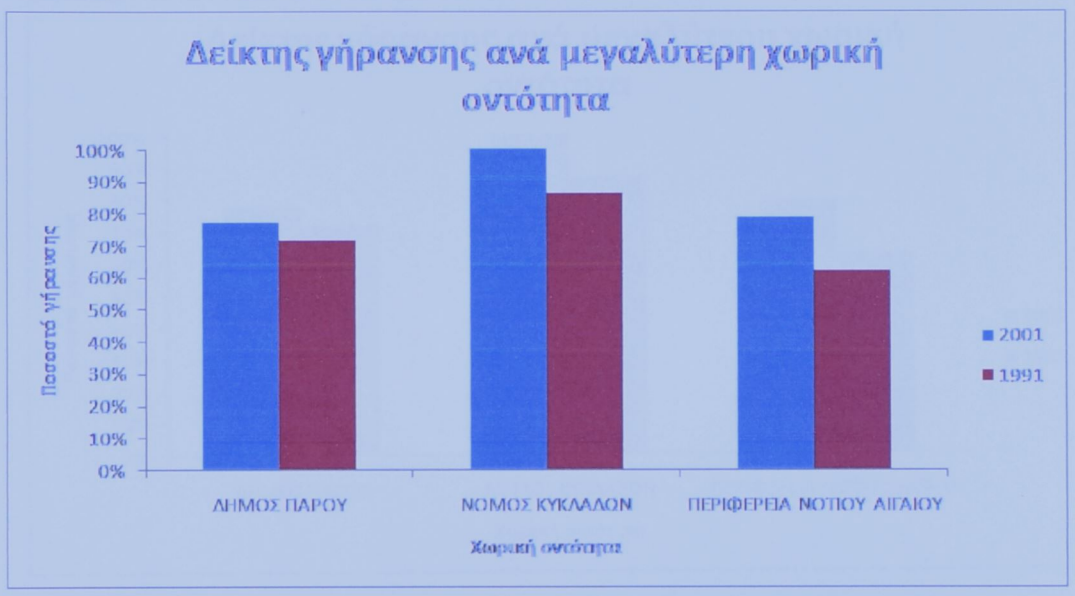

Πηγή: ΕΣΥΕ

Γενικά σημειώνεται αυξητική τάση στο δείκτη γήρανσης και σε μεγαλύτερες χωρικές οντότητες.

Διάγραμμα 38.Δείκτης Εξάρτησης ανά Δ.Δ. (1991,2001).

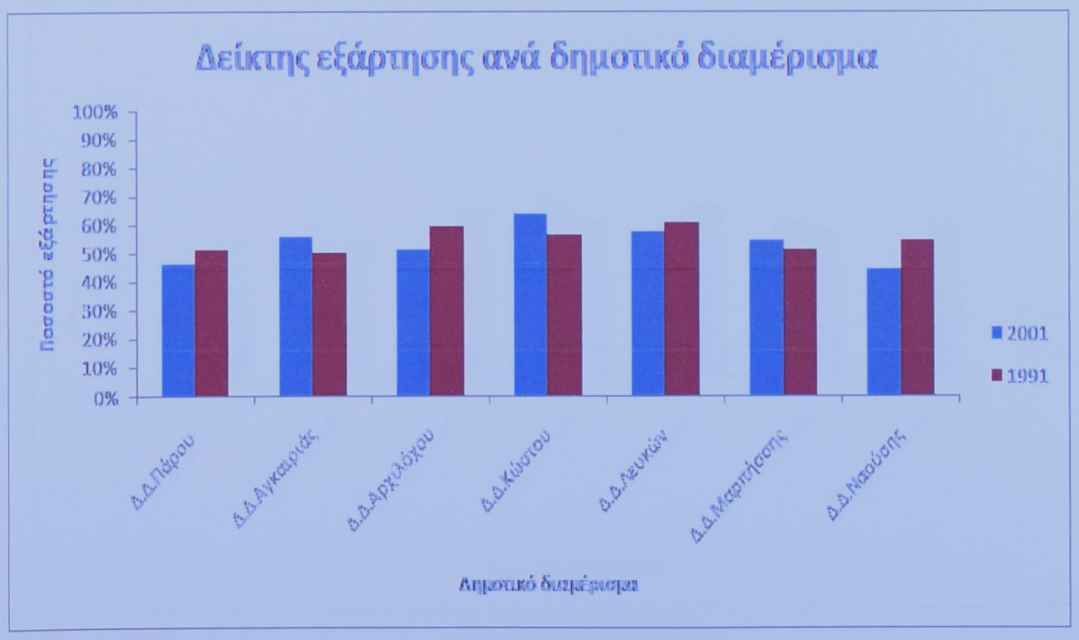

Πηγή: ΕΣΥΕ

Λόγω του ότι υπάρχουν περισσότερα άτομα ηλικίας 65+ σε σχέση με το εργατικό δυναμικό, ο δείκτης εξάρτησης αυξάνεται στα περισσότερα δημοτικά διαμερίσματα.

Διάγραμμα 37.Δείκτης Γήρανσης ανά μεγαλύτερη χωρική οντότητα (1991,2001).

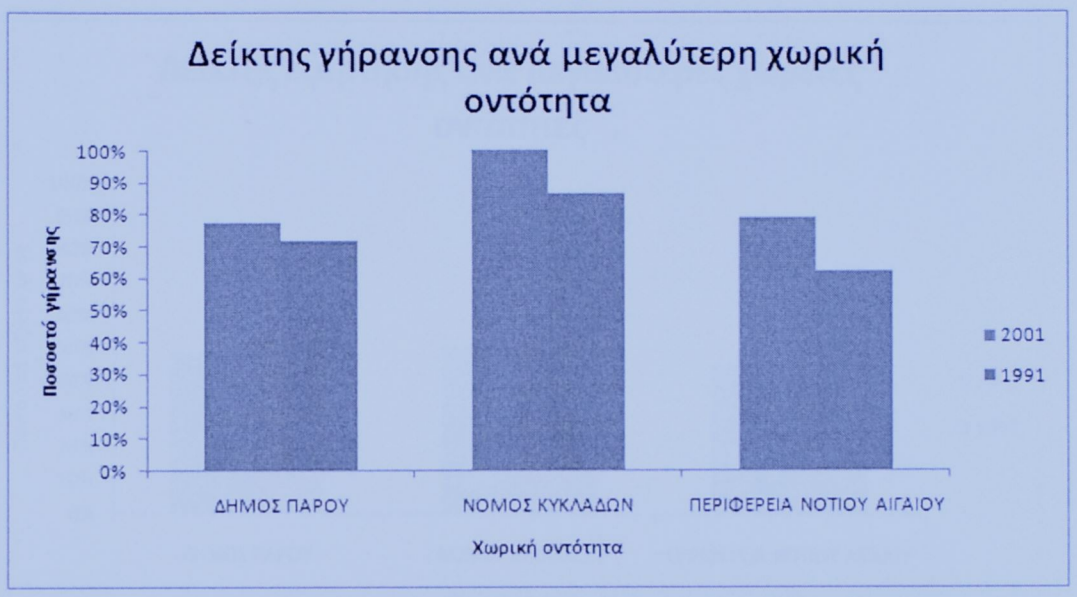

Πηγή: ΕΣΥΕ

Γενικά σημειώνεται αυξητική τάση στο δείκτη γήρανσης και σε μεγαλύτερες χωρικές οντότητες.

Διάγραμμα 38.Δείκτης Εξάρτησης ανά Δ.Δ. (1991,2001).

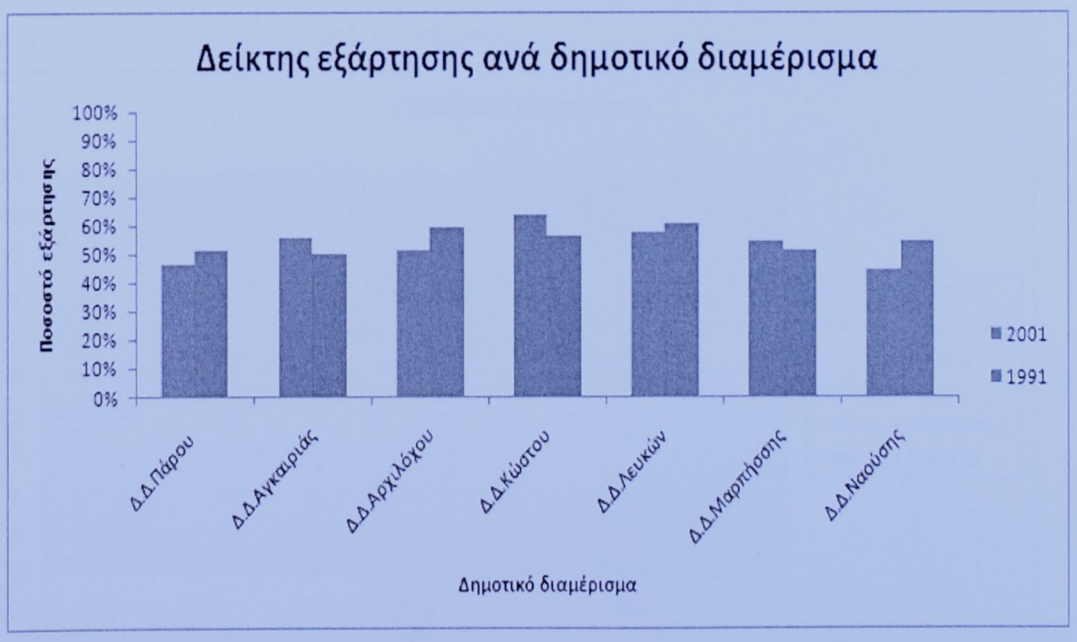

Πηγή: ΕΣΥΕ

Λόγω του ότι υπάρχουν περισσότερα άτομα ηλικίας 65+ σε σχέση με το εργατικό δυναμικό, ο δείκτης εξάρτησης αυξάνεται στα περισσότερα δημοτικά διαμερίσματα.

Διάγραμμα 39.Δείκτης Εξάρτησης ανά μεγαλύτερες χωρικές οντότητες. (1991,2001).

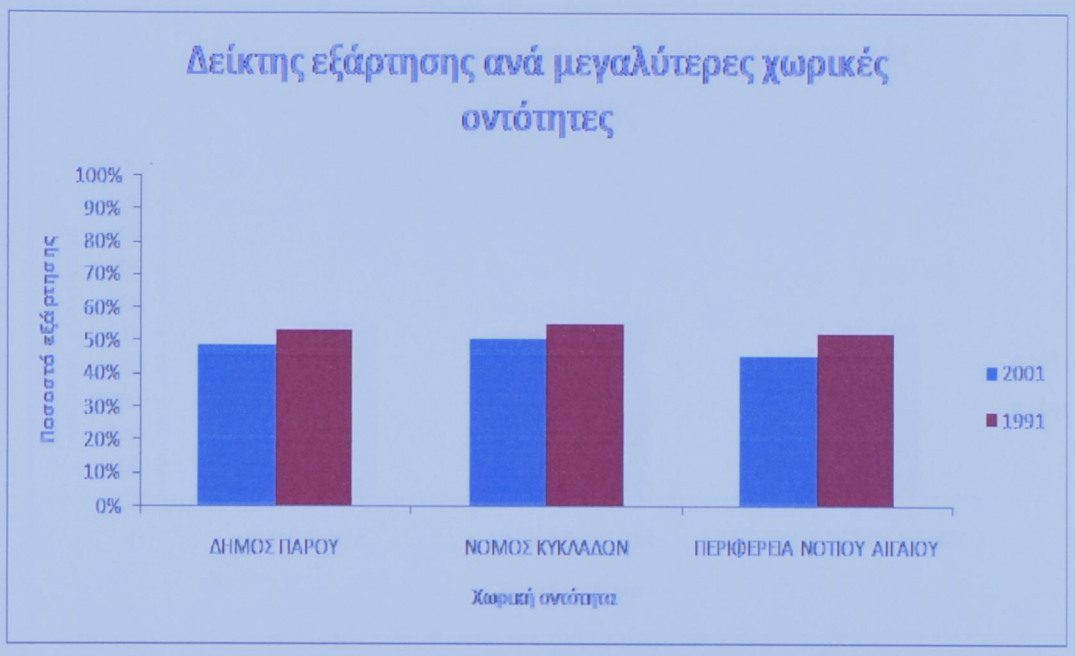

Πηγή: ΕΣΥΕ

Γενικά σημειώνεται μειωτική τάση στο δείκτη εξάρτησης ετών και σε μεγαλύτερες χωρικές οντότητες.

Διάγραμμα 40.Γεννήσεις ανά Δ.Δ. (1999,2005).

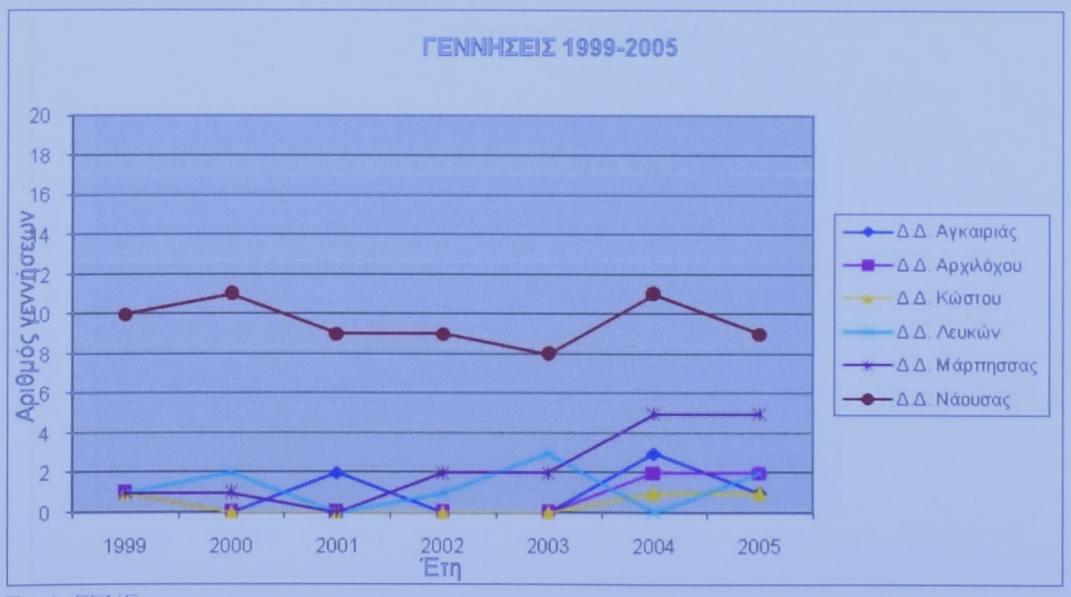

Πηγή: ΕΣΥΕ

Παρατηρούμε ότι οι γεννήσεις είναι σε χαμηλά επίπεδα και παρουσιάζει μειωτική τάση εκτός από το δημοτικό διαμέρισμα Νάουσας που είναι οι περισσότερες παρόλα αυτά μειώνονται

Διάγραμμα 39.Δείκτης Εξάρτησης ανά μεγαλύτερες χωρικές οντότητες. (1991,2001).

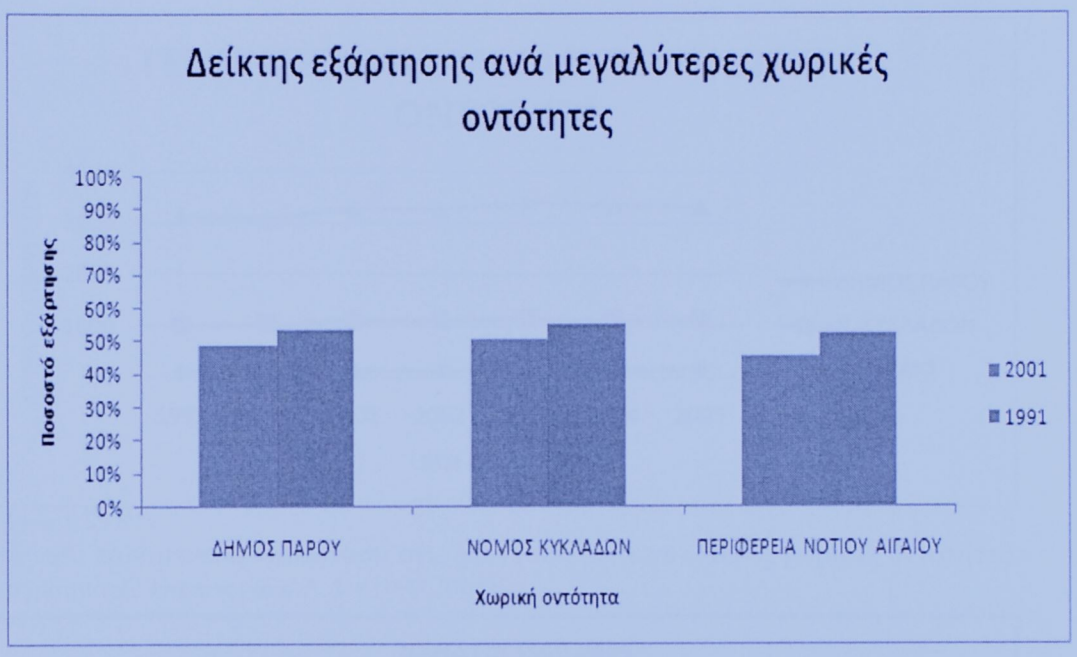

Πηγή: ΕΣΥΕ

Γενικά σημειώνεται μειωτική τάση στο δείκτη εξάρτησης ετών και σε μεγαλύτερες χωρικές οντότητες.

Διάγραμμα 40.Γεννήσεις ανά Δ.Δ. (1999,2005).

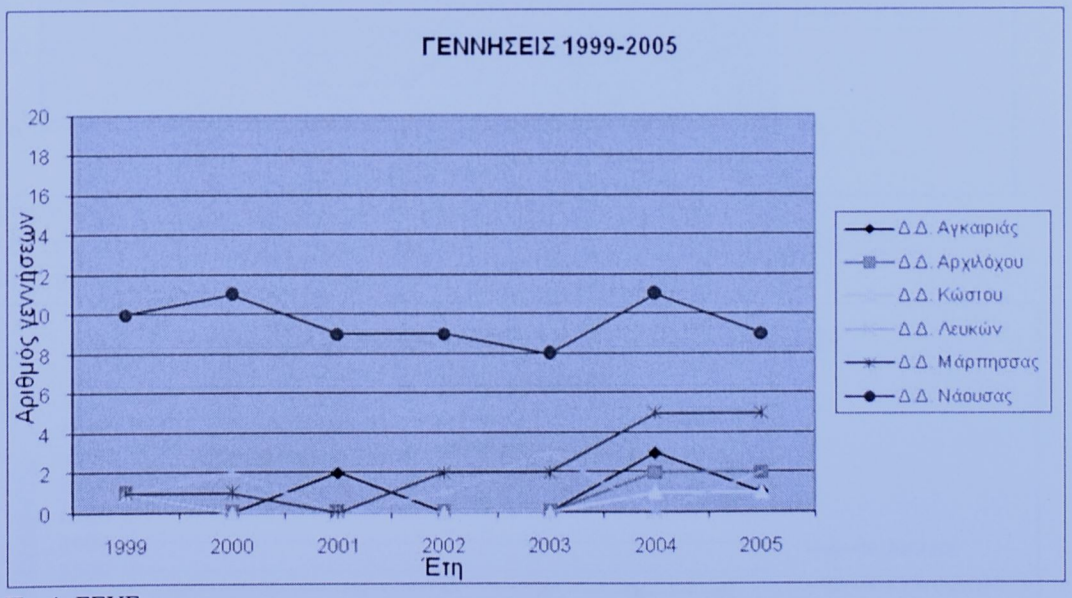

Πηγή: ΕΣΥΕ

Παρατηρούμε ότι οι γεννήσεις είναι σε χαμηλά επίπεδα και παρουσιάζει μειωτική τάση εκτός από το δημοτικό διαμέρισμα Νάουσας που είναι οι περισσότερες παρόλα αυτά μειώνονται

Διάγραμμα 41.Γεννήσεις ανά μεγαλύτερη χωρική οντότητα. (1999,2005).

Πηγή: ΕΣΥΕ

Σταθερή παραμένει η κατάσταση στις γεννήσεις σε μεγαλύτερες χωρικές οντότητες

Διάγραμμα 42.Θάνατοι ανά Δ.Δ. (1999,2005).

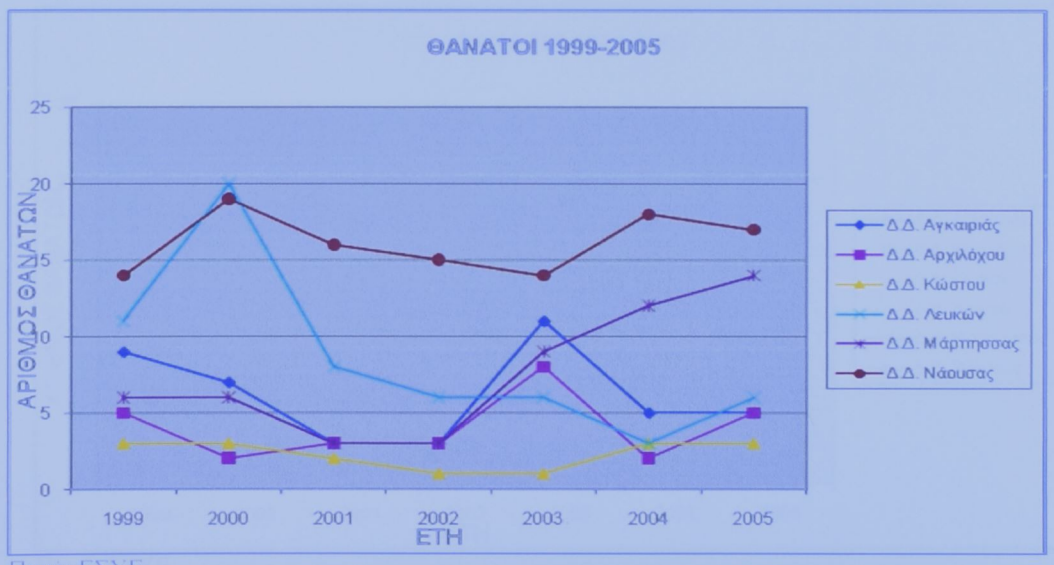

Πηγή: ΕΣΥΕ

Η θνησιμότητα βρίσκεται σε υψηλά επίπεδα και παρουσιάζει αυξομειώσεις.

Διάγραμμα 43.Θάνατοι ανά μεγαλύτερη χωρική οντότητα. (1999,2005).

Πηγή: ΕΣΥΕ

Σταθερή παραμένει η κατάσταση στους θανάτους σε μεγαλύτερη χωρική οντότητα

Διάγραμμα 41.Γεννήσεις ανά μεγαλύτερη χωρική οντότητα. (1999,2005).

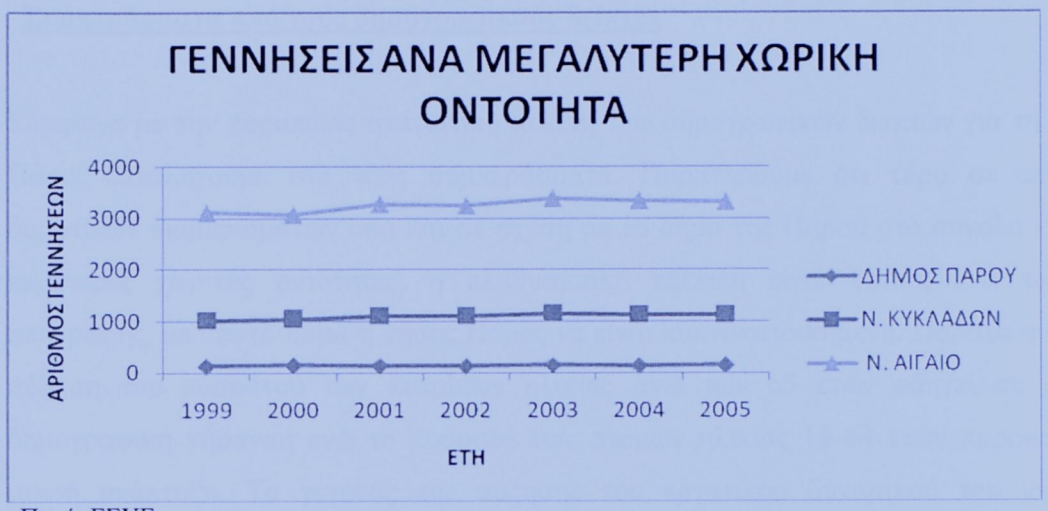

Πηγή: ΕΣΥΕ

Σταθερή παραμένει η κατάσταση στις γεννήσεις σε μεγαλύτερες χωρικές οντότητες

Διάγραμμα 42.Θάνατοι ανά Δ.Δ. (1999,2005).

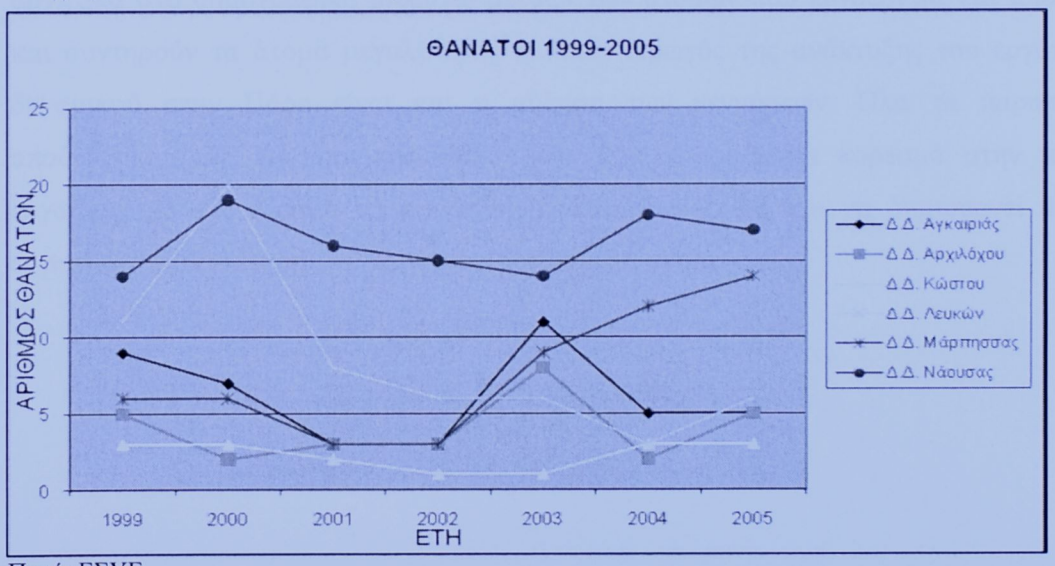

Πηγή: ΕΣΥΕ

Η θνησιμότητα βρίσκεται σε υψηλά επίπεδα και παρουσιάζει αυξομειώσεις.

Διάγραμμα 43.Θάνατοι ανά μεγαλύτερη χωρική οντότητα. (1999,2005).

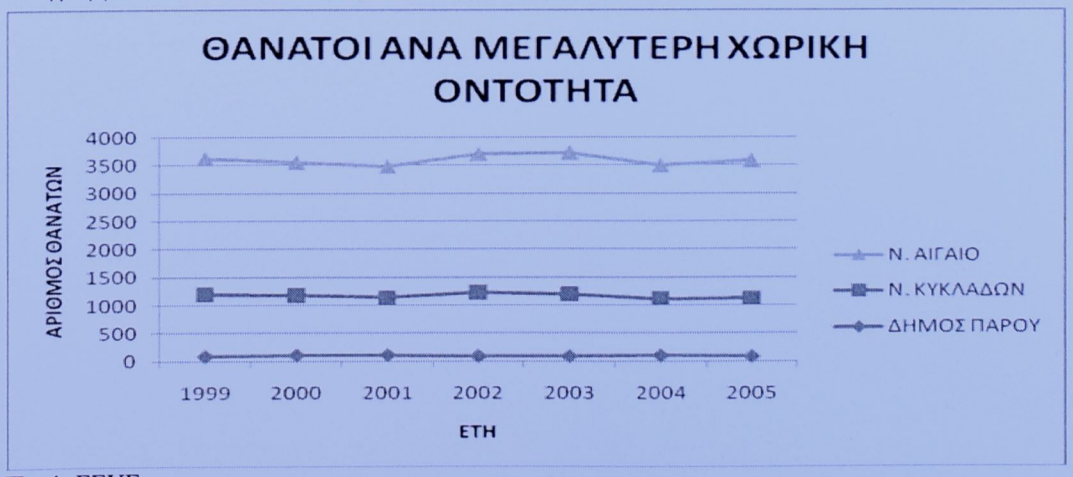

Πηγή: ΕΣΥΕ

Σταθερή παραμένει η κατάσταση στους θανάτους σε μεγαλύτερη χωρική οντότητα

Συμπεράσματα από τους δημογραφικούς δείκτες

Σύμφωνα με την παραπάνω στατιστική μελέτη των δημογραφικών δεικτών για τη νήσο Πάρο, καταλήγουμε στα εξής συμπεράσματα. Παρατηρούμε ότι τόσο σε επίπεδο δημοτικών διαμερισμάτων όσο και σε σχέση με το δήμο της Πάρου στο σύνολο και με ευρύτερες χωρικές οντότητες, η πληθυσμιακή εξέλιξη είναι θετική ανά τα έτη απογραφής, με αποτέλεσμα η νήσος Πάρος να είναι πυκνοκατοικημένη. Παρόλα αυτά, η αύξηση του ποσοστού των κατοίκων ηλικίας ανώ των 65 ετών οδηγεί σε μικρή δημογραφική γήρανση ενώ το ποσοστό των ατόμων ηλικίας 18-64 ετών παρουσιάζει μικρή ανάπτυξη. Το γεγονός της αύξησης του εργατικού δυναμικού του νησιού, συμβάλλει θετικά στη μελλοντική ανάπτυξή του σε όλους τους τομείς αλλά επηρεάζει αρνητικά στο δημογραφικό ισοζύγιο μεταξύ των ατόμων που εργάζονται και μπορούν και συντηρούν τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας. Αρωγός της ανάπτυξης του εργατικού δυναμικού στην Πάρο είναι και η αύξηση των γεννήσεων. Όλα τα παραπάνω, αποδεικνύουν ότι το νησί της Πάρου δεν έχει παρουσιάσει κορεσμό στην αγορά εργασίας, με αποτέλεσμα να προσελκύει νέους κατοίκους και να δημιουργεί θέσεις εργασίας, με αποτέλεσμα να παρουσιάζει δείγματα ανάπτυξης.

Κεφάλαιο 4ο: Επισκόπηση του κλάδου κατασκευών στην Πάρο από 1960- έως σήμερα

4.1 Βασικές κατασκευές-υποδομές, πυκνότητα δόμησης στη νήσο Πάρο

Υποδομές Υγείας

Για την κάλυψη της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και υγείας έχουν ανεγερθεί υποδομές υγείας στο νησί και πιο συγκεκριμένα ανά δημοτικό διαμέρισμα. Έτσι λοιπόν έχουμε: ένα κέντρο υγείας στην πρωτεύουσα του νησιού, από ένα ιατρείο σε Αρχίλοχο, Λεύκες και Αγκαιριά αντίστοιχα καθώς και από ένα αγροτικό ιατρείο σε Νάουσα, Κώστο, Μάρπησσα και Λεύκες αντίστοιχα. Το ιατρείο της Αγκαιριάς καλύπτει επιπλέον τις ανάγκες από τους οικισμούς Αλυκή και Καμάρι. (Χάρτης 1)Παρακάτω παρατίθενται τα στοιχεία αυτά σε χάρτη:

Χάρτης 1.Είδη Υποδομών υγείας ανά Δ.Δ..

Πηγή: Περιφέρεια Ν. Αιγαίου- Δήμος Πάρου

Κεφάλαιο 4°: Επισκόπηση του κλάδου κατασκευών στην Πάρο από 1960- έως σήμερα

4.1 Βασικές κατασκευές-υποδομές, πυκνότητα δόμησης στη νήσο Πάρο

Υποδομές Υγείας

Για την κάλυψη της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και υγείας έχουν ανεγερθεί υποδομές υγείας στο νησί και πιο συγκεκριμένα ανά δημοτικό διαμέρισμα. Έτσι λοιπόν έχουμε: ένα κέντρο υγείας στην πρωτεύουσα του νησιού, από ένα ιατρείο σε Αρχίλοχο, Λεύκες και Αγκαιριά αντίστοιχα καθώς και από ένα αγροτικό ιατρείο σε Νάουσα, Κώστο, Μάρπησσα και Λεύκες αντίστοιχα. Το ιατρείο της Αγκαιριάς καλύπτει επιπλέον τις ανάγκες από τους οικισμούς Αλυκή και Καμάρι. (Χάρτης 1)Παρακάτω παρατίθενται τα στοιχεία αυτά σε χάρτη:

Χάρτης 1.Είδη Υποδομών υγείας ανά Δ.Δ..

Πηγή: Περιφέρεια Ν. Αιγαίου- Δήμος Πάρου

Γεωργία και κτηνοτροφία

Χαρακτηριστικό είναι το χτίσιμο μικρών κατασκευών, όπως επεξεργασίας σταφυλιών για παραγωγή κρασιού, ελαιοτριβείων, στάβλων και κτηνοτροφικών μονάδων (βουστάσια, ορνιθοτροφεία κ.α) που παράγουν προϊόντα όπως γάλα, μαλλί, κρέας, αυγά κ.α..

Αλιεία

Αλιευτικά καταφύγια υπάρχουν στο δημοτικό διαμέρισμα Αγκαιριάς και Αρχιλόχου στους οικισμούς Αλυκή και Μώλος αντίστοιχα.

Λιμάνια

Χάρτης 2.Χωροταξική ένταξη του δήμου Πάρου

Πηγή: Περιφέρεια Ν. Αιγαίου- Δήμος Πάρου

Η Πάρος, όπως φαίνεται και στο χάρτη 2, συνιστά κοινό σημείο σύνδεσης των κατευθύνσεων από και προς άλλους προορισμούς (π.χ. νησιά του Αιγαίου Πελάγους).

Γεωργία και κτηνοτροφία

Χαρακτηριστικό είναι το χτίσιμο μικρών κατασκευών, όπως επεξεργασίας σταφυλιών για παραγωγή κρασιού, ελαιοτριβείων, στάβλων και κτηνοτροφικών μονάδων (βουστάσια, ορνιθοτροφεία κ.α) που παράγουν προϊόντα όπως γάλα, μαλλί, κρέας, αυγά κ.α..

Αλιεία

Αλιευτικά καταφύγια υπάρχουν στο δημοτικό διαμέρισμα Αγκαιριάς και Αρχιλόχου στους οικισμούς Αλυκή και Μώλος αντίστοιχα.

Λιμάνια

Χάρτης 2.Χωροταξική ένταξη του δήμου Πάρου

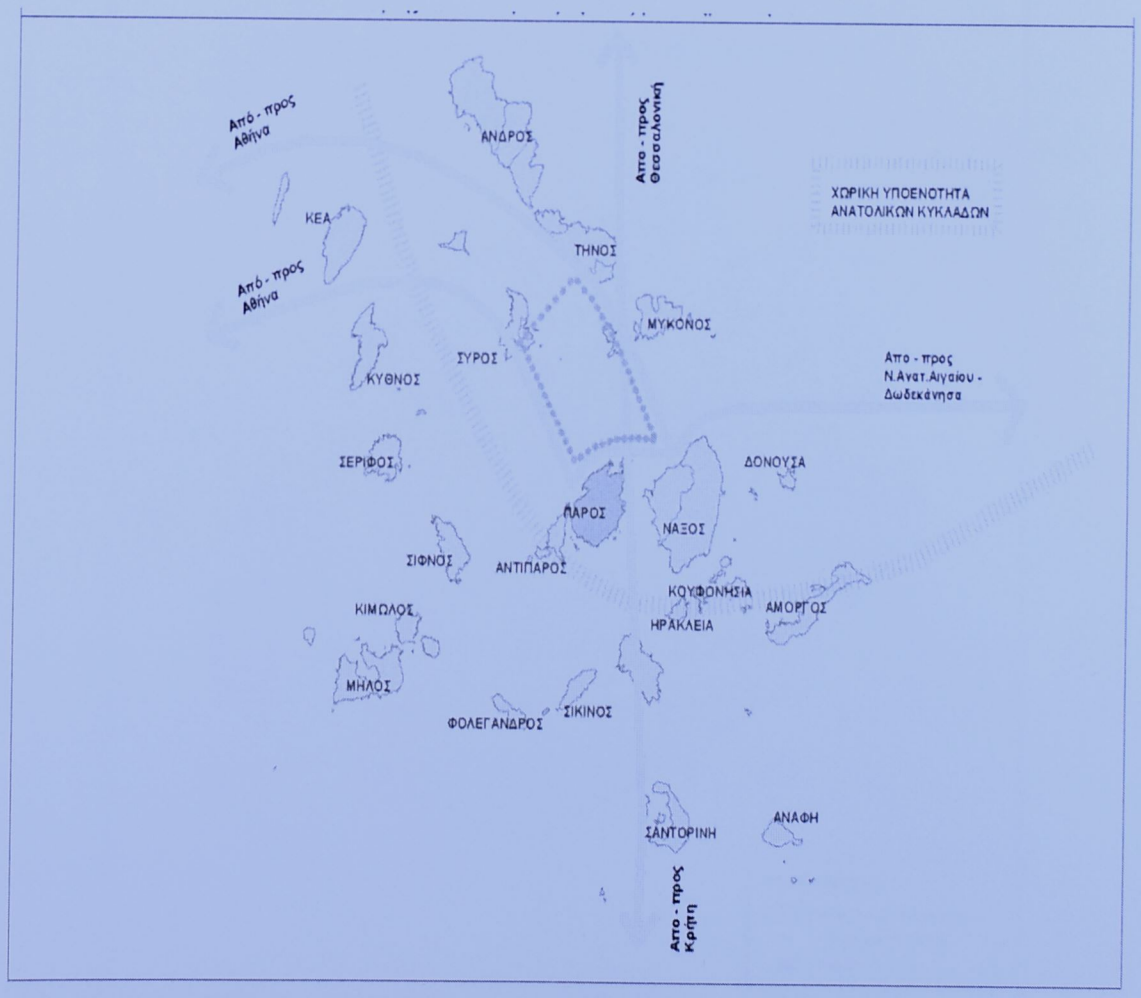

Πηγή: Περιφέρεια Ν. Αιγαίου- Δήμος Πάρου

Η Πάρος, όπως φαίνεται και στο χάρτη 2, συνιστά κοινό σημείο σύνδεσης των κατευθύνσεων από και προς άλλους προορισμούς (π.χ. νησιά του Αιγαίου Πελάγους).

Αυτό ευνοεί τις θαλάσσιες μεταφορές καθώς και την ανάπτυξη εμπορικών συναλλαγών. Η ανάγκη για επικοινωνία και σύνδεση με τους υπόλοιπους προορισμούς οδήγησαν στη δημιουργία λιμανιών, με βασικό λιμάνι της πρωτεύουσας. Η ύπαρξη λιμανιών συμβάλλει και στην τουριστική ανάπτυξη (μεταφορά τουριστών) καθώς και κατασκευών τουριστικού προϊόντος συναφών με τον κλάδο (ακτοπλοϊκές γραμμές, ταξιδιωτικά πρακτορεία, ενοικιαζόμενα δωμάτια, ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις κλπ).

Στο χάρτη 3 αναπαρίστανται οι τοποθεσίες των υφιστάμενων λιμανιών, που βρίσκονται στα δημοτικά διαμερίσματα Πάρου (οικισμοί Παροικιάς, Σαρακινικού,Πούντας) , Νάουσας (οικισμός Νάουσας), Μαρπήσσης (οικισμός Πίσω Λιβάδι).

Χάρτης 3. Λιμένες ανά Δ.Δ.

Πηγή: Περιφέρεια Ν. Αιγαίου- Δήμος Πάρου

Αυτό ευνοεί τις θαλάσσιες μεταφορές καθώς και την ανάπτυξη εμπορικών συναλλαγών. Η ανάγκη για επικοινωνία και σύνδεση με τους υπόλοιπους προορισμούς οδήγησαν στη δημιουργία λιμανιών, με βασικό λιμάνι της πρωτεύουσας. Η ύπαρξη λιμανιών συμβάλλει και στην τουριστική ανάπτυξη (μεταφορά τουριστών) καθώς και κατασκευών τουριστικού προϊόντος συναφών με τον κλάδο (ακτοπλοϊκές γραμμές, ταξιδιωτικά πρακτορεία, ενοικιαζόμενα δωμάτια, ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις κλπ).

Στο χάρτη 3 αναπαρίστανται οι τοποθεσίες των υφιστάμενων λιμανιών, που βρίσκονται στα δημοτικά διαμερίσματα Πάρου (οικισμοί Παροικιάς, Σαρακινικού,Πούντας) , Νάουσας (οικισμός Νάουσας), Μαρπήσσης (οικισμός Πίσω Λιβάδι).

Χάρτης 3. Λιμένες ανά Δ.Δ.

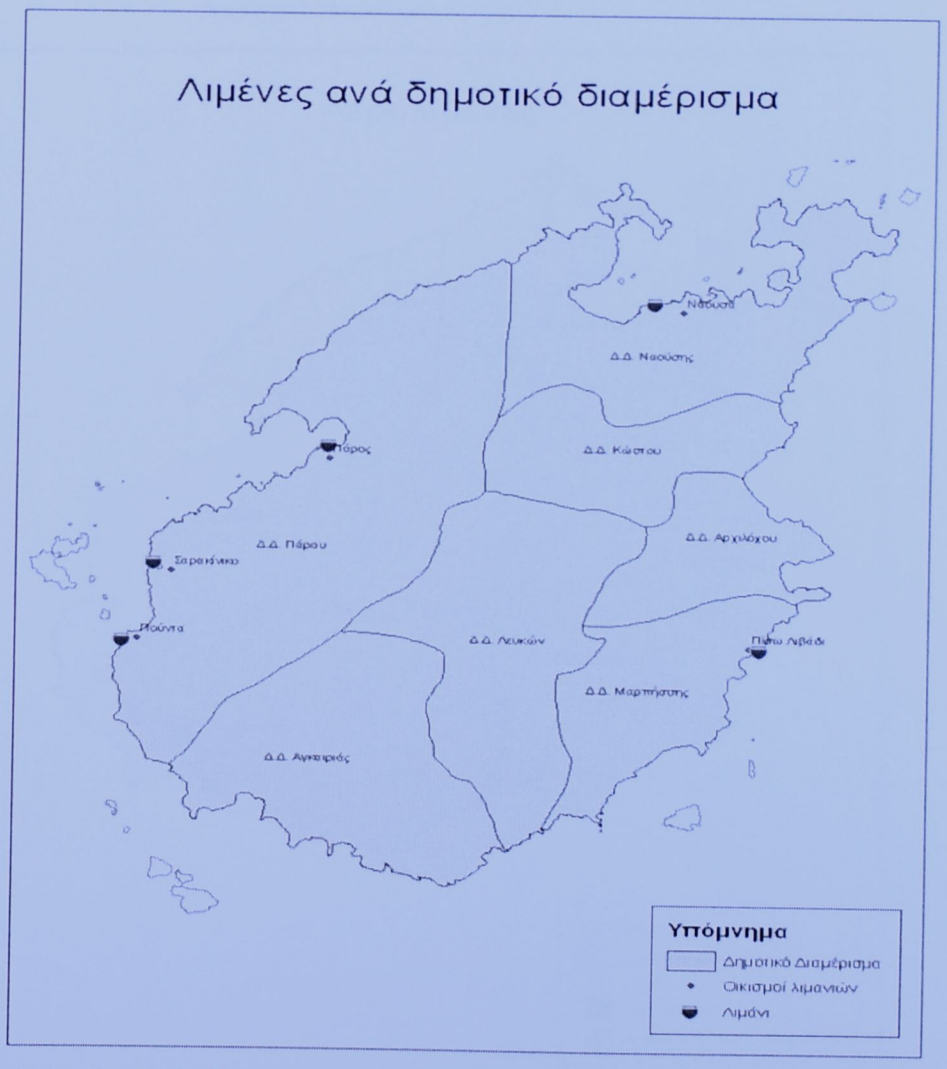

Πηγή: Περιφέρεια Ν. Αιγαίου- Δήμος Πάρου

Αεροδρόμια

Για την ταχύτερη μετάβαση από την Πάρο στην Αθήνα και σε άλλους προορισμούς, επιβατικού κοινού και επειγόντων ιατρικών περιστατικών απαιτούνταν εναέριες μεταφορές, πέραν των θαλασσίων. Γι αυτό το λόγο δημιουργήθηκε αερολιμένας νοτιοδυτικά της Παροικιάς κοντά στους οικισμούς Βουτάκος και Αλυκή(χάρτης 4). Πέραν του παρόντος υφιστάμενου αεροδρομίου βρίσκεται υπό μελέτη η κατασκευή ενός δευτέρου κοντά στους οικισμούς Πούντα και Κάμπος, ωστόσο σύμφωνα με το ΓΠΣ ενδέχεται να γίνει απλώς μεταφορά του ήδη υπάρχοντος και όχι κατασκευή νέου.

Χάρτης 4. Αερολιμένες ανά Δ.Δ.

Πηγή: Περιφέρεια Ν. Αιγαίου- Δήμος Πάρου

Αεροδρόμια

Για την ταχύτερη μετάβαση από την Πάρο στην Αθήνα και σε άλλους προορισμούς, επιβατικού κοινού και επειγόντων ιατρικών περιστατικών απαιτούνταν εναέριες μεταφορές, πέραν των θαλασσίων. Γι αυτό το λόγο δημιουργήθηκε αερολιμένας νοτιοδυτικά της Παροικιάς κοντά στους οικισμούς Βουτάκος και Αλυκή(χάρτης 4). Πέραν του παρόντος υφιστάμενου αεροδρομίου βρίσκεται υπό μελέτη η κατασκευή ενός δευτέρου κοντά στους οικισμούς Πούντα και Κάμπος, ωστόσο σύμφωνα με το ΓΠΣ ενδέχεται να γίνει απλώς μεταφορά του ήδη υπάρχοντος και όχι κατασκευή νέου.

Χάρτης 4. Αερολιμένες ανά Δ.Δ.

Πηγή: Περιφέρεια Ν. Αιγαίου- Δήμος Πάρου

Μονάδες Αφαλάτωσης και Φράγματα

Στην Πάρο, ο ετήσιος μέσος όρος κατανάλωσης πόσιμου νερού σύμφωνα με στοιχεία της ΔΕΥΑΠ για το έτος 2006 υπολογίζεται[9] γύρω στα 3.855 m^3/day, με βάση την παραδοχή ότι η ημερήσια κατά κεφαλή κατανάλωση είναι 180 l/cap, συμπεριλαμβανομένων εκτός από το μόνιμο πληθυσμό, των τουριστών και επισκεπτών και των απωλειών του δικτύου υδροδότησης.

Όσον αφορά την ύδρευση, τους χειμερινούς μήνες η Πάρος υδρεύεται στο σύνολό της ικανοποιητικά. Όμως κατά τους θερινούς μήνες, λόγω της έντονης πληθυσμιακής μεταβολής λόγω θερινών διακοπών, παρουσιάζονται πολλά προβλήματα που σχετίζονται με την επάρκεια και την ποιότητα του διαθέσιμου νερού, αλλά και με τη λειτουργία των έργων ύδρευσης. Εξαιτίας της συνεχώς αυξανόμενης ζήτησης, ο μέσος όρος των υδάτινων εισροών – εκροών συνεχώς φθίνει, η στάθμη του υδροφόρου μειώνεται και η ποιότητα των γλυκών νερών χειροτερεύει. Πρόβλημα μεγάλης υδρολογικής υποβάθμισης αντιμετωπίζει κυρίως η δυτική πλευρά του νησιού. Αναγκαία, λοιπόν, είναι η εξεύρεση εναλλακτικών πόρων νερού, όπως μέσω της αφαλάτωσης, η οποία έχει ήδη προγραμματιστεί και εφαρμοστεί.

Οι υδρευτικές ανάγκες του νησιού καλύπτονται από άποψη ποσότητας και ποιότητας ικανοποιητικά κατά τη διάρκεια του χειμώνα, ενώ το καλοκαίρι υπάρχουν προβλήματα που σχετίζονται με την επάρκεια του νερού αλλά και με την ποιότητά του και τη λειτουργία των έργων ύδρευσης[10]. Οι περιοχές με τη μεγαλύτερη έλλειψη νερού κατά τους θερινούς μήνες είναι η Παροικιά και η Νάουσα και σε αρκετά μικρότερο βαθμό η Αλυκή και η παραλιακή ζώνη Δρυού-Μάρπησσας. Τα προβλήματα που αφορούν στην ποιότητα του νερού, εντοπίζονται κυρίως στη Νάουσα αλλά και στην Αλυκή και την Πούντα και σχετίζονται με την υφαλμύρινση του νερού από την εισροή της θάλασσας εξαιτίας της υπερβολικής άντλησης.

Οι κυρίαρχες πρακτικές διαχείρισης νερού στην Πάρο περιορίζονται κυρίως στην εκμετάλλευση των υπογείων υδάτων και τη μεταφορά νερού από άλλες περιοχές. Παράλληλα λειτουργεί μικρή μονάδα αφαλάτωσης στη Νάουσα, σε περιόδους αιχμής.

---

[9] ΔΕΥΑΠ 2007, Δήμος Πάρου

[10] ΠΑΝ. ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΑΤΟΣ: «Επισήμανση προβλημάτων ύδρευσης - αποχέτευσης Ν. Πάρου και προσδιορισμός αναγκαίων μέτρων για την ολοκλήρωση των υποδομών – Στάδιο Β», Μάιος 2001 , Δήμος Πάρου

Εκπαιδευτικά Ιδρύματα

Για την εκπαίδευση και τη μόρφωση των κατοίκων του νησιού ήταν απαραίτητη η κατασκευή εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Βάσει των εκπαιδευτικών βαθμίδων στο νησί υπάρχουν υποδομές για πρωτοβάθμια (νηπιαγωγεία, δημοτικά σχολεία) και δευτεροβάθμια εκπαίδευση(γυμνάσια, ενιαία λύκεια και τεχνικά επαγγελματικά εκπαιδευτήρια (ΤΕΕ)), ενώ δεν υπάρχουν για τριτοβάθμια(ανώτατα πανεπιστημιακά ιδρύματα).

Όσον αφορά την πρωτοβάθμια εκπαίδευση στο δημοτικό διαμέρισμα της πρωτεύουσας βρίσκονται τέσσερα νηπιαγωγεία και δύο δημοτικά σχολεία στην Παροικιά. Καθώς και ένα νηπιαγωγείο στο δημοτικό διαμέρισμα της Αγκαιριάς (οικισμός Αλυκής) και ένα δημοτικό σχολείο (οικισμός Αγκαιριάς). Επίσης βρίσκονται και δύο νηπιαγωγεία στο δημοτικό διαμέρισμα Αρχιλόχου (οικισμοί Μαρμάρων και Προδρόμου αντίστοιχα), ένα νηπιαγωγείο και ένα δημοτικό σχολείο στο δημοτικό διαμέρισμα του Κώστου (οικισμός Κώστου), ένα νηπιαγωγείο και ένα δημοτικό σχολείο στο δημοτικό διαμέρισμα των Λευκών (οικισμός Λευκών). Όπως και ένα νηπιαγωγείο και ένα δημοτικό σχολείο στον ομώνυμο οικισμό του δημοτικού διαμερίσματος Μάρπησσας (το δημοτικό αυτό σχολείο εξυπηρετεί και το δημοτικό διαμέρισμα Αρχιλόχου) και ένα νηπιαγωγείο στον οικισμό Δρυός. Δύο νηπιαγωγεία στο δημοτικό διαμέρισμα της Μάρπησσας (οικισμοί Μάρπησσας και Δρυός αντίστοιχα) και τέλος στο δημοτικό διαμέρισμα της Νάουσας υπάρχει ένα νηπαιγωγείο και ένα δημοτικό σχολείο.

Σχετικά με τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση έχουμε ένα γυμνάσιο, ένα ενιαίο λύκειο και ένα ΤΕΕ στο δημοτικό διαμέρισμα της πρωτεύουσας (στην Παροικιά), ένα γυμνάσιο και ένα λύκειο στο δημοτικό διαμέρισμα της Νάουσας (στον ομώνυμο οικισμό) και ένα στο δημοτικό διαμέρισμα του Αρχιλόχου (στον οικισμό Μαρμάρων).

Στην τριτοβάθμια εκπαίδευση υπάρχει έλλειψη του οποιουδήποτε πανεπιστημιακού ιδρύματος.

Χάρτης 5. Ιδρύματα βαθμίδων εκπαίδευσης ανά Δ.Δ.

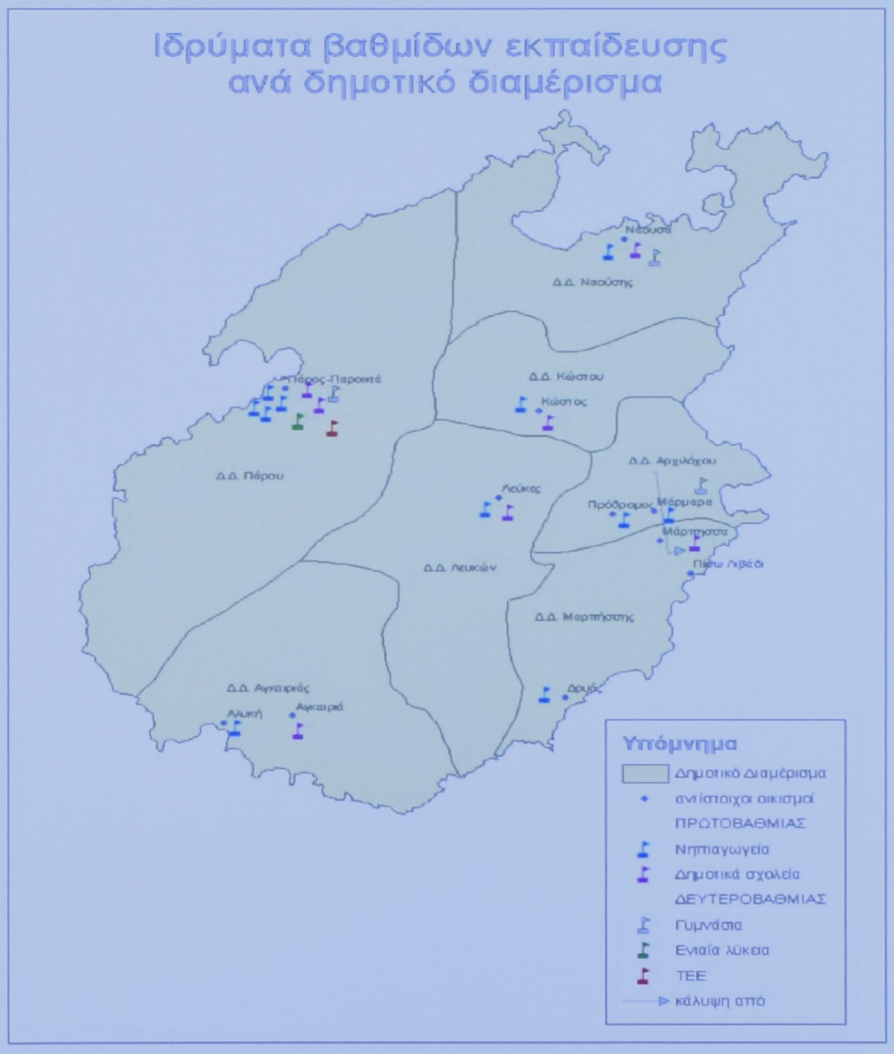

Πηγή: Περιφέρεια Ν. Αιγαίου- Δήμος Πάρου

Χάρτης 5. Ιδρύματα βαθμίδων εκπαίδευσης ανά Δ.Δ.

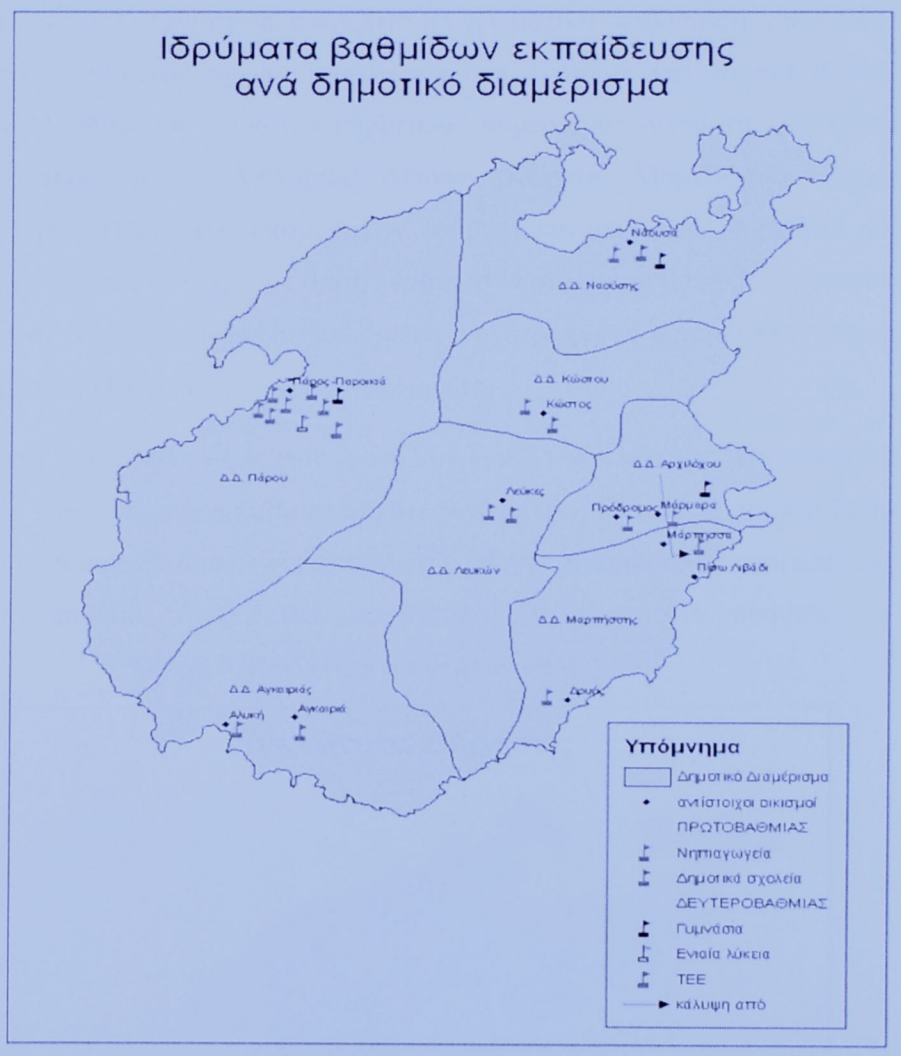

Πηγή: Περιφέρεια Ν. Αιγαίου- Δήμος Πάρου

Πυκνότητα Δόμησης

Η δόμηση στο νησί όπως και στην πλειοψηφία των κυκλαδίτικων νησιών είναι πολύ πυκνή. Στον ακόλουθο χάρτη απεικονίζεται με χρωματική διαβάθμιση η πυκνότητα της δόμησης, το ανοιχτότερο χρώμα αντιστοιχεί στη λιγότερη και το πιο σκούρο στη μεγαλύτερη. Με φθίνουσα σειρά των δημοτικών διαμερισμάτων από την λιγότερο πυκνή στην περισσότερο έχουμε: Αγκαιριάς, Λευκών, Κώστου, Μαρπήσσης, Αρχιλόχου, Νάουσας, Πάρου. Πέραν των υπαρχουσών κτιρίων και υποδομών, ο ρυθμός κάλυψης του νησιού αυξάνεται συνεχώς με αποτέλεσμα το νησί να μην μπορεί να «αναπνεύσει» από την πυκνή δόμηση και πιο συγκεκριμένα από την πυκνή δόμηση των κατασκευών που δεν αξιοποιούνται ή που δεν χρησιμοποιούνται.

Παραδείγματα τέτοιων κατασκευών είναι κατοικίες και κτιριακές εγκαταστάσεις και τμήματα γης που ανήκουν σε κτηματομεσίτες και άλλους ιδιοκτήτες γης και βρίσκονται προς πώληση.Οι συγκεκριμένοι αντιδρούν στην ύπαρξη οτιδήποτε καινούριου καθώς και στο να χρησιμοποιηθούν διαφορετικά με αποτέλεσμα να μένουν αναξιοποίητες.

Χάρτης 6. Πυκνότητα δόμησης ανά Δ.Δ.

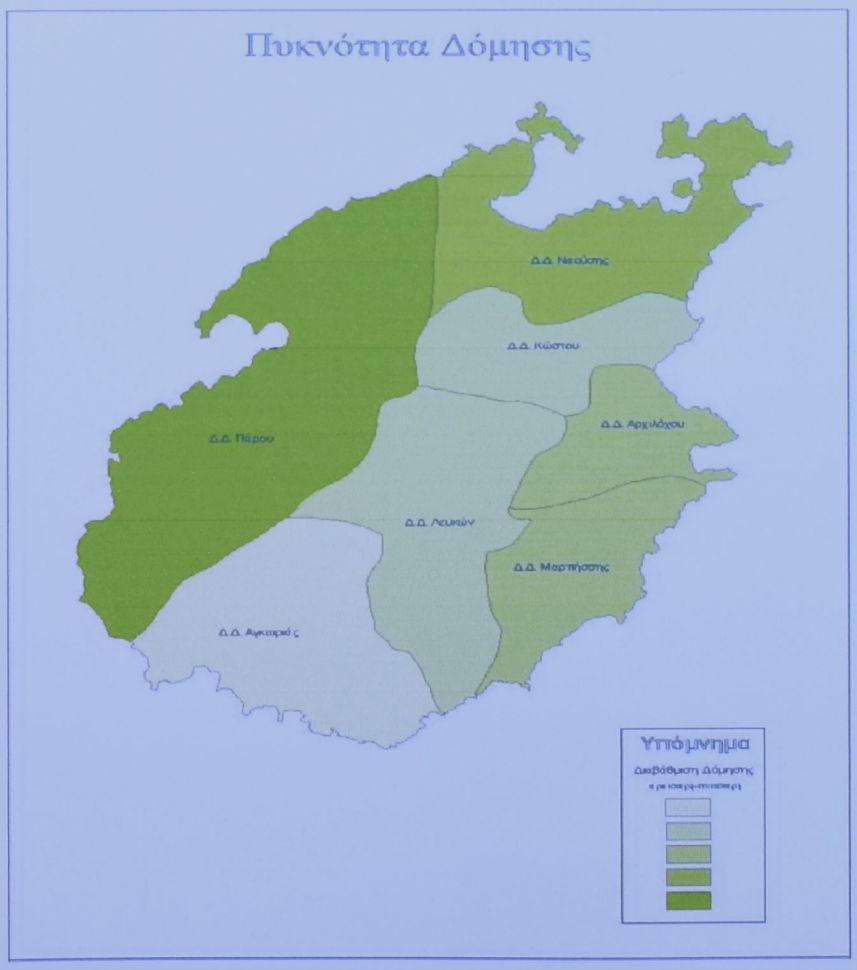

Πηγή: Περιφέρεια Ν. Αιγαίου- Δήμος Πάρου

Πυκνότητα Δόμησης

Η δόμηση στο νησί όπως και στην πλειοψηφία των κυκλαδίτικων νησιών είναι πολύ πυκνή. Στον ακόλουθο χάρτη απεικονίζεται με χρωματική διαβάθμιση η πυκνότητα της δόμησης, το ανοιχτότερο χρώμα αντιστοιχεί στη λιγότερη και το πιο σκούρο στη μεγαλύτερη. Με φθίνουσα σειρά των δημοτικών διαμερισμάτων από την λιγότερο πυκνή στην περισσότερο έχουμε: Αγκαιριάς, Λευκών, Κώστου, Μαρπήσσης, Αρχιλόχου, Νάουσας, Πάρου. Πέραν των υπαρχουσών κτιρίων και υποδομών, ο ρυθμός κάλυψης του νησιού αυξάνεται συνεχώς με αποτέλεσμα το νησί να μην μπορεί να «αναπνεύσει» από την πυκνή δόμηση και πιο συγκεκριμένα από την πυκνή δόμηση των κατασκευών που δεν αξιοποιούνται ή που δεν χρησιμοποιούνται.

Παραδείγματα τέτοιων κατασκευών είναι κατοικίες και κτιριακές εγκαταστάσεις και τμήματα γης που ανήκουν σε κτηματομεσίτες και άλλους ιδιοκτήτες γης και βρίσκονται προς πώληση.Οι συγκεκριμένοι αντιδρούν στην ύπαρξη οτιδήποτε καινούριου καθώς και στο να χρησιμοποιηθούν διαφορετικά με αποτέλεσμα να μένουν αναξιοποίητες.

Χάρτης 6. Πυκνότητα δόμησης ανά Δ.Δ.

Πηγή: Περιφέρεια Ν. Αιγαίου- Δήμος Πάρου

4.2 Ιεράρχηση χρήσεων γης ανά Δημοτικό Διαμέρισμα,Δήμο, Νομό και Περιφέρεια

Πινακας 14. Ποσοστά χρήσεων Γης ανά Δ..Δ.(1991)

	% καλλιεργουμενων εκτασεων	% δημοτικων βοσκοτοπων	% αλλων βοσκοτοπων	%δασων	% εκτασεων με νερά	% οικισμων	% αλλων εκτασεων
Δ.Δ.Πάρου	22,03%	0,00%	56,18%	0,17%	1,69%	4,57%	15,57%
Δ.Δ.Αγκαιριάς	18,71%	9,82%	58,28%	0,00%	1,53%	2,76%	8,90%
Δ.Δ.Αρχιλόχου	52,59%	11,11%	26,67%	0,00%	0,74%	2,96%	6,67%
Δ.Δ.Κώστου	35,21%	23,94%	31,69%	0,00%	3,52%	2,82%	2,82%
Δ.Δ.Λευκών	18,00%	2,00%	57,67%	0,33%	1,67%	1,67%	18,67%
Δ.Δ.Μαρπήσσης	43,82%	28,65%	11,80%	0,00%	2,25%	1,69%	11,80%
Δ.Δ.Νάουσης	44,14%	3,45%	36,21%	0,00%	2,41%	4,14%	9,62%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ Ν. ΑΙΓΑΙΟΥ	16,70%	15,77%	35,81%	13,22%	1,76%	6,10%	10,64%
ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ	17,70%	11,14%	45,74%	1,72%	1,53%	5,54%	16,61%
ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΟΥ	29,15%	7,54%	45,97%	0,10%	1,89%	3,26%	12,18%

Πηγή: ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 44. Ποσοστά χρήσεων Γης ανά Δ..Δ.(1991).

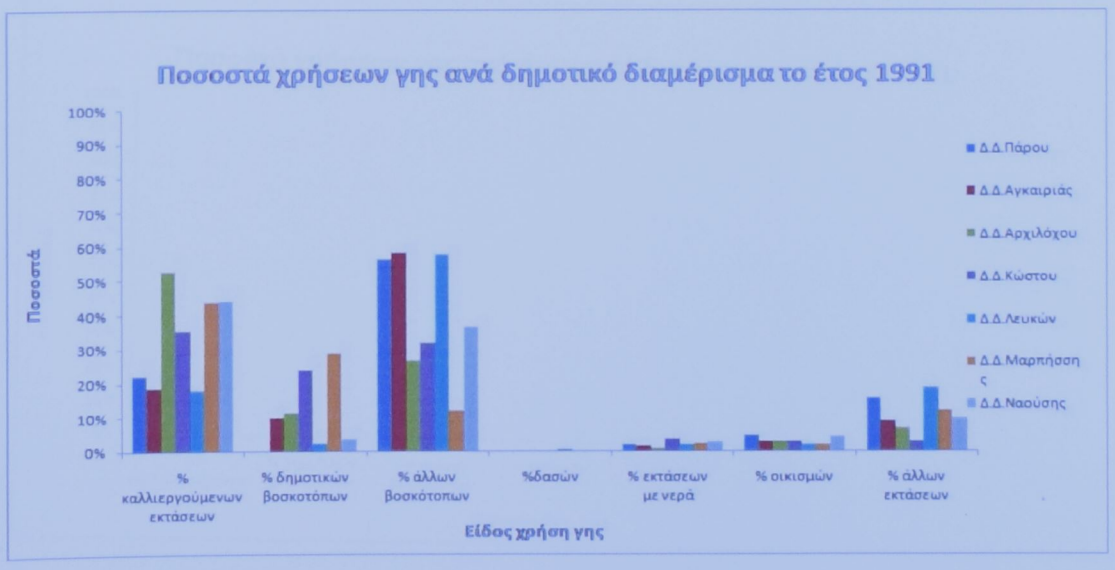

Πηγή: ΕΣΥΕ

Τα μεγαλύτερα ποσοστά των χρήσεων γης ανά Δ.Δ. το έτος 1991 στις καλλιεργούμενες εκτάσεις και τους βοσκοτόπους, ενώ τα μικρότερα στα δάση. Το Δ.Δ. με το μεγαλύτερο ποσοστό καλλιεργούμενων εκτάσεων είναι το Δ.Δ. Αρχιλόχου και με το μικρότερο το Δ.Δ. Λευκών, ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό βοσκοτόπων εμφανίζεται στο Δ.Δ. Αγκαιριάς και το μικρότερο στο δημοτικό διαμέρισμα Μαρπήσσης.

4.2 Ιεράρχηση χρήσεων γης ανά Δημοτικό Διαμέρισμα,Δήμο, Νομό και Περιφέρεια

Πίνακας 14. Ποσοστά χρήσεων Γης ανά Δ..Δ.(1991)

	% καλλιεργούμενων εκτάσεων	% δημοτικών βοσκοτόπων	% άλλων βοσκότοπων	%δασών	% εκτάσεων με νερά	% οικισμών	% άλλων εκτάσεων
Δ.Δ.Πάρου	22,00%	0,00%	56,18%	0,17%	1,69%	4,57%	15,57%
Δ.Δ.Αγκαιριάς	18,71%	9,82%	58,28%	0,00%	1,53%	2,76%	8,90%
Δ.Δ.Αρχιλόχου	52,59%	11,11%	26,67%	0,00%	0,74%	2,96%	6,67%
Δ.Δ.Κώστου	35,21%	23,94%	31,69%	0,00%	3,52%	2,82%	2,82%
Δ.Δ.Λευκών	18,00%	2,00%	57,67%	0,33%	1,67%	1,67%	18,67%
Δ.Δ.Μαρπήσσης	43,82%	28,65%	11,80%	0,00%	2,25%	1,69%	11,80%
Δ.Δ.Ναούσης	44,14%	3,45%	36,21%	0,00%	2,41%	4,14%	9,66%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ Ν. ΑΙΓΑΙΟΥ	16,70%	15,77%	35,81%	13,22%	1,76%	6,10%	10,64%
ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ	17,70%	11,14%	45,74%	1,72%	1,53%	5,54%	16,61%
ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΟΥ	29,15%	7,54%	45,97%	0,10%	1,89%	3,26%	12,18%

Πηγή: ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 44. Ποσοστά χρήσεων Γης ανά Δ..Δ.(1991).

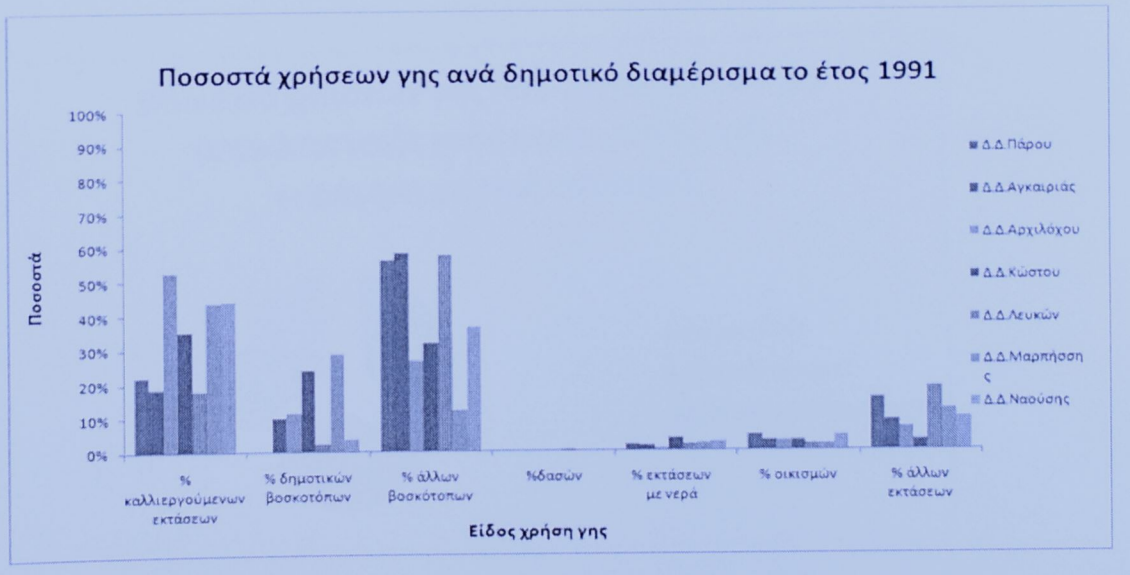

Πηγή: ΕΣΥΕ

Τα μεγαλύτερα ποσοστά των χρήσεων γης ανά Δ.Δ. το έτος 1991 στις καλλιεργούμενες εκτάσεις και τους βοσκοτόπους, ενώ τα μικρότερα στα δάση. Το Δ.Δ. με το μεγαλύτερο ποσοστό καλλιεργούμενων εκτάσεων είναι το Δ.Δ. Αρχιλόχου και με το μικρότερο το Δ.Δ. Λευκών, ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό βοσκοτόπων εμφανίζεται στο Δ.Δ. Αγκαιριάς και το μικρότερο στο δημοτικό διαμέρισμα Μαρπήσσης.

Διάγραμμα 45. Ποσοστά χρήσεων Γης ανά ευρύτερη χωρική οντότητα(1991).

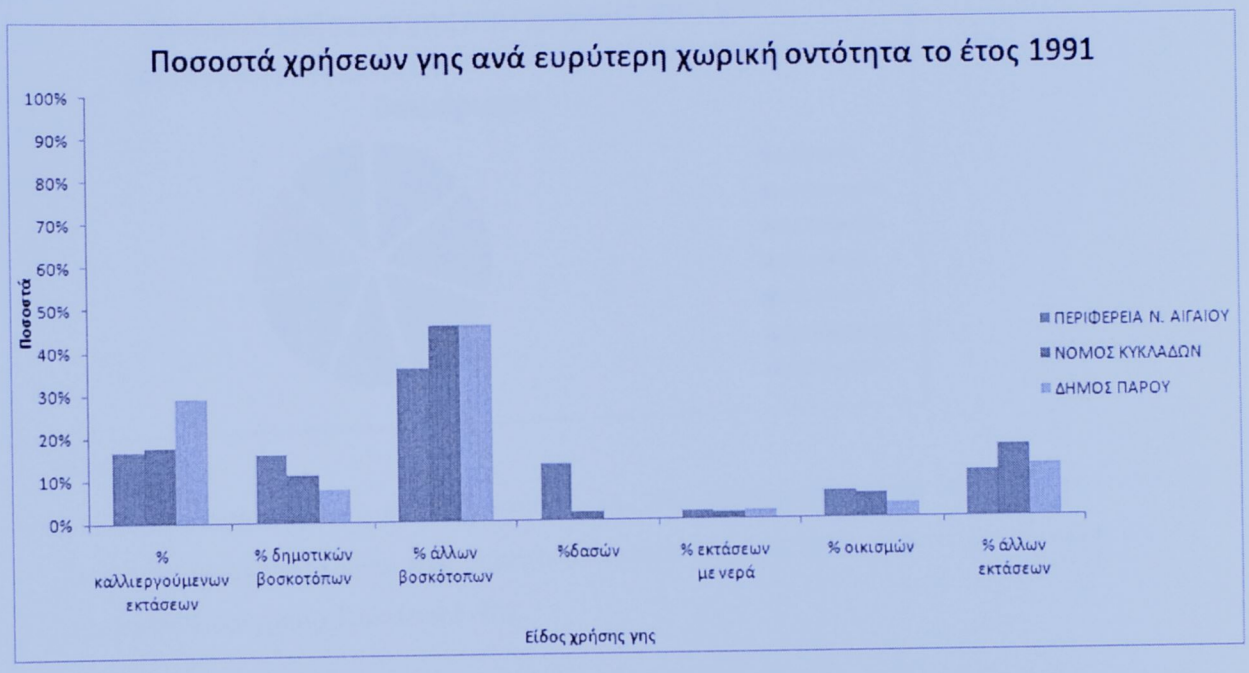

Πηγή: ΕΣΥΕ

Το παραπάνω διάγραμμα παρουσιάζει τα ποσοστά των χρήσεων γης ανά ευρύτερη χωρική οντότητα το έτος 1991, τα μεγαλύτερα ποσοστά ανήκουν στις κατηγορίες καλλιεργούμενων εκτάσεων και άλλων βοσκότοπων και εμφανίζονται στο δήμο Πάρου.

Πίνακας 15. Ποσοστά χρήσεων Γης ανά ευρύτερη χωρική οντότητα(1991).

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ / ΝΟΜΟΣ/ ΔΗΜΟΣ / ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	% κατοικιών	% άλλων χρήσεων
Δ.Δ.Πάρου	73,29%	26,71%
Δ.Δ.Αγκαιριάς	78,01%	21,99%
Δ.Δ.Αρχιλόχου	77,22%	22,78%
Δ.Δ.Κώστου	54,13%	45,87%
Δ.Δ.Λευκών	75,42%	24,58%
Δ.Δ.Μαρπήσσης	75,90%	24,10%
Δ.Δ.Ναούσης	63,13%	36,87%
ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΟΥ	70,95%	29,05%
ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ	72,56%	27,44%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	74,13%	25,87%

Πηγή: ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 46. Ποσοστά χρήσεων Γης αποκλειστικής χρήσης κατοικίας ανά Δ.Δ.(1991).

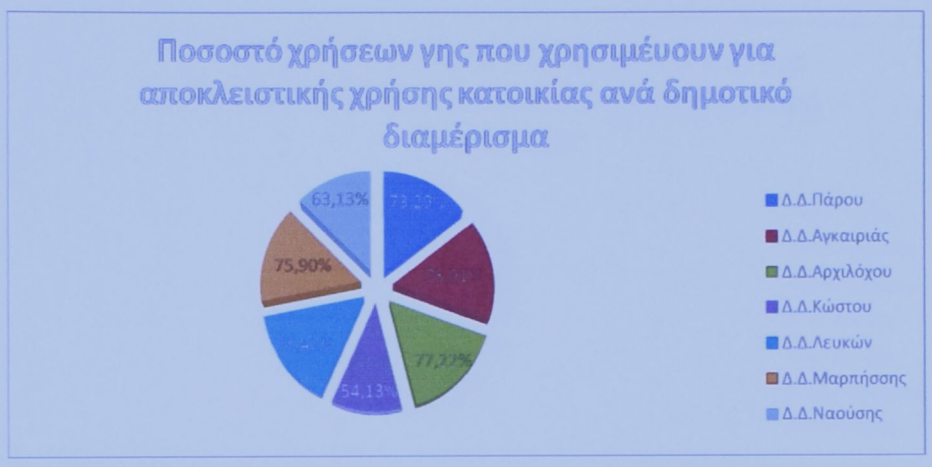

Πηγή: ΕΣΥΕ

Το μεγαλύτερο ποσοστό από τις χρήσεις γης που χρησιμοποιούνται για κατοικίες ανά δημοτικό διαμέρισμα είναι στο δημοτικό διαμέρισμα Αγκαιριάς και το χαμηλότερο στο δημοτικό διαμέρισμα Κώστου(Δ.46).

Διάγραμμα 47. Ποσοστά χρήσεων Γης αποκλειστικής χρήσης κατοικίας ανά χωρική οντότητα (1991).

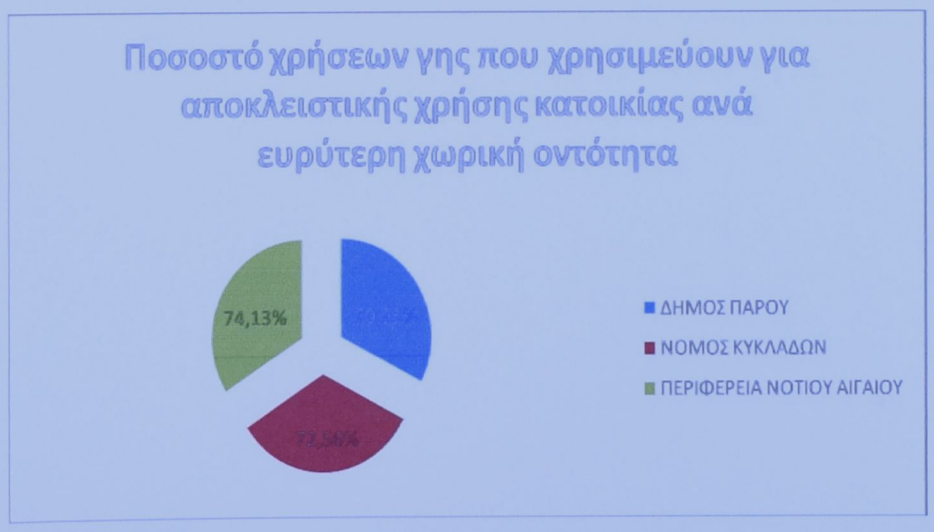

Πηγή: ΕΣΥΕ

Το διάγραμμα 47 απεικονίζει το ποσοστό των χρήσεων γης που χρησιμεύουν για αποκλειστική χρήση κατοικίας ανά ευρύτερη χωρική οντότητα και πιο συγκεκριμένα σε επίπεδο δήμου Πάρου, νομού Κυκλάδων και περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου. Ο δήμος Πάρου παρουσιάζει αρκετά υψηλά ποσοστά χρήσεων γης που χρησιμεύουν μόνο για κατοικίες σε σχέση με το νομό και την περιφέρεια αντίστοιχα.

Διάγραμμα 46. Ποσοστά χρήσεων Γης αποκλειστικής χρήσης κατοικίας ανά Δ.Δ.(1991).

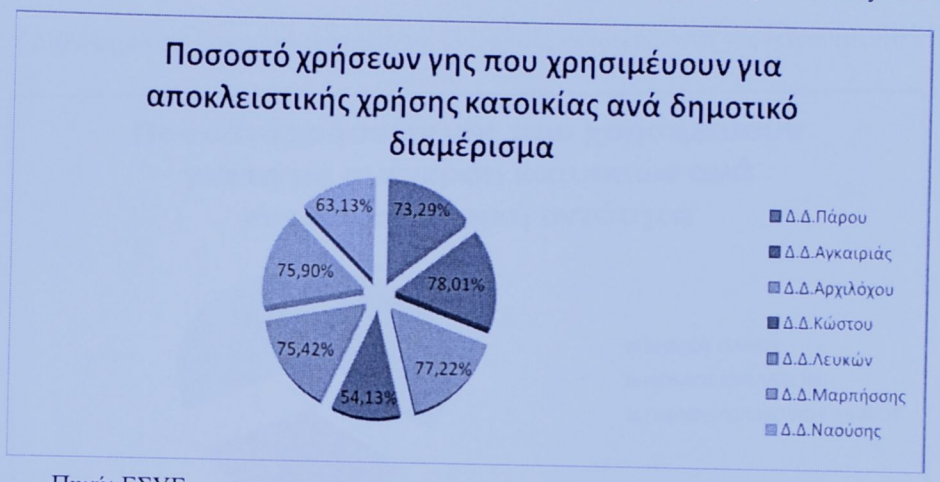

Πηγή: ΕΣΥΕ

Το μεγαλύτερο ποσοστό από τις χρήσεις γης που χρησιμοποιούνται για κατοικίες ανά δημοτικό διαμέρισμα είναι στο δημοτικό διαμέρισμα Αγκαιριάς και το χαμηλότερο στο δημοτικό διαμέρισμα Κώστου(Δ.46).

Διάγραμμα 47. Ποσοστά χρήσεων Γης αποκλειστικής χρήσης κατοικίας ανά χωρική οντότητα (1991).

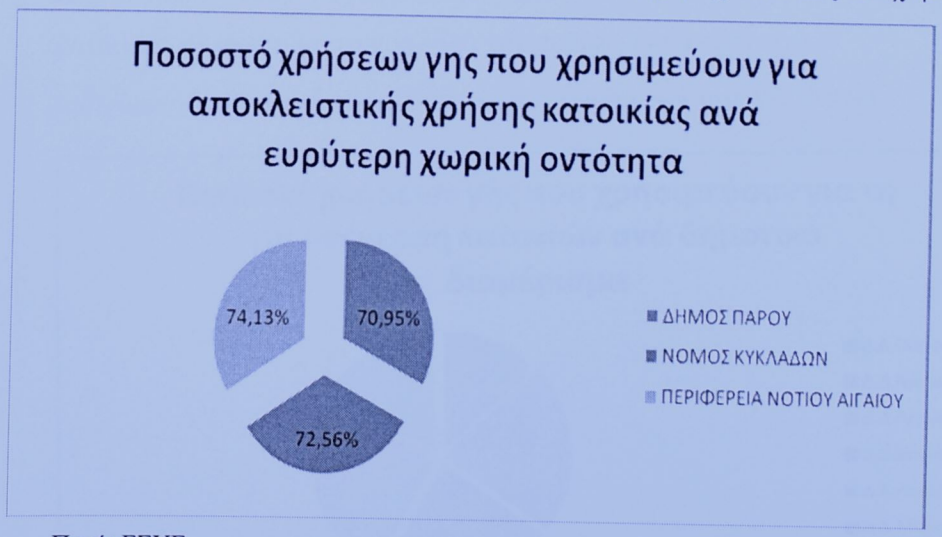

Πηγή: ΕΣΥΕ

Το διάγραμμα 47 απεικονίζει το ποσοστό των χρήσεων γης που χρησιμεύουν για αποκλειστική χρήση κατοικίας ανά ευρύτερη χωρική οντότητα και πιο συγκεκριμένα σε επίπεδο δήμου Πάρου, νομού Κυκλάδων και περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου. Ο δήμος Πάρου παρουσιάζει αρκετά υψηλά ποσοστά χρήσεων γης που χρησιμεύουν μόνο για κατοικίες σε σχέση με το νομό και την περιφέρεια αντίστοιχα.

Διάγραμμα 48. Ποσοστά χρήσεων μη ανέγερσης κατοικιών ανά χωρική οντότητα (1991).

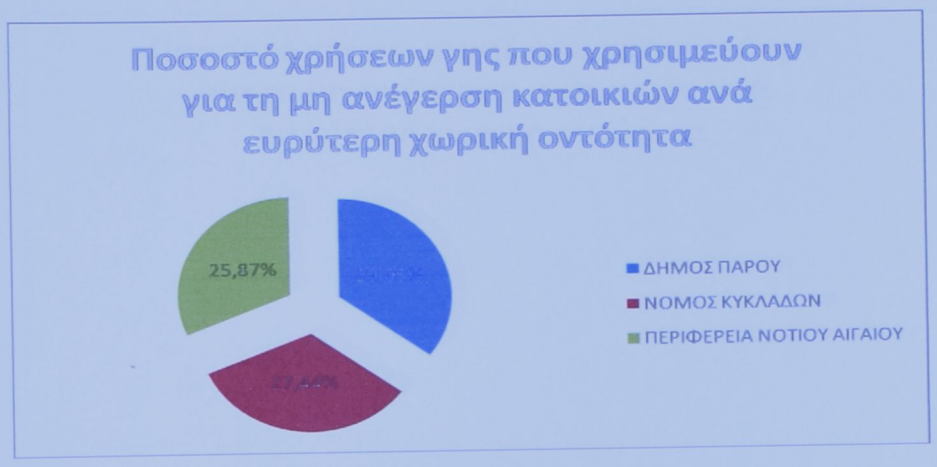

Πηγή: ΕΣΥΕ

Το διάγραμμα 48 απεικονίζει το ποσοστό των χρήσεων γης που δε χρησιμεύουν για αποκλειστική χρήση κατοικίας ανά ευρύτερη χωρική οντότητα και πιο συγκεκριμένα σε επίπεδο δήμου Πάρου, νομού Κυκλάδων και περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου. Ο δήμος Πάρου παρουσιάζει το μεγαλύτερο ποσοστό χρήσεων γης που δε χρησιμεύουν μόνο για κατοικίες σε σχέση με το νομό και την περιφέρεια αντίστοιχα.

Διάγραμμα 49. Ποσοστά χρήσεων μη ανέγερσης κατοικιών ανά Δ.Δ. (1991).

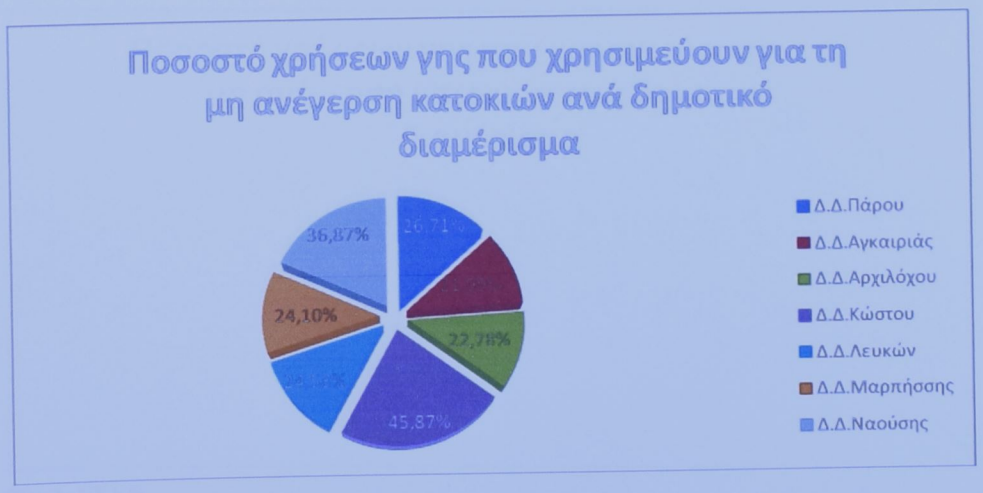

Πηγή: ΕΣΥΕ

Όπως παρατηρούμε από το διάγραμμα 49, το μεγαλύτερο ποσοστό από τις χρήσεις γης που δε χρησιμοποιούνται για κατοικίες ανά δημοτικό διαμέρισμα είναι στο δημοτικό διαμέρισμα Κώστου και το χαμηλότερο στο δημοτικό διαμέρισμα Αγκαιριάς.

Διάγραμμα 48. Ποσοστά χρήσεων μη ανέγερσης κατοικιών ανά χωρική οντότητα (1991).

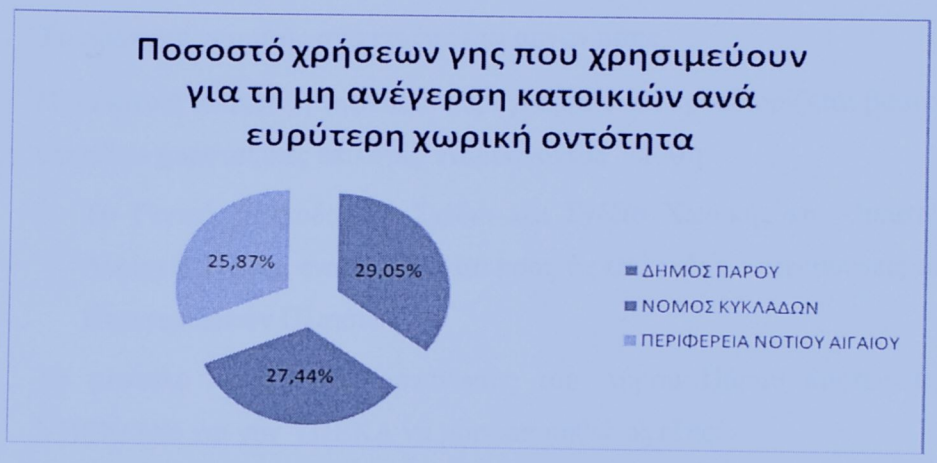

Πηγή: ΕΣΥΕ

Το διάγραμμα 48 απεικονίζει το ποσοστό των χρήσεων γης που δε χρησιμεύουν για αποκλειστική χρήση κατοικίας ανά ευρύτερη χωρική οντότητα και πιο συγκεκριμένα σε επίπεδο δήμου Πάρου, νομού Κυκλάδων και περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου. Ο δήμος Πάρου παρουσιάζει το μεγαλύτερο ποσοστό χρήσεων γης που δε χρησιμεύουν μόνο για κατοικίες σε σχέση με το νομό και την περιφέρεια αντίστοιχα.

Διάγραμμα 49. Ποσοστά χρήσεων μη ανέγερσης κατοικιών ανά Δ.Δ. (1991).

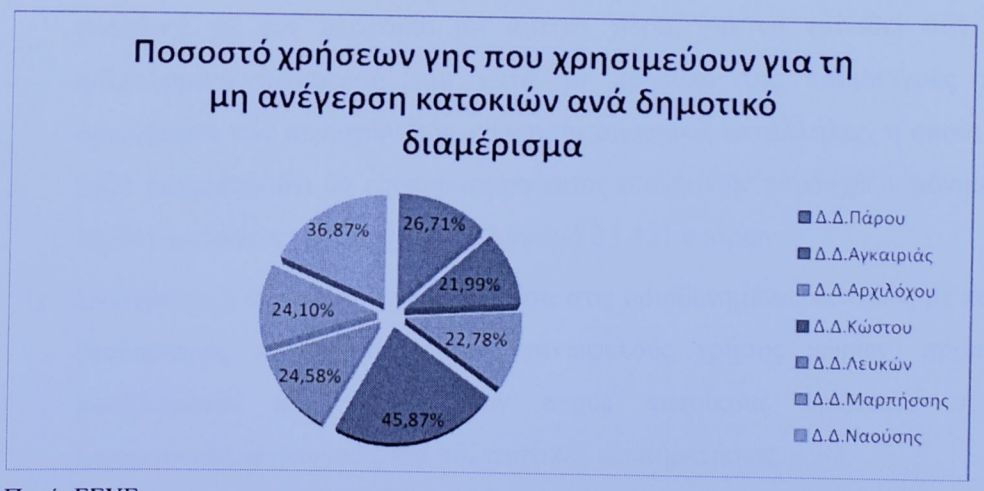

Πηγή: ΕΣΥΕ

Όπως παρατηρούμε από το διάγραμμα 49, το μεγαλύτερο ποσοστό από τις χρήσεις γης που δε χρησιμοποιούνται για κατοικίες ανά δημοτικό διαμέρισμα είναι στο δημοτικό διαμέρισμα Κώστου και το χαμηλότερο στο δημοτικό διαμέρισμα Αγκαιριάς.

4.3 Καθεστώς ρύθμισης της κατασκευαστικής δραστηριότητας στο νησί

Το πρότυπο χωρικής ανάπτυξης και οργάνωσης

Η οικιστική ανάπτυξη της Πάρου προγραμματικά, προσδιορίζεται βασικά από ανωτέρου επιπέδου χωροταξικές επιλογές. Λαμβάνοντας υπόψη:

- Το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο και Σχέδιο Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης, εναρμονίζονται προς τις επιλογές ή κατευθύνσεις των εγκεκριμένων Περιφερειακών Πλαισίων.

Το μοντέλο οικιστικής οργάνωσης του Δήμου Πάρου προτείνεται από το τέως ΥΠΕΧΩΔΕ και νυν ΥΠΕΚΑ να μορφοποιηθεί ως εξής:

- Οργανώνεται πολεοδομικά ο Δήμος Πάρου σε 5 οικιστικές και 7 πολεοδομικές ενότητες κατά το πρότυπο της ανοικτής πόλης, για την ισόρροπη παροχή λειτουργικών, κοινωνικών και πολιτιστικών υπηρεσιών και εξυπηρετήσεων ενιαία σε όλο το νησί όπως απεικονίζεται στον παρακάτω χάρτη.
- Ακολουθείται το πρότυπο της ήπιας οικιστικής και τουριστικής ανάπτυξης για α' & β' κατοικία με πρόβλεψη χαμηλών πυκνοτήτων στους οικιστικούς υποδοχείς.
- Επιχειρείται σαφής οριοθέτηση και καθορισμός του χώρου που θα οργανωθεί οικιστικά με τον υπόλοιπο μη αστικό χώρο, για να τονωθεί στη συνέχεια η πολεοδομική οργάνωσή του κατά το πρότυπο της «συμπαγούς πόλης», με οριοθέτηση των περιοχών που κρίνονται οικιστικά κατάλληλες, η οποία για το έτος 2021 εκτιμάται ότι θα εξυπηρετήσει εντός οικιστικών υποδοχέων μόνιμο πληθυσμό 13.741 κατοίκων και εποχιακό πληθυσμό 23.461 ατόμων.
- Ενισχύεται η οικιστική ανάπτυξη μέσα στις οριοθετημένες εκτάσεις με πολεοδόμηση (καθορισμός κοινόχρηστων και κοινωφελούς χρήσης χώρων) προκειμένου να προβλεφθούν και παρασχεθούν στους κατοίκους πρώτιστα οι αναγκαίες λειτουργικές, κοινωνικές και πολιτιστικές εξυπηρετήσεις.
- Καθορίζονται νέοι οικιστικοί υποδοχείς, σε επέκταση των ήδη υφιστάμενων ή με ένταξη νέων περιοχών, για να εκτονωθεί η διαπιστωθείσα πίεση ανάπτυξης σε οικιστικά οργανωμένες εκτάσεις
- Περιορίζεται παράλληλα η οικιστική εξάπλωση στις εκτός σχεδίου εκτάσεις, προκειμένου να κρατηθεί στα χαμηλότερα δυνατά όρια η πυκνότητα οίκησης και η διασπορά οικιστικών χρήσεων και δραστηριοτήτων.

Χάρτης 7. «Δομικό σχέδιο χωρικής οργάνωσης»

Πηγή: Περιφέρεια Ν. Αιγαίου- Δήμος Πάρου

Χάρτης 7. «Δομικό σχέδιο χωρικής οργάνωσης»

Πηγή: Περιφέρεια Ν. Αιγαίου- Δήμος Πάρου

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

1. ΟΡΙΑ - ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ

- Ορια Δημοτικων Διαμερισματων
- Υφισταμενα Ορια Οικισμων
- Ορια Ελεγχου Τουριστικης Ανασ/ξης - ΦΕΚ 797Β/86
- Οικιστικη Συγκεντρωση

2. ΔΙΚΤΥΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Ιεραρχηση Οδικου Δικτυου

- Κυριο Δημοτικο Οδικο Δικτυο (Αποφ. Νομαρχη)
- Λοιπο Δημοτικο Οδικο Δικτυο
- Οδοι Οικισμων/Δημοτικων Περιοχων
- Χωματοδρομοι
- Λιμενας
- Αλιευτικο Καταφυγιο
- Αγκυροβολιο
- Υφισταμενο Αεροδρομιο
- Προβλεπομενο νεο Αεροδρομιο (υπο μελετη)
- Ζωνη Απαλλοτριωσης Νεου Αεροδρομιου Παρου

3. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

- Φυσικο Υδρογραφικο Δικτυο
- Πηγη - Υδρευσης
- Υψομετρα
- Ισοβαθης 20m
- Ακτες Καλαμβρακας
- Γεωμορφες (Θινες)
- Μαρινα

4. ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- Θεσμοθετημενη Γραμμη Αιγιαλου & Παραλιας
- Ζωνη Οικιστικου Ελεγχου
- Κεντρα Ανακυκλωσης
- Θεσμοθετημενο ΤΙΦΚ
- Εγκαταστασεις "Αλκυονη"

5. ΡΥΠΑΝΣΗ-ΚΟΡΕΣΜΟΙ

- Χ.Υ.Τ.Α.
- Ανενεργος Χ.Α.Δ.Α. (αποκατεστημενος)
- Ανενεργος Χ.Δ.Α.
- Ενεργος Χ.Δ.Α.
- Ενεργα Λατομεια
- Μη Ενεργα Λατομεια

6. ΥΠΟΔΟΜΕΣ - ΛΟΙΠΑ ΔΙΚΤΥΑ

- Αναμεταγωγητηρια Ο.Τ.Ε.
- Εργοστασιο Αφαλατωσης
- Εργοστασιο Δ.Ε.Η.

7. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

- Θεση Αρχαιου Ενδοντος (μη θεσμενη)
- Θεσμοθετημενο Βυζαντινο Μνημειο
- (Π) Θεσμοθετημενος Παραδοσ. Οικισμος

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

ΝΕΟΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟΙ ΥΠΟΔΟΧΕΙΣ

- Επεκτασεις οικισμων
- Ενταξεις νεων οικιστικων περιοχων

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ (ΠΕΠ)

- ΠΕΠ1 - Ζωνες Δικτυου Natura 2000
- Ζωνη Α: Απολυτης Προστασιας Περιοχης NATURA 2000 στη Ζωνη Μαρια
- ΠΕΠ2 - Παρακτιοι Υδροβιοτοποι
- Υδροβιοτοπος
- ΠΕΠ3 - Καταφυγια Αγριας Ζωης
- ΠΕΠ4 - Δασικες & Αναδασωτεες Εκτασεις
- ΠΕΠ5 - Προστασια Φυσης
- ΠΕΠ6 - Ζωνες αναδειξης Διαδρομων Περηγησης
- ΠΕΠ7 - Προστασια Τοπιου - Περιοχες Ιδαιτερου Φυσικου Καλλους
- ΠΕΠ8 - Λιβαδια "Ποσειδωνιας" Επιβεβαιωμενη παρουσια
- ΠΕΠ9 - Αρχαολογικοι Χωροι (Για το εκτος ΖΟΕ τμημα του Αρχαολογικου Χωρου "Κουκουναριες - Πλαστηρας" ισχυουν οι οροι της ΠΕΠ7)
- Θεσμοθετημενη Ζωνη Α' Προστασιας Αρχ. Χωρου
- Ζωνη Α' Αρχ. Χωρου (υπο θεσμοθετηση)
- Ζωνη Β' Αρχ. Χωρου (υπο θεσμοθετηση)
- ΠΕΠ10 - Προστασια Γεωργικης Γης

ΖΟΝΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΑΡΑΓΟΓΙΚΩΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ

- Ζωνες I, II, III - Μεταποιησης, Αποθηκευσης, Εμποριου

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ & ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΔΟΜΗΣΗΣ (ΠΕΠΔ)

- ΠΕΠΔ1 - Ευρυτερη Παρακτια Ζωνη
- ΠΕΠΔ2 - Περιμετρικη Ζωνη Ενδοχωρας
- Ορια Επιμερους Ζωνων Προστασιας της ΖΟΕ Κολυμπηθρων Α, Β και Γ

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

- Νεα Χαραξη - Ενδεικτικη Οδευση Κυριου Δημοτικου Οδικου Δικτυου
- Περιορισμενη Αναβαθμιση Λειτουργικων Χαρακτηριστικων Λοιπου Δημοτικου Οδικου Δικτυου
- Χαραξη Προεγκρισης Χωροθετησης Β' Περιφερειακου Παροκιδος
- Ε.Ε.Λ Μαρπησσας (ιστορικη κατασταση)

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

1. ΟΡΙΑ - ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ

- Ορια Δημοτικων Διαμερισματων
- Υφισταμενο Ορια Οικισμων
- Ορια Ελληνων Τουριστικης Ανακτησης - ΦΕΚ 797Β/86
- Οικιστικη Συγκροτηση

2. ΔΙΚΤΥΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Ιεραρχηση Οδικου Δικτυου

- Κυριο Δημοτικο Οδικο Δικτυο (Λιμαν, Νομαρχη)
- Λοιπο Δημοτικο Οδικο Δικτυο
- Οδοι Οικισμων/Δημοτικων Περιοχων
- Χωροταξεφορεις
- Λιμενες
- Αλιευτικο Καταφυγιο
- Αρμυραβλοι
- Υφισταμενο Αεροδρομιο
- Προβλεπομενο νεο Αεροδρομιο (υπο μελετη)
- Ζωνη Απαλλοτριωσης Νεου Αεροδρομιου Παρου

3. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

- Φυσικο Υδρογραφικο Δικτυο
- Πηγη - Υδρευση
- Υψομετρο
- Ισοψυψης 20m
- Ακτες Καταφυγης
- Γεωμορφες (Ιδιοες)
- Μαρμαρο

4. ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- Θεσμοθετημενη Γραμμη Αιγιαλου & Παραλιας
- Ζωνη Οικιστικου Ελεγχου
- Κεντρα Αναπτυξεως
- Θεσμοθετημενο ΤΙΦΚ
- Εγκαταστασεις "Αλουμιν"

5. ΡΥΠΑΝΣΗ-ΚΟΡΕΣΜΟΣ

- Χ.Υ.Τ.Α.
- Λειτουργες Χ.Α.Δ.Α. (αποκατεστημενες)
- Λειτουργες Χ.Δ.Α.
- Ενεργες Χ.Δ.Α.
- Ενεργα Λατομεια
- Μη Ενεργα Λατομεια

6. ΥΠΟΔΟΜΕΣ - ΛΟΙΠΑ ΔΙΚΤΥΑ

- Δικτυογενητρια Ο.Τ.Ε.
- Εργοστασιο Αφαλατωσης
- Εργοστασιο Δ.Ε.Η.

7. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

- Θεση Αρχαιου Ενδιαφερον (μη θεσμενη)
- Θεσμοθετημενο Βυζαντινο Μνημειο
- (n) Θεσμοθετημενος Παραδοσ. Οικισμος

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

ΝΕΟΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟΙ ΥΠΟΔΟΧΕΙΣ

- Επεκταση οικισμων
- Ενταξη νεων οικιστικων περιοχων

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ (ΠΕΠ)

- ΠΕΠ1 - Ζωνες Δικτυου Natura 2000
- Ζωνη Α. Απολυτης Προστασιας Περιοχης NATURA 2000 στη Σαγκο Μαρια
- ΠΕΠ2 - Παρακτιοι Υδροβιοτοποι
- Υδροβιοτοπος
- ΠΕΠ3 - Καταφυγια Αγριας Ζωης
- ΠΕΠ4 - Δασικες & Αναδασωτεες Εκτασεις
- ΠΕΠ5 - Προστασια Φυσης
- ΠΕΠ6 - Ζωνες αναδειξης Διαδρομων Περιηγησης
- ΠΕΠ7 - Προστασια Τοπου - Περιοχες Ιδιαιτερου Φυσικου Καλλους
- ΠΕΠ8 - Λιβαδια "Ποσειδωνας" Εξαρτωμενη Ιεραρχικα
- ΠΕΠ9 - Αρχαιολογικοι Χωροι (για το εκτος ΖΟΕ τμημα του Αρχαιολογικου Χωρου "Κοιμητηριες - Πλακοτηρας" προτεινονται οι ιδιοι της ΠΕΠ7)
- Θεσμοθετημενη Ζωνη Α' Προστασιας Αρχ. Χωρου
- Ζωνη Β' Αρχ. Χωρου (υπο θεσμοθετηση)
- ΠΕΠ10 - Προστασια Γεωργικης Γης

ΖΟΝΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΑΡΑΓΟΓΙΚΩΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ

- Ζωνες I, II, III - Μεταποιησης, Αποθηκευσης, Εμποριου

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ & ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΔΟΜΗΣΗΣ (ΠΕΠΔ)

- ΠΕΠΔ1 - Ευρυτερη Παρακτια Ζωνη
- ΠΕΠΔ2 - Περιαστικη Ζωνη Ενδυναμωσης
- Ορια Εκαστοτε Ζωνων Προστασιας της ΖΟΕ Κοιμητηριων Α, Β και Γ

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

- Νεα Χαραξη - Ενδεικτικη Οδευση Κυριου Δημοτικου Οδικου Δικτυου
- Περιορισμενη Αναβαθμιση Λειτουργιων Χαρακτηριστικων Λοιπου Δημοτικου Οδικου Δικτυου
- Χαραξη Προεγκριθεισης Χωροθετησης Β' Περιφερειακου Παρακαμψης
- Ε.Ε.Λ Μαρκοπουλου (περες επιλογη)

Στο Χάρτη 7 απεικονίζεται προτεινόμενος τρόπος με τον οποίο οργανώνονται οι χρήσεις γης και η οικιστική ανάπτυξη. Οι προτάσεις για την οργάνωση των χρήσεων γης και την προστασία του περιβάλλοντος αποτελούν την εξειδίκευση και το μέσο εφαρμογής της προβλεπόμενης ανάπτυξης, χωρικής οργάνωσης και λειτουργίας. Ο προσδιορισμός των μεγεθών της οικιστικής ανάπτυξης γίνεται με βάση τη βιώσιμη ανάπτυξη, τις τοπικές ανάγκες, την καταλληλότητα κάθε χώρου και τις κατευθύνσεις που προκύπτουν από υπερκείμενου επιπέδου σχέδια. Ο προσδιορισμός ζωνών παραγωγικών δραστηριοτήτων γίνεται με βάση τις ανάγκες και τις τάσεις των παραγωγικών τομέων, τις υπάρχουσες προγραμματικές κατευθύνσεις και τις καταλληλότητες[11].

Οι γενικές αρχές που αποτελούν κριτήρια – παραμέτρους προσδιορισμού των προαναφερόμενων τύπων περιοχών σχετίζονται α.)με παραμέτρους που επηρέασαν διαχρονικά τη χωρική δομή και λειτουργία και εξακολουθούν μέχρι σήμερα να διαμορφώνουν και τις παρατηρούμενες τάσεις. β.)Με προβλήματα – ανάγκες που διαμορφώνονται από τη συσχέτιση της ενδογενούς δυναμικής με τις υφιστάμενες χωρικές θεσμικές ρυθμίσεις (πολεοδομικού χαρακτήρα) και σχετίζονται άμεσα με την καταλληλότητα και επάρκεια των υφιστάμενων χωρικών θεσμικών ρυθμίσεων. και γ.)Με περιορισμούς και δεσμεύσεις για οικιστική ανάπτυξη ή ανάπτυξη παραγωγικών δραστηριοτήτων που προκύπτουν από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο επιμέρους χρήσεων ή λειτουργιών καθώς και ζωνών με ίδιο νομικό καθεστώς.

Το νησί της Πάρου διαθέτει πολύ αξιόλογο φυσικό πλούτο που λόγω της έντονης ανθρωπογενούς δραστηριότητας χρήζει ιδιαίτερης διαχείρισης και προστασίας προκειμένου να αποφευχθεί η υποβάθμισή του αλλά και να επιτευχθεί η ανάδειξή του καθώς αυτός ο φυσικός πλούτος αποτελεί κύριο κριτήριο για την ελκυστικότητά του ως προορισμός. Τα ζητήματα που καλείται να αντιμετωπίσει ο Δ. Πάρου σε επίπεδο φυσικών πόρων τόσο για την ικανοποίηση των αναγκών των κατοίκων του όσο και των επισκεπτών του σχετίζονται άμεσα με το μοντέλο ανάπτυξης του νησιού.

Η ορθολογική διαχείριση και αξιοποίηση των φυσικών πόρων του Δήμου για βιώσιμη ανάπτυξη μέσω του ελέγχου χρήσεων γης και της προστασίας των ιδιαιτέρως σημαντικών περιβαλλοντικών στοιχείων του νησιού αποτελούν βασικές αρχές σχεδιασμού σε χωροταξική κλίμακα.

---

[11] Περιφέρεια Ν. Αιγαίου- Δήμος Πάρου ,Β' Στάδιο ΓΠΣ Οργάνωση Χρήσεων Γης και προστασία περιβάλλοντος

Βασική επιδίωξη του Γενικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης είναι η οργάνωση του αναπτυξιακού συμπλέγματος των νήσων Βορείου και Νοτίου Αιγαίου ως αυτόνομη χωρική – αναπτυξιακή ενότητα στην οποία επιδιώκεται η ανάπτυξη δράσεων διεθνούς και εθνικής εμβέλειας με την προώθηση της συνεργασίας των αστικών κέντρων των νησιών και τη δημιουργία ενός πλέγματος οικονομικής και πολιτιστικής δραστηριότητας μεταξύ τους με κύριο προσανατολισμό τον τουρισμό, τον πολιτισμό και το περιβάλλον, αξιοποιώντας παράλληλα και άλλες δραστηριότητες στις οποίες τα κατ' ιδίαν νησιά διαθέτουν συγκριτικό πλεονέκτημα.

Η Πάρος εντάσσεται στην κύρια αναπτυξιακή ενότητα των Κυκλάδων, την ενότητα «Σύρου-Πάρου-Νάξου», η οποία περιλαμβάνει τον δευτερεύοντα εθνικό πόλο της Ερμούπολης. Στο πλαίσιο της ενίσχυσης της συνοχής του νησιωτικού χώρου, προβλέπεται η ενίσχυση της λειτουργικής εξάρτησης της Πάρου από τη Νάξο (βλ. Χάρτη 8.1 του ΓΠΧΣΑΑ).

Σχετικά με τη διαχείριση του φυσικού και πολιτιστικού πλούτου και σε ό,τι αφορά την Πάρο, το ΓΠΧΣΑΑ προβλέπει:

- Εκπόνηση Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών για τις φυσικές περιοχές, που έχουν ενταχθεί στο Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο Natura 2000. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να καταβληθεί προσπάθεια για την εξασφάλιση διαδρόμων φυσικής συνέχειας μεταξύ όμορων περιοχών προστασίας.
- Προστασία και αναβάθμιση του θαλάσσιου περιβάλλοντος.
- Ενσωμάτωση σε όλα τα διαχειριστικά σχέδια των προστατευόμενων περιοχών ειδικών μέτρων για την αντιμετώπιση τυχόν επιπτώσεων στα οικοσυστήματα και τα είδη της αντίστοιχης περιοχής από τις κλιματικές αλλαγές, με ιδιαίτερη αναφορά κατά περίπτωση στις θερμοκρασιακές αλλαγές, στη μείωση των υδάτινων πόρων και στην άνοδο της στάθμης της θάλασσας.
- Ανάδειξη και προστασία των μνημείων πολιτιστικής κληρονομιάς εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα την αξιοποίησή τους ως πόλων έλξης επισκεπτών με την κατάλληλη υποδομή πρόσβασης, τη λειτουργική σύνδεσή τους με τον περιβάλλοντα χώρο τους και τη σύνδεση των μνημείων μεταξύ τους ανά χωρική ενότητα. Παράλληλα, προστασία των εναλίων αρχαιοτήτων από φυσικούς και ανθρωπογενείς κινδύνους.
- Προώθηση της δημιουργίας ενιαίων δικτύων φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, οργάνωση χώρων και διαδρομών και εν γένει ανάδειξη και αξιοποίησή τους με συνεργασία των αρμόδιων αρχών.

- Διεύρυνση της προστασίας των αρχαιολογικών χώρων, με την ένταξη σε αυτούς της διαφύλαξης των τοπίων. Παράλληλα, καθιέρωση τυπολογίας τοπίων, απογραφή τους βάσει αυτής και αναγνώριση των τοπίων που χρήζουν παρεμβάσεων διαφύλαξης και προστασίας.
- Διατύπωση όρων και προϋποθέσεων για την προστασία των, μικρής κλίμακας, τοπίων που αφθονούν στον αγροτικό και τον αστικό χώρο, σε συνδυασμό με την επιδίωξη ήπιας και ποιοτικής τουριστικής ανάπτυξης.

Ακολούθως σημειώνει τις εξής βασικές χωρικές κατευθύνσεις:

- Προώθηση της αρχής της «συμπαγούς πόλης»* σε όλα τα επίπεδα χωρικού σχεδιασμού. Οι όποιες προτάσεις επεκτάσεων θα πρέπει να αιτιολογούνται τεκμηριωμένα επί τη βάσει αντικειμενικών αναγκών (δημογραφικών, οικιστικών και παραγωγικών).
- Λήψη μέτρων για τις υπόλοιπες προστατευόμενες περιοχές, στο πλαίσιο Ρυθμιστικών – Πολεοδομικών Σχεδίων.
- Στον υπόλοιπο περιαστικό και αγροτικό χώρο: περιορισμός της εκτός σχεδίου δόμησης και ενίσχυση της συγκέντρωσης νέων παραγωγικών μονάδων σε οργανωμένους υποδοχείς.

---

* συμπαγής πόλη ή compact city: περιγραφή της λογικής που εισήγαγε η Ε.Ε. για τη διαχείριση του αστικού περιβάλλοντος, στο Πράσινο Βιβλίο για το Αστικό Περιβάλλον το 1990, μέσα στο οποίο υπάρχουν προβλήματα αστικού περιβάλλοντος και γίνεται προσπάθεια και κατηγοριοποίηση όλων των προβλημάτων των ευρωπαϊκών πόλεων σε αστική μόλυνση, δομημένο περιβάλλον και φύση. Η προσπάθεια ομογενοποίησης των συναφών γενικών χαρακτηριστικών των πόλεων χωρών μελών της Ευρώπης οδήγησαν στην αρχή της «συμπαγούς πόλης».

Χάρτης 8. «Πολυκεντρική και ισόρροπη χωρική ανάπτυξη»

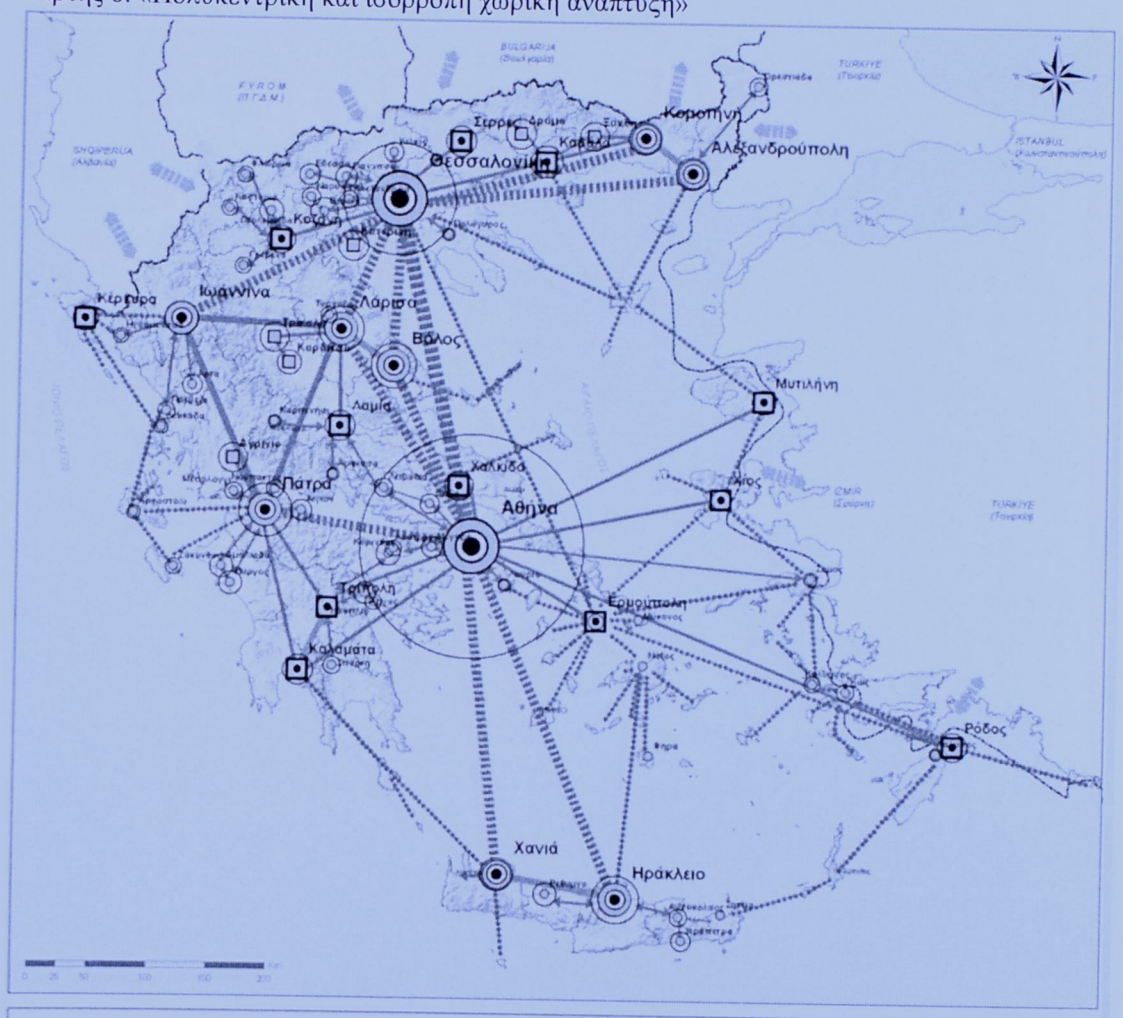

Χάρτης 8.1: Πολυκεντρική και ισόρροπη χωρική ανάπτυξη

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΑΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

- Μητροπόλεις (1ο επίπεδο)
- Πρωτεύοντες εθνικοί πόλοι (2ο επίπεδο)
- Δευτερεύοντες εθνικοί πόλοι (3ο επίπεδο)
- Λοιποί εθνικοί πόλοι (4ο επίπεδο)
- Λοιπά νομαρχιακά κέντρα, αστικά κέντρα με πληθυσμό > 10.000κατ. και άλλα σημαντικά κέντρα (5ο επίπεδο)
- Ενίσχυση διασυνοριακών συνεργασιών

Κύριες λειτουργικές εξαρτήσεις:

- μεταξύ αστικών κέντρων 1ου επιπέδου
- αστικών κέντρων 2ου επιπέδου με αστικά κέντρα 1ου επιπέδου
- μεταξύ αστικών κέντρων 2ου επιπέδου
- αστικών κέντρων 3ου και 4ου επιπέδου με ανώτερα επίπεδα
- μεταξύ αστικών κέντρων 3ου και 4ου επιπέδου
- αστικών κέντρων 4ου και 5ου επιπέδου με ανώτερα επίπεδα
- αστικών κέντρων 4ου και 5ου μεταξύ τους
- συνλειτουργία αστικών κέντρων 2ου & 3ου επιπέδου (δίπολα)

Ενίσχυση Συνοχής Νησιωτικού Χώρου

- ενίσχυση σημαντικών λειτουργικών εξαρτήσεων νησιών μεταξύ τους και με την ηπειρωτική χώρα

Πληθυσμός οικιστικών κέντρων

1.000.000 · 500.000 · 100.000 · 50.000 · 10.000

Πηγή: Ομάδα μελετητών Χωροταξικού Σχεδιασμού, Στοιχεία απογραφής: ΕΣΥΕ 2001

Στο χάρτη 8 γίνεται απεικόνιση μίας πολυκεντρικής αλληλουχίας που κύριο χαρακτηριστικό της τείνει να είναι η ανάπτυξη δομημένου αστικού δικτύου στην Πάρο και σε εθνικό επίπεδο.

Χάρτης 8. «Πολυκεντρική και ισόρροπη χωρική ανάπτυξη»

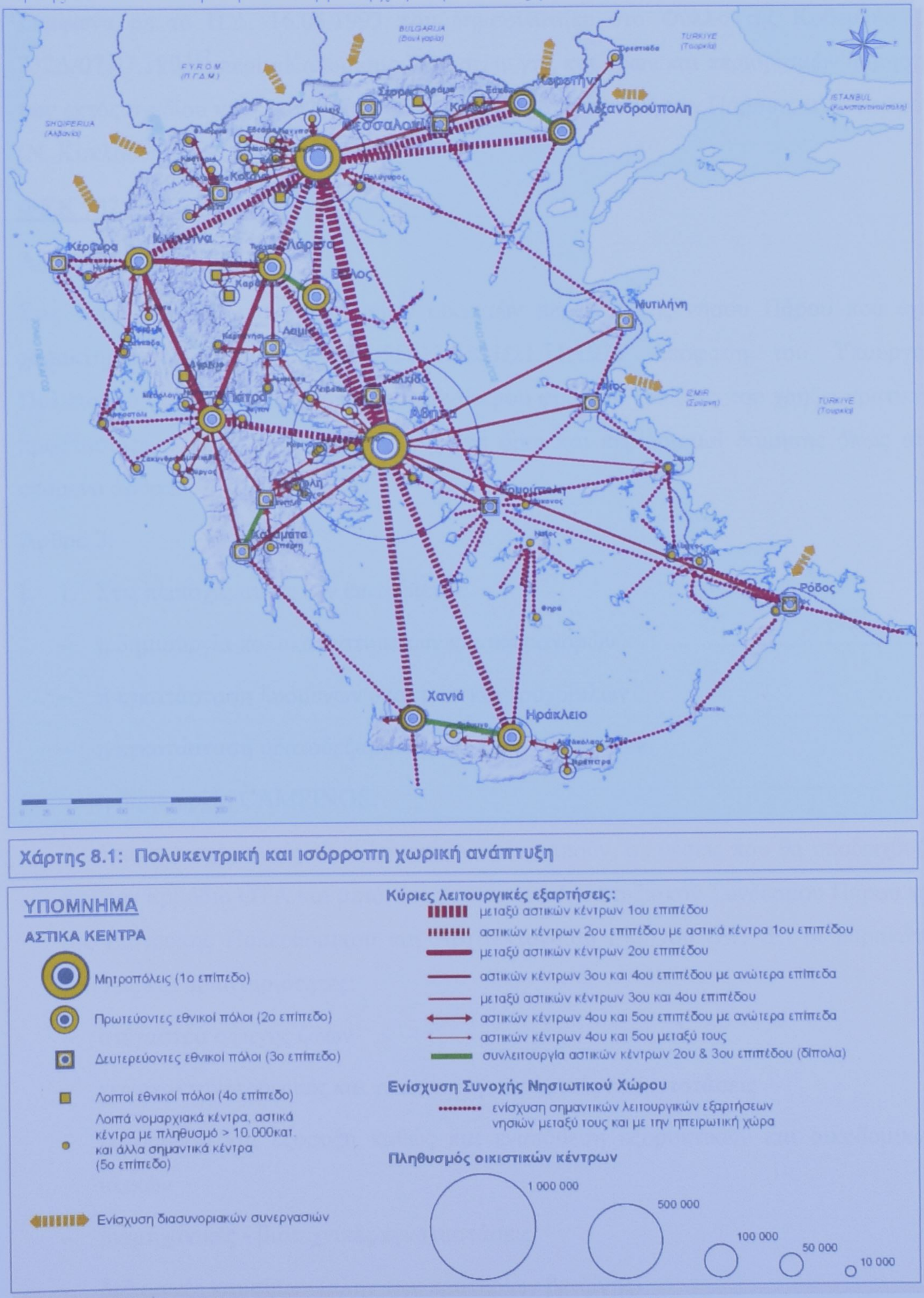

Χάρτης 8.1: Πολυκεντρική και ισόρροπη χωρική ανάπτυξη

Πηγή: Ομάδα μελετητών Χωροταξικού Σχεδιασμού. Στοιχεία απογραφής: ΕΣΥΕ 2001

Στο χάρτη 8 γίνεται απεικόνιση μίας πολυκεντρικής αλληλουχίας που κύριο χαρακτηριστικό της τείνει να είναι η ανάπτυξη δομημένου αστικού δικτύου στην Πάρο και σε εθνικό επίπεδο.

Εκτός σχεδίου δόμηση

Σύμφωνα με το Π.Δ. 16.06.1993 που δημοσιεύτηκε στο Φύλλο της Κυβερνήσεως 732Δ/07.07.1993[12] περί «Καθορισμού χρήσεων γης και όρων και περιορισμών δόμησης των εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών περιοχών των νήσων Πάρου και Αντιπάρου (Ν. Κυκλάδων)»:

ΦΕΚ 732Δ/07.07.1993*

Άρθρο 1:

Στις εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών περιοχές της νήσου Πάρου που έχει χαρακτηριστεί με την Α/Φ.20/55013/4821/21.11.1975 Απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού (ΦΕΚ 1955Β) σαν «τόπος ιδιαίτερου φυσικού κάλλους που χρήζει κρατικής προστασίας», καθορίζονται χρήσεις γης και όροι και περιορισμοί δόμησης όπως στα επόμενα άρθρα.

Άρθρο 2:

Ι. 1. Στις περιοχές αυτές δεν επιτρέπεται:

- η δημιουργία πολυκαταστημάτων και υπεραγορών
- η εγκατάσταση λυόμενων οικισμών και τροχοβιλών
- η εγκατάσταση υδατοδεξαμενών επί υποστηλωμάτων
- η δημιουργία CAMPINGS.

2. Στις περιοχές αυτές είναι δυνατόν να επιτραπούν, σε θέσεις που θα υποδειχθούν από τον αρμόδιο ΟΤΑ και μετά από γνώμη του Αναπτυξιακού Συνδέσμου Πάρου και της Επιτροπής Πολεοδομικού και Αρχιτεκτονικού Ελέγχου (ΕΠΑΕ) οι παρακάτω χρήσεις και δραστηριότητες:

- στέγαστρα σφαγής ζώων
- γεωργοκτηνοτροφικές και γεωργοπτηνοτροφικές εγκαταστάσεις
- λατόμευση και εξόρυξη καθώς και εναπόθεση εξορυκτικών και οικοδομικών υλικών
- βιομηχανικές - βιοτεχνικές εγκαταστάσεις
- δεξαμενές καυσίμων (πλην των πρατηρίων βενζίνης)
- χώροι απόρριψης ή καύσης σκουπιδιών

---

[12] www.et.gr

* Φύλλο Εφημερίδας Κυβέρνησης , Αριθμός 732, Ημερομηνία έκδοσης 07/07/1993, Τεύχος τέταρτο)

– μαρίνα ή μώλος.

II. 1. α) Το κατώτερο όριο κατάτμησης και αρτιότητας των γηπέδων ορίζεται σε οκτώ (8) στρέμματα.

β) Κατά παρέκκλιση θεωρούνται άρτια και οικοδομήσιμα τα γήπεδα εφόσον κατά την ημέρα δημοσίευσης του παρόντος διατάγματος έχουν ελάχιστο εμβαδόν τέσσερα (4) στρέμματα.

γ) Ισχύουν οι λοιπές παρεκκλίσεις της εκτός σχεδίου δόμησης για την αρτιότητα των γηπέδων.

2. Για την ανέγερση τουριστικών εγκαταστάσεων ορίζεται όριο αρτιότητας των γηπέδων δεκαπέντε (15) στρέμματα.

III. Οι όροι και περιορισμοί δόμησης των επιτρεπόμενων χρήσεων ορίζονται κατά χρήση ως εξής:

1. Τουριστικές εγκαταστάσεις

α) Συντελεστής δόμησης: οκτώ εκατοστά (0,08)

2. Κτίρια καταστημάτων, γραφείων και χώρων αναψυχής

α) Μέγιστη συνολική επιφάνεια ορόφων των κτιρίων σαράντα (40) τμ.

3. Γεωργικές αποθήκες

α) Μέγιστη συνολική επιφάνεια ορόφων των κτιρίων σαράντα (40) τμ.

β) Αριθμός ορόφων: ένας (1) με μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος δύο μέτρα και μισό (2,50) μετρούμενο από κάθε σημείο του γύρω φυσικού εδάφους.

γ) Κατά παρέκκλιση των παραπάνω οριζόμενων επιτρέπεται η ανέγερση γεωργικών αποθηκών μέγιστης συνολικής επιφάνειας 200 τμ. και ύψους τεσσάρων (4) μέτρων με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Ν. Αιγαίου μετά από γνώμη της αρμόδιας Υπηρεσίας του Υπουργείου Γεωργίας, του Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος και της ΕΠΑΕ.

δ) Στις περιοχές αυτές του παρόντος διατάγματος δεν εφαρμόζεται η διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 6 του από 24.05.1985 Π.Δ/τος (Δ' 270).

4. Ο μέγιστος επιτρεπόμενος αριθμός ορόφων των κτιρίων, πλην των γεωργικών αποθηκών, ορίζεται σε δύο (2). Η επιφάνεια του δεύτερου ορόφου του κτιρίου δεν μπορεί να υπερβαίνει το 30% του πραγματοποιημένου συντελεστή δόμησης.

5. Το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος του κτιρίου συμπεριλαμβανομένου και του ύψους του συμπαγούς στηθαίου ορίζεται σε τέσσερα (4) μέτρα για μονώροφη οικοδομή ή

μονώροφο τμήμα αυτής και σε επτά και μισό (7,5) μέτρα για διώροφη οικοδομή ή διώροφο τμήμα αυτής.

6. Το ύψος των οικοδομών μετράται από τη φυσική στάθμη του περιβάλλοντος εδάφους στο περίγραμμα του κτιρίου. Τα κτίρια σε κανένα σημείο τους δεν μπορούν να υπερβαίνουν το μέγιστο αριθμό ορόφων και το μέγιστο καθοριζόμενο ύψος κλιμακούμενα αναλόγως της κλίσης του εδάφους.

7. Η οροφή του υπογείου δεν επιτρέπεται σε κανένα σημείο του κτιρίου να βρίσκεται σε ύψος μεγαλύτερο των ογδόντα εκατοστών του μέτρου (0,80) από τη στάθμη του γύρω φυσικού εδάφους. Δεν επιτρέπεται η πρόσβαση προς το υπόγειο από τον εξωτερικό χώρο του κτιρίου.

8. Για τους λοιπούς όρους και περιορισμούς δόμησης των επιτρεπόμενων χρήσεων εφαρμόζονται κατά χρήση οι διατάξεις των από 24.05.1985 (Δ' 270) και 21.01.1988 (Δ' 61) Π. Δ/των όπως ισχύουν.

Επίσης, αναφέρονται επιπλέον γενικοί όροι, ορισμένοι από τους οποίους είναι:

- Επί των γηπέδων που έχουν πρόσωπο στο κύριο επαρχιακό δίκτυο καθώς και στους κοινοτικούς και δημοτικούς δρόμους τα κτίρια τοποθετούνται σε απόσταση είκοσι (20) μέτρων τουλάχιστον από τον άξονα του δρόμου.
- Τα κτίρια κατοικίας πρέπει να απέχουν από τη γραμμή αιγιαλού πενήντα (50) ως εξήντα (60) μέτρα. Για τα κτίρια άλλων επιτρεπόμενων χρήσεων η απόσταση αυτή ορίζεται σε εβδομήντα (70) ως εκατό (100) μέτρα.
- Στα γήπεδα των οποίων η κλίση του εδάφους υπερβαίνει το 30% επιτρέπεται η ανέγερση μόνο α) γεωργικών αποθηκών και β) Ιερών Ναών μικρών διαστάσεων (εξωκκλήσια).
- Απαγορεύεται η διάνοιξη οδών παραλλήλων προς την ακτή ή την καθορισμένη γραμμή αιγιαλού σε απόσταση μικρότερη των εκατό (100) μέτρων από αυτή.
- Δεν επιτρέπεται η χωροθέτηση βιομηχανικών - βιοτεχνικών εγκαταστάσεων που δεν σχετίζονται με τη γεωργική παραγωγή, χώρων απόθεσης προϊόντων εξόρυξης και οικοδομικών υλικών και η λατομική - εξορυκτική δραστηριότητα σε απόσταση μικρότερη των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) μέτρων από την ακτή, ούτε σε σημεία που είναι ορατά ή βρίσκονται σε απόσταση μικρότερη των χιλίων (1.000) μέτρων από το περιφερειακό οδικό δίκτυο (δακτύλιο) της νήσου Πάρου και τον άξονα Αντίπαρο - Σπήλαιο. Από τη ρύθμιση αυτή εξαιρούνται τα καρνάγια και οι μονάδες αφαλάτωσης.

Θεσμοθετημένες ζώνες ή ρυθμίσεις (ΖΟΕ)

Σύμφωνα με το Απόφαση Υφυπουργού υπ' αριθ. 2647 ΥΠΕΘΟ 538866/ΕΙΔ.135/ΕΟΤ (ΦΕΚ 797Β/17-11-1986) περί «Μέτρων για την ελεγχόμενη τουριστική ανάπτυξη και την αναβάθμιση της τουριστικής προσφοράς περιοχών της χώρας. Καθορισμού περιοχών Ελέγχου Τουριστικής Ανάπτυξης», όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. 7394 (ΦΕΚ 854Β/ 23.6.05) παράγραφος 8 (τροποποίησης): «Στις περιοχές για τις οποίες έχει θεσμοθετηθεί Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου, Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο ή Ειδικά Π.Δ/τα με τα οποία ορίζονται ζώνες τουριστικής χρήσης, ισχύουν τα νομοθετημένα όρια των ζωνών αυτών καθώς και οι λοιποί όροι, που τυχόν προβλέπονται στα αντίστοιχα Π.Δ/τα για τη δημιουργία τουριστικών εγκαταστάσεων στις ζώνες αυτές. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις της απόφασης αυτής». Σύμφωνα με την Απόφαση αυτή, η Παροικιά (ευρύτερη περιοχή του οικισμού) συνιστά περιοχή ελέγχου τουριστικής ανάπτυξης, όπως και η ευρύτερη περιοχή του οικισμού της Νάουσας. Για τους πιο πάνω οικισμούς η μέγιστη δυναμικότητα των μονάδων καθορίζεται σε 100 κλίνες και η δυναμικότητα των κάμπινγκ σε 300 άτομα».

Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (ΖΟΕ)

Σύμφωνα με το Π.Δ. 02/06/1988 (ΦΕΚ 533Δ/27-07-1988) έχει καθοριστεί Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου (ΖΟΕ) στην εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμού προϋφιστάμενου του 1923 περιοχή «Κολυμπήθρες» του Δ.Δ. Νάουσας, εντός της οποίας έχουν καθοριστεί χρήσεις γης, κατώτατο όριο κατάτμησης και όροι και περιορισμοί δόμησης. Επιπλέον για την εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών περιοχή του Ακρωτηρίου του Αγίου Φωκά έχουν καθοριστεί χρήσεις γης, όροι και περιορισμοί δόμησης κατά ζώνες Ι και ΙΙ σύμφωνα με το Π.Δ. 17/04/1997 **ΦΕΚ 375Δ/13-05-1997**:

Προτείνεται η διάκριση της Ζ.Ο.Ε. Κολυμπηθρών σε Ζώνες Α, Β και Γ με διαφορετικούς όρους - περιορισμούς δόμησης. Ειδικότερα, προτείνεται η θεσμοθέτηση των παρακάτω Ζωνών.

Ζώνη Α απόλυτης προστασίας στο δυτικό και νότιο τμήμα της ΖΟΕ, όπου για την αποτελεσματική προστασία μιας περιοχής ιδιαίτερης αισθητικής και περιβαλλοντικής αξίας, προτείνεται:

- Επιτρεπόμενες χρήσεις γης: ελεύθερη βοσκή και ανοικτές, με αβαθή άρωση, καλλιέργειες ύστερα από σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας ΚΑ' ΕΠΚΑ.
- Απαγόρευση της διάνοιξης οδών, της αλλοίωσης του εδάφους και οιασδήποτε εργασίας δόμησης.

Ζώνη Β στο ανατολικό τμήμα της ΖΟΕ, όπου προτείνεται η αλλαγή της επιτρεπόμενης χρήσης από αναψυκτήριο σε κατοικία με τους ίδιους περιορισμούς και όρους δόμησης (κάλυψη και δόμηση 120 τ.μ.) και με αύξηση του ορίου κατάτμησης και αρτιότητας σε 15.000 τ.μ. Τα υπάρχοντα αναψυκτήρια και λοιπές δραστηριότητες προτείνεται να διατηρηθούν, να μπορούν να ανανεώνονται και να εκσυγχρονίζονται χωρίς δικαίωμα επέκτασης. Τέλος να επιτρέπεται η αλλαγή χρήσης των υπαρχόντων αναψυκτηρίων μόνο σε κατοικία. Η χρήση αναψυκτηρίου σε συνδυασμό με το πλήθος των χώρων που έχουν κατασκευαστεί και την εντατική λειτουργία τους, σε βάθος χρόνου οδηγούν στην αλλοίωση και υποβάθμιση του περιβάλλοντος. Αντιθέτως οι μικρές κατοικίες εξασφαλίζουν ομαλότερη περιβαλλοντική λειτουργία. Άλλωστε στον συγκεκριμένο χώρο λειτουργεί η μεγαλύτερη ίσως τουριστική – ξενοδοχειακή μονάδα της Πάρου σε συνδυασμό με θαλάσσιο πάρκο αναψυχής[13].

Ζώνη Γ στο βόρειο τμήμα της ΖΟΕ (Χερσόνησος Άη Γιάννη Δέτη), όπου προτείνεται η δημιουργία πρότυπου Πολιτιστικού-Περιβαλλοντικού Πάρκου. Η χερσόνησος του Αη Γιάννη του Δέτη, αποτελεί μια περιοχή περιβαλλοντικά σημαντική, με πολιτιστική ταυτότητα από τα προϊστορικά χρόνια, τα Ορλωφικά του 18ου αιώνα, το Μοναστήρι του Αη Γιάννη, τα παραδοσιακά καρνάγια, τον Φάρο και ένα εξαιρετικό αγκυροβόλιο για σκάφη αναψυχής.

Η χερσόνησος ανήκει στην ιδιοκτησία του Δήμου Πάρου και προτείνεται η περιοχή να μετατραπεί σε ένα πρότυπο «Περιβαλλοντικό – Πολιτιστικό Πάρκο», στο οποίο θα φιλοξενούνται δράσεις πολιτισμού, περιβάλλοντος, αναψυχής και αθλητισμού στο πλαίσιο μιας αειφόρου διαχείρισης του οικοσυστήματος της χερσονήσου του Αη Γιάννη, με ήπιας μορφής παρεμβάσεις και οικολογικά κατάλληλες τεχνικές υποδομές. Με ειδική μελέτη θα χωροθετηθούν εναλλακτικές μορφές τουρισμού όπως ο πολιτιστικός, ο περιπατητικός, ο φυσιολατρικός, η αναρρίχηση, ποδηλασία, θαλάσσια άθληση, καθώς και υποδομές αναψυχής.

Το Πάρκο θα συμβάλλει στη διαφοροποίηση, τον εμπλουτισμό και την υψηλότερη ποιότητα του τουριστικού προϊόντος της Πάρου, με προσέλκυση διευρυμένου φάσματος επισκεπτών και την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου αλλά και την αξιοποίηση του από τον τοπικό πληθυσμό καθ΄ όλη τη διάρκεια του χρόνου.

---

[13] Η παραπάνω πρόταση βρίσκει αντίθετη την Ομάδα Μελέτης, καθώς η προτεινόμενη ρύθμιση έρχεται σε σαφή αντίθεση με τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης διότι εκτιμάται ότι θα υποβαθμίσει σε μεγάλο βαθμό την υφιστάμενη ποιότητα του περιβάλλοντος με την αντικατάσταση της χρήσης του αναψυκτηρίου από αυτή της κατοικίας που θα επιτρέψει την οίκηση κατόπιν κατατμήσεως σε όλη την περιοχή.

Το Π.Π.Π.Π. υλοποιεί τις αναπτυξιακές και χωροταξικές κατευθύνσεις του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού & Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου (ΠΠΧΣΑΑ) με την παράλληλη και συνδυασμένη ανάδειξη των τομέων πολιτισμού και προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος για την ανάπτυξη του τουρισμού καθώς και του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφορικής Ανάπτυξης (Ε.Π. Χ.Σ.Α.Α.) για τον Τουρισμό, το οποίο βρίσκεται υπό έγκριση. Το Πάρκο Πολιτισμού και Περιβάλλοντος Πάρου είναι σύμφωνο με τους στόχους του Επιχειρησιακού Προγράμματος Κρήτης και Νήσων Αιγαίου της Περιόδου 2007-2013, και ειδικότερα με τον «Άξονα Προτεραιότητας: Αειφόρος Ανάπτυξη και Ποιότητας Ζωής» της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, με ειδικούς στόχους, την «Προστασία και διατήρηση φυσικής κληρονομιάς και Ανάπτυξη πολιτιστικών υποδομών».

Το Πρόγραμμα για το Π.Π.Π.Π., θα περιλαμβάνει δράσεις αποκατάστασης της αισθητικής του τοπίου και διατήρησης της χλωρίδας και πανίδας στην ενδοχώρα του, καθώς και μέτρα πρόληψης των κινδύνων υποβάθμισης της ποιότητας της ακτογραμμής. Η ανάπτυξη θα υλοποιηθεί με τη χρήση «πράσινων υποδομών»: ενέργεια, διαχείριση νερών, λυμάτων, απορριμμάτων και την κατασκευή μονοπατιών που θα ακολουθούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του εδάφους.

Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να προβλεφθούν:

- η αναβάθμιση των καρνάγιων με τον κατάλληλο εξοπλισμό αποφυγής ρύπανσης.
- σε συνεργασία με το ΥΠΠΟ, η ανάδειξη και πρόσβαση στους αρχαιολογικούς χώρους καθώς και η δημιουργία θεματικών διαδρομών και πιθανόν η επισκεψιμότητα των ενάλιων αρχαιοτήτων.
- προβλέπεται επίσης η ανάπτυξη προπονητικών κέντρων κολύμβησης, ιστιοπλοΐας και καταδύσεων με σχετικές εγκαταστάσεις που θα εναρμονίζονται με την κλίμακα και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής, καθώς και η εξυπηρέτηση φυσικού ελλιμενισμού των σκαφών αναψυχής στο αγκυροβόλιο του Αη Γιάννη. Επίσης δράσεις αναψυχής στις παραλίες Καθολικό και Τούρκου Άμμος και καθιέρωση πολιτισμικών θεσμών και άλλων σχετικών εκδηλώσεων.

Τα υπάρχοντα κτίσματα: Καρνάγια, Αναψυκτήριο, Υπαίθριο Θέατρο, Μοναστήρι, Κελιά του Μοναστηριού του Αϊ Γιάννη, μόλος προσέγγισης, Φάρος, μπορούν να διατηρηθούν με τις αναγκαίες επεμβάσεις αναπαλαίωσης, συντήρησης, ανακατασκευής καθώς και εκσυγχρονισμού, όπως θα προκύψει από ειδικές μελέτες. Το Μοναστήρι του Αϊ Γιάννη

του Δέτη, των μεταβυζαντινών χρόνων, μπορεί να αναπαλαιωθεί και να προβληθεί η ιστορία του.

Στην Ζώνη Γ απαγορεύεται:

- η δημιουργία χώρων υγειονομικής ταφής απορριμμάτων (ΧΥΤΑ) και η ανεξέλεγκτη απόρριψη οποιουδήποτε είδους απορριμμάτων, καθώς και η διάχυση αστικών, γεωργικών και βιομηχανικών αποβλήτων.
- η θήρα
- Η ελεύθερη βοσκή και η εγκατάσταση μαντριών, στάβλων, γεωργικών αποθηκών, και γενικά κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων μόνιμων ή προσωρινών.
- Η λειτουργία βιομηχανικών και βιοτεχνικών μονάδων.
- Η εκχέρσωση εκτάσεων, καθώς και η αμμοληψία, λατόμευση και εξόρυξη κάθε είδους υλικού.
- Το ελεύθερο ή οργανωμένο camping

Κατά τα λοιπά παραμένουν οι ισχύουσες διατάξεις της ΖΟΕ Κολυμπηθρών. Όπως διαπιστώνουμε με την παραπάνω εκτενή αναφορά στις νομοθετημένες και εφαρμοσμένες προτάσεις που δημοσιεύονταν στα ΦΕΚ ανά τα έτη, η προσπάθεια για μια οργανωμένη χωροταξική δράση στη νήσο Πάρο που να προβλέπει τις εκάστοτε εν δυνάμει οικιστικές περιοχές και να προστατεύει αντίστοιχα τις περιοχές που να μην έχουν δυνατότητα να αναπτυχθούν οικιστικά.

Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (ΖΟΕ)

Σύμφωνα με το Π.Δ. 02/06/1988 (ΦΕΚ 533Δ/27-07-1988) καθορίζεται Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου (ΖΟΕ) στην εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμού προϋφιστάμενου του 1923 περιοχή «Κολυμπήθρες» της Κοινότητας Νάουσας Πάρου (Ν Κυκλάδων) η οποία έχει χαρακτηρισθεί ως τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους με την υπ' αρ. Αποφ. Φ20/55013/4821/24-11-1975 του Υπουργού Πολιτισμού και Επιστημών «Περί χαρακτηρισμού νήσου Πάρου ως τοπίου ιδιαίτερου φυσικού κάλλους χρηζούσης κρατικής προστασίας».

Μέσα στη ζώνη οικιστικού ελέγχου καθορίζονται χρήσεις γης, κατώτατο όριο κατάτμησης και όροι και περιορισμοί δόμησης ως εξής:

1. Επιτρέπεται η ανέγερση μόνον κέντρων αναψυχής, κοινοτικού περιπτέρου και κατασκηνώσεων παραθερισμού (κάμπινγκ).
2. Κατώτερο όριο κατάτμησης της γης 10 στρέμματα.
3. Το ελάχιστο εμβαδόν αρτιότητας των οικοπέδων ορίζεται σε 10 στρέμματα.
4. Κατά παρέκκλιση από την προηγούμενη παρ. 3 και ειδικά για την ανέγερση κοινοτικού περιπτέρου το ελάχιστο εμβαδόν αρτιότητας του οικοπέδου ορίζεται σε 4 στρέμματα.
5. Συντελεστής δόμησης 0,02.
6. Μέγιστος επιτρεπόμενος αριθμός ορόφων των κτιρίων ένας με μέγιστο ύψος αυτών 3,5 μέτρα. Σαν αφετηρία μέτρησης του ύψους των κτιρίων που ανεγείρονται λαμβάνεται το γύρω φυσικό έδαφος και τα κτίρια κλιμακώνονται ώστε σε κανένα σημείο τους να μην υπερβαίνουν το παραπάνω ύψος.
7. Συνολική δομήσιμη επιφάνεια των κτιρίων:
   α) για κάμπινγκ 150 τετρ. μέτρα.
   β) για κέντρα αναψυχής 120 τετρ. μέτρα.
   γ) για κοινοτικό περίπτερο 100 τετρ. μέτρα.
8. Τα κτίρια πρέπει να απέχουν από τον αιγιαλό 150 μέτρα. Ως γραμμή αιγιαλού για την εφαρμογή του παρόντος νοείται το προς την ξηρά όριο του αιγιαλού και αν η οριογραμμή αυτή δεν έχει προσδιοριστεί κατά τις κείμενες διατάξεις νοείται η διαχωριστική γραμμή ξηράς - θάλασσας.

9. α) Δεν επιτρέπεται η ανέγερση λυόμενων οικίσκων.

β) Η μορφολογία των κτισμάτων (κλίμακα, αναλογίες, τρόπος και υλικά κατασκευής) πρέπει να ακολουθεί τα παραδοσιακά πρότυπα της τοπικής αρχιτεκτονικής.

γ) Οι μελέτες για την ανέγερση κτιρίων και για κάθε κατασκευή, διαμόρφωση και εξοπλισμό των κοινοχρήστων χώρων εγκρίνονται από την Επιτροπή Πολεοδομικού και Αρχιτεκτονικού Ελέγχου (ΕΠΑΕ). Για την τοποθέτηση του κτιρίου στο οικόπεδο καθώς και για οποιαδήποτε χωματουργική εργασία, απαιτείται έγκριση από την ΕΠΑΕ.

δ) Κάθε έργο υποδομής από Οργανισμό Κοινής Ωφέλειας (ΔΕΗ, ΟΤΕ κλπ.) κατασκευάζεται κατά τρόπο προσαρμοσμένο στο περιβάλλον και μετά από έγκριση της αρμόδιας Επιτροπής Πολεοδομικού και Αρχιτεκτονικού Ελέγχου (ΕΠΑΕ).

ε) Απαγορεύεται η εγκατάσταση φωτεινών και διαφημιστικών πινακίδων. Η τοποθέτηση επιγραφών στην πρόσοψη των κτιρίων επιτρέπεται μόνο από έγκριση της ΕΠΑΕ.

στ) Απαγορεύεται η δημιουργία λατομείων.

ζ) Απαγορεύεται η κατασκευή κτιρίων επί υποστηλωμάτων (PILOTIS).

η) Επιβάλλεται η κατασκευή στεγανού βόθρου.

θ) Το ύψος συμπαγούς περιφράγματος δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα (1) μέτρο από το φυσικό έδαφος.

Πρέπει να σημειωθεί ότι για την Πάρο είχε εκπονηθεί Ειδική Χωροταξική Μελέτη της οποίας η έγκριση δεν έχει προχωρήσει. Στη Μελέτη προβλέπονται 4 ΖΟΕ, κυρίως κατά μήκος των προσπελάσιμων παράλιων εκτάσεων του νησιού, καθώς και 1 ΖΟΕ στην ενδοχώρα (περιοχή Λευκών). Οι ΖΟΕ αυτές είναι:

- ΖΟΕ Ι – Παροικιάς
- ΖΟΕ ΙΙ – Νάουσας
- ΖΟΕ ΙΙΙ – Ανατολικής Ακτής
- ΖΟΕ IV – Λευκών
- ΖΟΕ V – Αγκαιριάς

Κάθε ΖΟΕ διαιρείται σε υποπεριοχές ανάλογα με την ιδιομορφία κάθε περιοχής. Γενικά ορίζονται 4 μεγάλες κατηγορίες περιοχών:

- Ζώνη 1 – Περιοχές προστασίας ανθρωπογενούς και φυσικού περιβάλλοντος
- Ζώνη 2 – Περιοχές προστασίας γεωργικής γης α΄ προτεραιότητας
- Ζώνη 3 – Περιοχές αυστηρής προστασίας φυσικού περιβάλλοντος και
- Ζώνη 4 – Περιοχές σχετικής προστασίας φυσικού περιβάλλοντος

Σε κάθε μια από τις παραπάνω ζώνες ορίζονται επιτρεπόμενες χρήσεις γης, όροι και περιορισμοί δόμησης.

Άλλες χωρικές θεσμικές ρυθμίσεις

Σύμφωνα με το Π.Δ. 17/04/1997 (ΦΕΚ 375Δ/13-05-1997) στην εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμού περιοχή Ακρωτηρίου Αγίου Φωκά του Δήμου Πάρου νήσου Πάρου (Ν Κυκλάδων), καθορίζονται χρήσεις γης και όροι και περιορισμοί δόμησης κατά ζώνες Ι και ΙΙ.

ΦΕΚ 375Δ/13-05-1997

Ζώνη Ι

1. Στη ζώνη αυτή απαγορεύεται η δόμηση, ως και η διάνοιξη ιδιωτικών οδών. Επιτρέπεται μόνο η διάνοιξη κοινοτικών οδών σύμφωνα με τη διαδικασία του Ν. 1650/86 και της ΚΥΑ 69269/5387/90 (ΦΕΚ 678Β/90).
2. Επιτρέπεται η επισκευή υφιστάμενων κτισμάτων, χωρίς αύξηση του όγκου τους και μόνο για λόγους υγιεινής και ασφάλειας.
3. Νομίμως υφιστάμενα κτίρια κατοικίας διατηρούνται. Για τα κτίρια αυτά δεν χορηγείται οποιαδήποτε άδεια επέκτασης. Χορηγείται μόνο άδεια επισκευής για λόγους ασφαλείας και υγιεινής σύμφωνα με τις υποδείξεις της Επιτροπής Πολεοδομικού και Αρχιτεκτονικού Ελέγχου (ΕΠΑΕ).

Ζώνη ΙΙ

1. α) Στη ζώνη αυτή επιτρέπονται οι χρήσεις:
   - κατοικία
   - εστιατόρια
   - αναψυκτήρια
   - καφενείο παραδοσιακό

β) Υφιστάμενες χρήσεις και μη προβλεπόμενες από τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφ. (α) απομακρύνονται σε διάστημα 5 ετών από τη δημοσίευση του παρόντος Δ/τος.

2. Το ελάχιστο όριο αρτιότητας των γηπέδων ορίζεται:

   – σε 8 στρέμματα για χρήση κατοικίας και

   – σε 20 στρέμματα για τις λοιπές επιτρεπόμενες χρήσεις.

   Κατά παρέκκλιση άρτια και οικοδομήσιμα θεωρούνται τα γήπεδα, τα οποία υφίσταντο κατά τη μέρα δημοσίευσης του παρόντος διατάγματος και ήταν άρτια και οικοδομήσιμα, σύμφωνα με τις προϊσχύουσες του παρόντος διατάξεις.

3. Ποσοστό κάλυψης των γηπέδων 5%.

4. Συντελεστής δόμησης 0,05 με μέγιστη συνολική δομημένη επιφάνεια 120 τ.μ.

5. α) Αριθμός ορόφων των κτιρίων ένας, με μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος αυτών 4,5 μέτρα συμπεριλαμβανομένου του ύψους του συμπαγούς στηθαίου.

   β) Το ύψος των κτιρίων μετράται από τη φυσική στάθμη του περιβάλλοντος εδάφους στο περίγραμμα αυτών. Τα κτίρια σε κανένα σημείο τους δεν μπορούν να υπερβαίνουν το μέγιστο καθοριζόμενο ύψος.

   γ) Σε περίπτωση οικοπέδων με κλίση, ως προς το βάθος, το κτίριο κλιμακώνεται αναλόγως της κλίσης του φυσικού εδάφους ώστε σε κανένα σημείο να υπερβαίνει το μέγιστο αριθμό ορόφων και το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος. Για κάθε περίπτωση οι κλιμακώσεις δεν δύνανται να υπερβαίνουν τις 2 με ανώτατο συνολικό ύψος (προβαλλόμενο) κατακόρυφου επιπέδου 5,3 μέτρα. Σε περίπτωση μεγάλου βάθους του οικοπέδου και μετά την εξάντληση των 2 επιτρεπόμενων κλιμακώσεων επιβάλλεται η κατασκευή άλλου κτιρίου σε απόσταση τουλάχιστον Δ όπως ορίζεται στην παρ. 3 του άρθρου 9 του Ν. 1577/85. Το πλάτος των κλιμακώσεων δεν δύναται να είναι σε καμία περίπτωση μικρότερο των 3 μέτρων.

   δ) Η οροφή του υπογείου δεν επιτρέπεται σε κανένα σημείο του κτιρίου να βρίσκεται σε ύψος μεγαλύτερο των 0,80 μέτρων από τη στάθμη του γύρω φυσικού εδάφους. Δεν επιτρέπεται η πρόσβαση προς το υπόγειο από τον εξωτερικό χώρο του κτιρίου ή από τον ημιυπαίθριο χώρο αυτού.

Χάρτης 9.Προτεινόμενες ΖΟΕ από την υπάρχουσα Ειδική Χωροταξική Μελέτη Πάρου (δεν έχει εγκριθεί)

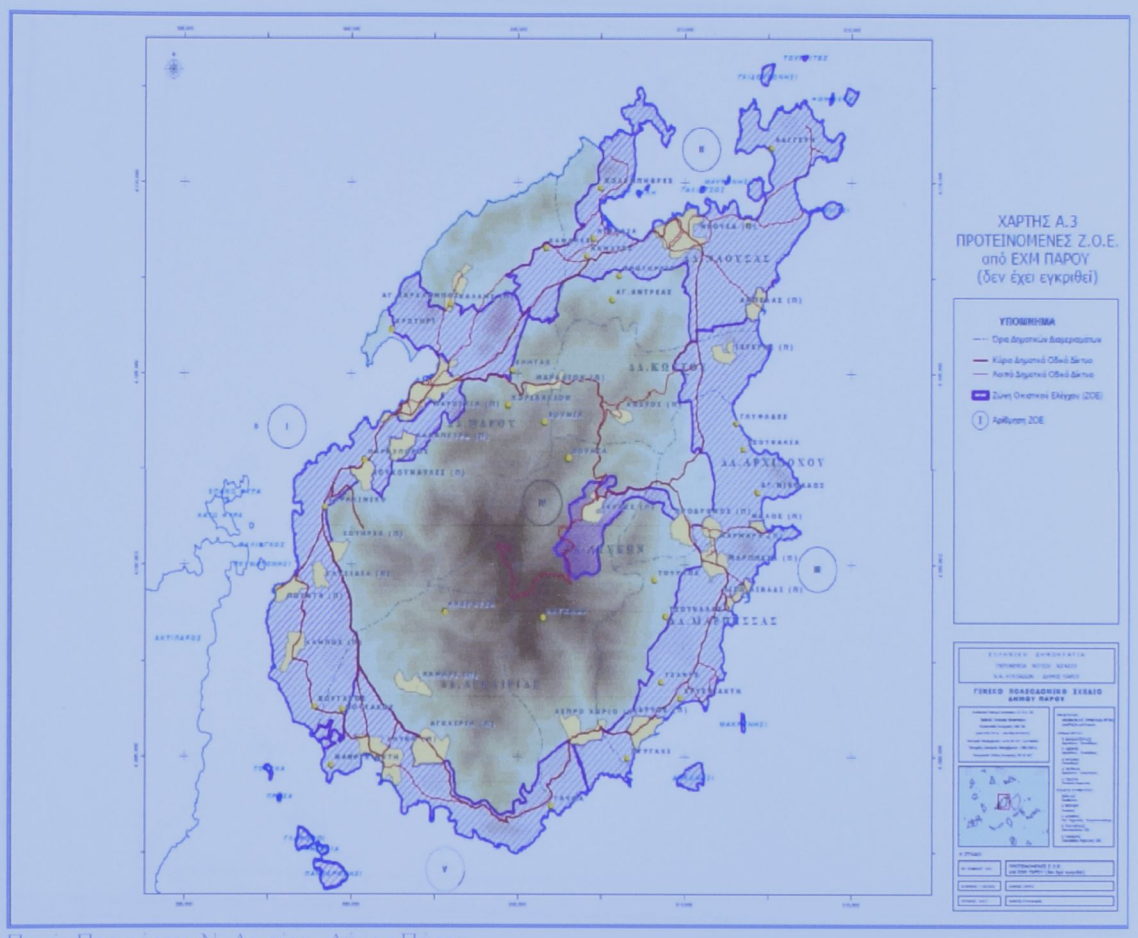

Πηγή: Περιφέρεια Ν. Αιγαίου- Δήμος Παρου

Η ειδική χωροταξική μελέτη κατατέθηκε το Φεβρουάριο του 2002 χωρίς όμως να επικυρωθεί. Η εν λόγω μελέτη οριοθετεί όλες τις χρήσεις γης στο νησί ορίζοντας και τις προστατευόμενες περιοχές. Όσον αφορά στα στερεά απόβλητα, αυτά διατίθενται στους πέντε υφιστάμενους Χώρους Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΔΑ), ενώ σε τελικό στάδιο κατασκευής βρίσκεται ο Χώρος Υγειονομικής Ταφής (ΧΥΤΑ). Σε δεύτερο στάδιο έχει μελετηθεί η εγκατάσταση ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης στερεών αποβλήτων με τη δημιουργία μονάδας επεξεργασίας οργανικού κλάσματος και μονάδας μηχανικής διαλογής.

Χάρτης 9.Προτεινόμενες ΖΟΕ από την υπάρχουσα Ειδική Χωροταξική Μελέτη Πάρου (δεν έχει εγκριθεί)

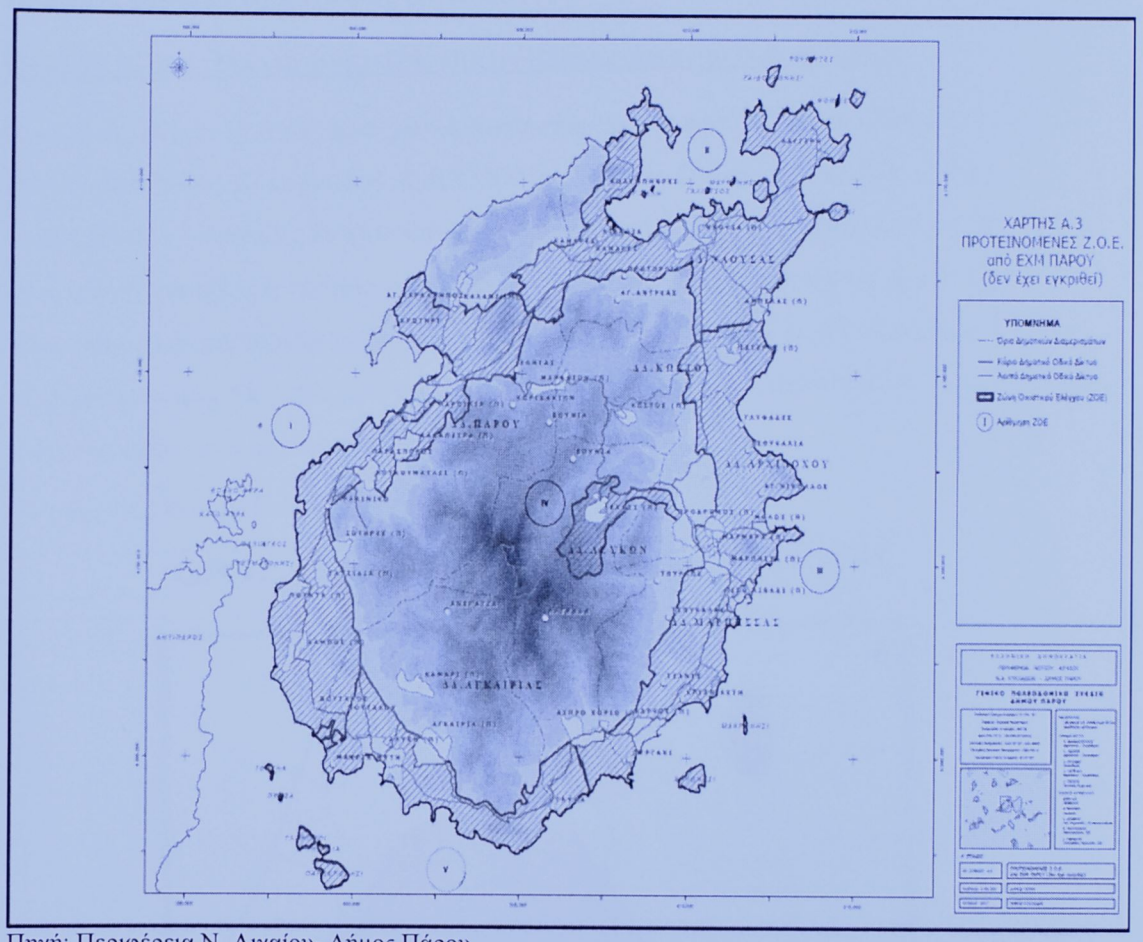

Πηγή: Περιφέρεια Ν. Αιγαίου- Δήμος Πάρου

Η ειδική χωροταξική μελέτη κατατέθηκε το Φεβρουάριο του 2002 χωρίς όμως να επικυρωθεί. Η εν λόγω μελέτη οριοθετεί όλες τις χρήσεις γης στο νησί ορίζοντας και τις προστατευόμενες περιοχές. Όσον αφορά στα στερεά απόβλητα, αυτά διατίθενται στους πέντε υφιστάμενους Χώρους Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΔΑ), ενώ σε τελικό στάδιο κατασκευής βρίσκεται ο Χώρος Υγειονομικής Ταφής (ΧΥΤΑ). Σε δεύτερο στάδιο έχει μελετηθεί η εγκατάσταση ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης στερεών αποβλήτων με τη δημιουργία μονάδας επεξεργασίας οργανικού κλάσματος και μονάδας μηχανικής διαλογής.

Περιοχές Ειδικής Προστασίας (Π.Ε.Π.)

Περιοχή Ειδικής Προστασίας (Π.Ε.Π.) 1 - «Ζώνες Δικτύου Natura 2000»

Αφορά τις εκτάσεις εντός των ζωνών που εντάσσονται στο Δίκτυο ΦΥΣΗ 2000 (NATURA 2000) με κωδικούς «GR4220016 – Νήσος Πάρος: Πεταλούδες» και «GR4220025 – Νησίδες Πάρου και Νότια Αντίπαρος». Για τις περιοχές αυτές δεν υπάρχει σχεδιασμός ή θεσμικό πλαίσιο που να διέπει το καθεστώς στις χρήσεις γης και τους όρους και περιορισμούς δόμησης, καθώς έως σήμερα δεν έχουν εκπονηθεί Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες που θα καθόριζαν επιμέρους ζώνες προστασίας και αντίστοιχα ειδικούς όρους και περιορισμούς.

Χαρτης 10. Περιοχη Ειδικής Προστασίας: Πεταλούδες

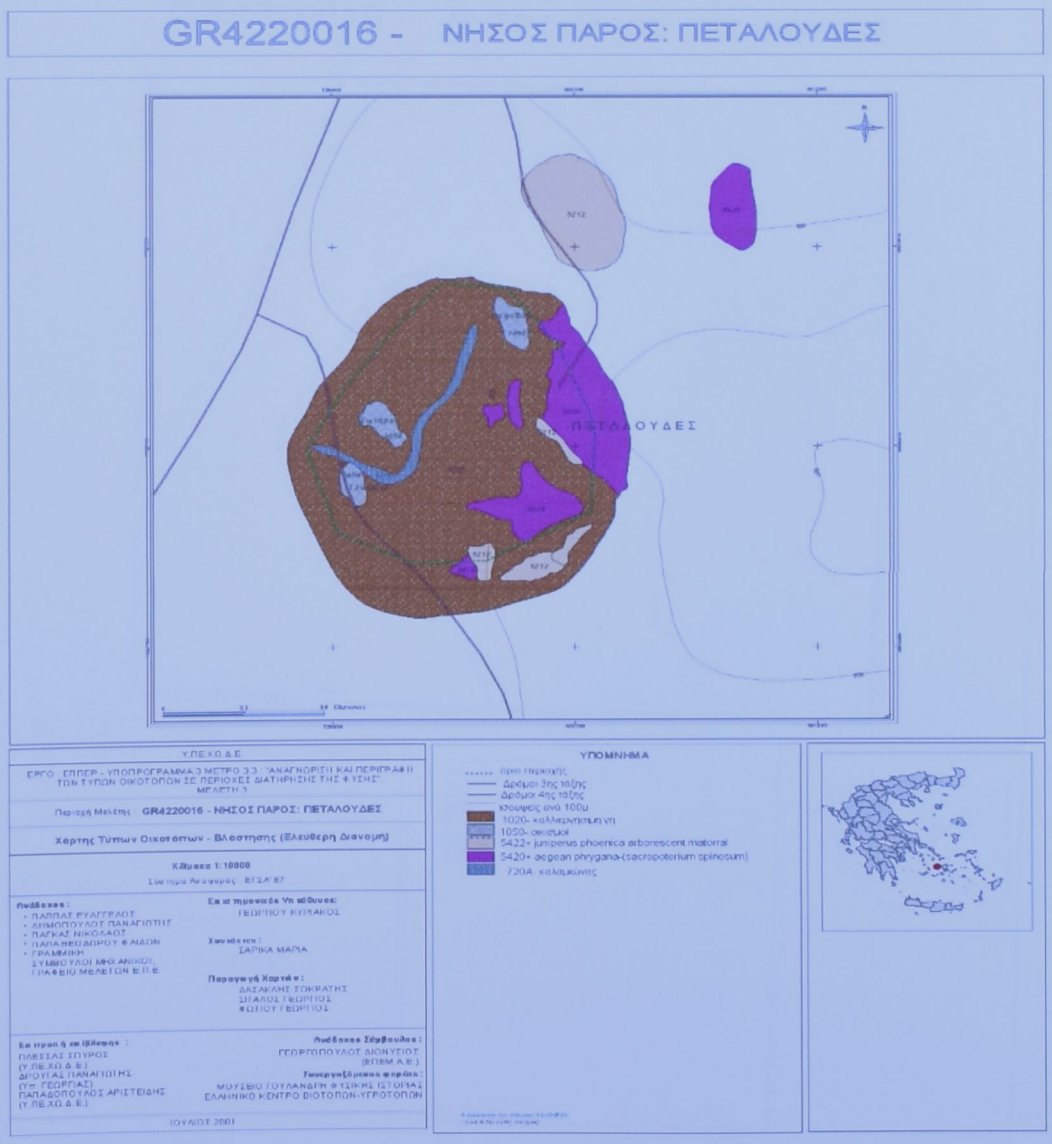

Πηγή: ΥΠΕΧΩΔΕ (ΥΠΕΚΑ)

Περιοχές Ειδικής Προστασίας (Π.Ε.Π.)

Περιοχή Ειδικής Προστασίας (Π.Ε.Π.) 1 - «Ζώνες Δικτύου Natura 2000»

Αφορά τις εκτάσεις εντός των ζωνών που εντάσσονται στο Δίκτυο ΦΥΣΗ 2000 (NATURA 2000) με κωδικούς «GR4220016 – Νήσος Πάρος: Πεταλούδες» και «GR4220025 – Νησίδες Πάρου και Νότια Αντίπαρος». Για τις περιοχές αυτές δεν υπάρχει σχεδιασμός ή θεσμικό πλαίσιο που να διέπει το καθεστώς στις χρήσεις γης και τους όρους και περιορισμούς δόμησης, καθώς έως σήμερα δεν έχουν εκπονηθεί Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες που θα καθόριζαν επιμέρους ζώνες προστασίας και αντίστοιχα ειδικούς όρους και περιορισμούς.

Χάρτης 10. Περιοχή Ειδικής Προστασίας: Πεταλούδες

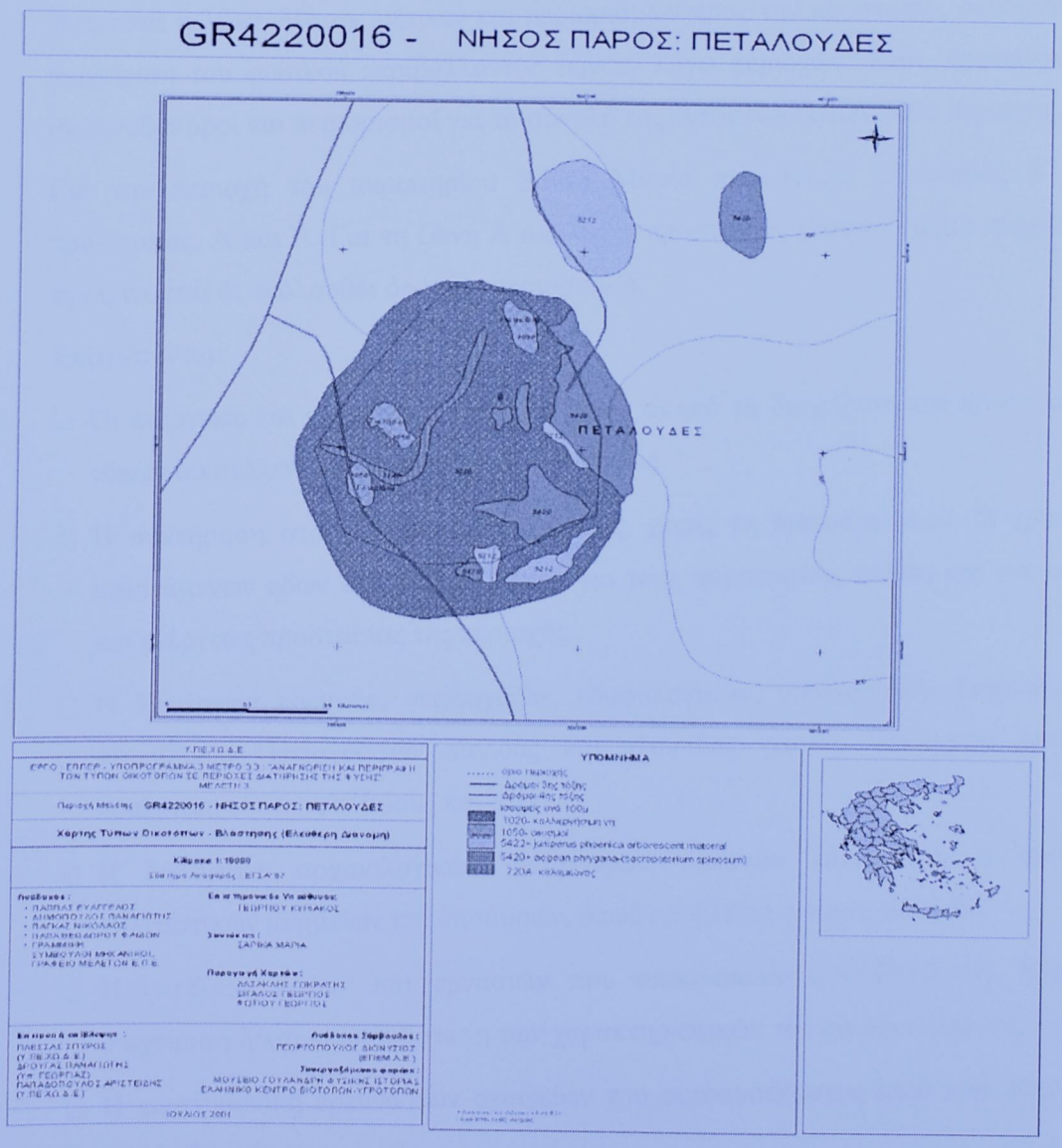

Πηγή:ΥΠΕΧΩΔΕ (ΥΠΕΚΑ)

Με στόχο λοιπόν τη διατήρηση και διαχείριση των οικοτόπων και των ειδών χλωρίδας, πανίδας και ορνιθοπανίδας και τον συνδυασμό με τις συμβατές δράσεις και δραστηριότητες, όπως η ανάπτυξη και προώθηση των βιολογικών καλλιεργειών, του οικοτουρισμού και των προϊόντων αυτών, την ενθάρρυνση και την ορθολογική ανάπτυξη της ήπιας αναψυχής, καθώς και τη σύνδεση και προώθηση της φύσης και των αρχαιολογικών στοιχείων της περιοχής ως ενιαίο στοιχείο της ανάδειξης της φυσικής και πολιτισμικής κληρονομιάς του τόπου, κρίνεται αναγκαία η δρομολόγηση του συνόλου των διαδικασιών για την εκπόνηση Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών για τις περιοχές NATURA 2000.

Εντούτοις, έως την ολοκλήρωση και έγκριση των προτεινόμενων ΕΠΜ, σκόπιμη θεωρείται η λήψη δέσμης μέτρων και περιορισμών προς την προστασία, διατήρηση και διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος των εν λόγω περιοχών. Έτσι, προτείνονται οι ακόλουθοι όροι και περιορισμοί για το σύνολο της εντός NATURA 2000 περιοχής.

Για την περιοχή του ακρωτηρίου Σάντα Μαρία προτείνεται ο ορισμός 2 ζωνών προστασίας, Α και Β. Για τη ζώνη Α απόλυτης προστασίας (δυτικό τμήμα ακρωτηρίου) προτείνονται οι ακόλουθοι όροι και περιορισμοί:

Επιτρέπονται:

- Οι ενέργειες και οι παρεμβάσεις που έχουν σκοπό τη διαχείριση και προστασία των τύπων οικοτόπων, ειδών πανίδας και χλωρίδας.
- Η συντήρηση στους υπάρχοντες δρόμους, χωρίς τη διάνοιξη νέων. Η χρήση των υφιστάμενων οδών επιτρέπεται μόνον για τους παραγωγούς καθώς και για εργασίες και ενέργειες προστασίας της περιοχής.
- Η διενέργεια ερευνών, γεωλογικών, εδαφολογικών, οικολογικών, βοτανολογικών, χλωριδικών, καταγραφών πανίδας και χλωρίδας γενικά, διενέργεια μετρήσεων ποιότητας υδάτων, εδάφους και αέρα.
- Η διενέργεια αρχαιολογικών ανασκαφών, ερευνών καθώς και η συντήρηση πολιτιστικών μνημείων και θησαυρών, όπως προβλέπει ο νόμος 5351/32.
- Η εκτέλεση έργων και εργασιών που αποσκοπούν στη βελτίωση, διατήρηση, διαχείριση ή/και αποκατάσταση των χαρακτηριστικών του οικοσυστήματος.
- Η επιστημονική έρευνα των στοιχείων του οικοσυστήματος μετά από έγκριση του φορέα διαχείρισης.

- Η ημερήσια επίσκεψη με σκοπό την περιβαλλοντική εκπαίδευση, την παρατήρηση της φύσης, και την αναψυχή, καθώς επίσης και η εγκατάσταση και συντήρηση ελαφριάς υποδομής και η συντήρηση της υφιστάμενης, για την εξυπηρέτηση των παραπάνω δραστηριοτήτων, μόνο σε θέσεις που θα υποδειχθούν από το φορέα διαχείρισης, κατόπιν μελέτης και μετά από έγκριση των αρμόδιων υπηρεσιών .
- Η άσκηση της γεωργικής δραστηριότητας στις νόμιμα υφιστάμενες γεωργικές εκτάσεις.
- Η χρήση των υφιστάμενων γεωργικών αποθηκών
- Τα έργα ερμηνείας του περιβάλλοντος (μονοπάτια, παρατηρητήρια και η σήμανσή τους) και η συντήρησή τους από δημόσιες υπηρεσίες, φυσικά και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού και δημοσίου δικαίου σύμφωνα με το Σχέδιο Διαχείρισης και με στόχο τη διαχείριση και φύλαξη της περιοχής.
- Η λειτουργία υφιστάμενων κτηνοτροφικών μονάδων, οι οποίες δύνανται να βελτιώνονται και να εκσυγχρονίζονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και εφόσον το μέγεθος και ο τρόπος διάθεσης των αποβλήτων τους δεν έρχεται σε αντίθεση με τα οριζόμενα στο παρόν.
- Η μελισσοκομία όπως ασκείται μέχρι σήμερα εφόσον δε δημιουργεί προβλήματα
- Η διέλευση μόνο από τα υφιστάμενα μονοπάτια και το υφιστάμενο δίκτυο δασικών δρόμων.
- Η παραμονή και χρήση των παράκτιων ζωνών για κολύμβηση και ερασιτεχνική αλιεία.

Απαγορεύονται:

- η ασφαλτόστρωση των υπαρχουσών οδών.
- η δημιουργία χώρων υγειονομικής ταφής απορριμμάτων (ΧΥΤΑ) και η διάχυση αστικών, γεωργικών, και βιομηχανικών αποβλήτων.
- η θήρα.
- η δόμηση έως την έγκριση / θεσμοθέτηση της ΕΠΜ.
- η εγκατάσταση νέων μαντριών, στάβλων, γεωργικών αποθηκών, και γενικά κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων μόνιμων ή προσωρινών.
- η διάνοιξη νέων δρόμων, αγροτικών, δασικών.

- η εισαγωγή ειδών χλωρίδας και πανίδας, και γενικά οι φυτεύσεις, στην περιοχή προστασίας της φύσης, εκτός και αν αποτελούν στοιχείο διαχειριστικής παρέμβασης, οπότε θα ισχύουν οι σχετικές προϋποθέσεις (υποβολή μελέτης κ.λ.π.)
- η εκχέρσωση εκτάσεων, καθώς και η λήψη εδάφους γενικά, η αμμοληψία, χαλικοληψία, λατόμευση, καθώς και εξόρυξη κάθε είδους υλικού.
- η κατασκευή έργων αποστράγγισης, η διάνοιξη τάφρων και καναλιών εκτός αν πρόκειται για έργα που θα αφορούν αποκλειστικά την προστασία και διαχείριση των υγροτοπικών οικοσυστημάτων.
- η ανεξέλεγκτη απόρριψη οποιουδήποτε είδους απορριμμάτων.
- η χρήση χημικών ουσιών (ζιζανιοκτόνων, παρασιτοκτόνων) για κανένα σκοπό.
- το ελεύθερο ή οργανωμένο camping και η διέλευση οχημάτων εκτός του υφιστάμενου οδικού δικτύου (off road). Το υφιστάμενο camping εντός της ζώνης NATURA 2000 στη Σάντα Μαρία (παραλία Αλυκής) διατηρείται και λειτουργεί έως την έγκριση της προτεινόμενης ΕΠΜ που θα ορίσει ζώνες προστασίας.
- η διαχείριση της βλάστησης χρησιμοποιώντας ως διαχειριστικό μέσο τη φωτιά και τα φυτοφάρμακα. Επίσης, δεν επιτρέπεται η διαχείριση της πανίδας χρησιμοποιώντας ως διαχειριστικά μέσα την χρήση δηλητηριασμένων δολωμάτων.
- η λειτουργία βιομηχανικών και βιοτεχνικών μονάδων.
- δραστηριότητες που επιδρούν στο ρυθμό και τον τρόπο παροχής άμμου στην παράκτια ζώνη (π.χ. λιμενικά έργα, διευθετήσεις ποταμών και χειμάρρων, καθαρισμός με μηχανικά μέσα κλπ.).

Για τη Ζώνη Β της περιοχής Σάντα Μαρία, καθώς και για τις περιοχές NATURA 2000 στο Μώλο και τις Πεταλούδες, προτείνεται η υιοθέτηση των παραπάνω όρων και περιορισμών με την εξής διαφοροποίηση[14]:

Επιτρέπεται μόνο η κατασκευή μιας ισόγειας λιθόκτιστης (με φέρουσα τοιχοποιία πάχους 0,50 μ. από λίθους και χωρίς υποστυλώματα από μπετόν) κατοικίας ανά άρτιο γήπεδο, με τους παρακάτω περιορισμούς:

- Αρτιότητα:
  - κανόνας: 50.000,00 τ.μ. και πρόσωπο μήκους 50 μ. σε νομίμως υφιστάμενη οδό (σύμφωνα με το υπ' αρίθμ. 5471/08-07-2005 έγγραφο του τμήματος Περιβάλλοντος, της Δ/νσης Πολεοδομίας και Περιβάλλοντος, της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κυκλάδων),
  - παρέκκλιση: 8.000,00 τ.μ. προ της ημερομηνίας δημοσίευσης του παρόντος ΓΠΣ και 4.000,00 τ.μ. προ της 07-07-1993
- Μέγιστη Δόμηση: 100,00 τ.μ.
- Ημιυπαίθριοι: 20,00 τ.μ.
- Μέγιστη Κάλυψη: 120,00 τ.μ.
- Μέγιστο Ύψος: 3,50 μ. (μαζί με το στηθαίο) από το φυσικό έδαφος.
- Απαγορεύονται το υπόγειο και ο όροφος.
- Απαγορεύεται η σύσταση οριζοντίου ιδιοκτησίας.
- Απαγορεύεται η κατασκευή ανοικτών δεξαμενών (στέρνες) και ανοικτών κολυμβητικών δεξαμενών (πισίνες).
- Απαγορεύεται η διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου της κατοικίας με χρήση και διάστρωση σκληρών υλικών σε έκταση μεγαλύτερη των 120 τ.μ.
- Απαγορεύεται η αλλοίωση της στάθμης του φυσικού εδάφους καθώς και η αλλοίωση της υπάρχουσας χλωρίδας.
- Απαγορεύεται η φύτευση ειδών χλωρίδας ξένων προς την Παριανή και ιδιαίτερα του γκαζόν.

---

[14] Σημειώνεται εδώ η αντίρρηση της Ομάδας Μελέτης σε σχέση με τη διαφοροποίηση στους όρους και περιορισμούς που προτάθηκε από την Επιτροπή Παρακολούθησης για τις περιοχές που εντάσσονται στο Δίκτυο NATURA 2000 (Ζώνη Β' στη Σάντα Μαρία, περιοχή Μώλου, περιοχή Πεταλούδες). Πρόταση της Ομάδας Μελέτης είναι η άμεση εκπόνηση Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης για τις περιοχές αυτές, που θα ορίσει ζώνες προστασίας του περιβάλλοντος.

- Εντός της περιοχής Natura Μώλου επιτρέπεται η χωροθέτηση του ΕΕΛ-ΒΙΟΚΑ Μάρπησσας καθώς και η μελλοντική του επέκταση της οποίας θα πρέπει να προηγηθεί Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, στη θέση που σήμερα βρίσκεται και λειτουργεί. Επίσης επιτρέπεται η χωροθέτηση των αγωγών μεταφοράς λυμάτων της Νότιας Πάρου καθώς και την ενότητας Κώστου - Λευκών προς τον υφιστάμενο ΕΕΛ-ΒΙΟΚΑ Μάρπησσας και την μελλοντική επέκτασή του, καθώς και του συνόλου των έργων υποδομών που είναι απαραίτητα για την λειτουργία του υπάρχοντα ΕΕΛ-ΒΙΟΚΑ και της μελλοντικής του επέκτασης.
- Σε όλη την παραλιακή ζώνη της περιοχής Natura Μώλου επιτρέπεται η χωροθέτηση εμπορικού λιμένα και καταφυγίων σκαφών κατόπιν Ειδικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων καθώς και μελέτης καταλληλότητας.
- Νομίμως υφιστάμενα έως την δημοσίευση του παρόντος Γ.Π.Σ. Πάρου σε ΦΕΚ εργαστήρια επεξεργασίας ξύλου (ξυλουργία) και εργαστήρια κεραμικής, διατηρούνται στη θέση που βρίσκονται, με δικαίωμα εκσυγχρονισμού, χωρίς δυνατότητα επέκτασης. Για τη συνέχιση της λειτουργίας τους επιβάλλεται η εκπόνηση και έγκριση Μ.Π.Ε. εντός τριών ετών. Μετά την πάροδο των τριών ετών και εάν δεν έχει εγκριθεί η Μ.Π.Ε. οι δραστηριότητες αυτές δεν μπορούν να διατηρηθούν και θα πρέπει να απομακρυνθούν.

Κατά τα λοιπά ισχύουν:

- το Π.Δ. 16-06-1993, ΦΕΚ 732Δ'/07-07-1993 «Καθορισμός χρήσεων γης και όρων και περιορισμών των εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών περιοχών των νήσων Πάρου και Αντιπάρου Ν. Κυκλάδων»
- το Π.Δ. 24/31-05-1985 «Εκτός Σχεδίου Δόμηση»
- το άρθρο 10 (ρυθμίσεις για τη δόμηση σε γήπεδα εκτός σχεδίου) του Κεφαλαίου Β του Ν. 3212/2003 (ΦΕΚ 308Α/31-12-2003 «Άδεια Δόμησης, πολεοδομικές και άλλες διατάξεις θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων»)

Επιπλέον, και όσον αφορά τα νησιωτικά συμπλέγματα περιμετρικά της Πάρου (βραχονησίδες) που εντάσσονται στο δίκτυο NATURA 2000, πλην της νησίδας Οικονόμου και της νησίδας Φιλίζι που εντάσσονται στην ΠΕΠ 9 Αρχαιολογικών Χώρων, επιτρέπεται μόνον:

- η άσκηση των παραδοσιακών ασχολιών αγροτικού χαρακτήρα (αλιεία, μελισσοκομία, γεωργία, κτηνοτροφία)

- η αναστήλωση, επισκευή, αποκατάσταση υφισταμένων κτισμάτων και υπαρχουσών υποδομών (καλντερίμια, διαβατά, κελιά, μάντρες).
- η κατασκευή νέων κτισμάτων προσαρμοσμένων στο περιβάλλον μόνο για την εξυπηρέτηση αναγκών εθνικής άμυνας, φαροφύλαξης, αρχαιολογίας, επιστημονικής έρευνας και για λόγους προστασίας και διαχείρισης του φυσικού περιβάλλοντος και μετά από σύμφωνη γνώμη του αρμοδίου τοπικού ΣΧΟΠ.

ΦΟΡΕΑΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ Γ.Π.Σ.

Σύμφωνα με το Ν. 2508 «Βιώσιμη οικιστική ανάπτυξη των πόλεων και οικισμών της χώρας» (ΦΕΚ 1244/13-06-97) και ειδικότερα το άρθρο 6, «Όργανα Εφαρμογής των Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων και των Σχεδίων Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης» προβλέπεται:

Α) Με την επιφύλαξη της παρ. 2 του παρόντος άρθρου, σε κάθε νομαρχιακή αυτοδιοίκηση μπορεί να συνιστάται, με απόφαση του νομαρχιακού συμβουλίου που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που έχει ως σκοπό την παρακολούθηση της εφαρμογής των ΓΠΣ, των ΣΧΟΟΑΠ και των ΖΟΕ του νομού. Με την απόφαση αυτή ορίζεται η έδρα του νομικού προσώπου και η επωνυμία του, η οποία περιέχει τον όρο «Οργανισμός Εφαρμογής Πολεοδομικού Σχεδιασμού» ακολουθούμενο από το όνομα του νομού.

Β) Τα νομικά πρόσωπα που συνιστώνται σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους διοικούνται από πενταμελή εκτελεστική επιτροπή, η οποία συγκροτείται με απόφαση του οικείου νομαρχιακού συμβουλίου. Ως μέλη της εκτελεστικής επιτροπής, τακτικά και αναπληρωματικά, ορίζονται μέλη του νομαρχιακού συμβουλίου, δημοτικοί και κοινοτικοί σύμβουλοι, υπάλληλοι του Δημοσίου, των οργανισμών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης, των νομικών προσώπων του δημόσιου τομέα και των λοιπών δημόσιων επιχειρήσεων και ιδιώτες με ειδικές γνώσεις και πείρα σε θέματα συναφή προς τις αρμοδιότητες του νομικού προσώπου.

Γ) Με την απόφαση συγκρότησης της εκτελεστικής επιτροπής ορίζεται μεταξύ των μελών της ο πρόεδρος και ο αντιπρόεδρος. Όταν ο πρόεδρος ελλείπει, απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνεται από τον αντιπρόεδρο. Με την ίδια απόφαση ορίζονται και τρία αναπληρωματικά μέλη της επιτροπής τα οποία αναπληρώνουν, κατά τη σειρά ορισμού τους, τα τακτικά μέλη όταν αυτά ελλείπουν, απουσιάζουν ή κωλύονται. Τα μέλη της εκτελεστικής επιτροπής ορίζονται για τριετή θητεία που μπορεί να ανανεώνεται. Ανάκληση μέλους κατά τη διάρκεια της θητείας του είναι δυνατή και γίνεται με απόφαση του οικείου νομαρχιακού συμβουλίου. Η εκτελεστική επιτροπή μπορεί, ανάλογα με τα συζητούμενα θέματα, να καλεί στις συνεδριάσεις εκπροσώπους υπουργείων και άλλων φορέων του δημόσιου τομέα, καθώς και εκπροσώπους των παραγωγικών τάξεων, των επιστημονικών και κοινωνικών φορέων. Οι εκπρόσωποι αυτοί παρίστανται σε όλη τη διάρκεια της συνεδρίασης με συμβουλευτική ψήφο.

Δ) Για την εκπλήρωση της αποστολής του ο Οργανισμός ΓΠΣ καταρτίζει ετήσια και μεσοπρόθεσμα προγράμματα. Με τα προγράμματα αυτά καθορίζονται τα έργα, οι εργασίες και κάθε είδους ενέργειες που απαιτούνται κατά περίπτωση για την εφαρμογή του ΓΠΣ, του ΣΧΟΟΑΠ και της ΖΟΕ, καθώς και οι επιβαλλόμενες προτεραιότητες κατά την εκτέλεση των προγραμμάτων αυτών.

Ο Οργανισμός ΓΠΣ εισηγείται τα προγράμματα αυτά στον οικείο Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τα αποστέλλει στις ενδιαφερόμενες δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις και παρακολουθεί την εφαρμογή τους, συντονίζει τις ενέργειες των αρμόδιων υπηρεσιών για την εφαρμογή των προγραμμάτων αυτών και συνεργάζεται για το σκοπό αυτόν με τον οικείο Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης, επισημαίνει ενέργειες αντίθετες ή μη εναρμονιζόμενες προς τις ρυθμίσεις και κατευθύνσεις ΓΠΣ, ΣΧΟΟΑΠ και ΖΟΕ. καθώς και καθυστερήσεις κατά την εκτέλεση των προγραμμάτων εφαρμογής των σχεδίων αυτών και απευθύνει προς τις αρμόδιες υπηρεσίες και τους υπεύθυνους ιδιώτες σχετικές συστάσεις και συγκεκριμένες προτάσεις. Παρακολουθεί ειδικότερα τις ενέργειες των οικείων πολεοδομικών υπηρεσιών κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους που σχετίζονται με την εφαρμογή των ΓΠΣ, ΣΧΟΟΑΠ και των αντίστοιχων Ζ.Ο.Ε.

Ε) Ο Οργανισμός ΓΠΣ ασκεί, αντί των συμβουλίων περιοχής, τις κατά το άρθρο 48 παρ. 4 του Ν. 2218/1994 αρμοδιότητες των τελευταίων που αφορούν την υλοποίηση του πολεοδομικού σχεδιασμού.

ΣΤ) Η εκτελεστική επιτροπή του Οργανισμού ΓΠΣ έχει την υποχρέωση να υποβάλλει το Φεβρουάριο κάθε έτους στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, στο οικείο Δημοτικό Συμβούλιο, έκθεση, στην οποία περιέχεται γενική εκτίμηση της πορείας εφαρμογής των ΓΠΣ, ΣΧΟΟΑΠ και Ζ.Ο.Ε. κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος, αναφέρονται οι περιπτώσεις παραβίασής τους και καθυστέρησης της εφαρμογής τους και οι σχετικές ενέργειες του Οργανισμού ΓΠΣ και μέτρα για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που διαπιστώθηκαν. Η έκθεση αυτή κοινοποιείται και στην αντίστοιχη νομαρχιακή επιτροπή χωροταξίας και περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας καθώς και στις αρμόδιες περιφερειακές υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και του Υπουργείου Ανάπτυξης (Τομέα Βιομηχανίας)

Σύμφωνα με την παράγραφο 10 του άρθρου 6 του Ν. 2508/97 προβλέπεται :

Α) Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Οικονομικών, καθορίζονται οι ειδικότερες αρμοδιότητες του Οργανισμού ΓΠΣ και ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν τον τρόπο άσκησης των αρμοδιοτήτων του, την οργάνωση και λειτουργία του, το προσωπικό και την υπηρεσιακή κατάστασή του, την οικονομική διοίκηση και διαχείριση, τα έργα, τις μελέτες και τις προμήθειες, τις κάθε είδους αποδοχές των οργάνων διοίκησης και κάθε ζήτημα σχετικό με τη διοίκηση του Οργανισμού ΓΠΣ. Με το διάταγμα αυτό επιτρέπεται να ορίζεται ότι ορισμένα θέματα που αφορούν την οργάνωση και τη διάρθρωση των υπηρεσιών, την εσωτερική λειτουργία του Οργανισμού ΓΠΣ, τις κατηγορίες και κλάδους προσωπικού, τον αριθμό των οργανικών θέσεων, των απαιτούμενων προσόντων, ρυθμίζονται με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου για τη σύστασή του.

Ως προς τους πόρους του Οργανισμού ΓΠΣ σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 6 του Ν. 2508/97 προβλέπεται:

Α) Τακτική ετήσια κρατική επιχορήγηση που εγγράφεται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και αποδίδεται στον Οργανισμό ΓΠΣ με απόφαση του Υπουργού, όπως ειδικότερα ορίζεται σε αυτή.

Β) Έκτακτη ετήσια κρατική επιχορήγηση από τον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων που δεν μπορεί να είναι μικρότερη από το 2% των πόρων που διαθέτει ο προϋπολογισμός αυτός για έργα στην περιοχή του ρυθμιστικού σχεδίου.

Γ) Ποσοστό 10% έως 20% από τα έσοδα του οικείου ΟΤΑ και που προέρχονται από το μέρος του τέλους ακίνητης περιουσίας του άρθρου 24 του Ν.2130/1993 (ΦΕΚ 62Α). Για τον καθορισμό του ως άνω ποσοστού δεν λαμβάνονται υπόψη ποσά που περιέρχονται στο Δήμο από το αναδιανεμημένο κατά την παρ. 19 του ίδιου άρθρου 24 ποσό του τέλους. Η έναρξη, το ύψος και ο τρόπος της απόδοσης του ποσοστού αυτού και κάθε σχετική λεπτομέρεια ρυθμίζονται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του νομαρχιακού συμβουλίου και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Δ) Πρόστιμα και τέλη που επιβάλλονται από τον Οργανισμό ΓΠΣ στους ρυπαίνοντες το περιβάλλον.

Ε) Τα έσοδα που προκύπτουν από την εφαρμογή στην περιοχή του ΓΠΣ, μέσων πολεοδομικής επέμβασης και πολεοδομικών θεσμών, όπως ο κοινωνικός συντελεστής δόμησης. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, προσδιορίζονται ειδικότερα οι πόροι αυτοί, με δυνατότητα διαφορετικών ρυθμίσεων από Οργανισμό σε Οργανισμό, ρυθμίζονται οι προκύπτουσες από τη χρησιμοποίηση των πολεοδομικών αυτών μέσων σχέσεις μεταξύ Οργανισμών και Ο.Τ.Α. και γενικά κανονίζεται κάθε λεπτομέρεια που ανάγεται στον πόρο αυτόν.

ΣΤ) Μέρος από ειδικές φορολογίες για την προστασία του περιβάλλοντος και αντιρρυπαντική πολιτική, όπως το μέρος αυτό καθορίζεται για κάθε Οργανισμό, με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Με το ανωτέρω προεδρικό διάταγμα καθορίζονται οι φόροι ή τέλη και το μέρος τους που αποδίδεται στους Οργανισμούς, ο χρόνος και τρόπος της απόδοσης και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

Σε ότι αφορά την διαχείριση των πόρων σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 1515/1985 προβλέπεται :

Α) Οι πόροι του Οργανισμού ΓΠΣ διατίθενται για τις δαπάνες λειτουργίας του και για τη μερική ή ολική χρηματοδότηση μελετών, προγραμμάτων, έργων ή άλλων δραστηριοτήτων δημόσιων φορέων, της τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλων φορέων με αποκλειστικό σκοπό την εφαρμογή του ΓΠΣ και την προστασία του περιβάλλοντος του Δήμου.

Β) Οι δαπάνες για την εκπλήρωση του σκοπού του Οργανισμού ΓΠΣ πραγματοποιούνται σύμφωνα με τον οικονομικό κανονισμό του Οργανισμού ΓΠΣ. Ο οικονομικός κανονισμός καταρτίζεται από την εκτελεστική επιτροπή και εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Εσωτερικών, Δημόσιων Έργων και Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος. Κατά την έγκριση αυτή, μπορούν να γίνουν τροποποιήσεις και συμπληρώσεις ύστερα από γνώμη της επιτροπής.

Γ) Ο Οργανισμός ΓΠΣ στα δικαστήρια ή διοικητικές αρχές έχει τα δικονομικά προνόμια του Δημοσίου, ιδίως ως προς τις προθεσμίες, τα μέσα απόδειξης, τον τρόπο παράστασης και τα μέσα εκτέλεσης. Τα ίδια οικονομικά προνόμια έχει σε όλα τα στάδια της εκτέλεσης και ιδίως εκείνα που αφορούν στην κατάταξη του Δημοσίου σε πλειστηριασμό ή πτώχευση.

Κριτική των εφαρμοσμένων οδηγιών των εκάστοτε ΦΕΚ

Όπως αναφέραμε σε προηγούμενες παραγράφους την ύπαρξη οδηγιών και νόμων που έχουν ανακοινωθεί στο Φύλλο Εφημερίδας της κυβέρνησης σχετικά με την εφαρμογή του γενικού πολεοδομικού σχεδίου στη νησιωτική περιοχή της Πάρου, καλούμαστε να ασκήσουμε κριτική στον τρόπο εφαρμογής αλλά και στην αποτελεσματικότητά τους. Όσον αφορά την εφαρμογή του νόμου 2508/1997 και 2742/1999, απώτερος στόχος του ήταν η δημιουργία μιας νησιωτικής αυτόνομης περιοχής που να πλησιάζει το μοντέλο της συμπαγούς πόλης με οριοθετημένη μονοκεντρική ή πολυκεντρική αστική περιοχή, με υψηλές οικιστικές πυκνότητες, με μείωση της χρήσης αυτοκινήτου αλλά και τη δημιουργία διαφορετικών χρήσεων γης. Όλα τα παραπάνω, αφορούν στη ανάπτυξη της βιωσιμότητας της νησιωτικής περιοχής που θα έχει σαν αποτέλεσμα να αναβαθμιστεί η εικόνα του περιβάλλοντος αλλά και να αυξηθούν οι επενδύσεις καθώς μια νησιωτική περιοχή στα πλαίσια της βιωσιμότητας και της προσπάθειας για ένα καλύτερο περιβάλλον, θα προσελκύσει το ενδιαφέρον των επενδυτών για την ίδρυση υποδομών που θα συμβάλλουν στην περιβαλλοντική αναβάθμιση και όχι υποβάθμιση.

Στη συνέχεια το υπ' αριθμόν ΦΕΚ 732Δ/07.07.1993, σχετικά με την οριοθέτηση της εκτός σχεδίου δόμησης, αποσκοπεί στην προστασία της υπερκάλυψης χρήσεων γης καθώς στις περιοχές εκτός σχεδίου δόμησης πολλοί ενδιαφέροντες τείνουν να προκαλέσουν ανεπανόρθωτες βλάβες στο τοπίο από την ανέγερση υποδομών αλλά και στη δυνατότητα να απολαμβάνουν οι κάτοικοι ένα χώρο πρασίνου που θα ωφελήσει και την ποιότητα του περιβάλλοντος του νησιού. Επομένως το συγκεκριμένο ΦΕΚ ευνοεί την επίτευξη του στόχου για βιώσιμη ανάπτυξη. Όσον αφορά τα ΦΕΚ για τον ορισμό των ζωνών οικιστικού ελέγχου αλλά και των περιοχών Natura, επιχειρείται ανάδειξη του φυσικού κάλλους των περιοχών, στην αναβάθμιση του περιβάλλοντος και στη δυνατότητα επένδυσης νέων μορφών υποδομών για την εξυπηρέτηση αναγκών των κατοίκων, παρόλα αυτά προτεινόμενες οδηγίες για την εφαρμογή κάποιων μέτρων αντιτίθενται στη βιωσιμότητα των περιοχών. Η θεσμοθέτηση των περιοχών Natura, βοηθά στην περιβαλλοντική αναβάθμιση της νήσου και στην προσέλκυση νέων μορφών επενδύσεων. Επομένως, η εφαρμογή των ΦΕΚ συμβάλλει στην καλύτερη ποιότητα του περιβάλλοντος και στις αρχές της βιωσιμότητας.

Πίνακας 16.Εφαρμοσμένα και ισχύοντα ΦΕΚ

ΦΕΚ	Έχουν εφαρμοστεί	Είναι σε ισχύ
732Δ/07.07.1993	√	
797Β/17.11.1986	√	
533Δ/27.07.1988	√	
375Δ/13.05.1997 1244/13.06.1997	√	√
688Β/90	√	

4.4 Τυπολογίες και συσχέτιση με τουρισμού

Η Πάρος έχει καταστεί διεθνώς αναγνωρίσιμος τουριστικός προορισμός του Ν. Κυκλάδων, που από το 1990 και μετά αρχίζει να εμφανίζει χαρακτήρα -εκτός από τουριστικό και παραδοσιακά παραθεριστικό- περιοχής β' κατοικίας. Το γεγονός αυτό, που καταγράφει έντονα αυξητικές τάσεις ιδίως από το 2000 και μετά, έχει σαν αποτέλεσμα (αρνητικό) ορισμένες περιοχές του νησιού, όπως π.χ. η Παροικιά, να παρουσιάζουν κορεσμό το καλοκαίρι ενώ το πλήθος των επισκεπτών προκαλεί σχεδόν δραματική ανισορροπία στην κοινωνική τους ζωή. Η τουριστική ανάπτυξη της περιοχής του Δήμου Πάρου συναρτάται άμεσα και κύρια με:

- την ύπαρξη μεγάλου αριθμού και καλής ποιότητας ακτών
- την ύπαρξη άφθονων φυσικών και πολιτιστικών πόρων.

Τα βασικά στοιχεία που καθιστούν την Πάρο ως πόλο έλξης των τουριστών είναι η καθαριότητα των θαλασσών του και η ανάδειξη του πολιτιστικού πλούτου του. Το λιμάνι της Πάρου είναι ο κατεξοχήν σημαντικός παράγοντας- κατασκευή η οποία λειτουργεί σαν θάλαμος μετάβασης των τουριστών από τους οποιουσδήποτε προορισμούς τους στο νησί και σε δεύτερη μοίρα έρχεται το αεροδρόμιο μιας και σαν υποδομή δεν είναι και τόσο επαρκής. Τα ξενοδοχεία, τα εστιατόρια και το εμπόριο και γενικότερα ο τριτογενής τομέας αποφέρουν πολύ στην τουριστική ανάπτυξη. Ωστόσο, η ποιότητα ύπαρξης συγκεκριμένων υποδομών (οδικό δίκτυο, νοσοκομείο) καθορίζουν επίσης σε μεγάλο ποσοστό την τουριστική κίνηση και αν η ποιότητα αυτή βελτιωθεί (για παράδειγμα ασφαλτόστρωση δρόμων και ανοικοδόμηση νοσοκομειακού κτιρίου) τότε η τουριστική κίνηση θα αυξηθεί κατά πολύ μεγάλο βαθμό. Επίσης ο αριθμός ενοικιαζόμενων δωματίων και κλινών παίζουν καθοριστικό ρόλο στη διαμονή των τουριστών. Όσο πιο ικανοποιητική είναι η εξυπηρέτηση τόσο αυξάνονται και οι μέρες και νύχτες διαμονής των τουριστών.

Ο τουρισμός έχει θετική επιρροή τόσο στην οικονομική ανάπτυξη του νησιού, αλλά και συνάμα και στην κοινωνική. Πολλοί και διάφοροι πολιτισμοί και κουλτούρες συναντιούνται από τους τουρίστες στο γηγενή πληθυσμό, αναδεικνύονται νέοι τομείς υπηρεσιών και απασχόλησης και υπάρχουν οικονομικές και κοινωνικές ανταλλαγές και συνεργασίες .

Η ανάπτυξη του τουρισμού στο νησί αντικατοπτρίζεται και στη συμμετοχή κατά 55% του τριτογενή τομέα στη συνολική απασχόληση του Δήμου. Σε αυτό συναινεί και η συντριπτική επικράτηση του κλάδου των ξενοδοχείων και εστιατορίων καθώς και εμπορίου στο σύνολο του τριτογενή τομέα (έξαρση στο Δ.Δ. Νάουσας).

Η υποδομή στις νέες περιοχές που αναπτύχθηκαν λόγω τουρισμού, δεν αναπτύχθηκε ανάλογα. Ως αποτέλεσμα, η πρόσβαση στις περιοχές αυτές γίνεται από υποτυπώδες οδικό δίκτυο, το οποίο αποτελείται από τσιμεντόδρομους και χωματόδρομους μικρού πλάτους, ενώ

απουσιάζουν αισθητά οι κοινόχρηστοι χώροι. Το δίκτυο αυτό δεν είναι ικανό να αναλάβει τους κυκλοφοριακούς φόρτους που δημιουργούνται σε περιόδους αιχμής, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται κυκλοφοριακά προβλήματα.

Όσον αφορά την ύδρευση, κατά τους θερινούς μήνες, λόγω της έντονης πληθυσμιακής αύξησης, παρουσιάζονται πολλά προβλήματα που σχετίζονται με την επάρκεια και την ποιότητα του διαθέσιμου νερού, αλλά και με τη λειτουργία των έργων ύδρευσης.

Ωστόσο , υπάρχουν και προβλήματα τα οποία προκαλούνται από την ύπαρξη της τουριστικής δραστηριότητας, όπως μη διαθεσιμότητα νερού και μη επαρκής λειτουργία των υδρολογικών εγκαταστάσεων της περίοδος έξαρσης της τουριστικής κίνησης(συνήθως την καλοκαιρινή περίοδο). Σύμφωνα με το εγκεκριμένο Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΠΠΧΣΑΑ) της Περιφέρειας Ν. Αιγαίου τα βασικότερα προβλήματα είναι :

- Τα τουριστικά έσοδα εξακολουθούν να βασίζονται σε μεγάλους αριθμούς τουριστικών αφίξεων, των οποίων ο σύντομος χρόνος παραμονής συνδυάζεται με χαμηλή ημερήσια δαπάνη.
- Η εποχικότητα δεν μετριάστηκε τόσο από πλευράς αφίξεων, όσο και από πλευράς διανυκτερεύσεων. Οι μήνες Ιούλιος και Αύγουστος συνεχίζουν να έχουν την υψηλότερη ζήτηση με σημαντική διαφορά από τους υπόλοιπους και ακολουθούν ο Ιούνιος και ο Σεπτέμβριος.
- Η αύξηση των ξενοδοχειακών κλινών και η μείωση του χρόνου παραμονής επέφερε μείωση της πληρότητας των ξενοδοχειακών καταλυμάτων.
- Η χαμηλή κατά κεφαλήν ημερήσια δαπάνη δείχνει ότι δεν σημειώθηκε σημαντική πρόοδος ως προς τον «επιλεκτικό» τουρισμό, ενώ ταυτόχρονα λειτουργεί αποτρεπτικά στην ανάληψη επενδύσεων ποιοτικής αναβάθμισης των προσφερόμενων υπηρεσιών.
- Η ανταγωνιστικότητα του τουριστικού προϊόντος στη διεθνή αγορά συνεχίζει να στηρίζεται στις χαμηλές τιμές και στο μαζικό τουρισμό παραθεριστικού χαρακτήρα, διευκολύνοντας έτσι μονοπωλιακές πρακτικές ξένων τουριστικών πρακτόρων. Η εθνική και η περιφερειακή στρατηγική στον τομέα του τουρισμού μέχρι σήμερα δεν έχει περιλάβει προσπάθειες διείσδυσης σε κέντρα λήψεως αποφάσεων που ελέγχουν τη ζήτηση τουριστικού προϊόντος.
- Η χαμηλή ποιοτική στάθμη της δημόσιας υποδομής των μεταφορών και άλλων κρίσιμων κατηγοριών (υγείας, καθαριότητας κλπ.), οι αδυναμίες του χωροταξικού σχεδιασμού ως προς την οριοθέτηση χρήσεων γης και ο χαμηλός βαθμός εκπαίδευσης του ανθρώπινου δυναμικού του κλάδου, συνιστούν ισχυρά εμπόδια στην απεμπλοκή του τουρισμού από τις προαναφερθείσες καταστάσεις.

Κεφάλαιο 5ο: Ερευνητική διαδικασία

Στα πλαίσια της μελέτης της εργασίας μας, πραγματοποιήσαμε δύο έρευνες πεδίου με τη χρήση ερωτηματολογίου (βλ.παράρτημα) για την καλύτερη και περισσότερο πλήρη διεξαγωγή συμπερασμάτων για τον τομέα των κατασκευών στη νήσο Πάρο από τους κατοίκους και τις ενεργές κατασκευαστικές εταιρείες. Για αυτό το λόγο η πρώτη έρευνα πραγματοποιήθηκε το διάστημα των μηνών Ιούλιο και Αύγουστο στη νήσο Πάρο. Το αντιπροσωπευτικό δείγμα των κατοίκων ήταν 100 άτομα και από τις κατασκευαστικές εταιρείες, η εταιρεία Μαλατέστας μας απάντησε στο ερωτηματολόγιο. Όσον αφορά τις ερωτήσεις που αποτελούσαν τα ερωτηματολόγια προς τους εκάστοτε ερωτώμενους τα αποτελέσματα είναι τα κάτωθι:

5.1 Αποτελέσματα της έρευνας που απευθυνόταν στους κατοίκους του νησιού:

Από το σύνολο των ερωτηθέντων το 58% ήταν άνδρες και το 42% γυναίκες. Οι περισσότεροι που ρωτήθηκαν (92%) ανήκαν στη ηλικία των 15-64 ετών δηλαδή στο παραγωγικό δυναμικό του νησιού πράγμα που σημαίνει ότι συμβάλλουν θετικά στην ανάπτυξη του νησιού ενώ μόλις το 8% ανήκε στην ηλικία των 65 και άνω γεγονός που αποδεικνύει ότι το νησί δεν έχει μεταβεί στη δημογραφική γήρανση. Το επίπεδο εκπαίδευσης των ερωτηθέντων καταγράφηκε ως εξής: το 17% των ερωτηθέντων ήταν απόφοιτοι δημοτικού, το 33% των ερωτηθέντων είναι απόφοτοι λυκείου, το 33% είναι απόφοιτοι τεχνικού λυκείου, το 8% είναι κάτοχοι πανεπιστημιακού κύκλου και το 8% είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου. Οι περισσότεροι ερωτηθέντες (83%) διαμένουν στην πρωτεύουσα της Πάρου, στην Παροικιά ενώ 8% των ερωτηθέντων διαμένουν στο δημοτικό διαμέρισμα Κώστου και το υπόλοιπο 8% στο δημοτικό διαμέρισμα Καμάρες. Το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων (83%) διαμένει στο νησί παραπάνω από 20 χρόνια ενώ το 17% λιγότερα από 5 χρόνια. Η γνώμη των περισσότερων σχετικά με την εξέλιξη των κατασκευών στην Πάρο ήταν θετική ενώ μόλις το 17% ήταν αρνητική.

Όσον αφορά την κατάσταση των κατασκευών στο νησί, το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων (75%) θεωρεί ότι είναι αρκετά καλή με την εξέλιξη των ετών και το 92% θεωρούν ότι οι τουριστικές εγκατάστασεις στο νησί αναδεικνύουν τη φυσιογνωμία του όπως και ότι η πρόσβαση είναι εύκολη όσον αφορά τις υποδομές. Το 83% των ερωτηθέντων αναφέρει οτι η δημογραφική εξέλιξη του νησιού ευνοήθηκε από την ανάπτυξη στον τομέα των κατασκευών.

Στην προσπάθειά τους να αξιολογήσουν την κατάσταση των κατασκευών ανα κατηγορία, όσον αφορά τις κατοικίες το 75% θεωρεί ότι είναι σε καλή κατάσταση ενώ το 25% όχι, τα μεταφορικα δίκτυα διχάζουν τους κατοίκους καθώς το 58% ανάφερει ότι είναι σε αρκετά καλή κατάσταση, το 33% σε μέτρια και το 9% σε κακή κατάσταση, για το λιμάνι το 50% θεωρεί ότι είναι σε καλή κατάσταση, το 25% σε κακή και το 25% σε πολύ καλή και τέλος οι τουριστικές εγκαταστάσεις κατά το 50% των ερωτηθέντων ανέφερε ότι είναι σε καλή κατάσταση, το 35% σε μέτρια, το 8% σε κακή και 7% σε πολύ κακή. Οι περισσότεροι (75%) ανέφεραν ότι το κράτος μπορεί να συμβάλει στην καλύτερη αξιοποίηση των κατασκευών με οικονομική ενίσχυση ενώ το 25% θεωρεί ότι το κράτος δεν μπορεί να συμβάλει θετικά. Τα βασικότερα πλεονεκτήματα αναφέρονται στον τουρισμό και στη μη ύπαρξη κυκλοφοριακού φόρτου ενώ το πλεονέκτημα εντοπίζεται στον τομέα της υγείας με βασικές ελλείψεις σε νοσοκομεία και ιατρεία. Τέλος, τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το νησί κατά το 50% των ερωτηθέντων είναι περιβαλλοντικά ενώ το υπόλοιπο 50% των ερωτηθέντων αναφέρεται στις ελλείψεις στον τομέα της υγείας σε ό,τι αφορά κτιριακές υποδομές όπως νοσοκομεία και ιατρεία.

Χάρτης 11. Αριθμός κατοίκων από την έρευνα.

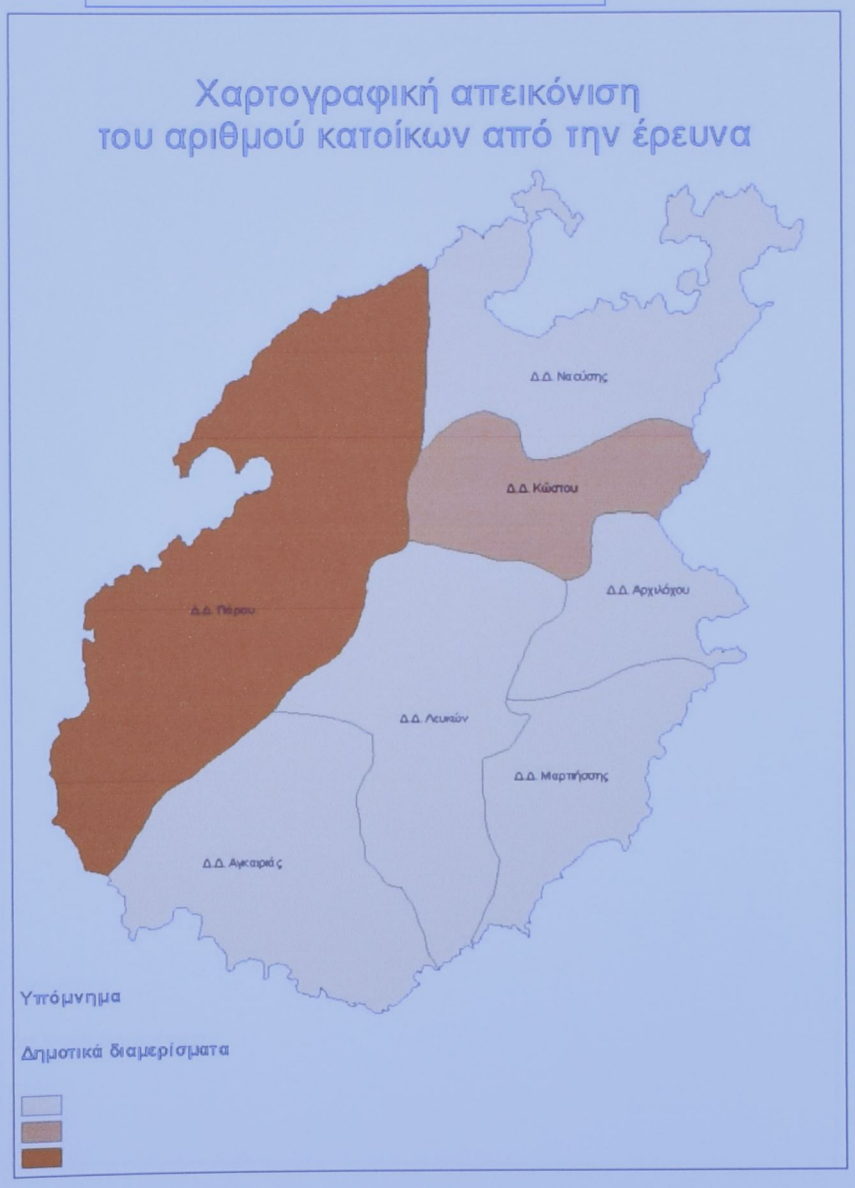

Σύμφωνα με την ποιοτική έρευνα που διεξάγαμε, διαπιστώσαμε ότι οι περισσότεροι ερωτηθέντες (92%) διαμένουν στο δημοτικό διαμέρισμα της Πάρου και πιο συγκεκριμένα στην πρωτεύουσα, Παροικιά ενώ το υπόλοιπο 8% διαμένει στο δημοτικό διαμέρισμα Κώστου(χάρτης 11). Στο δείγμα της έρευνάς μας, δεν ερωτήθηκαν κάτοικοι που να διαμένουν σε άλλα δημοτικά διαμερίσματα.

Χάρτης 11. Αριθμός κατοίκων από την έρευνα.

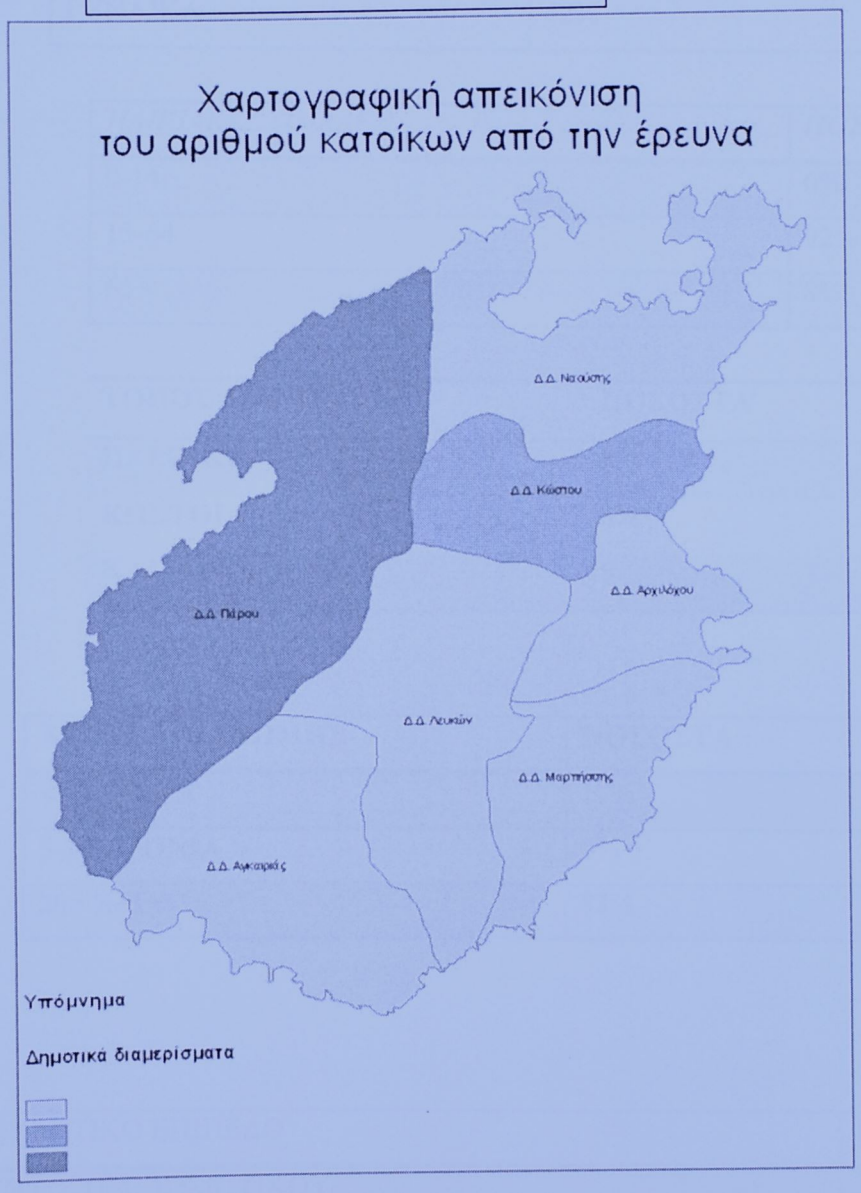

Σύμφωνα με την ποιοτική έρευνα που διεξάγαμε, διαπιστώσαμε ότι οι περισσότεροι ερωτηθέντες (92%) διαμένουν στο δημοτικό διαμέρισμα της Πάρου και πιο συγκεκριμένα στην πρωτεύουσα, Παροικιά ενώ το υπόλοιπο 8% διαμένει στο δημοτικό διαμέρισμα Κώστου(χάρτης 11). Στο δείγμα της έρευνάς μας, δεν ερωτήθηκαν κάτοικοι που να διαμένουν σε άλλα δημοτικά διαμερίσματα.

Στοιχεία της έρευνας από απαντήσεις των κατοίκων:

ΦΥΛΛΟ	ΠΟΣΟΣΤΑ
ΑΝΤΡΑΣ	58%
ΓΥΝΑΙΚΑ	42%

ΗΛΙΚΙΑΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	*ΠΟΣΟΣΤΑ*
0-14	0%
15-64	92%
65+	8%

ΤΟΠΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ	**ΠΟΣΟΣΤΑ**
ΠΑΡΟΙΚΙΑ	83%
ΚΩΣΤΟΙ	8%
ΚΑΜΑΡΕΣ	9%

ΧΡΟΝΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ	**ΠΟΣΟΣΤΑ**
<5 ΧΡΟΝΙΑ	17%
5-20 ΧΡΟΝΙΑ	0%
20> ΧΡΟΝΙΑ	83%

ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ	ΠΟΣΟΣΤΑ
ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ	17%
ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	0%
ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΛΥΚΕΙΟΥ	33%
ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΤΕΙ	33%
ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΥ ΤΙΤΛΟΥ	8%
ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΤΙΤΛΟΥ	8%

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ	Π.ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΛΗ	Π.ΚΑΛΗ
ΠΟΣΟΣΤΑ					
ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ			25%	75%	
ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ		9%	33%	58%	
ΛΙΜΑΝΙ		25%	50%	25%	
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ		8%	8%	35%	50%

Συμπεράσματα

Ολοκληρώνοντας την παρούσα εργασία με θέμα τον κατασκευαστικό κλάδο και τη χωρική ανάπτυξη στη νήσο Πάρο, συμπεραίνουμε τη θετική συμβολή του κλάδου στην ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας, αλλά και γενικότερα σε παγκόσμιο επίπεδο. Όπως αναφέραμε στη διάρκεια της μελέτης μας, ο κλάδος των κατασκευών αποτελεί ένα αρκετά προσοδοφόρο κλάδο και η συμμετοχή στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της εκάστοτε χώρας είναι σημαντική. Στην περίπτωση της Ελλάδας, παρατηρήσαμε ότι ο κλάδος των κατασκευών είναι αρκετά αναπτυγμένος με αποτέλεσμα να απασχολεί το περισσότερο ποσοστό του εργατικού δυναμικού της χώρας. Ο κατασκευαστικός κλάδος αναφέρεται στις διαδικασίες κατασκευής οικοδομικών έργων όπως κατοικίες, μεταφορικά δίκτυα και είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με τομείς όπως ο τουρισμός καθώς αν δεν υπάρχουν αξιόλογες συνθήκες διανομής για τους τουρίστες αλλά και γενικότερα μια αξιόλογη ποιότητα στις εκάστοτε υποδομές όπως στον τομέα της υγείας τότε, οι περιοχές πλήττονται από τον τουρισμό. Λόγω του ότι ο κλάδος των κατασκευών απασχολεί ολοένα και περισσότερα άτομα της παραγωγικής ηλικίας και λόγω της επικινδυνότητας του κλάδου, έχουν θεσπιστεί από την Ευρωπαϊκή ένωση νόμοι που να κατοχυρώνουν τα δικαιώματα των εργαζομένων, τις υποχρεώσεις των εργοδοτών αλλά και τις συνθήκες που πρέπει να επικρατούν για την αποφυγή ατυχημάτων στο περιβάλλον εργασίας.

Ιδιαίτερα στην περίπτωση της νήσου Πάρου, διαπιστώσαμε ότι ο κλάδος των κατασκευών σημειώνει ανάπτυξη ανά τα έτη τόσο σε σύνολο δήμου αλλά και ανά δημοτικό διαμέρισμα. Με την ποιοτική έρευνα που διενεργήσαμε στους κατοίκους αλλά και στις κατασκευαστικές εταιρείες, διαπιστώσαμε ότι η κατάσταση του κλάδου των κατασκευών έχει ωφελήσει σε σημαντικό βαθμό το νησί, αλλά ελλείψεις σε τομείς όπως η υγεία δημιουργούν ένα ανομοιογενές κλίμα στο νησί.

Βιβλιογραφία

Ελληνική βιβλιογραφία

- Κέντρο προγραμματισμού και οικονομικών ερευνών (1990), *Κατασκευές*, Αθήνα: ΚΕΠΕ
- Κέντρο προγραμματισμού και οικονομικών ερευνών (1986), *Κατασκευές*, Αθήνα: ΚΕΠΕ
- Βελέντζας Κων. (1993), *Η κατοικία στην Ελλάδα: κρίση σχέσεων παραγωγής*, Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής
- Κασιμάτης Πέτρος (1976), *Κατασκευές στην Ελλάδα*, Αθήνα: ΚΕΠΕ
- Μαλούτας Θωμάς, Κοινωνικός και οικονομικός Άτλας της Ελλάδας (2000), Αθήνα: ΕΚΚΕ

Ξένη βιβλιογραφία

- Hore, A.V., Kehoe, J.G., McMullan, R., Penton, M.R., (1997), Construction, Houndmills: Macmillan

Ηλεκτρονικές πηγές

- http://agency.osha.eu.int
- http://www.esye.gr
- http://www.et.gr
- http://www.imerisia.gr
- http://www.ine.otoe.gr/Upl/pdf/Greece_IneOtoe.pdf
- http://www.iobe.gr
- http://www.iok.gr
- http://www.kth.se
- http://www.leptosestates.com/Leptos_Estates_Greece
- http://www.malatestavillas.com
- http://www.sate.gr
- http://www.stockholm.se
- http://www.tee.gr
- http://www.ypeka.gr

Παράρτημα

Λέξεις κλειδιά: κατασκευές, οικιστική ανάπτυξη, χωρική ανάπτυξη, δημογραφία, ΑΕΠ, τουρισμός, οικοδομική δραστηριότητα, χρήσεις γης, ΓΠΣ

Keywords: construction, residential development, spatial development, demography, Gross Domestic Product, tourism, building, land use, General Urban Plan

Επεξήγηση συντομογραφιών και αρκτικόλεξων αλφαβητικά:

1/cap:κατά κεφαλήν κατανάλωση

m^3/day:κυβικά μέτρα ανά ημέρα

ΑΕΠ: Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν

Απόφ.: Απόφαση

ΓΠΣ: Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο

ΓΠΧΣΑΑ: Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης

Δ.Δ.: Δημοτικό Διαμέρισμα

Δ/τος: Διατάγματος

ΔΕΗ: Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού

ΔΕΥΑΠ: Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πάρου

Διάγ.x, Δ.x: Διάγραμμα. Αριθμός Διαγράμματος

ΔΝΤ: Διεθνές Νομισματικό Ταμείο

Ε.Ε. ΕΥ: Ευρωπαϊκή Ένωση

ΕΕΛ-ΒΙΟΚΑ: Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων-Βιολογικός Καθαρισμός

ΕΙΔ.: Ειδίκευση

ΕΟΤ: Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού

ΕΠΑΕ: Επιτροπή Πολεοδομικού και Αρχιτεκτονικού Ελέγχου

ΕΠΜ: Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες

ΕΠΧΣΑΑ: Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης

ΕΣΥΕ: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος

ΖΟΕ: Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου

ΚΠΣ: Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης

ΚΥΑ: Κοινή Υπουργική Απόφαση

μ.: μέτρα

ΟΣΕ: Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδας

ΟΤΑ: Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης

ΟΤΕ: Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδας

Π.Δ.: Πολεοδομικό Διάταγμα

Π.Ε.Π.: Περιοχές Ειδικής Προστασίας

Π.Π.Π.Π: Πάρκο Πολιτισμού και Περιβάλλοντος Πάρου

Πίν. x,Π.x:Πίνακας. Αριθμός Πίνακα

ΠΠΧΣΑΑ: Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης

Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π: Σχέδιο Χωροταξικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης

ΣΧΟΠ: Σύμβαση Χωροταξικού Οικισμού και Περιβάλλοντος

τ.: τετραγωνικά

Τ.Ε.Ε.: Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο

ΤΕΕ: Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας

ΥΠΕΘΟ: Υπουργείο Εθνικής οικονομίας

ΥΠΕΚΑ: Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

ΥΠΕΧΩΔΕ: Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων

ΥΠΠΟ: Υπουργείο Πολιτισμού

ΦΕΚ: Φύλλο Εφημερίδας Κυβέρνησης

ΧΔΑ: Χώροι Διάθεσης Απορριμάτων

χλμ.: χιλιόμετρα

ΧΥΤΑ: Χώρος Υγειονομικής Ταφής Απορριμάτων

Όπως διαπιστώνουμε από τα παραπάνω, η οικονομική κρίση επιδρά αρνητικά στις κατασκευές προκαλώντας έλλειψη ρευστού, εφαρμόζοντας αυστηρά μέτρα λιτότητας και τους περιοριστικούς όρους που επιβάλλει του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου. Η κατασκευή των έργων δεν εξελίσσεται αλλά παγιώνεται διότι δεν υπάρχουν πόροι. Δεν είναι περίεργο που ο κατασκευαστικός κλάδος διέρχεται σκληρή δοκιμασία[15] καθώς οι τράπεζες, που αποτελούσαν τους κατ' εξοχήν χρηματοδότες των υποδομών, δανείζονται πλέον ακριβά το χρήμα, με αποτέλεσμα να διστάζουν να τοποθετήσουν τα χρήματά τους για την κατασκευή μικρών και μεγάλων έργων.

Όλες οι προαναφερόμενες χώρες –μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης προσπαθούν να συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου για τη βιώσιμη ανάπτυξη εφαρμόζοντας προγράμματα για την εξοικονόμηση ενέργειας αλλά προσανατολίζονται παράλληλα και στις ανανεώσιμες πηγές. Μια ακόμα ευρωπαϊκή χώρα που προσπαθεί να συμβάλλει θετικά στη βιωσιμότητα του πλανήτη και έχει δώσει ιδιαίτερη έμφαση στις κατασκευές υποδομών στο μεταφορικό τομέα είναι η Σουηδία[16].

---

[16] Πληροφορίες για την κατάσταση των κατασκευών στο μεταφορικό τομέα της Σουηδίας αναφέρονται στις ιστοσελίδες http://www.kth.se, Stockholm city plan vision 2030 και http://international.stockholm.se/-/Search/?q=city+plan+2030&uaid=638EBF909E6878135C28B6A96B5F81EA:3137322E32302E3135312E313132:5246029277192622452

Κατασκευαστικές εταιρείες στην Πάρο

Η κατασκευαστική εξέλιξη στην Πάρο, οδήγησε στη δημιουργία κατασκευαστικών εταιρειών εκ των οποίων οι σημαντικότερες είναι η Λεπτός και Μαλατέστας. Η εταιρεία Λεπτός ιδρύθηκε το 1961 από Μιχάλη Λεπτό και υπό την προεδρία του έχει αναπτυχτεί από τότε σε μια από τις πιο σεβαστές εταιρίες στη Μεσόγειο. Η ομάδα της εταιρείας Λεπτός αποτελείται από περισσότερες από 30 θυγατρικές επιχειρήσεις με πάνω από 1.500 υπαλλήλους.

Η εταιρία Λεπτός[22] έχει αναπτυχθεί στον τουρισμό ιδιοκτησίας στην Κύπρο, την Ελλάδα και τη Μέση Ανατολή. Τα κτήματα της εταιρείας Λεπτού αποτελούνται από διάφορες επιχειρήσεις ανάπτυξης, που αναπτύσσουν δραστηριότητες στο τουριστικό χαρακτήρα περιοχών, επένδυση εδάφους κα.

Τα κτήματα της εταιρείας Λεπτού επιλέγουν θέσεις στην Ελλάδα, για την ίδρυση κατοικιών και οικιών. Η οργάνωση έχει ένα εκτενές τεχνικό τμήμα, με περισσότερους από 60 αστικούς μηχανικούς, τους αρχιτέκτονες, τους εσωτερικούς σχεδιαστές και τους επιθεωρητές.

Οι δραστηριότητες της εταιρείας Μαλατέστα[23] ξεκίνησαν το 2003 και μετρά εφτά χρόνια λειτουργίας. Έχει συμβάλει συνολικά στην κατασκευή πέντε έργων. Το πρώτο έργο στις Ασπριές Παροικιάς 2004-2006 τέλειωσε : άδεια για 1^{ο} 2003 (στο βουνό δεν υπήρχε τίποτα) 300 – 400 μ από τη θάλασσα. Κατασκευάστηκαν συνολικά 4 κατοικίες. Ιδιοκατοίκηση και πώληση μεταξύ Ελλήνων και Γάλλων. Δεύτερο έργο στο οποίο συνέβαλε η κατασκευαστική εταιρεία Μαλατέστα είναι η Αγροτική ζωή στο κτήμα Μποστάνη, περιβόλι έκτασης 10 στρέμματα στη Νάουσα της Πάρου με απόσταση 150 μ από τη θάλασσα το 2007 τέλειωσε άδεια 2005-6. Σε ένα συγκρότημα 4 κατοικιών, οι ιδιοκτήτες είναι όλοι Έλληνες, καθεμιά εκ των οποίων είναι 110- 130 μ σε οικόπεδα 8 στρεμάτων. Στα 4 στρέμματα παλαιάς κοπής ως το έτος 1981 που ήταν εκτός σχεδίου περιοχή, η δυνατότητα χτισίματος ήταν αυθαίρετη. Στα νέα οικόπεδα όμως σε 6-8 στρέμματα η δυνατότητα χτίσης είναι με βάση την έκδοση αδειών από την πολεοδομία Νάξου που είναι υπεύθυνη και για την Πάρο.

[22, 23] http://www.malatestavillas.com

Ο απαιτούμενος χρόνος για την ολοκλήρωση των έργων είναι 10-15 μήνες. Πραγματοποιείται στη συνεχή επίβλεψη για μείωση των τεχνικών λαθών στις κατασκευές. Τρίτη ενέργεια από την κατασκευαστική εταιρεία Μαλατέστας ήταν στην Πούντα, δίπλα στη θάλασσα. Το 1985 είχε πάρει άδεια μια Ισραηλινή εταιρεία για να φτιάξουν ξενοδοχειακή μονάδα που θα λεγόταν Hellenic Resort και μπορούσε να έχει 400-500 δωμάτια.

Στη πορεία η Ισραηλινή εταιρεία κήρυξε πτώχευση και έμεινε ανεκμετάλλευτος ο χώρος που βρισκόταν κοντά σε περιοχή Natura εγκεκριμένη από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Στην κατασκευή υπογράφηκε η λεγόμενη συνθήκη Ramsan που προέβλεπε την προστασία του περιβάλλοντος. Στην συγκεκριμένη περιοχή επειδή, είναι εκτός σχεδίου έκταση 9 στρεμμάτων, η δυνατότητα ανέγερσης κτισμάτων είναι στα 500μ με συστάσεις οριζοντίων ιδιοκτησιών και τα άλλα 8,5 στρέμματα γη. Το 2007 βγήκε η πρώτη άδεια για το πρώτο συγκρότημα και ολοκληρώθηκε το κλοκαίρι το 2008. Ανάλογα με το τι θέλει ο πελάτης γίνεται δενδροφύτευση ή όχι στους κήπους. Επιτρέπεται να εφάπτονται τα σπίτια αλλά όχι να ενώνονται. Άδεια για κατασκευή → πολεοδομία Νάξου για έγκριση. Κοινόχρηστοι χώροι όπως (πισίνα,barbeque). Πιο ελεύθερα εδώ σε σχέση με τους νόμους.

Στο πλαίσιο της οικολογικής συνείδησης που αναπτύσσουν τόσο οι κάτοικοι για τον τόπο διανομής όσο και η πολιτεία, η κατασκευαστική εταιρεία Μαλατέστας καταβάλλει προσπάθεια να μη ρυπαίνει το περιβάλλον και να καταναλώνει μικρές ποσότητες ενέργειας και πόρων.

Σύμφωνα με τους υπευθύνους, η κατασκευαστική δραστηριότητα στη νήσο μπορεί να εξελιχθεί και στο μέλλον αποτελώντας προσοδοφόρο τομέα καθώς λόγω της πολύ-πολιτισμικότητας του νησιού, τουρίστες σε συνεργασία με τους γηγενείς ενδιαφέρονται όλο και περισσότερο να αγοράσουν κατοικίες στο νησί. Το μεγαλύτερο μειονέκτημα εντοπίζεται όμως στις κακοτεχνίες των υπαρχουσών ιδιοκτησιών που πιθανώς να οδηγήσουν σε μελλοντική εγκατάλειψή τους. Συνεπώς, η κατασκευαστική δραστηριότητα στην Πάρο μπορεί να εξελιχθεί στο μέλλον αρκεί τόσο ο κρατικός μηχανισμός όσο και οι κατασκευαστικές εταιρείες να βελτιώσουν τον τρόπο δράσης τους.

Ερωτηματολόγιο κατοίκων

1. Φύλο

Άνδρας □

Γυναίκα □

2. Ηλικία

0-14 □

15-64 □

65+ □

3. Μορφωτικό επίπεδο

Απόφοιτος δημοτικού □

Απόφοιτος γυμνασίου □

Απόφοιτος λυκείου □

Απόφοιτος τεχνικού λυκείου □

Κάτοχος πανεπιστημιακού τίτλου □

Κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου □

4. Σε ποια περιοχή του νησιού διαμένετε;

……

5. Πόσα χρόνια διαμένετε στην περιοχή;

<5 χρόνια □

5-20 χρόνια □

20> χρόνια □

6. Ο κατασκευαστικός κλάδος της Πάρου έχει σημειώσει σημαντική εξέλιξη στην περιοχή σας;

Ναι □

Όχι □

7. Οι οικοδομές έχουν καλύτερη ποιότητα στη σημερινή εποχή από ότι παλαιότερα;

Ναι □

Όχι □

8. Οι τουριστικές εγκαταστάσεις αναδεικνύουν το νησί;

Ναι □

Όχι □

9. Τα μεταφορικά δίκτυα στην περιοχή διευκολύνουν τη μετάβαση από τη μια περιοχή στην άλλη και στα γειτονικά νησιά;

Ναι □

Όχι □

10. Θεωρείτε ότι ο τομέας των κατασκευών ωφέλησε τη δημογραφική εξέλιξη στον τόπο σας;

Ναι □

Όχι □

11. Αξιολογείστε την κατάσταση των παρακάτω κατασκευών

Είδος κατασκευών	Πολύ κακή	Κακή	Μέτρια	Καλή	Πολύ καλή
Κατοικίες					
Μεταφορικά δίκτυα					
Λιμάνια					
Τουριστικές εγκαταστάσεις					

12. Θεωρείτε ότι το κράτος θα μπορούσε να συμβάλλει στην ανάπτυξη των κατασκευών στην περιοχή σας και με ποιο τρόπο;

.....
.....
.....

13. Ποια πλεονεκτήματα και ποια πλεονεκτήματα παρουσιάζει η περιοχή σας και το νησί ευρύτερα;

.....
.....
.....

14. Σε ποιο τομέα παρουσιάζονται τα περισσότερα προβλήματα κατά τη γνώμη σας;

.....
.....
.....

Ερωτηματολόγιο κατασκευαστικής εταιρείας

1. Επωνυμία εταιρείας (φορέας)……

2. Έτος ίδρυσης……

3. Αριθμός απασχολούμενων

1-20 □

21-40 □

40+□

4. Αμοιβή απασχολούμενων

0-300 € □

300-500 € □

500+ € □

5. Τομέας δραστηριότητας

Οικοδομική/κατοικία □

Έργα μεταφορικών υποδομών □

Τουριστική δραστηριότητα □

Άλλο……..

6. Τι είδους υλικά χρησιμοποιείτε για τις κατασκευές σας;

Οικοδομικά υλικά □

Ξυλουργικά □

Αλουμίνια □

Σιδηρουργικά □

Άλλο……..

7. Κατά μέσο όρο, πόσο χρονικό διάστημα απαιτείται για την κατασκευή των έργων σας;

1 εβδομάδα- 1 μήνα □

1-5μήνες □

5+μήνες □

8. Σύνολο έργων που έχετε αναλάβει

0-10 □

11-20 □

20+□

9. Έχετε επεκτείνει τις δραστηριότητές σας στο εξωτερικό;

Ναι □

Όχι □

Αν ναι, σε ποια χώρα και για ποιο λόγο;

.....

.....

.....

Αν όχι, για ποιο λόγο;

.....

.....

.....

10. Με ποιο τρόπο, προωθείτε την εταιρεία σας;

Διαφημίσεις □

Συνεργασία με μικρότερες επιχειρήσεις □

Άλλο.....

11. Συμβάλλετε ενεργά στην προστασία του περιβάλλοντος ή λόγω των δραστηριοτήτων σας καταναλώνετε σημαντική ποσότητα ενέργειας και φυσικών πόρων;

Ναι, μέσω των δραστηριοτήτων επιδιώκουμε εξοικονόμηση ενέργειας και φυσικών πόρων □

Όχι, λόγω αναγκών στις εκάστοτε υποδομές δεν είναι δυνατή η εξοικονόμηση ενέργειας και φυσικών πόρων □

12. Θεωρείτε πως το νησί της Πάρου, ευνοεί την περαιτέρω εξέλιξή σας;

Ναι □

Όχι □

Για ποιο λόγο;

……
……
……..

13. Ποια θεωρείτε τα σημαντικότερα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της νήσου Πάρου σχετικά με τον κατασκευαστικό κλάδο;

……
……
……

14. Υπάρχουν προβλήματα που αντιμετωπίζετε και με ποιο τρόπο θα μπορούσαν να αποφευχθούν στο μέλλον;

……
……
……

15. Ποια είναι η γνώμη σας για το μέλλον του κατασκευαστικού κλάδου της Πάρου;

……
……
……